

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki**

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
ul. Akademicka 13, 20-950 Lublin

Grudzień 2024 r.

Nazwa ocenianego kierunku studiów: GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Poziom/y studiów: I/II stopień

1. Forma/y studiów: stacjonarne i niestacjonarne
2. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹

.....

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
ROLNICTWO I OGRODNICTWO I stopień	115	55,0
II stopień	47,7	53,0

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	GEOGRAFIA SPOŁECZNO- EKONOMICZNA I GOSPODARKA PRZESTRZENNA		
	I stopień	65,1	31,0
	II stopień	34,2	38,0
2.	ARCHITEKTURA I URBANISTYKA		
	I stopień	9,3	14,0
	II stopień	8,1	9,0

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Załącznik nr 2a do Uchwały Nr 45/2023-2024
Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2024 r.

Nazwa kierunku studiów: **Gospodarka przestrzenna**

Poziom: **studia pierwszego stopnia**

Profil: **ogólnoakademicki**

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca (%):

- rolnictwo i ogrodnictwo – 55%

pozostałe dyscypliny naukowe (%):

- geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna -31%

- architektura i urbanistyka – 14 %

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki pierwszego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Symbole efektów kształcenia dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk pierwszego stopnia PRK
	WIEDZA absolwent zna i rozumie:	
GP_W01	zagadnienia z zakresu wybranych działów matematyki i statystyki matematycznej, niezbędne do zrozumienia podstawowych zjawisk i rozwiązywania zadań z zakresu kształtowania środowiska i inżynierii przestrzennej	P6S_WG
GP_W02	w zaawansowanym stopniu zagadnienia z zakresu ochrony i kształtowania środowiska, gleboznawstwa, ekologii i geografii, niezbędne do zrozumienia wpływu środowiska przyrodniczego na gospodarowanie w przestrzeni i wpływu inwestowania na środowisko	P6S_WG
GP_W03	w zaawansowanym stopniu zagadnienia z zakresu rysunku planistycznego, grafiki inżynierskiej, SIP, geodezji i kartografii, niezbędne dla celów planowania, projektowania i gospodarowania w przestrzeni	P6S_WG
GP_W04	zagadnienia z zakresu prawa i administracji, ekonomii i finansów, a także socjologii, psychologii środowiskowej oraz wartości kulturowych i dziedzictwa kulturowego niezbędne w realizacji zadań z zakresu gospodarowania przestrzenią oraz kształtowania i ochrony środowiska rolniczego	P6S_WG P6S_WK
GP_W05	zagadnienia z zakresu budownictwa, niezbędne do inwestowania i zarządzania zasobami mieszkaniowymi, a także oraz ma wiedzę z zakresu gospodarki nieruchomościami, doradztwa majątkowego i pośrednictwa	P6S_WG
GP_W06	w zaawansowanym stopniu zagadnienia (uporządkowane, podbudowane teoretycznie) z zakresu urbanistyki i ruralistyki, w tym architektury krajobrazu oraz gospodarki gruntami rolnymi i leśnymi	P6S_WG
GP_W07	szczegółowe zagadnienia z zakresu planowania i projektowania przestrzennego oraz planowania infrastruktury technicznej i zielono-	P6S_WG

	błękitnej	
GP_W08	w zaawansowanym stopniu zagadnienia z zakresu wybranych działów rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich, w tym z zakresu ochrony i kształtowania środowiska, degradacji, rekultywacji i gospodarki wodno-ściekowej	P6S_WG
GP_W09	zagadnienia w zakresie zarządzania, w tym zarządzania projektami oraz środowiskiem, a także prowadzenia działalności gospodarczej, z uwzględnieniem obszarów wiejskich	P6S_WK
GP_W10	zagadnienia w zakresie ochrony własności intelektualnej i przemysłowej, prawa autorskiego oraz zasad tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, w tym rolniczej oraz poszukiwania kreatywnych rozwiązań dla ich wykorzystania w gospodarowaniu przestrzenią	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:		
GP_U01	w zaawansowanym stopniu wyszukiwać informacje z literatury naukowej, baz danych i innych źródeł (także w języku obcym); integrować uzyskane informacje dotyczące różnych obszarów związanych z gospodarką przestrzenną i kształtowaniem środowiska, dokonywać ich interpretacji, wyciągać wnioski, przygotować dobrze udokumentowane opracowanie i prezentację ustną lub multimedialną	P6S_UW
GP_U02	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym z użyciem terminologii specjalistycznej, czytać ze zrozumieniem nieskomplikowane teksty specjalistyczne".	P6S_UK
GP_U03	ocenić wady i zalety podejmowanych decyzji prowadzących do doskonalenia i podnoszenia kompetencji zawodowych i społecznych, stosować zasady bezpieczeństwa pracy i ergonomii	P6S_UU
GP_U04	wykorzystać poznane metody matematyczne i statystyczne oraz wiedzę z tego zakresu w planowaniu i projektowaniu przestrzennym oraz w kształtowaniu środowiska naturalnego i jego zasobów	P6S_UW
GP_U05	w zaawansowanym stopniu czytać, rozumieć i wykonywać rysunki planistyczne oraz graficzne formy projektów z zakresu gospodarki przestrzennej; posługiwać się właściwie dobranymi programami, symulatorami oraz narzędziami komputerowo wspomaganego planowania przestrzennego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich	P6S_UW
GP_U06	posługiwać się właściwie dobranymi metodami i urządzeniami umożliwiającymi pomiar podstawowych wielkości z zakresu środowiska przyrodniczego (m. in. gleboznawstwa) oraz geodezji; scharakteryzować środowisko oraz wykonać inwentaryzację wybranego obszaru, a także dokonać waloryzacji i wyceny środowiska i jego zasobów naturalnych	P6S_UW
GP_U07	wykonać analizę i ocenę wartości gruntów, w tym rolnych i innych nieruchomości; doradzać w zakresie gospodarowania nieruchomościami	P6S_UW
GP_U08	w zaawansowanym stopniu wykonywać analizy sposobu zagospodarowania przestrzennego terenu oraz ocenić istniejące urządzenia techniczne, obiekty, systemy i usługi	P6S_UW
GP_U09	w zaawansowanym stopniu opracować plany zagospodarowania przestrzennego terenu lub plany miejscowe oraz wskazać lokalizację inwestycji, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi i społecznymi	P6S_UW
GP_U10	wykorzystać prognozy lub raporty oddziaływania na środowisko przyrodnicze w planowaniu i projektowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich	P6S_UW
GP_U11	w zaawansowanym stopniu zaplanować kierunki rozwoju systemów i	P6S_UW

	obiektów infrastruktury technicznej, transportowej i zielono-błękitnej, zgodnie ze środowiskowymi uwarunkowaniami funkcjonowania tych systemów	
GP_U12	w zaawansowanym stopniu opracować analizy, plany i projekty transformacji przestrzennych wraz z analizą ekonomiczną i społeczną; zaprojektować wybrane układy przestrzenne w krajobrazie, wykonać projekty z zakresu architektury krajobrazu z uwzględnieniem zarówno obszarów zurbanizowanych jak i wiejskich	P6S_UW
GP_U13	wykonać analizy układów urbanistycznych miast i osiedli oraz projekty i wizualizacje urbanistyczne, plany rewitalizacji i rewitalizacji obszarów zurbanizowanych oraz wiejskich	P6S_UW
GP_U14	zastosować Systemy Informacji Przestrzennej (GIS) w analizach przestrzennych, planowaniu i zarządzaniu przestrzenią	P6S_UW
GP_U15	w zaawansowanym stopniu wykonać projekty ochrony i kształtowania środowiska, w tym z zakresu gospodarki odpadami i ściekami lub rekultywacji gleb i wód	P6S_UW
GP_U16	opracować strategię lub program rozwoju gminy czy miejscowości; posługiwać się normami prawa w gospodarowaniu przestrzenią, w tym także rolniczą	P6S_UO
GP_U17	organizować pracę indywidualną oraz w zespole; oszacować czas potrzebny na wykonanie zadania oraz opracować harmonogram prac zapewniający dotrzymanie terminów; komunikować się z różnymi podmiotami oraz prezentować podczas debaty własne poglądy i stanowiska w sposób precyzyjny przy użyciu różnych kanałów i technik informacyjnych; potrafi zaplanować proces samokształcenia.	P6S_UO P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:		
GP_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i uznawania jej znaczenia w rozwiązywaniu problemów społeczno-gospodarczych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P6S_KK
GP_K02	oceny i rozumienia pozatechnicznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko przyrodnicze i kulturowe oraz związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje; przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych podczas pracy	P6S_KR
GP_K03	działania w sposób przedsiębiorczy; wypełniania zobowiązań społecznych wynikających z wykonywanego zawodu oraz współorganizowania i koordynowania działań w zakresie gospodarowania przestrzenią oraz ochrony i kształtowaniu środowiska	P6S_KO

Nazwa kierunku studiów: **Gospodarka przestrzenna**

Poziom: **studia drugiego stopnia**

Profil: **ogólnoakademicki**

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca (%):

- rolnictwo i ogrodnictwo – 53%

pozostałe dyscypliny naukowe (%):

- geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna -38%

- architektura i urbanistyka – 9 %

Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów drugiego stopnia

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
--	-------------------------------	---

WIEDZA

absolwent zna i rozumie:

GP_W01	w pogłębionym stopniu przedmiot badań w gospodarce przestrzennej, jej podstawy naukowe oraz metody i narzędzia badawcze stosowane w badaniach nad gospodarką przestrzenną	P7S_WG
GP_W02	zagadnienia niezbędne do formułowania oraz rozwiązywania problemów badawczych z zakresu kształtowania przestrzeni, w tym na obszarach wiejskich	P7S_WG
GP_W03	społeczne, ekonomiczne oraz finansowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej, w tym kształtowania środowiska rolniczego i innych rodzajów działalności zawodowej oraz ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P7S_WK
GP_W04	zjawiska, procesy, kierunki i trendy zmian, w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym	P7S_WG
GP_W05	w pogłębionym stopniu zasady kształtowania przestrzeni miast i obszarów wiejskich, w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej, regionów żywieniowych, gospodarki rolnej i leśnej	P7S_WG
GP_W06	polityki rozwoju niezbędne do realizacji zadań z zakresu gospodarowania przestrzenią (w tym na obszarach wiejskich) na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem współpracy międzynarodowej	P7S_WG
GP_W07	zagadnienia niezbędne w realizacji zadań badawczych ze szczególnym uwzględnieniem prawnych i administracyjnych interakcji w planowaniu i gospodarowaniu przestrzenią, w tym	P7S_WK

	na obszarach wiejskich	
GP_W08	teorie i analizy systemów w gospodarce przestrzennej	P7S_WG
GP_W09	w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu planowania przestrzennego, planowania infrastruktury technicznej i projektowania przestrzennego oraz urbanistyki i architektury	P7S_WG
GP_W10	w stopniu pogłębionym zagadnienia z geodezji i kartografii oraz systemów informacji przestrzennej, w tym w zakresie modelowania i badań dynamiki przestrzeni niezbędnych w planowaniu, projektowaniu i gospodarowaniu w przestrzeni, w tym na obszarach wiejskich	P7S_WG
GP_W11	współczesne wyzwania w gospodarce przestrzennej, w tym demograficzne uwarunkowania rozwoju, ochrony zasobów przestrzennych i gospodarowania nimi, rynku nieruchomości, jakości środowiska w kontekście jakości życia, gospodarki zrównoważonej energetycznie, transportu i logistyki	P7S_WK

UMIĘTNOŚCI

Absolwent potrafi:

GP_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę oraz informacje z literatury naukowej, baz danych i innych właściwie dobranych źródeł (także w języku obcym); potrafi integrować uzyskane informacje dotyczące różnych obszarów związanych z gospodarką przestrzenną i kształtowaniem środowiska, dokonywać ich interpretacji, wyciągać wnioski, przygotować dobrze udokumentowane opracowanie i prezentację	P7S_UW
GP_U02	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z uwzględnieniem specjalistycznej terminologii; potrafi komunikować się na tematy dotyczące gospodarki przestrzennej z różnymi kręgami odbiorców i prowadzić debatę	P7S_UK
GP_U03	prawidłowo stosować techniki i narzędzia badawcze (także programy i narzędzia komputerowo wspomaganego planowania przestrzennego) w celu rozwiązania konkretnego problemu w zakresie gospodarki przestrzennej (ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich) oraz środowiska naturalnego i jego zasobów	P7S_UW
GP_U04	zrozumieć procesy warunkujące różnorodność biologiczną; zidentyfikować zagrożenia dla środowiska; posługiwać się skutecznymi instrumentami ochrony środowiska; podejmować decyzje w zakresie zagospodarowania przestrzennego	P7S_U
GP_U05	prawidłowo analizować i interpretować zjawiska z zakresu polityki rozwoju miast i regionów; ocenić koszty, korzyści i skutki ekonomiczne, społeczne oraz środowiskowe zmian przestrzennych	P7S_UO
GP_U06	modelować zjawiska i procesy z zakresu zmian przestrzennych oraz formułować prognozy i symulacje rozwoju przestrzennego, a w oparciu o nie kształtować optymalną politykę w różnej skali przestrzennej i o różnym stopniu złożoności, traktując przestrzeń jako system	P7S_UW
GP_U07	zastosować instrumenty analiz przestrzennych w planowaniu i	P7S_UO

	zarządzaniu przestrzenią (w tym GIS), oraz wykorzystać je do analiz rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego	
GP_U08	opracować zintegrowane plany zagospodarowania przestrzennego, plany miejscowe i wskazania lokalizacyjne dla inwestycji, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi i społecznymi	P7S_UO
GP_U09	wykorzystać wyniki badań, prognozy, raporty oddziaływania na środowisko w planowaniu i projektowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich	P7S_UW
GP_U10	zrozumieć podstawy techniki prawodawczej i opracować akt prawny odnoszący się do zagospodarowania przestrzennego oraz wskazać prawne interakcje w planowaniu i gospodarowaniu przestrzenią także w kontekście regulacji unijnych (w tym polityki regionalnej)	P7S_UO
GP_U11	stosować zasady organizacji i zarządzania złożonymi zespołami; organizować pracę zespołów	P7S_UO
GP_U12	samodzielnie uzupełniać nabytą wiedzę i doskonalić umiejętności, a także ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Absolwent jest gotów do:

GP_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i jej znaczenia w gospodarowaniu przestrzenią, a także w koniecznych sytuacjach korzystania ze wsparcia ekspertów	P7S_KK
GP_K02	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych oraz do przestrzegania zasad etyki zawodowej	P7S_KR
GP_K03	prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu; ma świadomość ważności roli społecznej inżyniera gospodarki przestrzennej w osiągnięciu ładu przestrzennego, w ochronie i kształtowaniu środowiska; określenia priorytetów służących badaniom nad środowiskiem i gospodarką przestrzenną	P7S_KK
GP_K04	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w celu odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań społecznych	P7S_KO

Załącznik nr 2c do Uchwały Nr 45/2023-2024
Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2024 r.

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Nazwa kierunku studiów: **Gospodarka przestrzenna**
Poziom: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
Profil: **ogólnoakademicki**

Symbol	Efekty uczenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyk dla kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
InzGP_W01	w zaawansowanym stopniu zagadnienia o cyklu życia obiektów i systemów typowych dla gospodarki przestrzennej	P6S_WG P7S_WG
InzGP_W02	w zaawansowanym stopniu metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich związanych z gospodarką przestrzenną	P6S_WG P7S_WG
InzGP_W03	w zaawansowanym stopniu zagadnienia niezbędne do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	P6S_WG P7S_WG
InzGP_W04	w zaawansowanym stopniu zagadnienia dotyczące przepisów prawa w zakresie gospodarowania przestrzenią	P6S_WG P7S_WG
InzGP_W05	zagadnienia dotyczące zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	P6S_WK P7S_WK
InzGP_W06	typowe technologie inżynierskie w zakresie gospodarki przestrzennej	P6S_WK P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
InzGP_U01	planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	P6S_UW P7S_UW
InzGP_U02	wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	P6S_UW P7S_UW
InzGP_U03	przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	P6S_UW P7S_UW
InzGP_U04	dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	P6S_UW P7S_UW
InzGP_U05	dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z gospodarką przestrzenną – istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	P6S_UW P7S_UW
InzGP_U06	dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla gospodarki przestrzennej	P6S_UW P7S_UW
InzGP_U07	ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla gospodarki przestrzennej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	P6S_UW P7S_UW
InzGP_U08	zaprojektować - zgodnie z zadaną specyfikacją –oraz zrealizować urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla gospodarki przestrzennej – co najmniej w części - używając właściwych metod, technik i narzędzi	P6S_UW P7S_UW

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Barbara Kołodziej	Prof. dr hab. / profesor / Dziekan
Halina Lipińska	Prof. dr hab. inż/ profesor /Prodziekan
Agnieszka Kępkowicz	Dr inż. /Przewodnicząca Rady Programowej kierunku Gospodarka przestrzenna
Marta Bik-Małodzińska	Dr hab./profesor uczelni/ Członkini Rady Programowej
Agnieszka Komor	Dr/Członkini Rady Programowej
Malwina Michalik-Śnieżek	Dr inż / Członkini Rady Programowej
Szymon Chmielewski	Dr ./ Członek Rady Programowej
Adam Gawryluk	Dr inż. /Kadra Kierunku
Maria Król	Mgr / starszy specjalista / Koordynator Dziekanatu
Inż. Rozalia Sowisz	Studentka, członkini Rady Programowej kierunku Gospodarka przestrzenna
Inż. Kamila Hunek	Studentka, II roku, kierunku Gospodarka przestrzenna

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	12
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się _ Błąd! Nie zdefiniowano zakładek.	
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	52
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	71
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	89

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____	101
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____	112
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____	127
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____	152
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____	155
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów _____	163
Część III. Załączniki _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów _____	167
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających _____	184

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie jest jednym z najstarszych w powojennej Polsce, wywodząc się z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej utworzonego 23 października 1944 r. W charakterze samodzielnej uczelni publicznej rozpoczął swą działalność jako Wyższa Szkoła Rolnicza w 1955 r., przekształcona w Akademię Rolniczą w 1972 r., a w 2008 r. w struktury obecnego Uniwersytetu. Uczelnię tworzy 7 Wydziałów: Agrobioinżynierii, Medycyny Weterynaryjnej, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, Inżynierii Produkcji, Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Biologii Środowiskowej. W ostatnich latach nastąpił znaczny rozwój infrastruktury, wybudowano m.in.: Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Techniki i Technologii w Inżynierii Rolniczej, Innowacyjne Centrum Patologii i Terapii Zwierząt (2022), Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii (2022), Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie (2022) oraz doposażono laboratoria w najnowszą aparaturę wykorzystywaną do badań i w procesie dydaktycznym.

Wydział Agrobioinżynierii prowadzi działalność zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz.1668 z późn. zm.) i Statutem Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W ciągu ponad 75 lat istnienia uległ wielu przekształceniom, dostosowując zarówno ofertę dydaktyczną, jak i pola zainteresowań naukowych do potrzeb rynku i nowych uwarunkowań. W 1944 roku powstał jako Wydział Rolny w ramach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W 1955 roku zmieniono jego nazwę na Wydział Rolniczy. Od utworzenia Wyższej Szkoły Rolniczej w 1955 roku Wydział Rolniczy funkcjonował w ramach UMCS, a od 1972 r. stał się częścią Akademii Rolniczej. W 2007 roku Wydział Rolniczy zmienił nazwę na Wydział Agrobioinżynierii, aby w 2008 roku wejść w struktury Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W czasie swojego istnienia Wydział przekazał część kadry oraz wyposażenia laboratoryjnego na rzecz nowo utworzonych wydziałów: Biologii i Hodowli Zwierząt (1955), Inżynierii Produkcji (1970), Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (1970), Nauk Żywności i Biotechnologii (2005), Nauk Rolniczych (2007, Zamość). Obecnie Wydział składa się z 11 jednostek organizacyjnych, w tym 2 Instytutów i 9 Katedr, a wśród nich wydzielono kilka pracowni i zakładów. Ww. jednostki zlokalizowane są w budynku Agrotechniki oraz Rektoratu przy ulicy Akademickiej 15 i 13 oraz budynkach: przy ulicy Doświadczalnej 50A, Dobrzańskiego 37 i ulicy Leszczyńskiego 7. Na Wydziale Agrobioinżynierii pracuje 108 nauczycieli akademickich, w tym 9 z tytułem profesora oraz 38 ze stopniem doktora habilitowanego. Jednostkami odpowiedzialnymi w największym stopniu merytorycznie i organizacyjnie za oceniany kierunek są: Katedra Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska oraz Katedra Herbologii i Techniki Uprawy Roślin oraz Katedra Zarządzania i Marketingu. Kierunek Gospodarka przestrzenna realizowany jako profil ogólnoakademicki i jest przyporządkowany do dziedziny nauki rolnicze, dyscypliny naukowej: rolnictwo i ogrodnictwo – 55 i 53% (odpowiednio na studiach I i II stopnia), dziedziny nauk społecznych, dyscypliny naukowej: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 31 i 38% a także dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych, dyscypliny naukowej: architektura i urbanistyka – 13 i 9%. Obecnie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Agrobioinżynierii studiuje ponad 800 studentów, a na kierunku Gospodarka przestrzenna na studiach I i II stopnia stacjonarnych oraz niestacjonarnych - 67.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni

Koncepcja kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna jest zgodna z dziedzinami: nauki rolnicze, dyscypliną naukową: rolnictwo i ogrodnictwo, dziedziną nauk społecznych, dyscypliną naukową: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna a także dziedziną nauk inżynieryjno-technicznych, dyscypliną naukową: architektura i urbanistyka. Studia mają charakter ogólnoakademicki i są prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Wydział Agrobioinżynierii sformułował koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zgodnie z funkcjonującym Wewnętrznym Systemem Zarządzania Jakością Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (WSZJK) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>) oraz Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 33/20007-20008 z dnia 30 maja 2008 r. (<https://up.lublin.pl/senat/2007/033/uchwala33-2007.pdf>).

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna w pełni wpisują się w strategię rozwoju UP w Lublinie (Strategia Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030 –<https://up.lublin.pl/universytet/misjad-i-strategia/>) oraz w cele postawione w strategii Wydziału Agrobioinżynierii (Strategia Rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii na lata 2021-2030 –<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/>).

Celem Uniwersytetu jest przyczynianie się do rozwoju gospodarki i społeczeństwa przez kształcenie studentów i rozwój kadry naukowej oraz prowadzenie badań naukowych i usług dla otoczenia w trzech kluczowych obszarach: Kształtowanie i ochrona środowiska życia człowieka, Biogospodarka i zrównoważony rozwój a także Zdrowie i zdrowy styl życia. Kierunek Gospodarka przestrzenna wpisuje się w każdy z tych obszarów, dając absolwentom wiedzę o gospodarowaniu przestrzenią we współczesnym złożonym i dynamicznie zmieniającym się świecie i praktyczne umiejętności, które mogą wykorzystać na rynku pracy. Obszarem wspieranym przez Uniwersytet poprzez realizowane przez niego badania w zakresie kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr posiadających kompetencje umożliwiające podjęcie działań w zakresie regulacji, ochrony i właściwego gospodarowania przestrzenią obszarów wiejskich i miejskich, planowania przestrzennego i strategicznego oraz polityki rozwoju terytorialnego, kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju kraju. Priorytetem dla Uczelni jest również ukierunkowanie naukowe na szeroko pojęte planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym i lokalnym oraz projektowanie urbanistyczne powiązane z właściwym zarządzaniem, mając jednocześnie na uwadze osiągnięcie sukcesu ekonomicznego metodami przyjaznymi dla środowiska przyrodniczego. Rozwój m.in. zarządzania procesami rozwoju regionalnego i lokalnego, także w przestrzeni wiejskiej, wspomagany badaniami i studiami prowadzonymi w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, przyczynia się do aktywizacji i rozwoju całego obszaru Polski Wschodniej. Misja i cele strategiczne Wydziału są zbieżne ze strategią Uczelni. Najważniejszym celem Wydziału Agrobioinżynierii jest dynamiczny rozwój pozwalający na wzrost znaczenia Jednostki i możliwość wykorzystania jej potencjału w przestrzeni naukowej, dydaktycznej i gospodarczej regionu i kraju. Dbałość o jak najwyższą jakość działalności dydaktycznej i powiązanej z nią działalności badawczej jest priorytetem całej społeczności Wydziału.

Kierunek Gospodarka przestrzenna jest ściśle powiązany z prowadzoną działalnością naukową na Wydziale Agrobioinżynierii w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka do których jest przyporządkowany. W koncepcji kształcenia uwzględniono również cele Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego (<https://strategia.lubelskie.pl/srwl.html>), ukierunkowane m.in. na działania zmierzające do wzmocnienia miast Lubelszczyzny, w tym m.in. ich funkcji gospodarczych,

edukacyjnych, turystycznych i kulturowych o charakterze regionalnym, krajowym i międzynarodowym, wspieranie rozwoju infrastruktury sprzyjającej tworzeniu zróżnicowanej oferty opartej m.in. na zrównoważonym gospodarowaniu przestrzenią.

Koncepcja kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna zakłada ogólnoakademicki profil kształcenia, gwarantujący absolwentom studiów I i II stopnia nabywanie umiejętności i kompetencji, które przełożą się na dobre przygotowanie do prowadzenia badań naukowych (w tym do formułowania i analizy problemów badawczych, właściwego doboru metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań). Pomimo dominacji zagadnień o charakterze teoretycznym i ogólnym, w koncepcji kształcenia nacisk położony jest na specjalistyczną wiedzę i praktyczne umiejętności zawodowe. Dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie gospodarki przestrzennej, na podstawie Art. 5., znowelizowanej w 2023 roku, Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) daje absolwentom kierunku uprawnienia do sporządzania projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, planów ogólnych gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Absolwenci/teki uzyskują praktyczne umiejętności niezbędne do tworzenia danych przestrzennych zgodnie z wymogami Rejestru Urbanistycznego. Kształcenie na kierunku wychodzi także naprzeciw oczekiwaniom podmiotów sektora administracji czy gospodarki nieruchomości, które zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników o szerokiej i interdyscyplinarnej wiedzy oraz bogatych umiejętnościach i kompetencjach specjalistycznych. Program studiów pozwala na zdobycie wiedzy i umiejętności, ukierunkowanych na przygotowanie absolwentów do samodzielnego identyfikowania i rozwiązywania problemów, w tym m.in. dotyczących zagospodarowania przestrzennego terenu, właściwego zaopatrzenia w urządzenia techniczne, obiekty, systemy i usługi; kształtowania postaw społecznych absolwentów, łączących wrażliwość na ludzkie potrzeby z kreatywnością i sprawnością ich zaspokajania opartą na znajomości procesów organizacji i zarządzania i co niezwykle istotne przygotowania absolwentów o interdyscyplinarnym profilu zawodowym, zdolnych do dalszego samodoskonalenia. Absolwenci/teki kierunku Gospodarka przestrzenna uzyskują m.in. wiedzę z zakresu nauk rolniczych, społecznych i inżynierjno-technicznych.

Wszechstronne wykształcenie absolwentów/ek kierunku Gospodarka przestrzenna zapewni im zatrudnienie w Polsce i w innych krajach Unii Europejskiej lub przygotuje do podejmowania własnej działalności gospodarczej. Realizacja programu studiów pozwala na nabycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do pełnienia ważnych ról w życiu gospodarczym i społecznym w regionie i w kraju oraz otoczeniu międzynarodowym. Z tego względu działalność Wydziału Agrobiologii i Inżynierii UP w Lublinie ukierunkowana jest na wspieranie aktywnego udziału studentów i absolwentów w życiu Uczelni i społeczeństwa oraz przygotowanie absolwentów do osiągnięcia sukcesów i świadomego kierowania swoim rozwojem osobistym i zawodowym. Obecny program studiów przyjęty został przez Senat UP w dniu 24 maja 2024 r. – Uchwała 45/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w sprawie doskonalenia programu studiów kierunku Gospodarka przestrzenna dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2024/2025 do wymagań określonych w ustawie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/45.2024-1.pdf>). Oferta dydaktyczna na kierunku Gospodarka przestrzenna obejmuje studia inżynierskie I stopnia i magisterskie II stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne, odpowiednio: 7 lub 8-semesterne i 3 lub 4-semesterne.

Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową i sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów

Pracownicy ocenianego kierunku studiów pracujący na Wydziale Agrobiologii i Inżynierii prowadzą działalność naukową m.in. w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka. Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk rolniczych i doktora habilitowanego w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Pracownicy są autorami lub współautorami publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych z listy JCR i innych. Część kadry stanowią pracownicy innych

Wydziałów m.in.: Inżynierii Produkcji oraz Centrum Kultury Fizycznej i Sportu a także Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (Zal_Cz1_01_01).

Moduły realizowane przez pracowników są ściśle związane z ich działalnością naukową, co potwierdza wykaz publikacji pracowników (Zal_Cz1_01_02). Tematyka publikacji kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna obejmuje problemy prezentowane na zajęciach. Ma to istotny wpływ na doskonalenie programu studiów i jego realizację przez kompetentną kadrę. Do najważniejszych osiągnięć naukowych Wydziału w tym zakresie w ostatnich 5 latach należało: osiągnięcie kategorii A w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka oraz B+ w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo podczas ostatniej ewaluacji jednostek naukowych za lata 2017-2021, uzyskanie przez 6 pracowników Wydziału tytułu profesora, przez 16 – stopnia doktora habilitowanego, a przez kolejnych 29 - stopnia doktora w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (Zal_Cz1_01_03; Zal_Cz1_01_04). W dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo prowadzi badania i publikuje 25 nauczycieli akademickich z obsady ocenianego kierunku, 7 w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, 3 w dyscyplinie architektura i urbanistyka, 17 w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, 4 w dyscyplinie ekonomia i finanse, 2 w dyscyplinie inżynieria lądowa, geodezja i transport, 2 w dyscyplinie kultura fizyczna, 1 w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, 1 w dyscyplinie inżynieria mechaniczna, 1 w dyscyplinie inżynieria środowiska, 1 w dyscyplinie nauki prawne, 1 w dyscyplinie nauki socjologiczne, 1 w dyscyplinie matematyka, 1 w dyscyplinie informatyka, oraz 1 osoba w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku. W związku z tym treści przekazywane w procesie dydaktycznym studentom kierunku Gospodarka przestrzenna, są oparte na wiedzy i doświadczeniu kadry naukowo-dydaktycznej, bezpośrednio zaangażowanej w proces kształcenia, zgodnie z ich profilem działalności naukowej i specjalnością.

Program studiów na kierunku Gospodarka przestrzenna w pełni wpisuje się w strategiczną działalność naukową Wydziału Agrobiotechnologii, związaną m.in. ze zrównoważonym gospodarowaniem przestrzenią, ekonomią, zarządzaniem i marketingiem w kształtowaniu relacji rynkowych w biogospodarce oraz ochroną i kształtowaniem krajobrazu i zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich. Działalność ta realizowana jest w oparciu o tematy badawcze prowadzone przez poszczególne jednostki organizacyjne.

Problematyka badawcza związana bezpośrednio z kształceniem na kierunku Gospodarka przestrzenna jest głównie realizowana w Zakładzie Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu oraz w Instytucie Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska, Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu czy Katedrze Zarządzania i Marketingu.

W pierwszej Jednostce (w Zakładzie Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej) badania realizowane są głównie z zakresu krajobrazowego znaczenia zbiorowisk trawiastych, od roku 2006 zostały poszerzone o kształtowanie krajobrazu miast i wsi oraz badania z zakresu gospodarki przestrzennej (od 2013 r.), realizowane również z zastosowaniem (od 2016 r.) systemów informacji przestrzennej (GIS) oraz metod teledetekcyjnych (RS).

Badania w tym bloku tematycznym obejmują problemy dotyczące środowiska zamieszkania człowieka na obszarach wiejskich, suburbanalnych oraz miejskich - problematyka ta jest szczególnie ważna z uwagi na postępującą degradację krajobrazu przyrodniczego i troskę o jakość życia obecnych i przyszłych pokoleń, stąd m.in. badania potencjału dla kształtowania przestrzeni miejskiej, wiejskiej i suburbanalnej pod kątem społecznego użytkowania i kształtowania. Ponadto badania te obejmowały takie kierunki, jak: kształtowanie, zagospodarowanie i przeobrażania przestrzenne wsi, kształtowanie współczesnych ogrodów przydomowych na obszarach wiejskich Lubelszczyzny a ład przestrzenny wsi i jej tożsamość, badania nad formami i narzędziami poprawy struktury przestrzennej wsi w kierunku rozwoju turystyki i rekreacji, a także zwiększenia bioróżnorodności w obszarach nieurbanizowanych, czy parki tematyczne jako element aktywizacji terenów wiejskich.

Przemiany społeczno-polityczne zapoczątkowane w 1989 roku przyczyniły się do intensywnej suburbanizacji terenów wiejskich leżących w pobliżu wielkich miast. Procesowi temu sprzyjała postępująca liberalizacja prawa w zakresie planowania przestrzennego. Nasilił się chaos przestrzenny układu osadniczego

tych terenów oraz towarzyszącej im przestrzeni publicznej, a w efekcie degradacja krajobrazu suburbiów. Wychodząc naprzeciw temu zjawisku podjęto badania mające na celu rozpoznawanie zjawisk zachodzących w strefie podmiejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem terenów suburbanalnych, w tym analiza tła społeczno-środowiskowego mającego wpływ na specyfikę suburbiów. Swoistą kontynuacją są badania nad kształtowaniem przestrzeni publicznych suburbiów, gospodarowaniem przestrzenią publiczną i jej wartościowaniem czy badanie zasobów krajobrazowych, w tym analizy problemów związanych z degradacją krajobrazu, jego waloryzacją oraz estetyzacją. Badania w tym obszarze stanowią niezwykle ważny element poznawczy. Dostarczają nowych danych oraz wskazują na istniejące tendencje i zachodzące zmiany.

Rozwój przestrzenny miast wymagał i nadal wymaga kompensowania negatywnych wpływów urbanizacji na warunki zamieszkania poprzez kształtowanie rozmaitych terenów zieleni. Są one podstawowymi obszarami rekreacji, mają także wyjątkowe znaczenie w kontekście regeneracji psychicznej i fizycznej, stanowią także nieodłączny element wizualny miasta. Wpływają na atrakcyjność mieszkaniową i inwestycyjną, poprawiają walory estetyczne i standard życia mieszkańców. Pełniąc znaczące funkcje przyrodnicze i społeczne, zapewniają szereg usług ekosystemowych. Stąd tematyka ta również przewija się w podejmowanych tematach badawczych w Katedrze. Są to między innymi: badania uwarunkowań urbanistycznych, przyrodniczych i społecznych przestrzeni pod kątem biofilii. Badania dotyczące możliwości kształtowania przestrzeni miejskiej i otwartej w oparciu o idee, treści i formy modernizmu, które przeszły cezurę czasu. Badania dotyczące miejskich wysp ciepła w małych miastach czy proekologiczne zagospodarowanie małych cieków wodnych w miastach w kontekście korytarzy ekologicznych i wprowadzania bioróżnorodności przy jednoczesnej ofercie rekreacyjnej dla mieszkańców, badania dotyczące przeobrażeń urbanistycznych i krajobrazowych osiedli mieszkaniowych oraz kształtowanie krajobrazu i estetyki przestrzeni publicznych na poziomie gmin w kontekście środowiska przyrodniczego.

Kolejnym kierunkiem badawczym w Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu oraz Zakładzie Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej jest ocena struktury fizjonomicznej krajobrazów dla potrzeb zarządzania krajobrazem i audytu krajobrazowego. Wskaźniki jakości krajobrazu jako narzędzia ich oceny, rola usług ekosystemowych i krajobrazowych w planowaniu przestrzennym na obszarach chronionych, poszukiwanie obszarów i obiektów w strukturze tkanki miejskiej stanowiących NBS (ang. nature-based solutions), czyli rozwiązania oparte na przyrodzie dla potrzeb adaptacji obszarów miejskich do zmian klimatycznych.

Dodatkowo rozwijane są nowe kierunki badań związane z teledetekcją satelitarną oraz geoinformacją krajobrazu obejmujące: metodykę oceny oddziaływania wizualnego na krajobraz oraz analizę struktury fizjonomicznej i ekologicznej krajobrazu poszerzoną o kontekst dynamiki czasoprzestrzennej. W ramach dyscypliny geografia społeczno ekonomiczna i gospodarka przestrzenna prowadzone są prace badawcze związane z nauką obywatelską (ang. Citizen Science), metodami partycypacji społeczne (P-GIS), badaniami krajobrazu dźwiękowego miasta (ang. Soundscape) oraz implementacją rozwiązań GIS-online (GeoWeb) w procesie partycypacji społecznej.

Główne tematy badawcze, realizowane w kolejnych jednostkach Wydziału, to m.in: ochrona i kształtowanie krajobrazu rolniczego oraz gospodarowanie zasobami przyrodniczymi zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju; stan fizyczny i chemiczny gleb naturalnych i antropogenicznych; degradacja i rekultywacja gleb oraz gospodarka odpadami; charakterystyka popytu na wybrane usługi turystyczne i rekreacyjne, turystyka na obszarach cennych przyrodniczo, innowacyjność i jakość produktów oraz usług turystycznych, zrównoważony rozwój sektora turystyka i rekreacja u i obszarów wiejskich, ekonomia, zarządzanie i marketing w kształtowaniu relacji rynkowych w biogospodarce, przewyższanie problemów rozwojowych terenów peryferyjnych i obszarów słabiej ekonomicznie rozwiniętych; ocena konkurencyjności wybranych jednostek przestrzennych, ze szczególnym uwzględnieniem roli sektora biogospodarki w tych procesach, wyzwania dotyczące źródeł wzrostu w rolnictwie, zmian roli sektora rolno-spożywczego, mechanizmów przewyższania barier strukturalnych w rozwoju agrobiznesu i obszarów wiejskich, budowania przewag konkurencyjnych, procesów konwergencji w rolnictwie, wdrażania koncepcji rozwoju

zrównoważonego oraz zielonego wzrostu, a także określania roli sektora agrobiznesu wobec wyzwań klimatycznych ocena uwarunkowań rozwoju i konkurencyjności biogospodarki.

Na Wydziale prowadzone są także badania m.in. takich następujące tematy badawcze: aspekty nawozowe, jakościowe i środowiskowe kształtujące plony roślin dotyczące: uprawianych na cele żywnościowe, paszowe i energetyczne; potencjał aplikacyjny nanocząstek w nawożeniu i ochronie roślin; genomika i transkryptomika roślin uprawnych; aspekty nawozowe, jakościowe i środowiskowe kształtujące plony roślin uprawianych na cele żywnościowe, paszowe i energetyczne; optymalizacja technologii uprawy roślin rolniczych; wpływ czynników agrotechnicznych i fizycznych na plon i jakość roślin uprawnych; biologiczne i agrotechniczne aspekty produkcji roślin zielarskich, przemysłowych i energetycznych; proekologiczne aspekty uprawy roślin; ocena stanu i dynamiki zbiorowisk leśnych; wykorzystanie testów biochemicznych do oceny zagrożeń ekosystemów leśnych; analiza funkcji społecznych lasów względem użytkowania obszarów leśnych przez społeczeństwo; podnoszenie odporności zbóż na choroby grzybowe; (Zal_Cz1_01_05). W ramach tematów głównych prowadzonych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Wydziału, pracownicy realizują określone podtematy badawcze zgodne z ich profilem naukowym i zainteresowaniami, a główne rezultaty badań są wykorzystywane w prowadzeniu działalności dydaktycznej na ocenianym kierunku studiów oraz do realizacji prac dyplomowych. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku spoza Wydziału Agrobiotechnologii zajmują się m.in. gospodarką nieruchomościami w tym ewidencją gruntów i szacowaniem nieruchomości, czynną ochroną środowiska, zachowaniem zasobów naturalnych i bioróżnorodności siedlisk roślin połączonych z ograniczaniem niekorzystnego oddziaływania człowieka na środowisko, badaniami emisji zanieczyszczeń z obiektów technicznych, tworzeniem nowych metod długookresowej eksploatacji pojazdów i obiektów technicznych, badaniami eksploatacją pojazdów, maszyn, silników spalinowych, stosowania paliw konwencjonalnych, biopaliw, emisji szkodliwych składników spalin z pojazdów i maszyn, czy możliwościami wykorzystania metod taksonomicznych oraz wielozmiennej analizy statystycznej w szerokich zastosowaniach.

Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich zaangażowanych w proces kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna, związane są z prowadzeniem takich przedmiotów kierunkowych jak m.in.: na studiach I stopnia: prawne uwarunkowania gospodarki przestrzennej, gospodarka nieruchomościami, społeczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej, przyrodnicze uwarunkowania gospodarki przestrzennej, zarządzanie środowiskiem, gospodarka wodna, rewitalizacja, systemy informacji przestrzennej, WebGIS – analizy przestrzenne online, planowanie przestrzenne, smart spraw, projektowanie urbanistyczne, gospodarowanie przestrzenią publiczną, planowanie zintegrowane oraz grupa przedmiotów do wyboru: gospodarka regionalna i lokalna, ekonomia miast i regionów, gospodarka turystyczna, zagospodarowanie terenów trudnych i zdegradowanych, gospodarka przestrzenna na terenach erodowanych, gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych, gospodarka gruntami, miejskie obszary żywieniowe, ruralistyka, ekologia miasta, zarządzanie krajobrazem, sztuka w przestrzeni, sztuka w gospodarowaniu przestrzenią miasta, zielona i niebieska infrastruktura, systemy terenów zieleni, zrównoważona mobilność oraz systemy zarządzania turystyką i in.; na studiach II stopnia: teoria gospodarki przestrzennej, współczesna gospodarka przestrzenna, polityka przestrzenna, planowanie zintegrowane, zaawansowane analizy geoprzestrzenne, lokalizacja podmiotów gospodarczych, ekonomiczne i finansowe aspekty gospodarowania przestrzenią, kształtowanie terenów dla potrzeb zarządzania kryzysowego, teoria i analiza systemów w gospodarce przestrzennej, metody badań w gospodarce przestrzennej oraz przedmioty do wyboru: społeczne wytwarzanie przestrzeni, kształtowanie przestrzeni miejskiej, kształtowanie przestrzeni wiejskiej, miasto inteligentne smart city, eko-miasto, audyt krajobrazowy oraz marketing terytorialny i in. Przedmioty związane z działalnością naukową zestawiono w Tabeli 4 (Część III Raportu Samooceny).

W ciągu ostatnich lat pracownicy Wydziału realizowali, bądź nadal realizują 30 projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w tym: 9 przez Narodowe Centrum Nauki, 3 przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 3 przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 11 przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, 1 przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz 1 w ramach programu Horyzont 2020 (Zal_Cz1_01_06). Dodatkowo

pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku spoza Wydziału Agrobiotechnologii zrealizowali kolejne trzy projekty m.in.: „Badania dotyczące powstawania odchodów i uwalniania gazowych zanieczyszczeń w trakcie hodowli trzody chlewnej w tym badania oddziaływania nowego produktu na środowisko metodą LCA w ramach projektu KompUtyl” w ramach programu BIOSTRATEG 2, „Rozwój zintegrowanego elektronicznego systemu sterowania przekładni w wersji 32x32 Power Shift & Power Shuttle, w tym montaż i zaprogramowanie układu sterowania na prototypie przekładni w wersji 32x32” realizowanego w przedsiębiorstwie URSUS S.A., „Opracowanie innowacyjnej metody oczyszczania powietrza w suszarniach zbóż i nasion wraz z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń” akronim – ECODYER – projekt w konsorcjum w ramach programu BIOSTRATEG.

W ostatnich 5 latach pracownicy Wydziału zarejestrowali 34 patenty (w tym 1 - kadra kierunkowa) oraz pracownik spoza Wydziału jest współautorem trzynastu kolejnych patentów (Zal_Cz1_01_07). Prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk znalazł się w prestiżowym gronie członków European Academy of Sciences and Arts. Pani dr hab. Anna Nowak prof. uczelni jest członkiem Zespołu Roboczego ds. żywności w ramach obszaru biogospodarki w Urzędzie Marszałkowskim w Lublinie. Natomiast dr hab. A. Kasztelan prof. uczelni zdobył Nagrodę Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych w konkursie na najlepszą publikację naukową wydaną w roku 2021 (On the Road to a Green Economy: How Do European Union Countries 'Do Their Homework'? Energies 2021, 14, 5941). W 2019 r. Minister Rolnictwa odznaczył 14 pracowników odznaką honorową – Zasłużony dla Rolnictwa, zaś dr hab. Izabela Joško prof. uczelni w 2016 r. otrzymała prestiżowe stypendium START dla młodych aktywnych naukowców przyznane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej oraz w 2018 r. stypendium dla Wybitnych Młodych Naukowców przyznawane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w ubiegłym roku takie wyróżnienie otrzymał dr Łukasz Sęczyk. W latach 2017-2023 Minister Edukacji i Nauki docenił zasługi na polu aktywności dydaktycznej 8 pracowników Wydziału odznaczając ich Medalem Komisji Edukacji Narodowej (Zal_Cz1_01_08). Ponadto w 2021 r. prof. dr hab. Marian Wesołowski odebrał tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, w 2023 r. prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk odebrał tytuł doktora *honoris causa* Gruzjińskiego Uniwersytetu Technicznego, zaś prof. dr hab. Elżbieta Jolanta Bielińska w 2022r. została uhonorowana godnością profesora honorowego przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie.

Kadra prowadząca zajęcia kierunkowe łączy działalność naukową i dydaktyczną. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii opublikowali 636 publikacji z listy A MEiN - uzyskując 51 409 punktów o łącznym IF 1 930,555; 35 publikacji w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science (590 pkt) oraz 513 publikacji bez obliczonego współczynnika wpływu (15 019 pkt) Opublikowali również 49/281 monografii/rozdziałów w monografii i byli redaktorami 10 monografii wieloautorskich (o łącznej liczbie punktów 9 655), a także są autorami 34 patentów. Tematyka publikacji dotyczyła m.in. krajobrazowego znaczenia zbiorowisk trawiastych, kształtowania krajobrazu miast i wsi, kształtowania przestrzeni publicznych suburbiów, gospodarowania przestrzenią publiczną i jej wartościowania, technologii produkcji roślin uprawnych i jakości surowców, poziomu usług turystycznych, bioróżnorodności, agro i pratekosystemów i ich ochrony, biogospodarki i odnawialnych źródeł energii, ekonomiki rolnictwa, konkurencyjności sektora rolno-spożywczego czy antropogenicznych zmian w środowisku. Wydawnictwa te służą studentom do pogłębiania wiedzy z poszczególnych przedmiotów oraz nauczycielom akademickim do opracowania treści programowych. Publikacje są dostępne w zasobach Biblioteki Głównej UP w Lublinie oraz w księgarniach prowadzących sprzedaż bezpośrednią i internetową. Ponadto pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku mogą poszczycić się licznymi publikacjami naukowymi w prestiżowych czasopismach z dziedziny nauk rolniczych, a wyniki w nich prezentowane są wykorzystywane przez studentów zarówno w celach dydaktycznych, jak i praktycznych.

Kształcenie na kierunku Gospodarka przestrzenna prowadzą nauczyciele akademicki, którzy są w większości pracownikami Wydziału Agrobiotechnologii, zatrudnieni w: Zakładzie Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej w Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, Katedrze Herbolgii i Technik Uprawy Roślin, Instytucie Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania

Środowiska; Katedrze Turystyki i Rekreacji, Instytucie Genetyki Hodowli i Biotechnologii Roślin; Katedrze Chemii Rolnej i Środowiskowej, Katedrze Technologii Produkcji Roślinnej i Towaroznawstwa, Katedrze Roślin Przemysłowych i Leczniczych; Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu oraz Katedrze Zarządzania i Marketingu (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/struktura-i-pracownicy/>). Pozostałe zajęcia prowadzą pracownicy Wydziału Inżynierii Produkcji zatrudnieni w Katedrze Energetyki i Środków Transportu, Zakładzie Informatyki oraz Pracowni Statystyki i Analizy Danych a także zatrudnieni w Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji oraz Centrum Kultury Fizycznej i Sportu. Liczba punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo wynosi 115, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 65,1 i architektura i urbanistyka – 9,3 na studiach I stopnia (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/Zal_nr_3a.pdf) oraz odpowiednio: 47,7, 34,2 i 8,1 na studiach II stopnia (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/Zal_nr_3b.pdf).

Badania naukowe prowadzone na Wydziale przez pracowników otwierają studentom kierunku Gospodarka przestrzenna szerokie możliwości zdobywania kompetencji badawczych i udziału w procesie badawczym w ramach działających na Wydziale kilku Studenckich Kół Naukowych (SKN) (https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/#kola_naukowe): Koło Naukowe Agronomów (<https://pl-pl.facebook.com/sknagronomow/>), Studenckie Koło Naukowe Leśników (<https://www.facebook.com/skn.lesnikow.up.lublin/>), Studenckie Koło Analityków Środowiska (<https://up.lublin.pl/agrobio/skn-analitikow-srodowiska/>), Studenckie Koło Mikrobios (<https://up.lublin.pl/agrobio/skn-mikrobios/>), Studenckie Koło Naukowe Turystyczno-Krajoznawcze (<https://up.lublin.pl/agrobio/studenckie-kolo-naukowe-turystyczno-krajoznawcze/>), Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Środowiska (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Studenckie Koło Naukowe Biogeochemików (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Koło Naukowe Rachunkowości i Finansów (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Międzywydziałowe Studenckie Koło Naukowe Zarządzania Jakością (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Studenckie Koło Naukowe Bioinżynierów i Biotechnologów BioGen (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe) i Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej (<https://pl-pl.facebook.com/SKNGP/>). Studenci skupieni w Studenckim Kole Naukowym Gospodarki Przestrzennej uczestniczą w badaniach prowadzonych w Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu. Aktualnie ww. SKN zrzeszają ponad 400 studentów. Studenci aktywnie włączający się w badania naukowe prezentują swoje wyniki na konferencjach naukowych, np.: na corocznie organizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/blog/miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych-oraz-ogolnopolska-konferencja-doktorantow/>), w ramach którego (od 2017 r.) mają również możliwość publikacji swoich wyników w monografii naukowej wydawanej przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2021/06/Miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych.pdf>). Członkowie SKN corocznie uczestniczą także w międzynarodowych i krajowych seminariach studenckich kół naukowych w różnych ośrodkach akademickich (Poznań, Wrocław), zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia. Studenci ocenianego kierunku wielokrotnie uczestniczyli w konferencjach naukowych prezentując 30 referatów, 14 posterów i zdobywając 12 nagród i wyróżnień za swoje prace. Uczestniczyli w organizacji szeregu wydarzeń, w tym 4 międzynarodowych konferencji naukowych. Studenci ocenianego kierunku są także współautorami 34 publikacji naukowych (Zal_Cz1_01_09). Biorą także aktywny udział w projektach badawczych prowadzonych w Zakładzie Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej w Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu (m.in. „Wpływ zanieczyszczenia światłem na obserwację nocnego nieba i zdrowie” – projekt badawczy 4 studentek 1 roku i 1 studentki 2 roku GP (czas Covid-19). Projekt prowadzony na UP w Lublinie w okresie od 30 lutego do 12 czerwca 2021 pod kierunkiem dr Agnieszki Kępkowicz, którego celem było zbadanie czy mieszkańcy są narażeni na zanieczyszczenie światłem i jakie ma to skutki w odniesieniu do ich samopoczucia. Projekt był realizowany przy pomocy eksperymentalnej aplikacji GIS). Kolejny projekt,

w którym brały udział 4 studentki zorganizowany był przez Urząd Miasta Lublin pt. „Zazielenienie Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK Mielec Podstrefa Lublin w okresie od maja 2022 – do września 2023 r. Na podstawie wykonanej inwentaryzacji, obszernych analiz obszaru projektowego oraz zrealizowanych badań glebowych, grupa projektowa, w której wzięły udział studentki z SKN GP zaproponowały ogólną koncepcję zagospodarowania, na podstawie której wypracowano szczegółowe projekty nasadzeń dla poszczególnych ulic Strefy. Kolejna studentka w kwietniu 2023r. zaprojektowała i wykonała badania w trakcie Dni Otwartych UPL na temat tego, skąd przyjechali do kandydaci na studia, które to dane wyświetlane były na mapie w czasie rzeczywistym. Aplikacja przygotowana została przy wykorzystaniu ArcGIS Survey 123 oraz ArcGIS Dashboard. Co warto podkreślić, wielu studentów kierunku Gospodarka przestrzenna było laureatami Studenckiego Stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego, Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów realizowane przez miasto Lublin, Nagrody Związku Uczelni Lubelskich dla najlepszej studentki/studanta, III miejsce w konkursie International Competition of student research papers „Agricultural Sciences and Food” na najlepszą pracę magisterską, Wyróżnienie w XIII edycji Konkursu Prezydenta Miasta Lublin na najlepszą pracę dyplomową poświęconą tematyce rozwoju gospodarczego Lublina czy też II nagroda w kategorii prac magisterskich podczas XIII Ogólnopolskiego Konkursu Prac Dyplomowych z Zakresu Kartografii, Geomatyki i Geoinformacji.

Studenci Koła prowadzą także zbiórki charytatywne oraz pracują jako wolontariusze. Wielokrotnie brali udział w kursach, szkoleniach, projektach edukacyjnych, stażach merytorycznie związanych z profilem naukowym SKN. Studenci SKN biorą czynny udział w promocji Uczelni i Wydziału poprzez organizację Dni Otwartych Drzwi Uczelni, udział w projektach realizowanych w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki oraz spotkań z uczniami liceów i techników na Lubelszczyźnie. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość realizacji swoich prac dyplomowych w powiązaniu z realizowanymi na Wydziale projektami badawczymi. Mogą również uczestniczyć w dodatkowych wykładach i warsztatach poszerzających ich specjalistyczną wiedzę oraz rozwijających umiejętności (najczęściej z obsługi programów specjalistycznych, niezbędnych w pracy zawodowej (Za1_Cz1_01_09).

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna uczestniczyli zarówno interesariusze wewnętrzni (tj. nauczyciele akademicki, którzy opracowywali koncepcję i program kształcenia dla kierunku Gospodarka przestrzenna, a także studenci, którzy wchodzi w skład rad programowych, komisji i kolegów), jak i interesariusze zewnętrzni (tj. podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Wydział Agrobiotechnologii prowadzi współpracę). W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna wykorzystano również doświadczenie pracowników Wydziału zdobyte w trakcie współpracy naukowej i dydaktycznej z uczelniami krajowymi i zagranicznymi w trakcie odbytych staży i wizyt studyjnych. Uwzględniając potencjał pracowników, bazę naukowo-dydaktyczną i zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, zaprojektowano program kształcenia o profilu ogólnoakademickim. Koncepcja kształcenia na tym kierunku zakłada zespolenie ze sobą wiedzy i doświadczeń naukowych w dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia z praktyczną orientacją na przygotowanie absolwentów w zakresie planowania przestrzennego oraz projektowania urbanistycznego.

Opracowana i realizowana na kierunku Gospodarka przestrzenna koncepcja kształcenia i programu studiów jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Podstawą do jej określenia były wnioski wynikające z dyskusji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i obserwacji dynamicznie rozwijającego się sektora usług planistycznych, świadczące o zapotrzebowaniu rynku pracy na absolwentów studiów Gospodarka przestrzenna posiadających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne do pracy. Wydział prowadzi współpracę z interesariuszami (Rada Interesariuszy Zewnętrznych, <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Regulamin-Rady-Interesariuszy-2.pdf>), którzy m.in. wspomagają i

wpływają na aktualizację oraz doskonalenie praktycznego aspektu kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna m.in. podczas corocznie organizowanych Dni Kierunku (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>). Na tej podstawie określono cele kształcenia i sylwetkę absolwenta/teki, posiadającego pogłębioną wiedzę i umiejętności dotyczące wszelkich aspektów właściwego gospodarowania przestrzenią. Inną formą poznawania i respektowania interesariuszy zewnętrznych są relacje powstające przy organizowaniu praktyk zawodowych studentów. Wtedy zawierane są stosowne umowy, dochodzi do licznych kontaktów bezpośrednich i rozmów na temat przygotowania studentów. Jeszcze inną formą dostosowania koncepcji kształcenia do warunków rynku pracy jest bieżąca współpraca z uczelnianym Biurem Karier – jednostką na bieżąco monitorującą ten rynek i kariery absolwentów.

Uczestniczą oni też w dostosowywaniu treści programowych na kierunku Gospodarka przestrzenna do realnych potrzeb rynku pracy - na zasadach określonych w Procedurze WA-S11 współpracy z otoczeniem zewnętrznym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się na kierunku studiów (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf). Z prowadzonych konsultacji sporządza się protokoły analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Wnioski i zalecenia z przeprowadzonej analizy Komisja przekazuje Radzie Programowej oraz Dziekanowi. Natomiast studenci jako interesariusze wewnętrzni biorą udział w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia ocenianego kierunku przez udział swoich przedstawicieli w pracach Rady Programowej kierunku Gospodarka przestrzenna (obecnie po jednym przedstawicielu studentów z I i II stopnia studiów stacjonarnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 10 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii; <https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/020/20.pdf>), Kolegium Wydziału (trzech przedstawicieli studentów Wydziału, wskazanych przez Wydziałowy Samorząd Studentów) i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (przedstawiciel Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego). Formą uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia jest także ankietyzacja lub konsultacje przeprowadzane przez Radę Programową wśród studentów ocenianego kierunku. Anonimowa ankieta jest narzędziem służącym pozyskiwaniu opinii studentów na temat programu kształcenia (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A1_Procedura-zasiegania-opinii-absolwentow-studiow-I-i-II-stopnia.pdf). Efektem współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych (np. Urząd Miasta Lublin Inspektor, Referat ds. wspierania akademickości; Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków; Referat ds. planów miejscowych w Wydziale Planowania UML; Referat ds. Środowiska i Relacji Zewnętrznych w firmie Kom-Eko, Referat ds. obsługi terenów LSM (Lubelska Spółdzielnia Mieszkaniowa), Prezes Zarządu Fundacji Teren Otwarty, Muzeum Osiedli Mieszkaniowych, Kierownik obszaru ESG w Fundacji im Lesława A. Pagi; Referat ds. zieleni w Biurze Miejskiego Architekta Zieleni, Firma Intrograf, Urząd gminy Biłgoraj i Zamość, Lubelski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego i inne) jest zwiększenie atrakcyjności zajęć dydaktycznych oraz współpraca m.in. w zakresie prowadzenia prac dyplomowych, co poszerza umiejętności i kompetencje istotne na rynku pracy. Instytucje zewnętrzne uczestniczyły w konsultacjach przy projektowaniu kierunkowych efektów uczenia się, zwracając przede wszystkim uwagę na kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce oraz biorąc czynny udział w doskonaleniu programu studiów podczas corocznych Dni Kierunku.

Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Studia na I stopniu na kierunku Gospodarka przestrzenna trwają 7 semestrów studia stacjonarne lub 8 semestrów – studia niestacjonarne i kończą się uzyskaniem przez absolwenta tytułu zawodowego inżyniera. Absolwent/ka studiów I stopnia posiada interdyscyplinarną wiedzę z zakresu przestrzennej organizacji rozwoju społeczno-gospodarczego, zasad i technik planowania i kształtowania przestrzeni – niezbędną do rozwiązywania problemów środowiska przestrzennego ludzi zgodnie z ich potrzebami, wymogami cywilizacyjnymi, możliwościami technicznymi także

zasadami ładu przestrzennego i rozwoju zrównoważonego. Oferowany program jest reakcją na problem ograniczoności i zużycia dobra jakim jest przestrzeń, zarówno jako całość (powierzchnia Ziemi), jak i poszczególne jej składniki (np. zasoby naturalne, środowisko przyrodnicze, surowce). Obejmuje także zagadnienia urbanizacji, tj. budowy miast i osiedli ludzkich. Na kierunku Gospodarka przestrzenna studenci poznają sposoby racjonalnego wykorzystania przestrzeni w zakresie zgodnym z potrzebami społeczeństwa. Studia przygotowują specjalistów od gospodarki na obszarach przyrodniczych, a także zurbanizowanych, zgodnie z potrzebami ludzi, wymogami cywilizacyjnymi, możliwościami technicznymi oraz zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

Studia na kierunku Gospodarka przestrzenna dają możliwość zdobycia interdyscyplinarnej, teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu: kształtowania środowiska (w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej), ekonomicznych, społecznych oraz technicznych uwarunkowań i mechanizmów gospodarki przestrzennej, kształtowania przestrzeni, ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju, planowania i rozwoju układów osadniczych oraz systemów technicznych, ochrony środowiska oraz zasobów kulturowych, geoinformatyki, roli prawa i działań administracyjnych w gospodarce przestrzennej. Absolwenci/teki są przygotowani do pracy jako specjaliści od gospodarki przestrzennej na obszarach przyrodniczych, a także zurbanizowanych, zgodnie z potrzebami ludzi, wymogami cywilizacyjnymi, możliwościami technicznymi oraz zasadami ładu przestrzennego i rozwoju zrównoważonego. Mogą znaleźć zatrudnienie m.in. w: administracji regionalnej i instytucjach samorządowych (planiści, urbaniści, specjaliści do spraw gospodarki gruntami, rozwoju regionalnego); agencjach rozwoju rynku i agencjach nieruchomości (w tym jako zarządcy nieruchomości; rzeczoznawcy majątkowi i pośrednicy w obrocie nieruchomościami). Absolwenci/ntki mają możliwość pracy w zespołach przygotowujących opracowania i dokumenty planistyczne na poziomie lokalnym, regionalnym, i krajowym, jednostkach administracji rządowej oraz agencjach Unii Europejskiej, w firmach konsultingowych i doradczych oraz w innych firmach otoczenia biznesu, instytucjach badawczych i ośrodkach badawczo-rozwojowych; w instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu gospodarki przestrzennej. Absolwenci znają język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu kształcenia Językowego Rady Europy oraz potrafią posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu kierunku studiów. Mają też wpojone nawyki ustawicznego uczenia się.

Studia II stopnia trwają 3 semestry - stacjonarne/ 4 semestrów - niestacjonarne i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra inżyniera. Absolwent/ka w toku studiów uzyskuje wiedzę i umiejętności z zakresu: kształtowania środowiska przestrzennego ludzi zgodnie z ich potrzebami w warunkach polaryzacji i konkurencyjności grup, wymogów cywilizacyjnych, rozwoju zrównoważonego, możliwości technicznych oraz zasad ładu przestrzennego, przy zachowaniu europejskiego dziedzictwa kultury. Absolwent/ka posiada teoretyczną i praktyczną wiedzę na temat metod analiz zjawisk w badaniach nad gospodarką przestrzenną, z wykorzystaniem narzędzi statystycznych i informatycznych, potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną w zakresie badań nad gospodarką przestrzenną, a także pozyskiwać dane do analizowania kierunków rozwoju obszarów wiejskich, miast i regionów. Prawidłowo stosuje podstawowe techniki i narzędzia badawcze w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu metod badawczych w gospodarce przestrzennej. Charakteryzuje się umiejętnością wykorzystania metod do badań nad gospodarką przestrzenną zarówno instrumentów badawczych z dziedziny nauk rolniczych, jak i społecznych i technicznych, a także technik informatycznych. Potrafi odpowiednio określić priorytety służące badaniom nad gospodarką przestrzenną.

Absolwent/ka ma kompetencje analityczne, kreatywne, metodologiczne i negocjacyjne, pomocne przy konstruowaniu wizji rozwoju, opracowywaniu analiz, prognozowaniu i symulowaniu różnych wariantów rozwoju przestrzennego w oparciu o wyspecjalizowane modele w odniesieniu do jednostek przestrzennych różnej wielkości i o różnym stopniu złożoności.

Absolwent/ka jest przygotowany do: opracowywania dokumentów planistycznych jednostek osiedleńczych oraz regionów, euroregionów i kraju; konstruowania wizji rozwoju i strategii transformacji jednostek przestrzennych; sporządzania programów mających na celu podwyższenie konkurencyjności miast, gmin i regionów oraz ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego;

planowania rozwoju infrastruktury technicznej i systemów transportowych; współpracy przy konstruowaniu europejskiej perspektywy rozwoju przestrzennego; pełnienia roli doradcy i negocjatora posiadającego kompetencje w kreowaniu współpracy publiczno-prywatnej, w rozwiązywaniu konfliktów przestrzennych oraz w zakresie współpracy regionalnej; zarządzania przestrzenią i rozwojem przestrzennym, w tym zarządzania obszarami wiejskimi, miastami, gminami, powiatami i województwami; opracowywania analiz i podejmowania działań z zakresu marketingu terytorialnego; planowania ochrony europejskiego dziedzictwa kultury miejskiej i regionalnej oraz prognozowania i symulowania różnych wariantów rozwoju przestrzennego w oparciu o wyspecjalizowane modele.

Perspektywy zatrudnienia obejmują pracę w jednostkach administracji samorządowej i rządowej; pracowniach projektowych; przedsiębiorstwach związanych z gospodarką przestrzenną, w tym działających w dziedzinie inwestycji i nieruchomości; agencjach rozwoju; firmach konsultingowych i doradczych; firmach otoczenia biznesu; instytucjach badawczych i ośrodkach badawczo-rozwojowych; instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu gospodarki przestrzennej oraz instytucjach i agencjach Unii Europejskiej. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich) lub na studiach podyplomowych. Absolwenci/cki są przygotowani do podjęcia pracy w szerokim sektorze, związanym z gospodarowaniem przestrzenią (Perspektywy zawodowe: <https://up.lublin.pl/rekrutacja/gospodarka-przestrzenna/>). Zdobyte interdyscyplinarne wykształcenie umożliwia absolwentowi/ce elastyczne dostosowanie się do wymagań rynku.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia, wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Przy tworzeniu programu kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna uwzględniono przede wszystkim założenia Polskiej Ramy Kwalifikacji. Koncepcję kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna o profilu ogólnoakademickim, wyróżnia silne powiązanie z praktycznym charakterem badań, obejmujących zagadnienia rozwoju obszarów wiejskich, jak i urbanizację, prowadzonych na Wydziale Agrobioinżynierii. Ponadto cechami wyróżniającymi jest interdyscyplinarne i wyspecjalizowane kształcenie, dostosowane do potrzeb zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego regionu, rynku pracy oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, nowoczesna baza badawczo-dydaktyczna o bogatym wyposażeniu, umożliwiającym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych oraz wysoko wykwalifikowana kadra. Program kształcenia na ocenianym kierunku jest stale doskonalony, zarówno w zakresie merytorycznym, jak i praktycznym, w oparciu o wyniki aktualnie prowadzonych badań oraz wciąż rozwijane doświadczenie praktyczne kadry, wynikające z jej wieloletniej współpracy z podmiotami otoczenia gospodarczego.

Na etapie tworzenia koncepcji kształcenia wzorowano się m.in. na doświadczeniach Uniwersytetu Technicznego w Dortmundzie, Akademii Badań Przestrzennych i Planowania Krajowego w Hanowerze, Utrecht University z Holandii, Cardiff University (Anglia).

W kształceniu na tym kierunku wykorzystuje się również współpracę i wspólne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne pracowników Wydziału Agrobioinżynierii oraz polskich i zagranicznych uczelni m.in.: Aslan Imran (Bingol University), Aka Kacar (University of Cukurova), Viti Domenico (University of Foggia), Izdemir Fehti Ahmet (Bingol University), Adamaviciene Aida, Honorata Danilchenko i Taraseviiciene Živile (Vytautas Magnus University Agriculture Academy), Yimlaz Hasan (Isparta University of Applied Sciences), Tetiana Datsko, Ivan Shuvar, Rulitska Karolina (Lviv National Environmental University, Dubliny). Współpraca ta zaowocowała wymianą wykładowców w ramach projektu Erasmus+ oraz wspólnymi konsultacjami i publikacjami nauczycieli z partnerami z uczelni zagranicznych, również jako profesorowie wizytujący: Honorata Danilchenko (Vytautas Magnus University Agriculture Academy), Ivan Shuvar (Lviv National Environmental University, Dubliny). Prof. Iryna Kostetska z Narodowego Uniwersytetu „Akademia Ostrogska” (Równe) która w bieżącym semestrze prowadzi zajęcia dla studentów (wykłady i ćwiczenia) kierunku Gospodarka przestrzenna. Również studenci mogą uczestniczyć w zorganizowanych wyjazdach zagranicznych (np. Erasmus+) i krajowych (MostAR).

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się i ich związek z koncepcją studiów oraz dyscyplinami naukowymi, do których kierunek jest przyporządkowany

Kierunek Gospodarka przestrzenna, studia I i II stopnia, jest przyporządkowany do dziedziny nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo; do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, jak również w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się oddają interdyscyplinarną specyfikę kierunku. Zakładane efekty uczenia się dla kierunku Gospodarka przestrzenna uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego i drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 i 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.). Liczba efektów uczenia się zdefiniowanych dla studiów I stopnia wynosi 30, w tym 10 z zakresu wiedzy, 17 z zakresu umiejętności i 3 z zakresu kompetencji społecznych, zaś na studiach II stopnia wynosi 27, w tym 11 z zakresu wiedzy, 12 z zakresu umiejętności i 4 z zakresu kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów zaawansowanej (I stopień) i pogłębionej (II stopień) wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy i w działalności badawczej (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/Zal_nr_2a.pdf oraz https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/Zal_nr_2b.pdf).

Osiągnięcie efektów uczenia się na studiach I stopnia umożliwia podjęcie dalszej nauki na studiach II stopnia, zaś po studiach II stopnia absolwenci mogą podjąć dalszą edukację na studiach podyplomowych lub w Szkole Doktorskiej. Efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów zostały określone w taki sposób, aby były mierzalne i pozwalały na stworzenie systemu ich weryfikacji w formie wskazanej w modułach oraz możliwe do osiągnięcia w zdefiniowanym przez program studiów czasie. Do założonych efektów uczenia się dostosowane są cele oraz merytoryczne treści poszczególnych przedmiotów. Kierunkowe efekty uczenia się są realizowane w trakcie wielu przedmiotów, a także w czasie przygotowywania projektu dyplomowego lub pisanie pracy magisterskiej umożliwiają studentom zdobywanie zaawansowanej wiedzy aktualizowanej w oparciu o najnowsze osiągnięcia naukowe, korespondując z badaniami prowadzonymi na Wydziale.

Kierunkowe efekty uczenia się są sprawdzane pod względem ich realnego osiągnięcia z wykorzystaniem Procedury WA-K3 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-K3_Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf). Moduły zajęć są powiązane z prowadzonymi na Wydziale Agrobiotechnologii badaniami naukowymi w dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka dzięki czemu szczegółowe efekty uczenia się określone dla tych modułów mieszczą się w tych dyscyplinach. Kolejność treści modułów zawartych w programie studiów tworzy spójny układ szczegółowych efektów uczenia się, co pozwala osiągnąć studentom kierunkowe efekty uczenia się, w tym efekty z języka obcego, określone dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim (odpowiednio na studiach I stopnia (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/11/gospodarka-przestrzena-i-stopien-efekty-uczenia-sie.pdf>); (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/11/gospodarka-przestrzena-i-i-ii-stopien-efekty-uczenia-sie-kompetencje-inzynierskie.pdf>) i na studiach II stopnia (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/11/gospodarka-przestrzena-ii-stopien-efekty-uczenia-sie.pdf>)).

Koncepcja kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna I stopnia wpisuje się w priorytetowe cele działalności UP w Lublinie, obejmujące m.in. kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr posiadających kompetencje inżynierskie umożliwiające podjęcie działań w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i zurbanizowanych, kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego, a także prawidłowej gospodarki jego zasobami dla potrzeb człowieka zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Kształcenie polega na przekazywaniu studentom wiedzy opartej na najnowszych osiągnięciach nauki polskiej i światowej,

służącej rozwojowi gospodarczemu i intelektualnemu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich i miejskich.

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się i ich związek z koncepcją studiów oraz dyscyplinami naukowymi, do których kierunek jest przyporządkowany

Kierunek Gospodarka przestrzenna, **studia I stopnia**, jest przyporządkowany do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo (dyscyplina wiodąca), geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się oddają interdyscyplinarną specyfikę kierunku (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/Zal_nr_2a_.pdf) Zakładane efekty uczenia się dla kierunku Gospodarka przestrzenna, studia I stopnia, uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki pierwszego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Liczba zdefiniowanych efektów uczenia się wynosi 30, w tym 10 z zakresu wiedzy, 17 z zakresu umiejętności i 3 z zakresu kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku są realizowane w trakcie wielu modułów, a także w czasie przygotowywania projektu inżynierskiego i umożliwiają studentom zdobywanie zaawansowanej wiedzy aktualizowanej w oparciu o najnowsze osiągnięcia naukowe, korespondując z badaniami prowadzonymi na Wydziale. Osiągnięcie efektów uczenia się na studiach I stopnia pozwala absolwentom podjąć dalszą edukację na studiach II stopnia lub podyplomowych, a także studiach III stopnia (w Szkole Doktorskiej). Zdobyte przez studentów zaawansowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz kompetencji inżynierskich, ułatwi im start na rynku pracy oraz w działalności badawczej

Efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów zostały określone w taki sposób, aby były mierzalne i pozwalały na stworzenie systemu ich weryfikacji w formie wskazanej w modułach oraz możliwe do osiągnięcia w zdefiniowanym przez program studiów czasie. Do założonych efektów uczenia się dostosowane są cele oraz merytoryczne treści poszczególnych przedmiotów.

Moduły zajęć są powiązane z prowadzonymi na Wydziale Agrobioinżynierii badaniami naukowymi w dyscyplinach rolnictwo i ogrodnictwo, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka, dzięki czemu szczegółowe efekty uczenia się określone dla tych modułów mieszczą się w tych dyscyplinach. Kolejność treści modułów zawartych w programie studiów tworzy spójny układ szczegółowych efektów uczenia się, co pozwala osiągnąć studentom kierunkowe efekty uczenia się, w tym efekty z języka obcego, określone dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.

W trakcie realizacji treści kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna, studia I stopnia, studenci osiągają efekty uczenia się w zakresie zaawansowanej wiedzy dotyczącej m.in. ochrony i kształtowania środowiska, gleboznawstwa, ekologii i geografii, niezbędnych do zrozumienia wpływu środowiska przyrodniczego na gospodarowanie w przestrzeni i wpływu inwestowania na środowisko (GP_W02). Studenci pogłębiają też wiedzę z zakresu wybranych działów rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich, w tym z zakresu ochrony i kształtowania środowiska, degradacji, rekultywacji i gospodarki wodno-ściekowej (GP_W08), a także zarządzania, w tym zarządzania projektami oraz środowiskiem (GP_W09). Wymienione wyżej efekty realizowane są m.in. w ramach modułów: agroenergetyka, odnawialne źródła energii, funkcjonowanie ekosystemu, gospodarka wodna, degradacja i rekultywacja gleb, zagospodarowanie terenów trudnych i zdegradowanych, planowanie systemów technicznych, zarządzanie krajobrazem, gospodarka obiegu zamkniętego, miejskie obszary żywieniowe, negocjacje i komunikacja społeczna, partycypacja społeczna, zarządzanie środowiskiem, monitoring środowiska i oceny oddz. na środowisko, planowanie zintegrowane, systemy zarządzania turystyką, współczesne trendy w urbanistyce.

Studenci poznają też zagadnienia z zakresu wybranych działów matematyki i statystyki matematycznej, niezbędne do zrozumienia podstawowych zjawisk i rozwiązywania zadań z zakresu

kształtowania środowiska i inżynierii przestrzennej (GP_W01), realizowane m.in. w takich modułach jak: matematyka z elementami statystyki, demografia, geodezja i kartografia, rewitalizacja, gospodarka niskoemisyjna.

Poznają również zagadnienia z zakresu prawa i administracji, ekonomii i finansów, a także socjologii, psychologii środowiskowej oraz wartości kulturowych i dziedzictwa kulturowego niezbędne w realizacji zadań z zakresu gospodarowania przestrzenią oraz kształtowania i ochrony środowiska rolniczego (GP_W04). Niezwykle ważna jest też wiedza kierunkowa z zakresu budownictwa oraz gospodarki nieruchomościami, doradztwa majątkowego i pośrednictwa, niezbędne do inwestowania i zarządzania zasobami mieszkaniowymi, a także wiedza z zakresu szczegółowych zagadnień z zakresu planowania i projektowania przestrzennego oraz planowania infrastruktury technicznej i zielono-błękitnej, czy zagadnienia (uporządkowane, podbudowane teoretycznie) z zakresu urbanistyki i ruralistyki, w tym architektury krajobrazu oraz gospodarki gruntami rolnymi i leśnymi (GP_W05; GP_W06; GP_W07). Studenci poznają w zaawansowanym stopniu zagadnienia z zakresu rysunku planistycznego, grafiki inżynierskiej, SIP, geodezji i kartografii, niezbędnych dla celów planowania, projektowania i gospodarowania w przestrzeni (GP_W03). Efekty tej wiedzy realizowane m.in. w takich modułach jak: partycypacja społeczna, ekonomia, socjologia, demografia, historia urbanistyki, rozwój osadnictwa i planistyki, filozofia, etyka przestrzeni, podstawy gospodarki przestrzennej, społeczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki, systemy podatkowe, finanse publiczne i budżet obywatelski, gospodarka nieruchomościami, budownictwo, zasady projektowania przestrzennego, smart spraw, wstęp do projektowania inżynierskiego, projektowanie urbanistyczne, zielona i niebieska infrastruktura, gospodarowanie przestrzenią publiczną, sztuka w gospodarowaniu przestrzenią miasta, prawoznawstwo, prawne uwarunkowania gosp. przestrzennej, planowanie systemów technicznych, planowanie przestrzenne, zrównoważona mobilność, gospodarka niskoemisyjna, sztuczna inteligencja w gospodarce przestrzennej, grafika inżynierska – AutoCad, komputerowe wspomaganie projektowania, systemy informacji przestrzennej – GIS, geometria wykreślna z elementami modelowania 3D, GeoWeb - analizy przestrzenne online.

Do wiedzy przydatnej przy wchodzeniu absolwentów na rynek pracy należą zagadnienia w zakresie ochrony własności intelektualnej i przemysłowej, prawa autorskiego oraz zasad tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, w tym rolniczej oraz poszukiwania kreatywnych rozwiązań dla ich wykorzystania w gospodarowaniu przestrzenią, a także prowadzenia działalności gospodarczej, z uwzględnieniem obszarów wiejskich (GP_W09; GP_W10). Efekty te realizowane są m.in. w ramach modułów: Negocjacje i komunikacja społeczna, Partycypacja społeczna, Zarządzanie środowiskiem, Zarządzanie krajobrazem, Zarządzanie projektami, Planowanie zintegrowane, Etyka przestrzeni, Absolwent na rynku pracy - własność intelektualna, działalność gospodarcza, Systemy zarządzania turystyką, Bezpieczeństwo pracy i ergonomia, Ekonomia, AI w społeczeństwie i gospodarce, Sztuka w gospodarowaniu przestrzenią miasta.

Na ocenianym kierunku studenci nabywają umiejętności praktyczne w toku zajęć audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych. Kształtowanie tych umiejętności realizowane jest w zakresie zaawansowanego wyszukiwania informacji z literatury naukowej, baz danych i innych źródeł (także w języku obcym), integrowania uzyskanych informacji dotyczących różnych obszarów związanych z gospodarką przestrzenną i kształtowaniem środowiska, dokonywania ich interpretacji, wyciągania wniosków, przygotowywania dobrze udokumentowanych opracowań i prezentacji ustnych lub multimedialnych (GP_U01). Studenci uczą się jak wykorzystać poznane metody matematyczne i statystyczne oraz wiedzę z tego zakresu w planowaniu i projektowaniu przestrzennym oraz w kształtowaniu środowiska naturalnego i jego zasobów (GP_U04), a także jak posługiwać się właściwie dobranymi metodami i urządzeniami umożliwiającymi pomiar podstawowych wielkości z zakresu środowiska przyrodniczego (m. in. gleboznawstwa) oraz geodezji, scharakteryzować środowisko oraz wykonać inwentaryzację wybranego obszaru, a także dokonać waloryzacji i wyceny środowiska i jego zasobów naturalnych (GP_U06). Efekty te realizowane są m.in. w ramach modułów: technologie informacyjne, demografia, historia urbanistyki, rozwój osadnictwa i planistyki, AI w społeczeństwie i gospodarce, systemy informacji przestrzennej – GIS, matematyka z elementami statystyki, demografia, geodezja i kartografia, planowanie systemów technicznych, wstęp do projektowania

inżynierskiego, przyrodnicze uwarunkowania gospodarki przestrzennej, planowanie systemów technicznych, zrównoważona mobilność, gospodarka niskoemisyjna, gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych, seminarium I i II.

Ważnym aspektem umiejętności praktycznych jest przygotowanie studentów do zaawansowanego czytania, rozumienia i wykonywania rysunków planistycznych oraz graficznych form projektów z zakresu gospodarki przestrzennej; posługiwania się właściwie dobranymi programami, symulatorami oraz narzędziami komputerowo wspomaganego planowania przestrzennego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, a także zastosowania Systemów Informacji Przestrzennej (GIS) w analizach przestrzennych, planowaniu i zarządzaniu przestrzenią (GP_U05, GP_U14). W toku studiów kładziony jest nacisk na umiejętność organizowania pracy indywidualnej oraz zespołowej, oszacowania czasu potrzebnego na wykonanie zadania oraz opracowanie harmonogramu prac zapewniającego dotrzymanie terminów, komunikowanie się z różnymi podmiotami oraz prezentowanie podczas debat własnych poglądów i stanowisk w sposób precyzyjny przy użyciu różnych kanałów i technik informacyjnych, a także na umiejętność zaplanowania procesu samokształcenia (GP_U17). Efekty te realizowane m.in. w takich modułach jak: wstęp do projektowania inżynierskiego, geodezja i kartografia, sztuczna inteligencja w gospodarce przestrzennej, grafika inżynierska – AutoCad, systemy informacji przestrzennej – GIS, sztuczna inteligencja w gospodarce przestrzennej, komputerowe wspomaganie projektowania, planowanie systemów technicznych, budownictwo, zielona i niebieska infrastruktura, GeoWeb - analizy przestrzenne online, trójwymiarowe modele miast, zrównoważona mobilność, wstęp do projektowania inżynierskiego, etyka przestrzeni, społeczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzeni, zasady projektowania przestrzennego, seminarium I i II.

Do umiejętności powiązanych z kierunkowymi efektami uczenia się należy: wykonanie analizy i oceny wartości gruntów, w tym rolnych i innych nieruchomości, doradzanie w zakresie gospodarowania nieruchomościami (GP_U07), wykonywanie analiz sposobu zagospodarowania przestrzennego terenu oraz ocenienie istniejących urządzeń technicznych, obiektów, systemów i usług (GP_U08), a także ocena wad i zalet podejmowanych decyzji prowadzących do doskonalenia i podnoszenia kompetencji zawodowych i społecznych, stosowania zasad bezpieczeństwa pracy i ergonomii (GP_U03). Efekty te realizowane są m.in. w ramach modułów: grafika inżynierska – Microstation, gospodarka nieruchomościami, trójwymiarowe modele miast, systemy informacji przestrzennej – GIS, zasady projektowania przestrzennego, rewitalizacja, projektowanie urbanistyczne, trójwymiarowe modele miast, zielona i niebieska infrastruktura, zrównoważona mobilność, gospodarka niskoemisyjna, bezpieczeństwo pracy i ergonomia, negocjacje i komunikacja społeczna, partycypacja społeczna, ekonomia, socjologia, gospodarka nieruchomościami, zarządzanie projektami, seminarium I i II.

Niezwykle ważnym aspektem studiów na kierunku Gospodarka przestrzenna jest pozyskanie praktycznej wiedzy i zaawansowanych umiejętności dotyczących opracowania planów zagospodarowania przestrzennego terenu lub planów miejscowych oraz wskazania lokalizacji inwestycji, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi i społecznymi (GP_U09), opracowania analiz, planów i projektów transformacji przestrzennych wraz z analizą ekonomiczną i społeczną, zaprojektowania wybranych układów przestrzennych w krajobrazie, wykonania projektów z zakresu architektury krajobrazu z uwzględnieniem zarówno obszarów zurbanizowanych jak i wiejskich (GP_U12), wykonania projektów ochrony i kształtowania środowiska, w tym z zakresu gospodarki odpadami i ściekami lub rekultywacji gleb i wód (GP_U15). Efekty te realizowane m.in. w toku następujących modułów: planowanie przestrzenne, projektowanie urbanistyczne, monitoring środowiska i oceny oddz. na środowisko, gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych, wstęp do projektowania inżynierskiego, geografia ekonomiczna, systemy podatkowe, zasady projektowania przestrzennego, finanse publiczne i budżet obywatelski, zarządzanie krajobrazem, smart sprawi, budownictwo, zielona i niebieska infrastruktura, gospodarowanie przestrzenią publiczną, ochrona środowiska, gospodarka wodna, degradacja i rekultywacja gleb, zagospodarowanie terenów trudnych i zdegradowanych, gospodarka obiegu zamkniętego, gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych.

Do umiejętności, które w sposób zaawansowany są efektem toku studiów na 1 stopniu kierunku Gospodarka przestrzenna należą: wykorzystanie prognoz lub raportów oddziaływania na środowisko przyrodnicze w planowaniu i projektowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich (GP_U10), wykonanie analiz układów urbanistycznych miast i osiedli oraz projektów i wizualizacji urbanistycznych, planów rewaloryzacji i rewitalizacji obszarów zurbanizowanych oraz wiejskich (GP_U13), zaplanowanie kierunków rozwoju systemów i obiektów infrastruktury technicznej, transportowej i zielono-błękitnej, zgodnie ze środowiskowymi uwarunkowaniami funkcjonowania tych systemów (GP_U11), opracowanie strategii lub programów rozwoju gminy czy miejscowości oraz posługiwanie się normami prawa w gospodarowaniu przestrzenią, w tym także rolniczą (GP_U16). Efekty te realizowane są m.in. w ramach modułów: prawoznawstwo, prawne uwarunkowania gospodarki przestrzennej, funkcjonowanie ekosystemu, trójwymiarowe modele miast, monitoring środowiska i oceny oddz. na środowisko, gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych, historia urbanistyki, rozwój osadnictwa i planistyki, społeczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej, zasady projektowania przestrzennego, zarządzanie środowiskiem, agroenergetyka, odnawialne źródła energii, planowanie systemów technicznych, zielona i niebieska infrastruktura, postępowanie administracyjne, systemy podatkowe, finanse publiczne i budżet obywatelski, systemy zarządzania turystyką, zarządzanie krajobrazem, planowanie zintegrowane, seminarium I i II..

Posługiwanie się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym z użyciem terminologii specjalistycznej, a także czytać ze zrozumieniem nieskomplikowanych tekstów specjalistycznych (GP_U02) wesprze studentów w poszukiwaniu źródeł anglojęzycznych oraz w komunikacji ze środowiskiem naukowym i branżowym na całym świecie (moduł: język obcy).

Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych studenci osiągają ucząc się krytycznej oceny posiadanej wiedzy i uznawania jej znaczenia w rozwiązywaniu problemów społeczno-gospodarczych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu (GP_K01), oceny i rozumienia pozatechnicznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko przyrodnicze i kulturowe oraz związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje; przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych podczas pracy (GP_K02) oraz działania w sposób przedsiębiorczy, wypełniania zobowiązań społecznych wynikających z wykonywanego zawodu, a także oraz współorganizowania i koordynowania działań w zakresie gospodarowania przestrzenią oraz ochrony i kształtowaniu środowiska (GP_K03). Studenci kompetencje społeczne nabywają na wszystkich zajęciach realizowanych w czasie studiów.

Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na studiach I stopnia

Na kierunku Gospodarka przestrzenna zdefiniowano 14 efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – 6 w kategorii wiedzy i 8 w kategorii umiejętności (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/Zal_nr_2c.pdf). Dobór treści i metod kształcenia zapewnia osiągnięcie przez studentów, w ramach zajęć przewidzianych planem i programem studiów, wszystkich zakładanych efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich na kierunku Gospodarka przestrzenna z zakresu szeroko rozumianej gospodarki przestrzennej, czyli racjonalnej organizacji przestrzeni dla potrzeb publicznych i prywatnych i zarządzaniem nią w obrębie określonego obszaru. Efekty te obejmują m.in. osiągnięcie ładu przestrzennego, ochronę przestrzeni, planowania inwestycji, a także ochronę zasobów naturalnych oraz zaspokojenie potrzeb społeczeństwa. Wszystkie te zadania realizowane są w szerokiej grupie przedmiotów.

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych. Na zajęciach wykonywane są m.in. projekty zespołowe lub samodzielne, składające się z wykonania analiz, weryfikacji zaproponowanych założeń i utrwalenia umiejętności praktycznych.

Potwierdzeniem ich uzyskania jest weryfikacja efektów uczenia się opisana w module, np.: zaliczenie projektu, ćwiczeń, czy oceny wystawiane w trakcie realizacji przedmiotu. Treści nauczania prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy odnoszą się do: zagadnień dotyczących cyklu życia obiektów i systemów typowych dla gospodarki przestrzennej (InzGP_W01), poznania podstawowych metody, technik oraz narzędzi wykorzystywanych w projektowaniu przestrzennym (InzGP_W02), rozumienia społecznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżyniera związanych z gospodarowaniem przestrzenią (InzGP_W03, InzGP_W04), posiadania wiedzy dotyczącej instrumentów i środków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym zarządzaniem środowiskiem (InzGP_W05), umiejętności wykorzystania metod, technik i urządzeń służących do wykonywania zadań inżynierskich związanych z gospodarką przestrzenną (InzGP_W06). W przypadku kompetencji inżynierskich kluczowe znaczenie mają umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia, tj. potrafi samodzielnie planować i przeprowadzać eksperymenty i symulacje komputerowe, wykonywać pomiary, interpretować uzyskane wyniki oraz wyciągać wnioski (InzGP_U01), potrafi wykorzystać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu (InzGP_U02), dostrzegać aspekty systemowe i pozatechniczne (InzGP_U03), potrafi dokonać wstępnej oceny ekonomicznej planowanych rozwiązań i działań inżynierskich (InzGP_U04), dokonać krytycznej analizy i oceny sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych dotyczących projektowania przestrzennego i gospodarowania przestrzenią (InzGP_U05) oraz zidentyfikować i sformułować specyfikację zadań inżynierskich, a także ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym (InzGP_U06, InzGP_U07), zaprojektować – zgodnie z zadaną specyfikacją oraz wykonać typowy dla kierunku studiów prosty obiekt, system lub zrealizować proces, używając odpowiednio dobranych metod, technik i narzędzi (InzGP_U08). Nabywane w trakcie kształcenia umiejętności pozwalają studentom włączyć się w badania naukowe prowadzone przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Realizacja przykładowych zagadnień stanowiących istotę i rozwinięcie efektu InzGP_W02 oraz InzGP_U02 odbywa się w ramach przedmiotów kierunkowych, które zostaną omówione poniżej.

Na studiach I stopnia w ramach modułu Technologie informacyjne (I rok studiów, semestr 1), studenci pogłębiają wiedzę i umiejętności z zakresu posługiwania się narzędziami informatycznymi do pozyskiwania informacji z sieci Internet (InzGP_W02), jak również umie wprowadzić dane liczbowe do arkusza kalkulacyjnego, nadać im odpowiedni format, dokonać ich sortowania oraz przeprowadzać na nich obliczenia matematyczne (InzGP_U07). Podczas realizacji modułu Bezpieczeństwo i higiena pracy z ergonomią studenci nabywają umiejętności organizacji i zarządzania złożonymi zespołami projektowymi (InzGP_W02) i uzyskują wiedzę na temat powszechnie obowiązującego prawa z zakresu ochrony baz danych i ochrony danych osobowych, ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy (InzGP_W03, InzGP_U03). W ramach modułu Matematyka z elementami statystyki studenci poznają podstawowe pojęcia matematyki wyższej w zakresie analizy matematycznej, algebry liniowej i geometrii oraz elementów statystyki (InzGP_W02) aby rozwinąć umiejętności analitycznego, syntetycznego oraz kreatywnego myślenia (InzGP_U02). Po ukończeniu kursu przedmiotu Wstęp do projektowania inżynierskiego studenci mają wiedzę dotyczącą podstaw projektowania inżynierskiego (InzGP_W02, InzGP_W03), w tym z zasadami rysunku technicznego i planistycznego niezbędnego do wykonania dokumentacji i opracowań inżynierskich tj. inwentaryzacji terenu lub koncepcji zagospodarowania terenu (InzGP_U07, InzGP_U08). W ramach przedmiotu Ekonomia studenci poznają wybrane pojęcia z zakresu mikro- i makroekonomii, funkcjonowanie i rodzaje rynków, prawo podaży i popytu oraz ich determinanty, uwarunkowania decyzji ekonomicznych konsumenta i producenta, struktury rynkowe, rolę państwa w gospodarce (InzGP_W03, InzGP_U04). W ramach modułu Socjologia studenci poznają podstawowe zagadnienia socjologii jako dyscypliny naukowej ułatwiającej opis, wyjaśnienie i zrozumienie różnych sfer rzeczywistości społecznej, a także kształtowanie wyobraźni socjologicznej poprzez postrzeganie zjawisk i procesów społecznych z perspektywy szerszej niż własna (InzGP_W03, InzGP_U03). Podczas realizacji modułu Demografia studenci zapoznają się z problematyką dotyczącą demografii ze wskazaniem najważniejszych cech demograficznych: płci, wieku oraz stanu cywilnego, w tym omówienie problematyki

dotyczącej urodzeń i zgonów; prezentacja zjawiska migracji oraz struktury populacji według stosunku do pracy, źródeł utrzymania, grup społeczno-zawodowych (InzGP_W04, InzGP_U04). W ramach modułu Prawoznawstwo studenci poznają podstawowe pojęcia polskiego ustroju i źródła prawa powszechnie obowiązującymi w Polsce oraz genezę i podstawowe instytucje Unii Europejskiej. Po ukończeniu kursu przedmiotu Systemy Informacji Przestrzennej (GIS) studenci mają wiedzę dotyczącą systemów geoinformacyjnych, typów danych stosowanych w GIS jak również interfejsu oprogramowania Q-GIS oraz wykorzystania z interfejsów WMS i API (InzGP_W02, InzGP_W06). Ponadto mają Oni wiedzę dotyczącą wykonywania analiz przestrzennych za pomocą narzędzi GIS; wektoryzacji baz danych, wizualizacji kartograficznych, pracy z danymi BDOT oraz wtyczek Q-GIS.

Z grupy przedmiotów do wyboru umożliwiających realizację efektu inżynierskiego InzGP_W01 oraz InzGP_U01 wymienić można np. przedmiot Gospodarka niskoemisyjna podczas którego studenci uzyskują wiedzę na temat zanieczyszczeń środowiska, w tym powietrza atmosferycznego, ich źródeł, powstawania zanieczyszczeń wtórnych wraz ze środowiskowymi tego skutkami, oraz potrafią zaplanować kierunki rozwoju systemów i obiektów infrastruktury technicznej, zgodnie ze środowiskowymi uwarunkowaniami funkcjonowania tych systemów. Z kolei podczas realizacji modułu Gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych studenci zdobywają wiedzę dotyczącą skutków przemysłowej działalności człowieka na poszczególne elementy środowiska (InzGP_W02, InzGP_W04) oraz nabywają umiejętności przywidywania zmian w środowisku i wykorzystania instrumentów wspomagających planowanie przestrzenne (opracowanie ekofizjograficzne) do ograniczenia negatywnych skutków industrializacji i urbanizacji (InzGP_U02). W ramach modułu Zrównoważona mobilność studenci poznają zagadnienia dotyczące roli planowania zrównoważonego systemu transportu w miastach, dostępności przestrzennej i transportowej oraz z planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (InzGP_W02, InzGP_W03). Uczą się również wykonywać analizy dotyczące Systemów transportowych na podstawie ogólnodostępnych baz danych tj. pomiar dostępności transportowej w ujęciu przestrzennym (InzGP_U01, InzGP_U06). Z kolei podczas realizacji modułu Ekologia miasta studenci poznają główne czynniki abiotyczne i biotyczne wpływające na ekosystem miasta, rolę bioróżnorodności w obszarach zurbanizowanych, metody stosowane w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń dotyczących poszczególnych elementów ekosystemu miejskiego (InzGP_W01, InzGP_W02). Studenci potrafią wykonywać analizy i oceniać istniejące obiekty i urządzenia techniczne i ocenić stan zanieczyszczenia środowiska miejskiego, jego rodzaj i zagrożenia z tym związane (InzGP_U01, InzGP_U05, InzGP_U07).

Kierunek studiów Gospodarka przestrzenna II stopnia na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odpowiada na współczesne wyzwania związane z gospodarowaniem przestrzenią oraz zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych specjalistów w zakresie planowania przestrzennego, zarządzania infrastrukturą techniczną i ochrony środowiska. Jego koncepcja wpisuje się w priorytetowe cele działalności uczelni, które obejmują kształcenie kompetentnych kadr zdolnych do wdrażania nowoczesnych rozwiązań z zakresu zrównoważonego rozwoju zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich. Program studiów został zaprojektowany tak, aby łączyć zdobywanie zaawansowanej wiedzy teoretycznej z rozwijaniem praktycznych umiejętności niezbędnych w realizacji projektów przestrzennych (GP_W02, GP_U01, GP_U02, GP_U04).

Absolwenci kierunku są przygotowani do diagnozowania problemów przestrzennych (GP_U09), projektowania rozwiązań planistycznych (GP_U05) oraz wdrażania ich w sposób zgodny z zasadami ochrony środowiska, polityki klimatycznej oraz nowoczesnymi standardami technologicznymi. Kształcenie koncentruje się na dostarczeniu studentom wiedzy opartej na najnowszych osiągnięciach naukowych w obszarze gospodarki przestrzennej, urbanistyki, geografii społeczno-ekonomicznej, architektury krajobrazu oraz systemów informacji przestrzennej (GP_W04, GP_U10, GP_U12).

Szczególny nacisk położony jest na rozwijanie interdyscyplinarnych umiejętności umożliwiających integrowanie wiedzy z różnych dziedzin w celu efektywnego zarządzania przestrzenią w różnych skalach (GP_W05). Program studiów II stopnia w znacznym stopniu rozwija i jeszcze bardziej pogłębia (w stopniu zaawansowanym) wiedzę oraz umiejętności zdobyte na I stopniu studiów.

Studenci osiągają efekty uczenia się zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji na poziomie 7, w szczególności w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (GP_KO3). Absolwenci posiadają zaawansowaną wiedzę dotyczącą teorii gospodarki przestrzennej (GP_W01), zasad planowania przestrzennego i zarządzania infrastrukturą techniczną (GP_W09), a także uwarunkowań społeczno-ekonomicznych związanych z gospodarką przestrzenną (GP_W03, GP_W11). Zgłębiają również zagadnienia związane z geodezją, systemami informacji przestrzennej oraz modelowaniem danych przestrzennych (GP_W10). Szczególnie istotne jest zrozumienie zagadnień dotyczących uwarunkowań prawnych, środowiskowych i technicznych, które kształtują współczesną gospodarkę przestrzenną (GP_W06, GP_W07). Wiedza ta jest rozwijana w ramach modułów takich jak: "Teoria gospodarki przestrzennej", "Cyfryzacja aktów planowania przestrzennego" oraz "Polityka przestrzenna".

Umiejętności praktyczne rozwijane są podczas zajęć, które pozwalają studentom m.in. na analizowanie zjawisk przestrzennych (GP_U03), projektowanie strategii rozwoju przestrzennego (GP_U08) oraz modelowanie i prognozowanie zmian przestrzennych z uwzględnieniem współczesnych wyzwań gospodarki przestrzennej (GP_U06, GP_U07). Studenci uczą się również integrowania danych z różnych źródeł oraz wykorzystywania ich do opracowywania dokumentacji planistycznej zgodnie z obowiązującymi normami i standardami (GP_U04, GP_U09). W module "Cyfryzacja aktów planowania przestrzennego" zdobywają wiedzę i umiejętności pozwalające na tworzenie cyfrowych aktów planistycznych i danych geoprzestrzennych w systemach informacji przestrzennej (GIS) (GP_W10, GP_InzGP_W02). Program uwzględnia także elementy zarządzania projektami przestrzennymi, co pozwala absolwentom na skuteczne planowanie i wdrażanie rozwiązań technicznych w środowisku interdyscyplinarnym (GP_U11, GP_U10).

Ważnym aspektem kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna II stopnia są efekty inżynierskie, które umożliwiają absolwentom realizację złożonych projektów o charakterze technicznym. Absolwenci posiadają wiedzę na temat cyklu życia obiektów i systemów typowych dla gospodarki przestrzennej (GP_InzGP_W01) oraz zaawansowanej techniki, narzędzi i materiałów wykorzystywanych w realizacji zadań inżynierskich (GP_InzGP_W02). Potrafią formułować i rozwiązywać zadania inżynierskie przy wykorzystaniu metod analitycznych, symulacyjnych i eksperymentalnych (GP_InzGP_U02, GP_InzGP_U07). Znają i rozumieją zasady prawne związane z zagospodarowaniem przestrzennym oraz potrafią dokonywać analizy ekonomicznej proponowanych rozwiązań technicznych (GP_InzGP_W04, GP_InzGP_U04). W ramach zajęć studenci uczą się również projektowania i realizacji systemów przestrzennych z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi GIS, co pozwala na efektywne gospodarowanie przestrzenią i realizację projektów infrastrukturalnych (GP_InzGP_U06, GP_InzGP_U08).

Efekty kształcenia obejmują także kształtowanie kompetencji społecznych, które pozwalają absolwentom podejmować odpowiedzialne decyzje w zakresie gospodarowania przestrzenią (GP_K01). Studenci są przygotowywani do pracy w interdyscyplinarnych zespołach, gdzie mogą pełnić rolę liderów projektów oraz specjalistów odpowiedzialnych za wdrażanie polityk przestrzennych zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju (GP_K02, GP_K04).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

p.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
	Nie dotyczy	-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie, do której jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych

Dobór treści programowych na kierunku Gospodarka przestrzenna, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo (dyscyplina wiodąca), geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka a także treści przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, jest spójny z kierunkowymi efektami uczenia się określonymi w planie studiów oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy związany z zakresem ocenianego kierunku. Program studiów obejmuje wszystkie kluczowe zagadnienia dotyczące szeroko rozumianej gospodarki przestrzennej oraz jest dostosowany do aktualnych trendów i oczekiwań na rynku pracy. Podlega on ciągłej modyfikacji wynikającej z potrzeb aktualizacji treści nauczania w związku z postępem i innowacjami w zakresie gospodarki przestrzennej, oczekiwaniami otoczenia instytucjonalnego, potrzebami na rynku pracy oraz uwarunkowaniami ekonomicznymi, prawnymi i jest on konsultowany z interesariuszami zewnętrznymi i studentami. Program studiów jest ściśle powiązany z działalnością wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej, co zapewnia zdobycie wiedzy i umiejętności pod kątem ich praktycznego wykorzystania. Jednocześnie dobór treści, metod kształcenia, form zajęć i liczebności grup studenckich umożliwiają uzyskanie kompetencji inżynierskich i magisterskich. Plan studiów obejmuje zarówno przedmioty z obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych, podstawowe, jak i przedmioty kierunkowe, w tym specjalizacyjne (z bloku SmartCity i z bloku podstawowego). W programie studiów I i II stopnia uwzględniono również zajęcia z języka obcego pozwalające na rozwinięcie kompetencji językowych na poziomie odpowiednio B2 i B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenie Językowego (CEFR), ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa specjalistycznego.

W aktualnym programie studiów I stopnia przedmioty podstawowe zapewniają realizację następujących treści: technologie informacyjne, matematyka z elementami statystyki, ekonomia, socjologia, demografia, prawoznawstwo, filozofia, etyka przestrzeni, absolwent na rynku pracy - własność intelektualna, działalność gospodarcza; bezpieczeństwo pracy i ergonomia, i wychowanie fizyczne.

Większość modułów w planie studiów stanowią przedmioty kierunkowe, do których należą: podstawy gospodarki przestrzennej, społeczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej, wstęp do projektowania inżynierskiego, przyrodnicze uwarunkowania gospodarki przestrzennej, gleboznawstwo, zarządzanie środowiskiem, ochrona środowiska, systemy terenów zieleni, rewitalizacja, degradacja i rekultywacja gleb, zasady projektowania przestrzennego zagospodarowanie terenów trudnych i zdegradowanych, gospodarka przestrzenna na terenach erodowanych, gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych, gospodarka wodna, wstęp do planowania przestrzennego, planowanie przestrzenne, systemy informacji przestrzennej – GIS, planowanie systemów technicznych, ruralistyka, budownictwo, projektowanie urbanistyczne, planowanie zintegrowane, gospodarka nieruchomościami, gospodarka obiegu zamkniętego, gospodarka odpadami, gospodarka niskoemisyjna, prawne uwarunkowania gosp. przestrzennej oraz geografia ekonomiczna i seminarium dyplomowe.

Przedmioty uzupełniające treści kierunkowe są realizowane także jako moduły do wyboru, co pozwala na zwiększenie indywidualizacji procesu kształcenia. Należą do nich: historia urbanistyki, rozwój osadnictwa i planistyki, smart spraw, gospodarowanie przestrzenią publiczną, sztuka w gospodarowaniu przestrzenią miasta, sztuka w przestrzeni, systemy zarządzania turystyką, negocjacje i komunikacja społeczna, partycypacja społeczna, gospodarka turystyczna, postępowanie administracyjne, systemy podatkowe, finanse publiczne i budżet obywatelski, ekonomika miast i

regionów, gospodarka regionalna i lokalna, polityka ekologiczna, funkcjonowanie ekosystemu, zarządzanie krajobrazem, odnawialne źródła energii, agroenergetyka, gospodarka gruntami, katastrofy przyrodnicze, klimatologia planistyczna, miejskie obszary żywieniowe oraz ekologia miasta.

Dla pogłębienia treści kierunkowych, przedmioty wybierane są także z dwóch bloków tematycznych: bloku podstawowego (dostępne są tu moduły takie jak: modelowanie przestrzeni, systemy terenów zieleni, ruralistyka, gospodarka odpadami, ekologia miasta, sztuka w przestrzeni, gospodarka turystyczna, gospodarka gruntami) oraz bloku smart city (gdzie realizowane są treści takie jak: trójwymiarowe modele miast, zielona i niebieska infrastruktura miasta, zrównoważona mobilność, gospodarka obiegu zamkniętego, gospodarka niskoemisyjna, sztuka w gospodarowaniu przestrzenią miasta, systemy zarządzania turystyką, miejskie obszary żywieniowe).

Jednocześnie w ofercie przedmiotów do wyboru studenci mają możliwość realizacji treści przedmiotowych w języku angielskim z modułów: Management and development of forests and open areas, Management and development of highland areas, Artificial Intelligence in society and spacial economy, Artificial Intelligence tools in spatial data analysis, Urban Citizen Science Lab-students research projekt, Urban Greening GIS-analysis, Shaping forest and open spaces, Shaping mountain spaces.

Do przedmiotów kierunkowych zaliczono również Seminarium dyplomowe 1 i 2, w ramach którego studenci pogłębiają wiedzę w zakresie obszarów tematycznych dotyczących realizacji projektu inżynierskiego, definiowania złożonych problemów koncepcyjnych i analizy uzyskanych wyników badań. Kierunkowe treści programowe mają przybliżyć studentom najnowszą i na bieżąco uaktualnianą problematykę badawczą realizowaną przez pracowników Wydziału oraz przygotować studentów do wykonania projektu inżynierskiego (Zal_Cz1_02_01 A i B).

Oferowany program kształcenia na ocenianym kierunku jest reakcją na problem ograniczoności i zużycia dobra jakim jest przestrzeń, zarówno jako całość (powierzchnia Ziemi), jak i poszczególne jej składniki (np. zasoby naturalne, środowisko przyrodnicze, surowce). Obejmuje także zagadnienia urbanizacji, tj. budowy miast i osiedli ludzkich. Studenci uzyskują zaawansowaną interdyscyplinarną, wiedzę dotyczącą sposobów racjonalnego wykorzystania przestrzeni w zakresie zgodnym z potrzebami społeczeństwa, wymogami cywilizacyjnymi, możliwościami technicznymi oraz zasadami ładu przestrzennego i rozwoju zrównoważonego. Zatem zdobywają teoretyczną i praktyczną wiedzę z zakresu: kształtowania środowiska (w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej), ekonomicznych, społecznych oraz technicznych uwarunkowań i mechanizmów gospodarki przestrzennej, kształtowania przestrzeni, ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju, planowania i rozwoju układów osadniczych oraz systemów technicznych, ochrony środowiska oraz zasobów kulturowych, geoinformatyki, roli prawa i działań administracyjnych w gospodarce przestrzennej. Potrafią stosować i wykorzystywać techniki i technologie informatyczne w zakresie obsługi specjalistycznych programów komputerowych i narzędzi wspierających różne aspekty gospodarowania przestrzenią.

Treści poszczególnych przedmiotów odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się i większość z nich jest bezpośrednio związana z badaniami naukowymi prowadzonymi przez pracowników w dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, architektura i urbanistyka. Do przedmiotów związanych z nauką działalnością wykładowców należą: prawne uwarunkowania gospodarki przestrzennej, gospodarka nieruchomościami, społeczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej, przyrodnicze uwarunkowania gospodarki przestrzennej, zarządzanie środowiskiem, gospodarka wodna, rewitalizacja, systemy informacji przestrzennej, WebGIS–analizy przestrzenne online, planowanie przestrzenne, smart spraw, projektowanie urbanistyczne, gospodarowanie przestrzenią publiczną, planowanie zintegrowane oraz grupa przedmiotów do wyboru: gospodarka regionalna i lokalna, ekonomia miast i regionów, gospodarka turystyczna, zagospodarowanie terenów trudnych i zdegradowanych, gospodarka przestrzenna na terenach erodowanych, gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych, gospodarka gruntami, miejskie obszary żywieniowe, ruralistyka, ekologia miasta, zarządzanie krajobrazem, sztuka w przestrzeni, sztuka w gospodarowaniu przestrzenią

miasta, zielona i niebieska infrastruktura, systemy terenów zieleni, zrównoważona mobilność oraz systemy zarządzania turystyką. Zajęciom związanym z prowadzonymi przez jednostkę badaniami naukowymi w dyscyplinach, do których odnoszą się efekty uczenia się przypisano łącznie 122 punkty ECTS (Tab. 4, Część III Raportu Samooceny).

Wykładowcy posiadają bogaty i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie realizowanych przedmiotów oraz duże doświadczenie zawodowe. Prowadzona przez nich działalność naukowa umożliwia prezentowanie na zajęciach wyników badań własnych, jak również angażowanie studentów do udziału w pracach badawczych i projektowych jako forma pracy w studenckim kole naukowym, w przygotowaniu projektu inżynierskiego i pracy magisterskiej. W ten sposób implementowane są w dydaktyce wyniki badań realizowane w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, zgodnie z ich specjalizacją (Zal_Cz1_02_02, Zal_Cz1_01_09).

Treści opisane w modułach przedmiotów zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Za dobór treści programowych poszczególnych przedmiotów odpowiada osoba wyznaczana przez kierowników jednostek organizacyjnych UP w Lublinie w porozumieniu z Dziekanem. Jednocześnie prowadzący określa metody weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się, a także wymagania i warunki niezbędne do zaliczenia przedmiotu. Karty opisu zajęć są prezentowane studentom i szczegółowo omawiane na początku każdego semestru oraz zamieszczone na stronie internetowej (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#karty_kierunkow), https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/11/2024_2025_Moduly_GP_S1.pdf).

Na studiach **II stopnia** kierunku Gospodarka przestrzenna **nie przewiduje się specjalności**. Program kształcenia obejmuje następujące grupy przedmiotów, tj. przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe oraz przedmioty uzupełniające treści kształcenia kierunkowego.

W grupie przedmiotów podstawowych znajdują się m.in: doktryny polityczno-prawne, lokalizacja podmiotów gospodarczych, etyka środowiskowa, ekofilozofia i język obcy.

Zasadniczą grupą w programie studiów są treści **kierunkowe**, które stanowią dla studenta źródło szczegółowej, pogłębionej wiedzy z zakresu kształtowania środowiska, w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ekonomicznej, społecznej i technicznej oraz organizacji rozwoju społecznego i gospodarczego, współczesnych wyzwań gospodarki przestrzennej, przyczyn oraz mechanizmów kształtujących przestrzeń i jej zagospodarowanie, analizowania przestrzeni w całej jej złożoności – rozumiejąc jednocześnie różnorodność podejść do heterogenicznych problemów przestrzennych – pogłębionego diagnozowania zagadnień w zakresie ogólnym i wybranego aspektu zagospodarowania przestrzennego oraz ocen wartości różnych dziedzin nauki, z których czerpie gospodarka przestrzenna

Treści te przygotowują zarazem studentki/tów go do prowadzenia badań naukowych w ramach m.in. realizacji pracy magisterskiej. W tej grupie znalazły się takie przedmioty, jak: polityka przestrzenna, teoria gospodarki przestrzennej, współczesna gospodarka przestrzenna, planowanie zintegrowane, teoria i analiza systemów w gospodarce przestrzennej, kształtowanie przestrzeni miejskiej, kształtowanie przestrzeni wiejskiej, ekonomiczne i finansowe aspekty gospodarowania przestrzenią, ekonomia społeczna, wartość i rynki nieruchomości, miasto inteligentne (smart city) oraz seminarium dyplomowe I i II.

Przedmioty uzupełniające treści kierunkowe są realizowane także jako moduły do wyboru, co pozwala na większą indywidualizację procesu kształcenia. Treści te realizowane są w toku przedmiotów takich jak: cyfryzacja aktów planowania przestrzennego, zaawansowane metody pomiaru w geodezji i kartografii, analizy przestrzenne w Q-GIS, zaawansowane analizy geoprzestrzenne, instrumenty analiz przestrzennych, analiza i zarządzanie danymi przestrzennymi, współczesne trendy w urbanistyce, społeczne wytwarzanie przestrzeni, eko-miasto, marketing terytorialny, audyt krajobrazowy, inwentyka, kształtowanie terenów dla potrzeb zarządzania kryzysowego. Jednocześnie w ofercie przedmiotów do wyboru studenci mają możliwość realizacji treści przedmiotowych w języku angielskim z modułów: *Management and development of forests and open areas; Management and development of highland areas*.

Zajęciom związanym z prowadzonymi przez jednostkę badaniami naukowymi w dyscyplinach, do których odnoszą się efekty uczenia się na II stopniu studiów przypisano łącznie 58 punktów ECTS (Tab. 4, Część III Raportu Samooceny). Do przedmiotów powiązanych z realizowaną przez wykładowców działalnością naukową należą: teoria gospodarki przestrzennej, współczesna gospodarka przestrzenna, polityka przestrzenna, planowanie zintegrowane, zaawansowane analizy geoprzestrzenne, lokalizacja podmiotów gospodarczych, ekonomiczne i finansowe aspekty gospodarowania przestrzenią, kształtowanie terenów dla potrzeb zarządzania kryzysowego, teoria i analiza systemów w gospodarce przestrzennej, metody badań w gospodarce przestrzennej oraz przedmioty do wyboru: społeczne wytwarzanie przestrzeni, kształtowanie przestrzeni miejskiej, kształtowanie przestrzeni wiejskiej, miasto inteligentne (smart city), eko-miasto, audyt krajobrazowy oraz marketing terytorialny. Na początku każdego semestru karty opisu zajęć (moduły) są prezentowane studentom i szczegółowo omawiane oraz zamieszczane na stronie internetowej (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/11/2024_2025_Moduly_GP_S2.pdf).

Jednym z założeń bezpośredniej pracy ze studentami na kierunku Gospodarka przestrzenna (II stopień) jest umiejętność samodzielnego korzystania z technologii informatycznych w zakresie pozyskiwania, przechowywania i przetwarzania danych, samodzielnego wyszukiwania, analizowania, oceniania, selekcjonowania i interpretowania informacji, formułowania krytycznych sądów oraz komunikowania się z otoczeniem w języku polskim i obcym. Potrafi On także wykorzystywać posiadane umiejętności dotyczące wyszukiwania, dostrzegania, rozumienia, analizy i interpretacji zjawisk oraz procesów społecznych, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem stosowanych metod i narzędzi, jak również samodzielnie przygotować wystąpienia ustne oraz opracowania pisemne w co najmniej jednym języku obcym oraz krytycznej oceny odbieranych treści, samodoskonalenia i samokształcenia.

Uzyskanie tytułu magistra jest dla szeregu studentów kierunku Gospodarka przestrzenna początkiem dla rozpoczęcia kolejnego etapu edukacyjnego – studiów III stopnia. W ostatnich latach 5 studentów podjęło studia doktoranckie – 3 w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, 2 w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka (Za1_Cz1_02_03).

W trosce o zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia na I i II stopniu studiów oraz konkurencyjności absolwentów na rynku pracy, program edukacyjny podlega stałej weryfikacji. Jest on także na bieżąco dostosowywany do aktualnego stanu wiedzy i nowych metod badawczych. Służą temu m. in. staże naukowe, które wykładowcy odbywają w instytucjach powiązanych z Gospodarką przestrzenną. W latach 2018-2024 na stażach przebywało 21 pracowników, w tym 6 w instytucjach zagranicznych. Doskonaleniu metod badawczych służą również wyjazdy z programu Erasmus+ (2018-2024 27 zdarzeń), w czasie których Pracownicy zapoznali się z metodami kształcenia na odwiedzanych Uczelniach Wyższych. Podnoszeniu kwalifikacji w zakresie metod nauczania służą również kursy edukacyjne dla nauczycieli akademickich takie jak np. „*Masters of Didactics*” (przykładem uczestnictwo jednego z wykładowców na kursie organizowanym na Uniwersytecie w Gandawie, Belgia, 21-29 luty 2020). Doskonaleniu w zakresie nowoczesnych metod analizy geoprzestrzennej służy również przystąpienie przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie do Sieci Naukowej Analiz Geoprzestrzennych (CENAGIS) dla możliwości korzystania z infrastruktury informatycznej i zasobów danych przestrzennych CENAGIS (od roku 2021). Przystąpienie do CENAGIS służyć ma realizacji przez pracowników oraz studentów projektów badawczych dotyczących m. in. gospodarki przestrzennej.

Powołana przez Rektora Rada Programowa w porozumieniu z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia okresowo dokonują przeglądu modułów pod kątem ich zgodności z kierunkowymi efektami uczenia się, a także w zakresie aktualności przekazywanej wiedzy. W szczególności zwraca się uwagę na kompletność metod weryfikacji wszystkich efektów uczenia się. W weryfikacji programu studiów kluczowe znaczenie mają również opinie i uwagi formułowane przez interesariuszy zewnętrznych (Za1_Cz1_02_04), pracowników Wydziału, osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku oraz studentów uczestniczących w procesie kształcenia. Wszelkie zmiany w efektach uczenia się i programie studiów członkowie Rady Programowej opiniują na cyklicznie zwoływanych posiedzeniach (Za1_Cz1_02_05). Rada Programowa kierunku Gospodarka przestrzenna raz w roku

organizuje konferencję „Dni kierunku”, podczas której ma miejsce wymiana poglądów i opinii z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie doskonalenia metod procesu edukacyjnego i efektów uczenia się (w bieżącym roku taka konferencja odbędzie się 13 grudnia). W czasie tych spotkań są poruszane problemy dotyczące m.in. doskonalenia jakości kształcenia, co równocześnie wpływa na kompleksowość, różnorodność i aktualność treści programowych (ZaI_Cz1_02_05). Zmiany w planie studiów są opiniowane przez Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia i zatwierdzone przez Senat.

Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

W procesie dydaktycznym na kierunku Gospodarka przestrzenna zajęcia dydaktyczne są realizowane w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych. W trakcie studiów realizowane są przedmioty obowiązkowe i fakultatywne (wybierane przez studenta). Metody kształcenia wykorzystywane w ramach poszczególnych modułów są zróżnicowane i dobrane w taki sposób, aby zapewnić osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem.

Dobór metod kształcenia i ich cechy wyróżniające w ramach kierunku Gospodarka przestrzenna odzwierciedla różnorodność i interdyscyplinarność programu studiów, co pozwala studentom na zdobycie kompleksowej wiedzy, umiejętności praktycznych oraz rozwijanie kompetencji społecznych niezbędnych do podjęcia wyzwań zawodowych w obszarze gospodarki przestrzennej. Przyjęte metody kształcenia są starannie dobrane, aby z jednej strony odpowiadały specyfice i wymaganiom poszczególnych przedmiotów, a z drugiej strony umożliwiały studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności technicznych, analitycznych oraz społecznych. Realizowane formy dydaktyczne uwzględniają zarówno tradycyjne podejście akademickie, jak i nowoczesne metody aktywizujące, bazujące na wykorzystaniu zaawansowanych technologii, pracy zespołowej oraz analizie realnych przypadków.

Ćwiczenia audytoryjne, stanowiące ważny element procesu kształcenia, obejmują szeroki zakres metod dydaktycznych, które wspierają studentów w rozwijaniu zdolności analitycznych, interpretacyjnych oraz komunikacyjnych. Jedną z najczęściej stosowanych metod jest praca z tekstem, podczas której studenci analizują różnorodne materiały, takie jak dokumenty prawne, publikacje naukowe czy specjalistyczne raporty dotyczące zagadnień przestrzennych. Dzięki tej metodzie rozwijają umiejętność identyfikacji istotnych informacji, ich krytycznej oceny oraz przedstawiania wniosków w uporządkowanej formie (GP_U01, GP_U04). Przykładem może być analiza aktów prawnych w kontekście ich wpływu na zagospodarowanie przestrzenne, co pozwala studentom zrozumieć złożoność regulacji prawnych oraz ich praktyczne znaczenie (GP_W04, GP_U09).

Inną powszechnie stosowaną metodą jest analiza przypadków, która polega na omawianiu konkretnych przykładów, takich jak zielona i błękitna infrastruktura czy projekty rewitalizacji terenów zieleni. Dzięki tej metodzie studenci zdobywają praktyczną wiedzę o środowisku, a także rozwijają zdolność proponowania rozwiązań dostosowanych do lokalnych uwarunkowań (GP_W02, GP_W07, GP_U15). Dodatkowo, odgrywanie scen, takich jak symulacje związane z przyjmowaniem wniosków dotyczących zagospodarowania przestrzeni publicznej, umożliwia rozwijanie umiejętności negocjacyjnych, komunikacyjnych oraz społecznych (GP_U02, GP_K01, GP_K02).

Ważnym elementem ćwiczeń audytoryjnych są również instruktaże, podczas których studenci przygotowują akademickie opracowania tematyczne. Ta metoda wspiera rozwój kompetencji w

zakresie tworzenia dokumentacji naukowej i technicznej oraz prezentacji wyników badań w przejrzystej i profesjonalnej formie (GP_U01, GP_U17). Dodatkowo, studenci mają możliwość rozwijania swoich umiejętności organizacyjnych oraz komunikacyjnych poprzez udział w prezentacjach tematycznych. Prezentacje te, realizowane zarówno indywidualnie, jak i zespołowo, często przybierają formę posterów naukowych lub prezentacji multimedialnych, co pozwala studentom na naukę efektywnego przekazywania informacji oraz argumentacji (GP_U02, GP_U17, GP_K03).

Dyskusje w grupie oraz dyskusje moderowane stanowią kolejne istotne elementy ćwiczeń audytoryjnych, umożliwiające studentom wymianę poglądów oraz doskonalenie umiejętności argumentowania swoich stanowisk. Podczas takich zajęć studenci rozwijają zdolność pracy zespołowej oraz krytycznego myślenia, jednocześnie ucząc się słuchania innych i podejmowania konstruktywnej krytyki (GP_U03, GP_K01).

W ramach ćwiczeń audytoryjnych realizowane są również studia literaturowe, podczas których studenci analizują specjalistyczne publikacje naukowe z czasopism branżowych. Ta metoda pozwala im na zgłębianie najnowszych osiągnięć naukowych w dziedzinie gospodarki przestrzennej oraz rozwój umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy (GP_W08, GP_U14). Uzupełnieniem tradycyjnych metod dydaktycznych są różnorodne formy wykładów, takie jak wykład konwencjonalny, konwersatoryjny czy problemowy, które umożliwiają studentom pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz naukę rozwiązywania problemów praktycznych (GP_W02, GP_U10, GP_K01). Dodatkowo, w ramach ćwiczeń audytoryjnych studenci realizują zadania praktyczne, takie jak raporty z zadań w zakresie gleboznawstwa, co pozwala im na zdobywanie umiejętności technicznych, takich jak dokumentowanie wyników badań czy opracowywanie profesjonalnych raportów (GP_U15, GP_U12).

Ćwiczenia laboratoryjne, realizowane w mniejszych grupach, umożliwiają studentom praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy w rzeczywistych zadaniach projektowych. Podczas zajęć studenci mają okazję wykonywać projekty indywidualnie lub zespołowo, co rozwija ich zdolności organizacyjne, analityczne oraz techniczne (GP_U12, GP_U17). Przykładem takich zajęć jest przygotowanie raportu z badań obejmującego analizę czynników antropogenicznych wpływających na środowisko, co pozwala na rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia oraz interpretacji danych (GP_U14). Studenci mają również możliwość korzystania z nowoczesnych narzędzi technologicznych, takich jak oprogramowanie ArcGIS Online, QGIS, które wspiera ich w rozwijaniu umiejętności pracy z danymi przestrzennymi oraz ich wizualizacji (GP_U05, GP_U14). Ćwiczenia laboratoryjne obejmują również studia przypadków, które pozwalają studentom na szczegółową analizę wybranych zagadnień przestrzennych, takich jak zarządzanie terenami zdegradowanymi czy opracowywanie strategii rewitalizacji. Dzięki temu studenci zdobywają praktyczne doświadczenie w pracy nad projektami przestrzennymi, jednocześnie rozwijając zdolność podejmowania decyzji opartych na danych (GP_W06, GP_U10, GP_U15).

Wizje lokalne w terenie, realizowane w ramach ćwiczeń laboratoryjnych, umożliwiają studentom poznanie specyfiki analiz przestrzennych oraz ocenę rzeczywistych uwarunkowań środowiskowych, technicznych i społecznych (GP_U10, GP_W07). Podczas takich zajęć studenci uczą się identyfikacji problemów przestrzennych oraz oceny wpływu inwestycji na otoczenie (GP_U12, GP_U15). Ważnym elementem są także ćwiczenia warsztatowe, w trakcie których studenci pracują w zespołach kilkusobowych pod nadzorem prowadzącego. Zajęcia te rozwijają umiejętności współpracy oraz komunikacji w grupie, a także zdolność rozwiązywania problemów w sposób kreatywny (GP_U17, GP_K02).

Ćwiczenia projektowe koncentrują się na realizacji kompleksowych zadań związanych z gospodarką przestrzenną, takich jak przygotowanie analiz systemowych czy oceny ryzyka w projektach urbanistycznych (GP_U12, GP_W09). Przykładem może być opracowanie wpływu zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na sferę ekonomiczno-finansową gmin, co pozwala studentom na zrozumienie złożoności procesów planistycznych oraz rozwijanie zdolności analitycznych i decyzyjnych (GP_U10, GP_U16). Studenci uczestniczą także w zadaniach obejmujących kwerendę dokumentów planistycznych i strategicznych, co wspiera ich w rozwijaniu umiejętności pozyskiwania informacji, ich analizy oraz zastosowania w praktycznych projektach (GP_U01, GP_U09). Dzięki tym metodom studenci uczą się integrować zdobytą wiedzę teoretyczną z praktycznym zastosowaniem oraz rozwijają kompetencje niezbędne w pracy zawodowej, takie jak organizacja pracy, komunikacja i zdolność podejmowania decyzji w złożonych sytuacjach (GP_U17, GP_K03).

Dobór metod kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna stanowi przykład zrównoważonego podejścia do kształcenia, które uwzględnia zarówno potrzebę zdobywania wiedzy teoretycznej, jak i jej praktycznego zastosowania w różnych kontekstach zawodowych. Dzięki różnorodności metod dydaktycznych, studenci mają możliwość rozwijania umiejętności analitycznych, technicznych, organizacyjnych oraz społecznych, które są kluczowe w dynamicznie zmieniającym się środowisku zawodowym związanym z gospodarką przestrzenną.

Ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i projektowe łączą elementy pracy indywidualnej z pracą zespołową, co pozwala studentom na naukę współpracy, zarządzania czasem oraz skutecznej komunikacji. Przykłady realizacji projektów w ramach tych form kształcenia, takie jak przygotowanie wizualizacji przestrzennych za pomocą systemów GIS, ocena oddziaływań inwestycji na środowisko, czy analiza lokalnych strategii rozwoju, pokazują, jak studenci mogą zastosować zdobytą wiedzę w praktyce. W takich działaniach rozwijają także zdolności podejmowania decyzji na podstawie danych, co jest kluczowe w procesach planistycznych i zarządczych (GP_U12, GP_U14, GP_K01).

Metody te wspierają również rozwój kompetencji społecznych, takich jak krytyczna ocena podejmowanych działań i ich wpływu na środowisko naturalne oraz społeczne, a także odpowiedzialność za podejmowane decyzje. Na przykład w ramach ćwiczeń związanych z gospodarką nieruchomościami studenci wykonują analizy wartości gruntów, uwzględniając zarówno aspekty ekonomiczne, jak i środowiskowe, co rozwija ich zdolności oceny wieloaspektowej i podejmowania decyzji zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju (GP_U07, GP_U09, GP_K02).

Dodatkowym atutem realizowanego programu są wizje lokalne oraz ćwiczenia terenowe, które pozwalają studentom na bezpośrednie zetknięcie się z realiami pracy w gospodarce przestrzennej. Podczas takich zajęć studenci mogą obserwować i analizować konkretne problemy środowiskowe i przestrzenne, co wzbogaca ich wiedzę o praktyczny wymiar oraz ułatwia zrozumienie związku między teorią a praktyką (GP_W02, GP_U10). Przykładem może być analiza terenowa degradacji wybranego obszaru oraz opracowanie rekomendacji działań naprawczych w formie raportu, który uwzględnia aspekty środowiskowe, społeczne i gospodarcze (GP_U15, GP_U12, GP_K03).

Równie ważne są ćwiczenia związane z odgrywaniem scen oraz symulacjami, które wprowadzają studentów w praktykę komunikacji z interesariuszami procesów planistycznych, w tym przedstawicielami społeczności lokalnych, władz administracyjnych czy inwestorów. Dzięki temu studenci uczą się efektywnej komunikacji, negocjacji oraz prezentacji własnych pomysłów, co jest nieocenione w ich przyszłej pracy zawodowej (GP_U02, GP_U17, GP_K02).

Na ocenianym kierunku ważną rolę odgrywają ćwiczenia terenowe, które stanowią na I stopniu 2,8% wszystkich zajęć, a na drugim stopniu 1,4%. Ćwiczenia terenowe umożliwiają studentom nabywanie umiejętności posługiwania się profesjonalnymi urządzeniami pomiarowymi, wykorzystywanymi m.in. w gleboznawstwie, geodezji i kartografii oraz budownictwie (GP_W03, GP_U06). Studenci uczą się także inwentaryzacji przestrzeni urbanistycznej oraz konfrontacji układów dwuwymiarowych z rzeczywistym stanem przestrzeni, co pozwala na weryfikację założeń projektowych (GP_W07, GP_U09). Kluczowym elementem tych zajęć jest pozyskiwanie danych przyrodniczych, z uwzględnieniem identyfikacji zagrożeń dla środowiska naturalnego, takich jak degradacja gleby czy wpływ inwestycji na lokalne ekosystemy (GP_W02, GP_U10).

W trakcie ćwiczeń terenowych studenci zdobywają wiedzę na temat praktycznych metod zagospodarowania odpadów oraz uczestniczą w wizytach studyjnych w zakładach odpowiedzialnych za gospodarkę odpadami i utrzymanie czystości. Dzięki temu mają okazję nawiązać dialog z przedstawicielami tych instytucji, co rozwija ich kompetencje komunikacyjne i świadomość zawodową (GP_K02, GP_K03). Podczas zajęć studenci dokonują również analiz widokowych i kompozycyjnych układów urbanistycznych oraz ruralistycznych, w tym obszarów o walorach historycznych i krajobrazowych, takich jak miejscowości Żmijowiska i Chodlik, w powiązaniu z Kazimierskim Parkiem Krajobrazowym. Te działania przygotowują studentów do waloryzacji przestrzeni oraz oceny jej potencjału (GP_W08, GP_U15).

Ważnym elementem ćwiczeń terenowych jest również ocena wartości gruntów, w tym nieruchomości rolnych i innych, co wymaga od studentów praktycznej znajomości metod waloryzacji i wyceny (GP_U07, GP_U12). Ćwiczenia terenowe stanowią także okazję do realizacji badań społecznych, podczas których studenci przeprowadzają wywiady kwestionariuszowe oraz badania ankietowe wśród lokalnych społeczności. Tego typu działania uczą ich uwrażliwienia na potrzeby mieszkańców oraz rozwijają kompetencje partycypacyjne (GP_U02, GP_U17, GP_K03). W trakcie wizyt w terenie studenci mają możliwość spotkań z praktykami w dziedzinie planowania przestrzennego, zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą oraz ochrony systemów przyrodniczych, co wzbogaca ich wiedzę teoretyczną i praktyczną (GP_W07, GP_U14).

Ćwiczenia terenowe pozwalają również studentom na analizę problemów środowiska gospodarczego, takich jak restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów przemysłowych. Przykładem są wizyty w Poniatowej, będącej częścią Centralnego Okręgu Przemysłowego, a także w Kopalni Bogdanka czy Nadleśnictwie Janów Lubelski, gdzie studenci poznają działania Lasów Państwowych oraz rozwój agroturystyki (GP_W09, GP_U10, GP_U15). Dodatkowo, w czasie tych zajęć studenci uczą się praktycznych umiejętności identyfikacji problemów przestrzennych, wykorzystując zaawansowane narzędzia cyfrowe, takie jak QGIS i ArcGIS. Dzięki tym technologiom mogą analizować i waloryzować obiekty oraz układy przestrzenne, co wspiera ich rozwój techniczny i kompetencje cyfrowe (GP_U05, GP_U14).

Studenci uczestniczą także w spotkaniach z przedstawicielami administracji państwowej i samorządowej, takimi jak Urząd Miasta Lublin, Gmina Biłgoraj czy Kazimierz Dolny, gdzie mają możliwość poznania współczesnych wyzwań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem środowiskiem (GP_W04, GP_K03). Spotkania te uczą ich również pracy w zespołach interdyscyplinarnych oraz rozwijają umiejętności skutecznej komunikacji i argumentacji (GP_U02, GP_U17). W czasie ćwiczeń terenowych studenci doskonalą także zdolności analizy danych i wyciągania wniosków, co przygotowuje ich do dalszej pracy projektowej oraz badawczej (GP_W02, GP_U12).

W przygotowaniu studentów do rozwiązywania problemów związanych z działalnością w gospodarce przestrzennej, podejmowania decyzji, rozwiązywania nietypowych problemów oraz prowadzenia lub udziału w działalności naukowej istotną rolę odgrywa angażowanie się w rzeczywiste prace projektowe we współpracy z otoczeniem. Tego typu działania umożliwiają studentom zdobywanie praktycznej wiedzy i umiejętności w kontekście rzeczywistych wyzwań oraz integrację teorii z praktyką. Prace projektowe pozwalają na wykonywanie zadań zarówno indywidualnie, jak i zespołowo, we współpracy ze specjalistami, co przygotowuje studentów do profesjonalnej działalności zawodowej (GP_W07, GP_U17, GP_K03).

Przykładem takich działań był udział studentów w badaniu natężenia ruchu rowerowego w Świdniku, przeprowadzonym w czerwcu 2018 roku w ramach projektu Stowarzyszenia „Świdnik Miasto Dla Rowerów”. Tego typu aktywności rozwijają umiejętności zbierania i analizy danych terenowych oraz interpretacji wyników w kontekście zrównoważonej mobilności (GP_U14, GP_U10, GP_K02). Innym projektem było przeprowadzenie badań kwestionariuszowych w maju 2022 roku na temat wartości społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych i krajobrazowych wnoszonych przez parki miejskie. Projekt ten został zrealizowany przez Zakład Studiów Krajobrazowych GP wspólnie z Pracownią Zarządzania i Analiz Rynkowych Wydziału Agrobiotechnologii. Działanie to umożliwiło studentom zdobycie doświadczenia w prowadzeniu badań społecznych i analizowaniu wyników w celu lepszego zrozumienia potrzeb użytkowników przestrzeni publicznej (GP_U02, GP_U09, GP_K03).

Kolejnym przykładem jest udział studentów w długofalowym projekcie zazielenienia Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Lublinie, realizowanym w latach 2022–2024. Projekt został zainicjowany przez środowisko biznesowe Lublina, w tym przez firmy Intrograf-Lublin S.A. oraz Medisept, i zaangażował studentów kierunków geodezja i kartografia, gospodarka przestrzenna oraz architektura krajobrazu. Studenci, pracując pod nadzorem Urzędu Miasta Lublin, mieli okazję przygotowywać projekty związane z zieloną infrastrukturą oraz współpracować z przedstawicielami różnych instytucji, co pozwoliło na rozwój umiejętności współpracy interdyscyplinarnej i praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy (GP_W09, GP_U15, GP_K02).

W kwietniu 2024 roku członkowie Studenckiego Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej (SKN GP) uczestniczyli w warsztatach „Laboratorium Zieleni Miejskiej” organizowanych przez Urząd Miasta Lublin we współpracy z trzema uczelniami: Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Administracji, UMCS oraz KUL. Warsztaty umożliwiły studentom zdobycie praktycznych umiejętności w zakresie planowania i projektowania terenów zielonych oraz pogłębienie wiedzy o zarządzaniu zieloną infrastrukturą miejską (GP_U12, GP_U14, GP_K02).

Przykładem samodzielnego projektu studenckiego była mapa w czasie rzeczywistym, sporządzona za pomocą autorskiej aplikacji wykorzystującej ArcGIS Survey 123 oraz ArcGIS Dashboard. Mapa, przedstawiona podczas Dni Otwartych w marcu 2023 roku, pokazywała w czasie rzeczywistym pochodzenie osób odwiedzających stoisko SKN GP. Projekt ten wymagał od studentów umiejętności posługiwania się nowoczesnymi narzędziami GIS, opracowywania baz danych oraz wizualizacji wyników, co rozwijało ich kompetencje techniczne oraz zdolności analityczne (GP_U05, GP_U14, GP_K01).

Do tego typu projektów wykorzystujących technologie systemów informacji przestrzennej (GIS), Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej finansuje roczny dostęp do oprogramowania ArcGISPro. Umożliwia to studentom nie tylko pracę nad zaawansowanymi projektami badawczymi i analitycznymi, ale również rozwijanie umiejętności technicznych oraz innowacyjnego podejścia do rozwiązywania problemów przestrzennych (GP_U12, GP_U17, GP_K03).

Dzięki takim inicjatywom studenci są przygotowani do efektywnej pracy w środowisku zawodowym oraz aktywnego udziału w rozwiązywaniu problemów związanych z gospodarowaniem przestrzenią.

Ważną formą kształcenia na studiach I i II stopnia jest praca własna, w ramach której studenci zobowiązani są do pogłębiania wiedzy, na podstawie wskazanej literatury oraz samodzielnego przygotowania pracy pisemnej, projektu, prezentacji czy wystąpienia ustnego. Umiejętność ta wpisuje się w efekty kierunkowe w zakresie umiejętności na studiach I stopnia (GP_U17) i II stopnia (GP_U12). Przygotowując prezentacje i projekty studenci nabierają umiejętności w prezentowaniu wiedzy oraz krytycznego spojrzenia na wyniki jednostkowych badań (efekt kierunkowy I stopnia GP_K01 oraz II stopnia GP_K01). Zakres indywidualnego uzupełniania wiedzy przez studentów w ramach danego przedmiotu określają osoby prowadzące.

Praca własna studentów polega także na nabywaniu umiejętności miękkich. Szczególnie przydatna w tym celu jest praca na rzecz środowiska społecznego (GP_K02, GP_K03). Przykładem może być udział członków SKN GP podczas konsultacji społecznych w Projekcie „Foresight Lublin 2050” (11/2017- 03/2018), czy ich udział w prowadzeniu warsztatów projektowych dla uczniów szkół ponadpodstawowych (warsztaty dla młodzieży XXX LO w Lublinie, pt. "Ekonomia piękna a przestrzeń"2022, dla uczniów III klas Liceum Ogólnokształcącego w Chełmie: „Poczuj się jak prawdziwy planista”, 2023; dla osób uczestniczących w projekcie: „Jestem dla miasta – Urban Club Lublin”, 2023; dla uczniów z Państwowej Szkoły Budownictwa i Geodezji im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie „Gra o miasto”, 2023; dla uczniów klasy 2 o profilu geodezja z Państwowej Szkoły Budownictwa i Geodezji im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie: "Efektywny rozwój transportu", 2024; dla uczniów Technikum Architektury Krajobrazu z Państwowej Szkoły Budownictwa i Geodezji im. H. Łopacińskiego w Lublinie: „ Miejsce w mieście dla Nas”, 2024). To także udział w organizacji konkursów wiedzy dla licealistów (2022-2023-2024, Okręgowe Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych).

Umiejętności innowacyjnego działania, myślenia out-of-box studenci kierunku Gospodarka przestrzenna nabyli uczestnicząc m. in. w warsztatach projektowych Design Project - od zera do projektu (2022), w warsztatach prowadzonych w ramach działań Samorządowej Akademii Zarządzania strategicznego: "Jak zidentyfikować i zdefiniować ramy tematyczne strategii rozwoju gminy?", będących wstępem do konferencji "Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030" (2022) oraz w warsztatach organizowanych przez firmy z sektor nowoczesnych usług biznesowych (2023). Z kolei umiejętność naukowego myślenia studenci 'trenowali' na Warsztatach dla Młodych Badaczy – „Od tradycji do innowacji” (Instytut Agrofizyki PAN, Lublin, 18-19.11.2024).

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Program studiów I i II stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna nie przewiduje obowiązku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z prawem od ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii do końca roku akademickiego 2020/2021 zajęcia na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość niezależnie od tego, czy zostało to przewidziane w programie studiów. W związku z sytuacją epidemiczną w kraju związaną z COVID-19 zgodnie z zarządzeniami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (Zarządzenie Nr 115 z dnia 15 października 2020 r. <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/115/115.pdf>; Zarządzenie Nr 120 z dnia 28 października 2020 r. <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/120/120.pdf>; Zarządzenie Nr 18 z dnia 10 lutego

2021 roku (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/018/18.pdf>) w roku akademickim 2020/2021 wprowadzono kształcenie na odległość realizowane z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć a nauczycielami. Do prowadzenia kształcenia w formie zdalnej wykorzystywano platformę Eduportal (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/logowanie>) lub inne platformy (np. MS Teams). W dyspozycji pracowników Wydziału znajdował się przenośny sprzęt służący do transmisji bezpośredniej zajęć oraz spotkań. W okresie poprzedzającym pracę zdalną wprowadzono rozwiązania organizacyjne wspomagające zdalne kształcenie, w ramach których wdrożono cykl szkoleń dla pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów z zakresu obsługi wykorzystywanych do nauki zdalnej platform edukacyjnych. Jednocześnie na stronie Uczelni zamieszczono materiały pomocnicze z praktycznymi wskazówkami odnośnie obsługi platform edukacyjnych do kształcenia na odległość (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>).

Proces kształcenia przy wykorzystaniu zalecanych platform edukacyjnych realizowano zgodnie z rozkładami zajęć zamieszczonymi na stronie internetowej Wydziału. Poza udziałem studentów w wykładach i ćwiczeniach prowadzący wyznaczał uczestnikom zajęć różnego rodzaju zadania, polegające na przygotowaniu sprawozdań, raportów, referatów czy prezentacji. Taka asynchroniczna forma kontaktu prowadzącego ze studentem dawała możliwość zadawania pytań i rozwiązywania problemów merytorycznych, ale również pozwalała na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym. Prowadzący zajęcia mieli obowiązek monitorowania udziału uczestników zajęć w zdalnych formach kształcenia i zapewnienia materiałów dydaktycznych opracowanych w formie elektronicznej. Dodatkowo studenci mieli zdalny dostęp do zasobów bibliotecznych UP w Lublinie (<https://katalog.bg.up.lublin.pl>) oraz korzystali z możliwości dostępu do fachowego piśmiennictwa (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych>).

W trosce o wysoką jakość nauki zdalnej po okresie kształcenia na odległość Kolegium Dziekańskie Wydziału Agrobiotechnologii opracowało ankietę skierowaną do studentów Wydziału, która pozwoliła na zdiagnozowanie najważniejszych problemów pojawiających się w trakcie realizacji procesu dydaktycznego prowadzonego w formie zdalnej oraz dodatkowo pozwoliła ocenić kształcenie w tym zakresie. Wyniki ankiety analizowano w trakcie audytu wewnętrznego zleconego przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Od 1 października 2021 roku Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie powrócił do realizacji kształcenia w siedzibie Uczelni, a zajęcia odbywają się w sposób tradycyjny w formie kontaktu bezpośredniego zgodnie z harmonogramem zajęć. Zasady prowadzenia zajęć w formie zdalnej reguluje Zarządzenie nr 84 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 lipca 2023 roku (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/07/z-84-2023.pdf>).

Od naboru 2024/2025, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku Gospodarka przestrzenna, wykłady i wybrane ćwiczenia audytoryjne mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w liczbie nie przekraczającej 75% punktów ECTS) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 poz. 661 z późn zm.). Jest to możliwe, gdyż Uczelnia zapewnia dostęp do infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć, a nauczycielami. Nauczyciele akademicy są przygotowani do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez uczelnię. Podobnie jak w okresie pandemii, do prowadzenia kształcenia w formie zdalnej można wykorzystać platformę Eduportal (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/logowanie>) lub inne platformy (np. MS Teams). Na stronie

Uczelni zamieszczono materiały pomocnicze z praktycznymi wskazówkami odnośnie obsługi platform edukacyjnych do kształcenia na odległość (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>).

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością i możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Studia I i II stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna zapewniają studentom możliwość profilowania swojej ścieżki kształcenia oraz sprzyjają rozwijaniu indywidualnych zainteresowań naukowych i zawodowych poprzez wybór kierunkowych przedmiotów oferowanych jako moduły fakultatywne oraz wybór tematyki projektu inżynierskiego i pracy magisterskiej. Na I stopniu z 46 modułów oferowanych jako przedmioty do wyboru studenci wybierają 22 przedmioty o łącznej liczbie 58 ETCS, co stanowi 31,4% ogólnej liczby punktów ECTS dla kierunku. Na studiach II stopnia studenci wybierają 7 z 17 oferowanych modułów fakultatywnych, którym przypisano 27 ECTS co stanowi 30% łącznej liczby punktów ECTS (Zal_Cz1_02_06).

W celu dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów pracownicy Wydziału zobowiązani są do wyznaczenia godzin konsultacji (informacja o godzinach konsultacji danego nauczyciela jest zamieszczona na drzwiach Jego gabinetu), w czasie których w kontakcie bezpośrednim udzielają studentom merytorycznego wsparcia, natomiast za pośrednictwem poczty elektronicznej, a także platformy MS Teams lub Zoom konsultacje mogą być realizowane w dowolnym czasie. Kontakt w formie elektronicznej pozwala na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym, daje możliwość zadawania pytań, rozwiązywania problemów oraz udostępniania materiałów dydaktycznych. Taka forma komunikacji jest szczególnie ważna dla studentów uzdolnionych, a także z niepełnosprawnościami oraz w innych przypadkach określonych w Regulaminie studiów UP w Lublinie.

W odpowiedzi na indywidualne potrzeby odnośnie do procesu kształcenia, Uczelnia zapewnia studentom możliwość realizacji zajęć według indywidualnej organizacji studiów (IOS), której warunki są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Dziekan w porozumieniu z zainteresowanym studentem ustala możliwości efektywnej realizacji IOS i określa indywidualne etapy studiów, z uwzględnieniem realizacji wszystkich efektów uczenia się wynikających z obowiązującego programu studiów. Wprowadza to pewną elastyczność w realizacji procesu kształcenia, zwłaszcza dla studentów szczególnie uzdolnionych, studentów wyróżniających się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studentów z niepełnosprawnością czy znajdujących się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej. Podstawą przyznania studentowi indywidualnej organizacji studiów może być również studiowanie równolegle dwóch lub więcej kierunków studiów oraz realizacja części studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Z tej formy zajęć na studiach stacjonarnych mogą również skorzystać studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami. Indywidualna organizacja studiów polega w szczególności na modyfikacji tygodniowego terminarza zajęć dydaktycznych poprzez wybór grupy zajęciowej i godziny zajęć w sposób umożliwiający studentom realizację obowiązującego programu studiów z dostosowaniem do możliwości czasowych. W porozumieniu z prowadzącym dany przedmiot, zmianie mogą ulec również terminy egzaminów i zaliczeń. W roku akademickim 2023/2024 z indywidualnej organizacji studiów korzystało 10 studentów na studiach II stopnia kierunku Gospodarka przestrzenna.

Indywidualizację procesu kształcenia zapewnia stworzenie studentom możliwości pracy w kołach naukowych (zwłaszcza w Studenckim Kole Naukowym Gospodarki Przestrzennej, ale także innych. (SKN Agronomów, SKN Leśników, SKN „Mikrobios”, SKN Analityków Środowiska, SKN Bioinżynierów i Biotechnologów czy SKN Biologii Hodowli i Użytkowania Drobiu). Studenckie koła naukowe umożliwiają studentom prowadzenie badań i poszerzanie wiedzy i zainteresowań, szczególnie związanych z kierunkiem studiów. Na spotkaniach kół naukowych studenci mogą uczestniczyć w warsztatach i prelekcjach zaproszonych gości z otoczenia społeczno-gospodarczego. Szczególnie zaangażowani i zainteresowani studenci są włączani do prac w ramach podpisanych porozumień lub projektów badawczych, są współautorami publikacji naukowych oraz doniesień konferencyjnych. Studenci mogą również uzupełniać swoje kompetencje społeczne i umiejętności poprzez wybieranie dodatkowych aktywności realizowanych w ramach zajęć ponadprogramowych, np. w Chórze Akademickim, Zespole Pieśni i Tańca „Jawor” lub rozmaitych sekcjach sportowych AZS. Studenci mają również możliwość uczestniczenia w wykładach otwartych i innych wydarzeniach organizowanych na Uczelni. Wybitni studenci motywowani są stypendiami Rektora UP w Lublinie – w roku akademickim 2018/2019 stypendium Rektora uzyskało 25 studentów, w roku 2019/2020 – 20, w roku 2020/2021 – 15, w roku 2021/2022 – 17, w roku 2022/2023 -6, 2023/2024 - 8 natomiast bieżącym roku akademickim 2024/2025 6 osób z ocenianego kierunku.

Uczelnia jest przygotowana do realizacji indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością, eliminując bariery architektoniczne i mentalne oraz organizując działania, których celem jest ułatwienie studentom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności akademickiej (warsztaty, szkolenia, obozy, zajęcia rehabilitacyjne itp.). Dysponuje odpowiednią infrastrukturą (np. windy, podjazdy) umożliwiającą poruszanie się w budynkach, specjalnymi stanowiskami do pracy dla osób z niepełnosprawnościami w Bibliotece Głównej UP (stanowisko komputerowe znajdujące się w strefie wolnej od barier architektonicznych, wyposażone w komputer, drukarkę, lupę powiększającą, fotel) oraz wypożyczalnią specjalistycznego sprzętu (powiększalniki, dyktafony, notebooki). W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje czytelnia, w której studenci mają do dyspozycji stanowiska z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. W Informatorium BG zapewniono dostęp do stałego łącza internetowego. Ponadto Biblioteka dysponuje czytelnią, z pomieszczeniami do pracy indywidualnej, pokoje ze sprzętem multimedialnym do pracy w grupach oraz kabiny akustyczne przystosowane do pracy 1-4 osób. W bibliotece przygotowane zostały przyjazne strefy z wygodnymi sofami, fotelami i pufami. Studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnej sieci Wi-Fi, zarówno na terenie wszystkich budynków Uczelni, jak i domów studenckich. Uczelnia posiada również bazę noclegową dostosowaną do osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo na Uczelni są podejmowane działania na rzecz dostosowania stron internetowych oraz wewnętrznych systemów informatycznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (więcej szczegółów w kryterium 6).

Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnione odpowiednie warunki kształcenia, wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne. W czasie realizacji procesu kształcenia mogą korzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie. Za zgodą prowadzącego zajęcia mają możliwość korzystania ze środków technicznych w celu utrwalenia treści przekazywanych na zajęciach w formie obrazu lub dźwięku. Możliwa jest również zmiana (dostosowanie) formy zajęć, formy zaliczenia lub egzaminu oraz wydłużenia czasu jego trwania, z uwzględnieniem rodzaju dysfunkcji. Jednocześnie studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z indywidualnych konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Wydziału.

Na Uczelni funkcjonuje, powołane przez Rektora, Biuro do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, które podejmuje działania związane ze stwarzaniem warunków zapewniających studentom z niepełnosprawnościami pełny udział w procesie kształcenia. Systematycznie organizuje ono szkolenia dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz naukowej i administracyjnej kadry akademickiej, które pomagają rozwijać potencjał i zwiększać świadomość społeczną. Biuro to (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/kontakt/>), monitoruje potrzeby oraz udziela konsultacji i doraźnej pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów studentów z niepełnosprawnościami. Zasady udzielania wsparcia w procesie kształcenia studentom z niepełnosprawnościami są określone Zarządzeniem Nr 109 Rektora UP w Lublinie z dnia 8 listopada 2021 roku w sprawie wprowadzenia procedury dostosowania procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/z-109-2021.pdf>), natomiast procedura ewakuacji osób z niepełnosprawnościami z obiektów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie Zarządzeniem Nr 89 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 10 sierpnia 2023 roku (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/08/Zarzadzenie-nr-89.pdf>).

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizowany jest projekt „Dostępny UPL” – nr POWR.03.05.00-00-A002/21, którego celem jest dostosowanie UP w Lublinie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez realizację działań zapewniających dostępność komunikacyjną, dostępność stron internetowych Uczelni i narzędzi informatycznych, a także wprowadzenie do programów kształcenia modyfikacji zapewniających ich dostępność dla studentów z niepełnosprawnościami. W ramach projektu osoby z orzeczoną niepełnosprawnością mają możliwość skorzystania z indywidualnych porad psychologicznych oraz prawnych. Konsultacje psychologiczne umawiane są bezpośrednio z psychologiem, co przyczynia się do zwiększenia anonimowości osób z niepełnosprawnościami korzystających z porad. Konsultacje są również realizowane za pośrednictwem dostępnych komunikatorów internetowych.

Harmonogram realizacji studiów

Aktualnie na kierunku Gospodarka przestrzenna prowadzone jest kształcenie na studiach I i II stopnia w trybie stacjonarnym (od roku 2018 ~~na~~ studia w formie niestacjonarnej nie są realizowane)

Harmonogram realizacji studiów wynika bezpośrednio z programu studiów, a liczba punktów ECTS jest zgodna z Uchwałą nr 45/2023-2024 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2024 r.; (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/45.2024-1.pdf>). Czas kształcenia w pełni umożliwia realizację treści programowych i osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla tego kierunku studiów, z uwzględnieniem nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. Studia stacjonarne I stopnia trwają 7 semestrów, a plan zajęć dla tej formy studiów obejmuje łącznie 2500 godzin. Studia niestacjonarne trwają 8 semestrów i 1500 godzin. Zaś studia stacjonarne II stopnia trwają 3 semestry, w trakcie których studenci realizują 900 godzin dydaktycznych, natomiast studia niestacjonarne: 4 semestry i 540 godzin (Za1_Cz1_02_01A i B).

Harmonogram realizacji studiów uwzględnia zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. W modułach poszczególnych przedmiotów prowadzący wskazują liczbę punktów ECTS przypisaną do zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego oraz punkty ECTS odpowiadające pracy własnej studentów. Jako tzw. godziny kontaktowe zalicza się wykłady, ćwiczenia audytoryjne i

laboratoryjne, a także konsultacje z prowadzącym zajęcia i obecność na egzaminie. W kartach opisu zajęć (modułach) nakład pracy studentów został określony odrębnie dla wykładów i ćwiczeń, co daje gwarancję, że nakłady pracy niezbędne do uzyskania wszystkich zakładanych efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są właściwie oszacowane.

W programie studiów stacjonarnych I stopnia liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przekracza połowę wszystkich punktów ECTS dla kierunku i wynosi 114,36 ECTS tj. 54,45%. Na studiach stacjonarnych II stopnia liczba punktów ECTS wynikająca z realizacji zajęć w ramach godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 49,8 punktów ECTS, tj. 55,3% wszystkich ECTS (Zal_Cz1_02_07).

Harmonogram kształcenia na ocenianym kierunku dostosowany jest do efektów uczenia się, umożliwia zdobycie kompetencji inżynierskich i magisterskich, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. Obejmuje również zajęcia związane z działalnością naukową prowadzoną na Uczelni, służące zdobywaniu przez studentów pogłębionej i zaawansowanej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych z zakresu gospodarki przestrzennej (Tab. 4, Część III Raportu Samooceny). Na I stopniu studiów łączna liczba punktów ECTS przypisana tym przedmiotom wynosi 122 ECTS plus co łącznie stanowi 58,1% wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów I stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna.

W ramach realizacji II stopnia studiów łączna liczba punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 58 stanowi 64,40% wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów II stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna.

W harmonogramie realizacji studiów na kierunku Gospodarka przestrzenna położono bardzo silny nacisk na indywidualizację kształcenia. W każdym semestrze studiów realizowanych zarówno na I, jak i na II stopniu studiów przewidziano przedmioty wybierane przez studentów. Na I stopniu z 46 modułów oferowanych jako przedmioty do wyboru studenci wybierają 22 przedmioty o łącznej liczbie 58 ECTS, co stanowi 31,4% ogólnej liczby punktów ECTS dla kierunku. Na studiach II stopnia studenci wybierają 7 z 17 oferowanych modułów fakultatywnych, którym przypisano 27 ECTS co stanowi 30% łącznej liczby punktów ECTS (Zal_Cz1_02_06).

Istotnym elementem indywidualizacji programu studiów jest wybór seminarium dyplomowego i zakresu realizowanego projektu inżynierskiego (I stopień) oraz pracy magisterskiej (II stopień). Wybór tematu projektu inżynierskiego oraz jego wykonanie odbywa się w ramach seminarium dyplomowego I i II, które realizowane jest w dwóch ostatnich semestrach studiów I stopnia, w wymiarze 60 godzin (w sumie 4 pkt ECTS). Za opracowanie projektu inżynierskiego i zaliczenie egzaminu dyplomowego studenci uzyskują 8 pkt ECTS. Na II stopniu temat i promotora pracy magisterskiej studenci wybierają na pierwszym roku studiów. SeminaRIA są realizowane w dwóch ostatnich semestrach studiów w wymiarze 62 godzin. Za opracowanie pracy magisterskiej i egzamin dyplomowy, wymagające dużej samodzielności i znaczącego nakładu pracy, studentom przyznano 15 pkt ECTS.

Na I stopniu studiów stacjonarnych kompetencje językowe kształtowane są na zajęciach z jednego języka obcego wybranego spośród czterech. Zajęcia zaplanowane są w drugim, trzecim i czwartym semestrze studiów w łącznym wymiarze 105 godzin i łącznie 8 pkt ECTS.

Na II stopniu studiów stacjonarnych kompetencje językowe kształtowane są także na zajęciach z jednego języka obcego. Zajęcia te są zaplanowane w pierwszym semestrze studiów (1 pkt ECTS) w wymiarze 15 godzin.

Podczas zajęć studenci rozwijają umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym, stosowania zaawansowanych struktur gramatycznych oraz technik pracy z obcojęzycznym tekstem źródłowym. Dodatkowo studenci mogą realizować przedmioty w języku angielskim, oferowane jako moduły do wyboru. W aktualnie obowiązującym planie na I stopniu studiów są to: *Artificial Intelligence in society and spacial economy* oraz *Artificial Intelligence tools in spatial data anaysis* (semestr II; przedmiot do wyboru II.1, 2 ECTS).

Na II stopniu studenci mają do wyboru: *Management and development of forests and open areas* (semestr II, przedmiot do wyboru blok B, 4 ECTS) oraz *Management and development of highland areas* (semestr III, przedmiot do wyboru blok G, 4 ECTS). Niezależnie od tego wprowadza się różne formy aktywizujące studentów do doskonalenia umiejętności językowych poprzez zachęcanie do udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach studenckich kół naukowych czy studiowanie obcojęzycznej literatury naukowej.

Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia

Aktualny plan zajęć na studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna obejmuje łącznie 2500 godzin, na które składają się: wykłady (1045 godzin – 41,8%), ćwiczenia audytoryjne (700 godzin – 28%), ćwiczenia laboratoryjne (685 godzin – 27%; w tym 105 godzin języka obcego i 60 godzin seminarium dyplomowego), ćwiczenia terenowe (70 godz. – 2,8%). Moduły do wyboru, stanowiące minimum 30% ogólnej liczby ECTS, wybierane są przez studentów w trakcie semestrów poprzedzających ich realizację. Ostateczną decyzję o uruchomieniu modułu podejmuje Dziekan. Studenci mogą dokonać zmiany wybranego przedmiotu fakultatywnego składając podanie w terminie do 2 tygodni od rozpoczęcia semestru.

Studia II stopnia w systemie stacjonarnym studenci realizują w wymiarze 900 godzin. W programie studiów wykłady stanowią 325 godzin (36,1%), ćwiczenia audytoryjne – 235 godzin (35%), ćwiczenia laboratoryjne – 330 godzin (30,0%), w tym 62 godzin seminarium dyplomowego i 15 godzin języków obcych, ćwiczenia terenowe 13 godz. (1,4%).

Liczebność grup studenckich w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami uczenia się i profilem kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna wynika z Zarządzenia Nr 84 Rektora UP w Lublinie z dnia 14 września 2021 roku (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/09/z-84-2021.pdf>). Aktualnie na kierunku Gospodarka przestrzenna, z uwagi na małą liczbę kandydatów nie zostały uruchomione studia w formie niestacjonarnej.

Zgodnie z powyższym Zarządzeniem obowiązuje następująca liczebność studenckich grup dydaktycznych: ćwiczenia audytoryjne, terenowe 30-34 osoby, ćwiczenia laboratoryjne, projektowe, lektoraty z języków obcych oraz seminarium dyplomowe 15-17 osób. Taka liczebność grup uwzględnia zachowanie zasad BHP, dostępność do aparatury oraz efektywną pracę wszystkim studentom.

Organizacja roku akademickiego, w tym terminy rozpoczęcia i zakończenia semestru oraz sesji egzaminacyjnej, ustalana jest w oparciu o Zarządzenie Rektora UP w Lublinie i podawana do wiadomości studentów co najmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego. Organizację roku akademickiego 2024/2025 określa Zarządzenie Nr 11 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 8 lutego 2024 roku (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/02/ZARZADZENIE-NR-11-1-4.pdf>). Szczegółowe informacje dotyczące procesu kształcenia na studiach stacjonarnych I stopnia oraz studiach II stopnia określają

udostępnione plany studiów (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#plany_studiow). Zawierają one semestralny wykaz przedmiotów, z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi studentów, formę realizacji zajęć, liczbę godzin i punktów ECTS przypisanych do poszczególnych modułów oraz formę zaliczenia końcowego.

W ostatnim semestrze studiów I stopnia zaplanowano złożenie projektu inżynierskiego i egzamin dyplomowy. Aby zapewnić studentom czas na potwierdzenie efektów kierunkowych, przygotowanie projektu inżynierskiego według opracowanych zasad (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy) oraz dopełnienie procedury jego składania i przystąpienie do egzaminu dyplomowego zgodnie z procedurą WA-S8a <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf>, w siódmym semestrze na studiach stacjonarnych zmniejszono liczbę godzin zajęć. Również na ostatnim semestrze studiów stacjonarnych II stopnia, aby studenci mieli czas na opracowanie pracy magisterskiej oraz przygotowanie się i przystąpienie do egzaminu dyplomowego zgodnie z procedurą WA-S8 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S8-Procedura-dyplomowania-II-stopien.pdf>), liczba godzin zajęć została zmniejszona.

Rozkłady zajęć poszczególnych etapów kształcenia są opracowywane przed rozpoczęciem semestru przez pracownika Wydziału, zatwierdzone przez Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki i podawane do wiadomości co najmniej 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru. Informacje te są udostępniane studentom zarówno przez stronę internetową Uczelni i Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#rozklady_zajec), jak i przez indywidualne konta studentów w Wirtualnym Dziekanacie. Takie rozwiązanie usprawnia przepływ informacji i umożliwia studentom efektywne planowanie i wykorzystywanie czasu przeznaczonego na naukę i odpoczynek.

Zajęcia na studiach stacjonarnych I stopnia planowane są od poniedziałku do piątku i realizowane w ramach 15 tygodni w semestrach od pierwszego do siódmego. Wykłady i ćwiczenia dla studentów studiów stacjonarnych II stopnia planowane są od poniedziałku do piątku i realizowane w ramach 15 tygodni w dwóch ostatnich semestrach, natomiast w semestrze pierwszym trwają 13 tygodni (godzina dydaktyczna trwa 52 minuty). Na studiach niestacjonarnych I stopnia zaplanowane jest kształcenie w poszczególnych semestrach podczas ośmiu zjazdów sobotnio-niedzielnych, natomiast na studiach niestacjonarnych II stopnia - siedmiu zjazdów. Terminy zjazdów podawane są do wiadomości co najmniej na pięć miesięcy przed rozpoczęciem semestru. W czasie zjazdów nauczyciele realizujący poszczególne przedmioty pełnią dyżury dając możliwość studentom skorzystania z konsultacji.

Ważnym elementem organizacji procesu kształcenia jest rozliczenie przedmiotów w poszczególnych sesjach, podczas których nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany moduł jest zobowiązany do potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się według wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, zgodnie z procedurą WA-K3 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K3-Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf>). Terminy zaliczeń końcowych i egzaminów ustala osoba prowadząca zajęcia w porozumieniu ze starostą roku. W przypadku negatywnych wyników egzaminów/zaliczeń mają zastosowanie zapisy Regulaminu Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>).

Dokumentacja (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, projekty oraz inne materiały) potwierdzająca zdobycie przez studentów założonych w programie studiów efektów uczenia się, jest archiwizowana przez osoby odpowiedzialne za poszczególne przedmioty przez okres nie krótszy niż

rok po zakończeniu cyklu kształcenia. Protokoły z egzaminów i zaliczeń końcowych są archiwizowane i przechowywane w teczkach studentów w dziekanacie zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi archiwizacji tego typu dokumentów.

Po spełnieniu wszystkich wymogów objętych prawem - Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 1668), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. 1861) i Regulaminem studiów, student przystępuje do egzaminu dyplomowego (inżynierskiego lub magisterskiego) w terminie wyznaczonym przez Dziekana.

Program i organizacja praktyk

Praktyki programowe są integralną częścią procesu dydaktycznego i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu, podobnie jak inne zajęcia ujęte w planie studiów. Celem praktyk jest rozwijanie przez studentów umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy i kompetencji społecznych, właściwych dla ocenianego kierunku, które przygotowują go do wykonywania przyszłego zawodu. Cele te są spójne z kierunkowymi efektami uczenia się zdefiniowanymi w karcie opisu (module) przedmiotu.

Pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przedstawiają studentom wykaz przedsiębiorstw oraz instytucji, w których mogą zrealizować praktykę zawodową (Za1_Cz1_02_08). W ramach praktyki zawodowej studenci kierunku Gospodarka przestrzenna udają się do różnych podmiotów, organizacji oraz urzędów (zachodzi również możliwość wskazania przez studenta miejsca praktyki, wówczas jest on proszony o złożenie wniosku do akceptacji Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego).

Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna mają do wyboru praktyki w instytucjach naukowych (m. in. Instytucie Agrofizyki Im. Bohdana Dobrzańskiego PAN), w organach samorządów terytorialnych (urzędach miejskich, gminnych oraz marszałkowskich, starostwach powiatowych), urzędach wojewódzkich i krajowych (m. in. w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Zarządach Dróg Powiatowych, Państwowych Gospodarstwach Wodnych - Wody Polskie, Regionalnych Zarządach Gospodarki Wodnej), a także w ministerstwach (m. in. Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa). Studenci często wybierają praktyki w planistycznych biurach projektowych: miejskich i wojewódzkich, a także w autorskich pracowniach Geologii i Ochrony Środowiska, biurach Architektury Krajobrazu oraz analizy danych przestrzennych, pracowniach projektowo inwestycyjnych, zarówno architektonicznych jak i urbanistycznych, także tych związanych z gospodarką leśną i wodną. Praktyki odbywane są również w biurach Usług Geodezyjnych i Kartograficznych oraz Agencjach Nieruchomości. Osobną grupę stanowią fundacje i projekty rozwojowe (m. in. 'Warsztaty Kultury w Lublinie', 'Muzeum Osiedli Mieszkaniowych' Lublin czy 'Forum Rozwoju miast' z Poznania).

Studenci samodzielnie wybierają miejsce odbywania praktyki, co skłania ich do analizy rynku pracy oraz pozwala na wybór przedsiębiorstwa turystycznego lub instytucji odpowiadających indywidualnym zainteresowaniom. Rektor lub pisemnie upoważniony przez niego pracownik Uczelni zawiera z instytucjami, w których studenci odbywają praktyki. Porozumienie w sprawie organizacji praktyk zawodowych. Uczelnia ubezpiecza każdego studenta odbywającego praktykę programową od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW). W trakcie praktyki przeprowadzana jest kontrola jej przebiegu przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Studenci mogą ubiegać się o zwolnienie w całości lub w części z obowiązku odbycia praktyki na podstawie udokumentowanej

pracy zawodowej w kraju lub za granicą, pracy w ramach prowadzenia własnej działalności gospodarczej, udziału w pracach obozu naukowego, ewentualnie udokumentowanej nieodpłatnej formy zatrudnienia (np. wolontariatu, stażu), pod warunkiem, że zakres i charakter pracy w ramach ww. działalności jest zgodnych z ramowym programem praktyki i umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Celem praktyki jest poznanie różnorodnych zadań związanych z realizacją pracy w zakresie gospodarki przestrzennej. Daje ona szansę na wykorzystanie wiedzy zdobytej w trakcie studiów oraz pozyskanie nowych kompetencji i rozwijanie umiejętności pracy w zespole poprzez wypełnianie różnych ról zawodowych przy wykonywaniu zadań związanych ze specyfiką pracy w podmiotach oraz instytucjach przyjmujących, tj. zapoznanie studenta z zakresem zadań inżyniera w zakresie gospodarki przestrzennej. Dotyczy to codziennej pracy w zespole specjalistów przy wykonywaniu zadań związanych z planowaniem i projektowaniem przestrzennym. Wielu studentów wybiera praktyki w strukturach samorządowych ucząc się obsługi interesantów w różnych działach, przygotowywania dokumentacji czy pracy z bazami danych przestrzennych. w biurach nieruchomości studenci stykają się z problematyką zarządzania nieruchomościami, a w biurach geodezyjnych ze specyfiką pomiarów i analiz przestrzennych. Zrealizowanie praktyki zakończonej egzaminem związane jest z uzyskaniem przez studenta 5 punktów ECTS. W trakcie praktyki student zapoznaje się z zasadami BHP i przechodzi stosowne szkolenie stanowiskowe, odbywa konsultacje z personelem w zakresie szczegółów dotyczących wykonywanych prac, ma możliwość dostępu i studiowania udostępnionych materiałów wewnętrznych dotyczących funkcjonowania danej jednostki organizacyjnej gospodarstwa/przedsiębiorstwa oraz poznaje zasady raportowania wyników wykonywanej działalności.

Wymiar praktyk zawodowych określa Uchwała nr 3/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 października 2023 roku (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/11/3.pdf>), a szczegółowe zasady odbywania praktyki zawodowej zawarte są w Regulaminie krajowych studenckich praktyk zawodowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2021/02/regulamin_praktyk_2020.pdf). Nadzór nad przebiegiem praktyki zawodowej sprawuje Pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Dziekani wydziałów wraz z pracownikiem Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego organizują cykliczne spotkania ze studentami zobowiązanymi do odbycia praktyk programowych, na których szczegółowo omawiają zasady odbywania praktyk oraz rekomendują miejsca ich odbywania (które gwarantują osiągnięcie efektów uczenia się) oraz udostępniają studentom materiały dydaktyczne, dzienniczki praktyk i inne wymagane dokumenty. Dodatkowo na stronie internetowej <https://up.lublin.pl/edukacja/student/praktyki>, znajdują się wszystkie niezbędne informacje dla studenta pomocne przy wyborze i realizacji praktyki, takie jak: instrukcja realizacji i harmonogram praktyk, ramowe programy praktyk, instytucje, w których studenci mogą odbywać praktyki, informacje na temat terminu i formy egzaminu.

Zaliczenie praktyki zawodowej przeprowadzane jest w formie egzaminu ustnego. Przystępując do zaliczenia praktyki zawodowej student przedstawia Dzienniczek praktyk uzupełniony zgodnie z zaleceniami Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Po zaliczeniu praktyki Dzienniczek wraz z protokołem przekazywany jest do dziekanatu.

Na kierunku Gospodarka przestrzenna studenci praktykę zawodową odbywają na I stopniu studiów stacjonarnych. Zgodnie z wprowadzonym w obecnym roku akademickim programem studiów **studenci I stopnia** realizują praktyki w VI semestrze, w okresie wakacyjnym, w wymiarze 4 tygodni (125 godz., 5 ECTS). Studenci w trakcie realizacji praktyki mają obowiązek prowadzenia na

bieżący dziennik praktyk, w którym dokumentują szczegółowy opis prac wykonywanych w danym dniu. Weryfikacja efektów uczenia się uzyskanych podczas odbywania praktyki zawodowej przeprowadzana jest na podstawie ww. dziennika praktyk oraz merytorycznej rozmowy członków komisji egzaminacyjnej ze studentem. W skład komisji wchodzi Prodziekan jako przewodniczący, pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego oraz dwóch nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Agrobiotechnologii. Pierwszy termin egzaminu z praktyki zawodowej planowany jest od 1 do 15 września danego roku akademickiego. Podstawą zaliczenia praktyki zawodowej jest przedstawienie przez studenta wypełnionego i poświadczonego w zakładzie pracy Dzienniczka praktyk oraz potwierdzone przez członków komisji egzaminacyjnej osiągnięcie przez studenta zakładanych w opisie przedmiotu efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Po zakończeniu praktyki zawodowej studenci proszeni są o wypełnienie ankiety, w której zawarte są pytania dotyczące przebiegu zrealizowanej praktyki (Za1_Cz1_02_09). Studenci w pięciostopniowej skali oceniają poziom zadań wykonywanych w trakcie praktyki, odnoszą się do zakresu osiągniętych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz oceniają czynniki decydujące o satysfakcjonującym poziomie odbytej praktyki. Studenci, którzy praktykę zawodową zrealizowali w roku akademickim 2023/24 ocenili, że przebiegała ona na dobrym poziomie. Świadczy o tym fakt, że wystawiono dużo ocen 4 i 5, co wyraża zadowolenie studentów z wybranych miejsc praktyk oraz prawidłowym ich przebiegu. Ponadto ankietowani studenci stwierdzili że umiejętności i wiedza jaką zdobyli dotychczas studiów kształtuje się na wysokim poziomie. Dodając doświadczenie praktyczne uznali, że jest to kierunek z którym wiążą swoją przyszłość.

Dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich

Na kierunku Gospodarka przestrzenna sformułowano 14 efektów uczenia się prowadzących do **uzyskania kompetencji inżynierskich** – 6 w kategorii wiedzy i 8 w kategorii umiejętności oraz 3 w kategorii kompetencji społecznych (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/11/gospodarka-przestrzenna-i-i-ii-stopien-efekty-uczenia-sie-kompetencje-inzynierskie.pdf>).

Treści programowe i metody kształcenia, liczebności grup studenckich oraz proporcje godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty te są uzyskiwane w kategorii wiedzy – głównie na wykładach, a w kategorii umiejętności – w trakcie zajęć ćwiczeniowych audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych. Nabywanie i doskonalenie kompetencji inżynierskich jest realizowane również w ramach seminarium dyplomowego.

Zasadniczą formą kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna prowadzącą do uzyskania umiejętności praktycznych są ćwiczenia laboratoryjne i terenowe. Na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych stanowią one odpowiednio 755 i 529 godzin, natomiast na studiach stacjonarnych II stopnia udział tych zajęć wynosi odpowiednio 325 i 237 godzin. Są one realizowane w małych grupach (15-17 osób), co przyczynia się do lepszego osiągnięcia przez studentów

zakładanych efektów uczenia się. Ćwiczenia laboratoryjne umożliwiają uzyskanie umiejętności zawodowych, pozwalają nabyć umiejętności kreatywnego podejścia do zagadnień inżynierskich oraz wypracować metodologię przy rozwiązywaniu problemów z zakresu studiowanego kierunku.

Treści nauczania prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy odnoszą się do: poznania w zaawansowanym stopniu procesów zachodzących w cyklu życia obiektów, systemów i urządzeń, właściwych dla kierunku studiów Gospodarka przestrzenna (InzGP_W01), poznania metod, technik i technologii, narzędzi i materiałów stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu gospodarki przestrzennej (InzGP_W02), poznania społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej (InzRO_W03) oraz zasad tworzenia indywidualnej przedsiębiorczości oraz zasad zarządzania, w tym zarządzania jakością (InzRO_W04), a także do poznania zagadnień z zakresu zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej (InzGP_W05) oraz typowych technologii inżynierskich w zakresie gospodarki przestrzennej (InzGP_W06).

W przypadku kompetencji inżynierskich kluczowe znaczenie mają umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia, tj. potrafi samodzielnie planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski (InzGP_U01), wykorzystać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu (InzGP_U02), potrafi dostrzegać aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym środowiskowe, ekonomiczne, prawne i etyczne przy diagnozowaniu problemu i rozwiązywaniu zadań projektowych dotyczących rolnictwa (InzGP_U03), potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich (InzGP_U04), potrafi dokonać krytycznej analizy i oceny sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych w ramach rolnictwa (InzGP_U05), ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla gospodarki przestrzennej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia (InzGP_U07) oraz potrafi zaprojektować – zgodnie z zadaną specyfikacją – oraz wykonać typowy dla kierunku studiów prosty system lub zrealizować proces, używając odpowiednio dobranych metod, technik i narzędzi (InzGP_U08). Zestawienie zajęć służących zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich zawarte jest w Tabeli 5, Części III Raportu.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia. Zasady rekrutacji na stacjonarne i

niestacjonarne studia wyższe, I i II stopnia, na dany rok akademicki są zatwierdzane na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i ogłaszane na stronie internetowej UP (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/>). Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2024-2025 określa Uchwała nr 63/2022-2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 30 czerwca 2023 w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2024-2025 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/06/Uchwala-nr-56.pdf>).

Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom, warunkach rekrutacji na studia oraz kryteriach kwalifikacji dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Rekrutacja” (<https://www.up.lublin.pl/rekrutacja-info>), zaś informacje dla kandydatów dotyczące kierunku są zamieszczone na stronie Wydziału Agrobiotechnologii w zakładce „Kierunki studiów” (<https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiow/>) w kafelku „Gospodarka przestrzenna” (https://up.lublin.pl/rekrutacja/Gospodarka_przestrzenna/). Rekrutacja na studia na kierunek Gospodarka przestrzenna prowadzona jest, podobnie jak na inne kierunki studiów w UP w Lublinie, z wykorzystaniem Systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów, w którym kandydaci dokonują rejestracji na wybrany kierunek oraz formę studiów (IRK; <https://irk.up.lublin.pl/>). Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdraża formy dostosowania procesu rekrutacji dla osób z niepełnosprawnościami będącymi kandydatami na studia. Obsługa kandydatów odbywa się w budynku Agro II w pełni dostosowanym dla osób z niepełnosprawnościami. W budynku znajdują się miejsca przyjazne osobom z niepełnosprawnościami, z których mogą skorzystać w trakcie rekrutacji. Na parterze znajduje się sala komputerowa wyposażona w 5 stanowisk komputerowych przystosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami (stoliki z automatyczną regulacją, meble ergonomiczne). Strony internetowe oraz internetowy system rejestracji kandydatów na studia są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością – osoby niedowidzące. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie posiada także aplikację mobilną przeznaczoną dla studentów z niepełnosprawnościami, która zawiera opis udogodnień zastosowanych na uczelni, daje możliwość bezpośredniego kontaktu z daną jednostką Uczelni, uzyskania ważnych informacji o Uczelni w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Pracownicy jednostki odpowiadają również za informowanie kandydatów na studia o możliwości kształcenia studentów z niepełnosprawnością na UPL oraz utrzymywaniu stałych kontaktów i współpracę z organizacjami zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnościami oraz działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Kierunek Gospodarka przestrzenna jest adresowany do osób zainteresowanych zdobyciem interdyscyplinarnej, teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu: kształtowania środowiska (w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej), ekonomicznych, społecznych oraz technicznych uwarunkowań i mechanizmów gospodarki przestrzennej, kształtowania przestrzeni, ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju, planowania i rozwoju układów osadniczych oraz systemów technicznych, ochrony środowiska oraz zasobów kulturowych, geoinformatyki, roli prawa i działań administracyjnych w gospodarce przestrzennej.

Kandydatem/tką do podjęcia studiów może być absolwent/tka szkoły średniej ogólnokształcącej lub technikum. Do wymagań wstępnych stawianych kandydatom/tkom należy także uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu maturalnego oraz uzyskanie kompetencji zgodnych z wymogami rekrutacji przedstawionymi w Uchwale Senatu UP w Lublinie. Wymagania szczegółowe

w postępowaniu rekrutacyjnym obejmują język obcy nowożytny oraz jeden przedmiot do wyboru: biologia, chemia, fizyka, geografia, matematyka, wiedza o społeczeństwie. Do wymagań stawianych kandydatom/kandydatkom należy także posiadanie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do podjęcia nauki na kierunku. Procedury rekrutacyjne nie uwzględniają natomiast informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów. Założono bowiem, że kompetencje cyfrowe umożliwiające przejście procesu rekrutacyjnego, tj. podstawowa umiejętność korzystania z komputera (obsługa przeglądarki, drukarek czy nawet oprogramowania graficznego, w celu przygotowania zdjęcia cyfrowego) kandydaci nabywają już w szkole podstawowej, pogłębiają w szkole średniej. Oczywiście dział rekrutacji jest przygotowany na potrzebę skorzystania ze sprzętu Uczelni w celu przejścia procesu rekrutacyjnego kandydata.

Zgodnie z Uchwałą nr 20/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie określenia liczby miejsc na pierwszym roku na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na rok akademicki 2024-2025 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/03/20.pdf>) liczba miejsc na pierwszym roku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna została określona na 30, natomiast stacjonarnych studiów drugiego stopnia – 30.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innych uczelniach, w tym w uczelniach zagranicznych

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni wyższej są określone w §8 Regulaminu studiów UP w Lublinie, który jest opublikowany na stronie internetowej Uczelni <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>. Studenci innej uczelni, po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru, mogą być przyjęci na studia na kierunku Gospodarka przestrzenna za zgodą Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii, wyrażoną w drodze decyzji, jeżeli dostarczyli zaświadczenie potwierdzające status studenta i informujące o wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszczają i ponadto spełniają wymagania rekrutacyjne na kierunku Gospodarka przestrzenna. Dziekan stwierdza zbieżność uzyskanych przez studentów efektów uczenia się z efektami określonymi w programie studiów na kierunku Gospodarka przestrzenna UP w Lublinie oraz przypisuje im taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na Wydziale Agrobiotechnologii UP w Lublinie. W przypadku stwierdzenia różnic programowych odpowiadających nie więcej niż 24 punktom ECTS, Dziekan wyznacza przedmioty w celu uzupełnienia brakujących w programie efektów uczenia się. Realizacja przedmiotów uzupełniających odbywa się w trakcie pierwszych dwóch semestrów po przeniesieniu.

Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna mogą realizować część programu studiów poza UP w Lublinie, w innej uczelni polskiej lub zagranicznej, w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych (MostAR) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>) lub międzynarodowych programach wymiany studentów (program Erasmus+) (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Realizacja określonej części programu studiów poza macierzystą uczelnią odbywa się za zgodą Dziekana według procedur obowiązujących dla poszczególnych programów (§10 Regulaminu studiów).

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów

Ogólne zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się (PEU) uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się określa §19 Regulaminu studiów <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf> oraz Uchwała nr 69/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/69.pdf>; załącznik (https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/zalacznik_do_69.pdf).

Kandydat może zapoznać się z ogólnymi zasadami dotyczącymi PEU zamieszczonymi na stronie internetowej Uczelni oraz skontaktować się z konsultantem PEU (pracownik Działu Organizacji i Toku Studiów), który pełni rolę pierwszego kontaktu w procedurze PEU na poziomie Uczelni. Konsultant wyjaśnia kandydatowi zasady, warunki i tryb postępowania przy potwierdzaniu efektów uczenia się, weryfikuje spełnienie warunków formalnych, wstępnie rozpoznaje kierunki, poziomy i profile, dla których efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone, wskazuje sposób postępowania w procedurze PEU oraz kieruje do właściwego pełnomocnika Dziekana ds. PEU. Weryfikacji efektów uczenia się dokonuje Wydziałowa Komisja PEU powołana przez Pełnomocnika Dziekana ds. PEU w trybie określonym w cytowanym wyżej Załączniku do uchwały Senatu nr 69/2018-2019 z dnia 24 maja 2019 r. Na podstawie PEU studentowi można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji na kierunku Gospodarka przestrzenna. Do dnia sporządzenia raportu kandydaci na studia nie korzystali z tej formy potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Zasady prowadzenia seminarium dyplomowego i przebiegu egzaminu dyplomowego dla cykli studiów pierwszego stopnia, które rozpoczęły się w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie od roku akademickiego 2019/2020 określa Zarządzenie nr 45 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 r, Załącznik nr 2 oraz zmieniające je Zarządzenie nr 69 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 17 maja 2023 r (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/Zarzadzenie-nr-69.pdf> oraz procedura dyplomowania na Wydziale Agrobiinżynierii (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf>. dla cykli studiów, które rozpoczęły się od roku akademickiego 2024/2025.

Dziekan tworzy grupę seminaryjną (12 osobową) i wyznacza nauczyciela akademickiego, odpowiedzialnego za prowadzenie danej grupy, posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (w wyjątkowych przypadkach, za zgodą prorektora ds. studenckich i dydaktyki, opiekunem seminarium może zostać osoba posiadająca minimum stopień doktora, pod warunkiem, że jest specjalistą z danego zakresu tematycznego). Zaleca się ciągłość w prowadzeniu seminarium przez tego samego nauczyciela akademickiego (dwa semestry). Studenci opracowują projekt inżynierski (dyplomowy) zgodnie z §34, ust. 1 Regulaminu studiów <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf> oraz procedurą dyplomowania na Wydziale Agrobiinżynierii <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf>.

Dziekan w porozumieniu z Radą Programową danego kierunku studiów wyznacza recenzenta - nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a w uzasadnionych przypadkach stopień doktora (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/12/zal.-nr-1.pdf>). Nie przewiduje się opiekuna naukowego. Projekt inżynierski jest wykonywany pod opieką nauczyciela prowadzącego seminarium (w uzasadnionych przypadkach, za zgodą dziekana projekt ten może być konsultowany przez nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora). Wszyscy uczestnicy seminarium dyplomowego mają obowiązek przygotowania prezentacji zaproponowanej koncepcji projektowej w programie multimedialnym np. Power Point wzbogaconej o graficzną wersję rozwiązania projektowego (w formacie min. A3, zgodnie z obowiązującymi zasadami tego typu opracowań). Mają Oni również obowiązek udziału w dyskusji oraz zapoznania się z projektami inżynierskimi prezentowanymi przez wszystkich studentów danej grupy seminaryjnej. Prezentacja projektu inżynierskiego przygotowywana jest w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności studenta z uwzględnieniem specyfiki kierunku studiów. Wybrana tematyka projektu musi dotyczyć realizacji danego zadania inżynierskiego zrealizowanego na obiekcie występującym w rzeczywistości. Powinna ona być spójna z efektami uczenia się oraz sylwetką absolwenta. Projekt inżynierski powinien zawierać: krótkie określenie problematyki podjętego rozwiązania w gospodarce przestrzennej, zdefiniowanie celu projektu, charakterystykę przedmiotu opracowania i opis metodyki (w tym wykonywanych analiz wraz z wnioskami), wytyczne projektowe, zwięzły opis rozwiązania projektowego, efekty proponowanych rozwiązań, podsumowanie oraz plansze analityczne i z rozwiązaniem projektowym.

Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za prowadzenie seminarium, przekazuje wykaz ustalonych ze studentami tematów projektów inżynierskich do Rady Programowej, w celu określenia zgodności z kierunkiem studiów - najpóźniej do końca listopada na studiach stacjonarnych (semestr VI) i niestacjonarnych (semestr VII). Rada Programowa w terminie do 14 dni przekazuje stanowisko w sprawie doboru tematów projektów inżynierskich i ich zgodności z kierunkiem studiów do nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za daną grupę seminaryjną (przykładowy protokół z oceny tematów (Zal_Cz1_03_01). Tematy prac dyplomowych (zarówno na I jak na II stopniu) mogą proponować interesariusze zewnętrzni (Zal_Cz1_03_02).

Studenci mogą przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz złożeniu projektu inżynierskiego. Egzamin dyplomowy jest przeprowadzany w formie ustnej i składa się z dwóch części - praktycznej i teoretycznej. Po uzyskaniu pozytywnej oceny z części praktycznej, student przystępuje do części teoretycznej egzaminu dyplomowego (Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 45 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 r oraz zał.):

Egzamin dyplomowy na kierunku Gospodarka przestrzenna odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana zgodnie z §41 Regulaminu studiów <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>. Komisji przewodniczy Prodziekan albo upoważniony przez Dziekana profesor lub doktor habilitowany. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi opiekun seminarium oraz recenzent zgodnie z procedurą dyplomowania <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf> zamieszczoną na stronie internetowej Wydziału. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studentów związanej z kierunkiem oraz tematem projektu inżynierskiego (dyplomowego). Podczas egzaminu wykorzystywany jest sformalizowany wzór arkusza oceny przebiegu części praktycznej egzaminu dyplomowego (zgodnie z zapisami zamieszczonymi na stronie internetowej [---

Profil ogólnoakademicki | Ocena programowa | Raport samooceny | pka.edu.pl](https://up.lublin.pl/agrobio/wp-</p></div><div data-bbox=)

[content/uploads/sites/2/2024/07/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf](https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf), zał. 27 i 28 WA-S8_Zalaczniki_Procedura-dyplomowania oraz <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/12/zal.-nr-1.pdf>). Część praktyczna, której celem jest weryfikacja i ocena kompetencji inżynierskich studenta, obejmuje następujące elementy:

- a) prezentację projektu inżynierskiego przez studenta i jego ocenę (wymagania dotyczące prezentacji przez studentów projektu inżynierskiego (dyplomowego), w tym szczegółowe kryteria weryfikacji jej zakresu i poziomu merytorycznego określa Rada Programowa (załącznik WA-S8a: 23, 27 i 28 <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf>).
- b) oceny odpowiedzi na pytania dotyczące projektu inżynierskiego zadane przez członków komisji,
- c) ocenę recenzenta projektu.

Komisja ocenia część praktyczną, wpisując do protokołu egzaminu dyplomowego:

- a) temat projektu inżynierskiego omawianego przez studenta wraz z oceną za projekt,
- b) treść zadanych dwóch pytań wraz z oceną,
- c) ocenę recenzenta przygotowaną w oparciu o szczegółowe kryteria weryfikacji zawarte w wydziałowym formularzu oceny projektu inżynierskiego,
- d) ocenę końcową z części praktycznej wyliczoną jako średnia ocen składowych wymienionych w pkt 6.

Po uzyskaniu pozytywnej oceny z części praktycznej, student przystępuje do części teoretycznej egzaminu dyplomowego. W trakcie egzaminu, w części teoretycznej studenci odpowiadają na wylosowane pytania (z puli pytań opracowanych przez Radę programową kierunku). Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, w którym wpisuje się zadane pytania i oceny z egzaminu dyplomowego. Protokół podpisany jest przez przewodniczącego oraz członków komisji.

Ocenę końcową ze studiów określa się zgodnie z obowiązującym aktualnie Regulaminem studiów UP w Lublinie, § 46, ust. 1 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>). W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, postępowanie prowadzone jest zgodnie z Regulaminem studiów, § 43. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, dziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny, który nie może odbyć się wcześniej niż po upływie miesiąca i nie później niż przed upływem trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu. W przypadku niezłożenia egzaminu dyplomowego w drugim terminie, dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów. W szczególnych przypadkach Dziekan może usprawiedliwić nieprzystąpienie do egzaminu dyplomowego na pisemny, uzasadniony wniosek studenta i wyznaczyć ponowny termin egzaminu dyplomowego.

Prace dyplomowe w formie pisemnej i elektronicznej przechowywane są przez okres 1 roku w Dziekanacie Wydziału, a następnie przekazywane do Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Repozytorium Prac Dyplomowych.

Wynik ukończenia studiów I stopnia jest sumą uzyskaną przez dodanie: 3/5 średniej ważonej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do protokołów w okresie studiów i odpowiadającym im punktom ECTS w ramach kierunku, obliczonej zgodnie z §46 ust. 5 Regulaminu Studiów, 1/5 oceny pracy dyplomowej i 1/5 oceny egzaminu dyplomowego. W dyplomie ukończenia studiów i w suplemencie wpisuje się ostateczny wynik ukończenia studiów według zasady: jeśli uzyskana suma wynosi poniżej 3,20 – dostateczny, od 3,20 do 3,60 – dostateczny plus, od 3,61 do 4,10 – dobry, od 4,11 do 4,50 – dobry plus, 4,51 i powyżej – bardzo dobry. Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna, na wniosek Dziekana, mogą otrzymać przyznawany przez Rektora Dyplom

wyróżniającego się absolwenta, po spełnieniu warunków określonych w §50 Regulaminu studiów (tab. 3A). Po zdaniu egzaminu dyplomowego studenci uzyskują dyplom i tytuł inżyniera.

Tabela. 3A. Dyplom Wyróżniającego się Absolwenta Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, kierunek Gospodarka przestrzenna w latach 2018-2024, studia I i II stopnia

Imię i nazwisko	Data ukończenia studiów	Średnia ocen
Studia I stopnia		
inż. Wójcik Julia	08.02.2019	4,76
inż. Zalewski Damian	14.02.2020	4,71
inż. Hunek Kamila	07.02.2024	4,74
Studia II stopnia		
mgr inż. Maj Magdalena	02.07.2019r	4,70
mgr inż. Wójcik Julia	01.07.2020r	4,96
mgr inż. Chudzik Ewelina	01.07.2020r	4,81
mgr inż. Dubaj Monika	01.07.2020r	4,81
mgr inż. Stachorzecka Małgorzata	01.07.2020r	
mgr. inż. Bąk Marlena	01.07.2021	4,87
mgr. inż. Karwacka Julia	01.07.2021	4,72
mgr. inż. Grunwald Monika	01.07.2021	4,75
mgr. inż. Zalewski Damian	16.09.2021	4,70
mgr inż. Wielgus Justyna	04.07.2022	4,75
mgr inż. Ren Aleksandra	04.07.2022	4,83

Proces dyplomowania na studiach drugiego stopnia kierunku Gospodarka przestrzenna, obejmuje realizację przez studentów pracy magisterskiej pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, ocenę pracy przez promotora i recenzenta oraz egzamin dyplomowy. Procedura dyplomowania na Wydziale Agrobiotechnologii jest szczegółowo opisana w dokumencie WA-S8 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S8-Procedura-dyplomowania-II-stopien.pdf>). Praca magisterska powinna być wykonana pod względem merytorycznym i formalnym zgodnie z obowiązującymi wymogami oraz wytycznymi dla kierunku Gospodarka przestrzenna, które zostały opracowane przez Radę Programową tego kierunku i są prezentowane na seminarium. Tematy prac magisterskich są ustalane na pierwszym semestrze studiów. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej uwzględniana jest problematyka badawcza jednostki dydaktycznej, w której zatrudniony jest promotor oraz zainteresowania naukowe studentki/ta. Tematy prac są zatwierdzane pod względem zgodności z profilem kierunku kształcenia przez Radę Programową, podpisywane przez jej przewodniczącą i przekazywane do Dziekana zgodnie z Harmonogramem działań na Wydziale Agrobiotechnologii (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S8-Procedura-dyplomowania-II-stopien.pdf>).

Prace magisterskie obejmują część teoretyczną opartą na dostępnym piśmiennictwie oraz część badawczą na podstawie eksperymentów przeprowadzonych samodzielnie przez studentów z uwzględnieniem odpowiednich metod badawczych i statystycznych. W pracach tego typu wymagana jest również umiejętność logicznego wnioskowania. Spełnienie warunków dotyczących właściwego doboru metod badawczych i statystycznych jest podstawą do oceny osiągnięcia przez dyplomantów zakładanych efektów uczenia się. Ocenę wszystkich prac dyplomowych zrealizowanych

na Wydziale Agrobiotechnologii przeprowadza się zgodnie z wymogami zawartymi w procedurach WA-K7 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K7-Procedura-oceny-jakosci-prac-dyplomowych-1.pdf>) i WA-S10 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S10-Procedura-oceny-prac-dyplomowych.pdf>). Studenci wykonują prace dyplomowe magisterskie pod kierunkiem nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora zgodnie z §34, ust. 1 Regulaminu studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>) oraz procedurą dyplomowania na Wydziale Agrobiotechnologii (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S8-Procedura-dyplomowania-II-stopien.pdf>).

Kolegium Wydziału może wyrazić zgodę na wykonywanie pracy magisterskiej pod kierunkiem specjalisty spoza Wydziału lub spoza Uczelni, posiadającego stopień naukowy doktora i dorobek naukowy związany z tematem pracy. Oceny pracy dyplomowej magisterskiej dokonuje nauczyciel akademicki kierujący pracą oraz jeden recenzent powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (§37, ust. 1 Regulaminu studiów).

Studenci mogą przystąpić do egzaminu dyplomowego magisterskiego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz uzyskaniu pozytywnej opinii i recenzji pracy dyplomowej magisterskiej, oraz pozytywnym zweryfikowaniu pracy dyplomowej przez program antyplagiacyjny. Egzamin dyplomowy na kierunku Gospodarka przestrzenna odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana zgodnie z §41 Regulaminu studiów. Komisji przewodniczy Prodziekan albo upoważniony przez Dziekana profesor lub doktor habilitowany. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi promotor i recenzent zgodnie z procedurą dyplomowania zamieszczoną na stronie internetowej Wydziału. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studentów związanej z kierunkiem Gospodarka przestrzenna oraz tematem pracy magisterskiej. Egzamin składa się z prezentacji pracy dyplomowej przez studenta, przedstawienia oceny pracy przez recenzenta i promotora, dyskusji dotyczącej pracy dyplomowej oraz odpowiedzi studenta na pytania komisji. Wymagania dotyczące prezentacji pracy dyplomowej przez studentów określa Rada Programowa (załącznik WA-S8.23). W trakcie egzaminu studenci odpowiadają na wylosowane przez siebie pytania z puli pytań zaproponowanej i zatwierdzonej przez Radę programową kierunku. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, w którym wpisuje się zadane pytania i oceny z egzaminu dyplomowego (załącznik WA-S8.22). Protokół podpisany jest przez przewodniczącego oraz członków komisji.

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów i ich liczby oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji

Monitorowanie postępów studentów jest realizowane w sposób ciągły przez nauczycieli prowadzących zajęcia i wiąże się z weryfikacją osiągania modułowych i kierunkowych efektów uczenia się. Jednym z narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów jest analiza uzyskanych ocen końcowych z danego modułu. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot prowadzony na kierunku Gospodarka przestrzenna w danym roku akademickim sporządza do 30 września zestawienie ocen końcowych z przedmiotu, które po każdym terminie zaliczenia/egzaminu wpisuje do protokołu. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w zakresie monitorowania działa zgodnie z instrukcjami Wydziałowymi (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>) i uczelnianymi (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>). Komisja corocznie sporządza raport z oceny

efektów uczenia się i jakości kształcenia, który omawiany jest na Kolegium Wydziału, poszerzonym o przewodniczące/cych Rad programowych, a następnie kierowany jest do nich do analizy.

Tabela 3B. Liczba kandydatów, liczba przyjętych na studia, liczba studentów skreślonych oraz liczba absolwentów wg. naboru

Nabór na rok akad.	Liczba kandydatów	Liczba przyjętych na 01.10	Liczba skreślonych	Absolwenci
Studia I stopnia stacjonarne				
2017/2018	100	50	17	33
2018/2019	62	23	13	11
2019/2020	49	17	8	9
2020/2021	70	21	12	9
2021/2022	64	21	7	w trakcie
2022/2023	49	22	12	w trakcie
2023/2024	79	16	10	w trakcie
2024/2025	59	18	-	w trakcie
Studia I stopnia niestacjonarne				
2017/2018	9	-	-	-
2018/2019	8	-	-	-
2019/2020	10	-	-	-
2020/2021	9	-	-	-
2021/2022	17	-	-	-
2022/2023	14	-	-	-
2023/2024	13	-	-	-
2024/2025	13	-	-	-
Studia II stopnia stacjonarne				
2017/2018	55	43	19	24
2018/2019	28	21	7	14
2019/2020	75	63	18	45
2020/2021	29	22	9	13
2021/2022	20	14	5	9
2022/2023	21	17	7	10
2023/2024	40	28	7	w trakcie
2024/2025		-	-	-
Studia II stopnia niestacjonarne				
2017/2018	21	14	5	9
2018/2019	25	20	12	8
2019/2020	10	-	-	-
2020/2021	8	-	-	-
2021/2022	7	-	-	-
2022/2023	8	-	-	-
2023/2024	13	-	-	-
2024/2025	3	-	-	-

Wszystkie dane liczbowe, takie jak liczba studentów zaliczających poszczególne semestry, kończących studia są kierowane do GUS, czy systemu POL-on, są statystycznie opracowywane przez pracowników dziekanatu. Bieżąca analiza liczby studentów oraz wyników przez nich uzyskiwanych jest prowadzona z wykorzystaniem elektronicznego systemu Wirtualny Dziekanat. Te informacje służą do wyznaczania konieczności wprowadzania ewentualnych działań naprawczych lub modyfikacji liczby i liczebności grup studenckich.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku Gospodarka przestrzenna regulują rozwiązania przyjęte przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie dotyczące procesu kształcenia: Regulamin studiów, Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia oraz procedury przyjęte na Wydziale Agrobiotechnologii, zgodnie z Procedurą weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się WA-K3 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-K3_Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf) oraz załącznikiem nr 2 do tej procedury. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu uczenia się) oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach określone są w opisach modułów znajdujących się w zakładce „Karty kierunków/Gospodarka przestrzenna” (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/11/2024_2025_Moduly_GP_S1.pdf). Studenci informowani są o nich na pierwszych zajęciach w danym semestrze. Zastosowanie konkretnej metody zależy od zakładanych efektów uczenia się, a wybór metody zależy od prowadzącego zajęcia. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, sprawozdania, konspekty, prezentacje, dziennik prowadzącego) są archiwizowane przez nauczycieli w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia, w celu dokonywania cyklicznych przeglądów. Zgodnie z procedurą WA-K3 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-K3_Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf) nauczyciele przechowują w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej wszystkie prace egzaminacyjne i wybrane prace zaliczeniowe (etapowe) oraz dzienniki zajęć.

Zasady zaliczenia etapów studiów przez studenta określają §20 Zaliczenie semestru, §22 Zaliczenie zajęć i §23–26 Egzamin w Regulaminie Studiów UP w Lublinie. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Zajęcia wynikające z programu studiów mogą kończyć się egzaminem lub zaliczeniem. Nauczyciele odpowiedzialni za przedmiot w porozumieniu ze starostą roku ustalają terminy zaliczeń i egzaminów. Informacja o terminach egzaminów jest podawana do wiadomości studentów najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W czasie egzaminów i zaliczeń nauczyciele stosują następujące oceny: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0) i niedostateczny (2,0). Po zrealizowaniu każdego terminu zaliczenia lub egzaminu nauczyciele wprowadzają wyniki egzaminu/zaliczenia do Wirtualnego Dziekanatu, co jest równoznaczne z ogłoszeniem wyników dla studentów oraz przekazują prawidłowo wypełnione protokoły do dziekanatu w terminie do pięciu dni roboczych od daty przeprowadzonego zaliczenia/egzaminu. Studentom przysługuje prawo wglądu do ocenionej pisemnej pracy egzaminacyjnej w okresie poprzedzającym kolejny termin egzaminu, zaś w przypadku drugiego terminu poprawkowego w okresie 2 tygodni po jego przeprowadzeniu. W przypadku uzyskania na egzaminie/zaliczeniu oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do dwukrotnego

przystąpienia do egzaminu/zaliczenia poprawkowego z każdego modułu, przy założeniu, że drugi termin poprawkowy jest ostateczny. Regulamin Studiów UP w Lublinie w §27 zawiera również uregulowania dotyczące przeprowadzania egzaminów komisyjnych.

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta efektów uczenia się przez zaliczenie zajęć przewidzianych w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS, w terminach określonych w organizacji roku akademickiego. Student, który uzyskał zaliczenie semestru, zostaje zarejestrowany decyzją Dziekana na kolejny semestr.

Działania prowadzone na rzecz studentów będących osobami niepełnosprawnymi koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Organizacja i sposób realizacji procesu dydaktycznego, w tym zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się, uwzględniają szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnością. W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się studenci proszą o pomoc opiekuna roku, którego powołuje Dziekan z grona nauczycieli akademickich na cały okres studiów danego rocznika lub bezpośrednio Dziekana/Prodziekana. W sytuacji, gdy zachowanie studenta lub prowadzącego jest nieetyczne lub niezgodne z prawem, sprawa kierowana jest do Rzecznika Dyscyplinarnego ds. studentów lub ds. nauczycieli akademickich (<https://up.lublin.pl/universytet/wladze/rzecznicy-dyscyplinarni/>).

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się służą: egzaminy, testy, prace pisemne, prace dyplomowe i egzamin dyplomowy, referaty, eseje, projekty, prezentacje, obserwacje i ocena aktywności studentów w pracy indywidualnej, grupowej i dyskusjach, ocena sposobu zadawania pytań i argumentacji oraz umiejętności wyciągania wniosków.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są zależne od treści merytorycznych danego przedmiotu oraz form prowadzenia zajęć. Wybór metod dokonywany jest przez prowadzącego i przedstawiany studentom na początku semestru.

Szczegółowe informacje dotyczące form i metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się podane są w opisach modułów (sylabusach) <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/05/45.2024-1.pdf> lub (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/11/2024_2025_Moduly_GP_S1.pdf). W celu sprawdzenia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku Gospodarka przestrzenna, prowadzący zajęcia stosują różne sposoby weryfikacji, między innymi są to:

- w zakresie wiedzy: sprawdzian pisemny; sprawdzian testowy; udział w dyskusji merytorycznej (zgodnej z tematyką) sprawdzian praktyczny np. egzamin z praktyk. Formy dokumentowania to: archiwizowanie pisemnych prac studentów, oceny i zaliczenia w dzienniku prowadzącego.
- w zakresie umiejętności: ocena wykonania zadania projektowego i interpretacja uzyskanych przez studenta wyników; obserwacja studenta podczas wykonywania zadań; wykonywanie referatów tematycznych i prezentacji multimedialnych; sprawozdanie z przeprowadzonej analizy ekonomicznej; prezentacja swojego stanowiska na forum grupy. Formy dokumentowania to: oceny i zaliczenia odnotowane w dzienniku prowadzącego, projekty, opracowania w formie papierowej lub elektronicznej; prezentacje multimedialne archiwizowane w wersji elektronicznej.
- w zakresie kompetencji społecznych: obserwacja studentów w trakcie realizacji zadań; ocena zaangażowania i gotowości do współpracy; ocena inicjatywy, kreatywności i aktywności na

ćwiczeniach; praca pisemna; ocena prowadzenia prezentacji; ocena argumentowania, udziału w dyskusji, formułowania opinii i sposobu wypowiedzania się; ocena w zakresie samodzielnego zdobywania wiedzy; ocena pracy studenta w charakterze członka zespołu przygotowującego raporty z badań, opracowanie, projekt itp. Główną formą dokumentowania są oceny i zaliczenia odnotowane w dzienniku prowadzącego.

W procesie dydaktycznym szczególną wagę przykładą się do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych. Dla przykładu na przedmiotach:

Technologie informacyjne oceniana jest umiejętność posługiwania się narzędziami informatycznymi do pozyskiwania informacji lub przygotowywania dokumentów z wykorzystaniem podstawowych narzędzi pakietu biurowego (edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny oraz oprogramowanie do przygotowywania baz danych i prezentacji multimedialnych. Z kolei na przedmiocie *Demografia* oceniana jest umiejętność prezentowania i analizy struktury populacji według stosunku do pracy, źródeł utrzymania, grup społeczno-zawodowych w Polsce itd. W module *Geodezja i kartografia* oceniana jest umiejętność czytania, rozumienia i wykonywania opracowania kartograficznego z zakresu gospodarki przestrzennej, czy też posługiwania się właściwie dobranymi metodami i urządzeniami do pomiarów sytuacyjnych, wysokościowych oraz sytuacyjno-wysokościowych. Praktyczna umiejętność oceny wpływu środowiska przyrodniczego na kierunki zagospodarowania przestrzennego oceniana jest w module *Przyrodnicze uwarunkowania* gospodarki przestrzennej. W module *Gleboznawstwo* ocenia się umiejętność korzystania z map glebowych i glebowo-rolniczych. W module *Podstawy QGIS* oceniana jest umiejętność wykorzystania podstawowych narzędzi QGIS w pracy z danymi przestrzennymi. Natomiast w module *Systemy Informacji Przestrzennej* oceniana jest umiejętność posługiwania się oprogramowaniem typu desktop GIS (Q-GIS) w zakresie jego podstawowej funkcjonalności 2D, 2.5D, korzystania z otwartych baz danych przestrzennych, tworzenia i udostępniania własnych baz danych przestrzennych czy wykorzystywania danych rastrowych i wektorowych w analizach przestrzennych. W module *Planowanie przestrzenne* duży nacisk kładzie się na umiejętność wykonania opracowania ekofizjograficznego, modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej dla planu ogólnego, czy opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranego fragmentu gminy. W *Planowaniu systemów technicznych* oceniana jest na przykład umiejętność klasyfikacji elementów dróg i ich zwymiarowania. A w module *Zielona i niebieska infrastruktura* zwraca się uwagę m.in. na wykonanie inwentaryzacji i analizy terenu opracowania, oceny zasobu oraz przygotowanie koncepcji projektowej zielono-błękitnej infrastruktury na wybranym obszarze. Wielu nauczycieli weryfikuje osiągnięcie efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych poprzez ocenę raportów z przygotowanych projektów, ich prezentacji multimedialnej, a także umiejętności przygotowania wystąpienia ustnego prezentującego projekt (np. na modułach Seminarium II, Projektowanie urbanistyczne i inne).

Oceniane jest również nabywanie przez studentów kompetencji miękkich, np. w postaci umiejętności prowadzenia prostych negocjacji przy wykorzystaniu taktyk i technik negocjacyjnych (np. w module *Negocjacje i komunikacja społeczna*), Podczas ćwiczeń, z wykorzystaniem metod warsztatowych, rozwijane są umiejętności interpersonalne niezbędne do rozwiązywania konfliktów społeczno-gospodarczych tj.: aktywne słuchanie, empatia, asertywność, informacja zwrotna, a także są prowadzone negocjacje przy zastosowaniu scenariuszy negocjacyjnych, wykazania się w funkcji lidera zespołu, w sprawnej organizacji pracy, zażegnywanie konfliktów czy koncentrowanie się wokół wspólnego celu. W module *Etyka środowiskowa* kompetencje miękkie weryfikowane są poprzez umiejętność krytycznego myślenia, oceniając etyczne dylematy związane z ochroną środowiska rozważane z różnych perspektyw (społecznych, ekologicznych, gospodarczych) w kontekście

zrównoważonego rozwoju. Kompetencje komunikacyjne – poprzez prowadzenie merytorycznych dyskusji w grupach oraz umiejętność słuchania innych. Umiejętność identyfikowania priorytetów etycznych w sytuacjach, gdzie różne wartości (społeczne, gospodarcze, ekologiczne) wchodzi w konflikt. Oceniane jest także budowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje oraz rozwój poczucia odpowiedzialności za ochronę dziedzictwa przyrodniczego. Czy też zdolność do samorefleksji poprzez analizę własnych postaw i wartości w odniesieniu do problemów środowiskowych; poszukiwanie kompromisów między potrzebami ludzi a wymaganiami ochrony środowiska.

Efekty uczenia zdobyte podczas praktyk zawodowych - odbycie praktyki zawodowej potwierdza opiekun w Dzienniczku praktyk, oceniając stopień realizacji efektów uczenia się. Zaliczenia praktyki zawodowej dokonuje odpowiedni Prodziekan na podstawie dokumentacji z realizacji praktyk zawodowych (Dzienniczek praktyk) oraz egzaminu złożonego przed powołaną przez Dziekana komisją.

Podczas egzaminu studenci odpowiadają między innymi na pytania o przebieg praktyki, opinie na temat miejsca, w jakim zakresie praktyka pozwoliła zweryfikować już posiadane umiejętności, jakie treści uzupełniły teorię którą zdobyli na studiach? Czego nauczyli się w zakresie organizacji procesu projektowego w danej Instytucji? Czego nowego się nauczyli w związku ze studiowanym kierunkiem? Co ich najbardziej zaskoczyło w danym przedsiębiorstwie? Jakie treści z naszego programu nauczania okazały się na praktyce najbardziej przydatne? Jakie są nowe technologie, które stosuje dane przedsiębiorstwo w zakresie gospodarowania przestrzenią? Na jakich programach pracowaliście i czego byście chcieli się nauczyć? Jakie treści w związku z odbytą praktyką wymagają uzupełnienia na studiach? Jakie narzędzia planistyczne poznałeś/łaś na praktyce? Co było największym wyzwaniem w trakcie odbywania praktyki? Ponadto wiele pytań dotyczyło doprecyzowania w dzienniczku opisu wykonywanych zadań, procedur oraz opinii oraz sugestii.

W przypadku przedmiotów z wykorzystaniem zaawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych szczególny nacisk kładziony jest na rozwijanie kompetencji praktycznych w zakresie obsługi specjalistycznych programów komputerowych i narzędzi wspierających różne aspekty gospodarowania przestrzenią. Oceniane są zarówno umiejętności techniczne, jak i zdolność do samodzielnego zastosowania zdobytej wiedzy przy realizacji zadań projektowych. W tym celu studenci korzystają z szerokiej gamy systemów wspomaganie decyzji oraz baz danych, takich jak GUS, Eurostat, FAOSTAT, EMIS, Bank Światowy, Bank Danych Lokalnych, Corine Land Cover, Numeryczny Model Terenu, Baza Danych Obiektów Topograficznych czy Ewidencja Gruntów i Budynków. Dzięki temu poznają praktyczne aspekty analizy danych geoprzestrzennych, modelowania przestrzennego i prognozowania.

Program studiów zapewnia również studentom dostęp do narzędzi wspierających codzienną pracę, takich jak MS Office 365, który umożliwia tworzenie dokumentów tekstowych (MS Word), arkuszy kalkulacyjnych (MS Excel), oraz prezentacji multimedialnych (MS PowerPoint). Współpraca i komunikacja między studentami a wykładowcami jest dodatkowo wspierana przez platformę MS Teams, gdzie nauczyciele udostępniają materiały dydaktyczne, w tym wykłady, oraz organizują interaktywne zajęcia i konsultacje online. Studenci mają również możliwość korzystania z innych platform e-learningowych, które wspomagają proces dydaktyczny.

Efekty uczenia się są oceniane na podstawie zróżnicowanych zadań, w tym przygotowywanych przez studentów dokumentów tekstowych, arkuszy kalkulacyjnych, prezentacji multimedialnych oraz projektów realizowanych indywidualnie lub w zespołach. Zajęcia obejmują również naukę obsługi systemów operacyjnych oraz zaawansowanego oprogramowania, takich jak

QGIS, ArcGIS czy AutoCAD, które pozwalają na praktyczne zastosowanie wiedzy w analizach przestrzennych, modelowaniu terenowym oraz planowaniu urbanistycznym. Takie podejście pozwala na kształtowanie kompetencji kluczowych dla przyszłych absolwentów, odpowiadając na potrzeby rynku pracy i wyzwania współczesnej gospodarki przestrzennej.

Tabela 3C. Wykaz przykładowych programów i baz wykorzystywanych w procesie dydaktycznym na kierunku Gospodarka przestrzenna na studiach I i II stopnia

Nazwa modułu	Programy komputerowe	Bazy
Studia I stopnia		
Podstawy gospodarki przestrzennej		platformy internetowe: Mentimeter, Quizlet, Zoom
Społeczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej		platformy internetowe: mentimeter, Quizlet, zoom
Zasady Projektowania Przestrzennego	QGIS, Pakiet Office (PowerPoint, Word, Excel), dowolne programy do grafiki 2d (Corel, Paint itp)	
Budownictwo	AutoCad, Pakiet Office (PowerPoint, Word, Excel)	
Smart Sprawl	Pakiet Office (PowerPoint, Word, Excel)	
Ruralistyka:	QGIS, Pakiet Office (PowerPoint, Word, Excel)	
Gospodarka nieruchomościami	MS Office (na własnym sprzęcie) a ponadto	dostępne w sieci geoportale.Adam
Gospodarka Obiegu Zamkniętego / Gospodarka odpadami	"Ocena Cyklu życia w gospodarce odpadami"	
Systemy Informacji Przestrzennej	Q-GIS	BDOT
Rewitalizacja, Gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych, Planowanie systemów technicznych, Zrównoważona mobilność i Planowanie zintegrowane	Qgis wersja 3.34, excel, AutoCAD	Geoportal Krajowy, Geoportal Miejski - System Informacji Przestrzennej Lublina, Geoserwis Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ)
Trójwymiarowe Modele Miast	ArcGISPro wraz z grupą oprogramowania online jak np. Survey 123, StoryMaps, City Engine, Map Viewer	
GeoWeb - analizy przestrzenne online	ArcGISOnline	

Zielona i błękitna infrastruktura	platforma Scalgo,	Numeryczny Model Terenu
Inżynieria Geoprzestrzenna Zielonej Infrastruktury Miast	ArcGISPro, SAGAGIS,	bazy danych GUGiK: dane pomiarowe LAS; City GML LoD2
Gospodarka regionalna i lokalna		Bank Danych Lokalnych GUS oraz bazę danych EUROSTAT
Seminarium I i II	narzędzia geoprocessingu programu Qgis	Corine Land Cover, Numeryczny Model Terenu, Baza Danych Obiektów Topograficznych, Ewidencja Gruntów i Budynków, Bank Danych Lokalnych, GUS,
Studia II stopnia		
Zaawansowane analizy geoprzestrzenne	QGIS i wtyczki Density Analysis	Banku Danych Lokalnych
Analizy Przestrzenne w Q-GIS	Q-GIS	
Planowanie Zintegrowane	QGIS, Pakiet Office (PowerPoint, Word, Excel)	
Współczesna Gospodarka Przestrzenna	QGIS, Pakiet Office (PowerPoint, Word, Excel), Canva,	
Metody badań w gospodarce przestrzennej		platformy internetowe: Mentimeter, Quizlet, Zoom

Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich sprawdzane są (podobnie jak w przypadku umiejętności praktycznych) np. w trakcie wykonywania przez studentów projektów w zespołach i indywidualnie, na co składa się planowanie, wykonanie i weryfikacja służące uzyskaniu i utrwaleniu umiejętności praktycznych. Weryfikacji osiągnięcia kompetencji inżynierskich przez studentów prowadzący zajęcia dokonują oceniając prace pisemne dotyczące np. znajomości metod, technik i technologii stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu gospodarowania przestrzenią; rozumienia procesów zachodzących w środowisku; znajomości aparatury i sprzętu badawczego; znajomości zasad tworzenia indywidualnej działalności gospodarczej. Kompetencje inżynierskie oceniane są również poprzez obserwację pracy studentów na zajęciach i wykonywania przez nich zleconych zadań. Nabywane w trakcie kształcenia umiejętności pozwalają studentom włączyć się w badania naukowe prowadzone przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Końcowe oceny z przedmiotów, określające stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, zawarte są w protokołach zaliczeń i egzaminów, zamieszczonych w Wirtualnym Dziekanacie.

Kompetencje językowe studenci osiągają przez udział w wykładach, dyskusjach, konwersacjach, wykonując prezentacje i studiując teksty specjalistyczne metodą gramatyczno-tłumaczeniową. Lektorzy duży nacisk kładą na doskonalenie umiejętności komunikowania się. Weryfikacja osiąganych przez studentów kompetencji językowych odbywa się w formie testów i kartkówek obejmujących słownictwo ogólne i specjalistyczne oraz gramatykę. Oceniane są także wypowiedzi i prezentacje ustne, czytanie, słuchanie, przygotowanie do zajęć i aktywność na ćwiczeniach oraz wygłaszane prezentacje.

Końcowe oceny z przedmiotów, określające stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, zawarte są w protokołach zaliczeń i egzaminów, zamieszczonych w Wirtualnym Dziekanacie.

Dodatkowo, zgodnie ze zmodyfikowaną w czerwcu 2024 roku procedurą (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-K3_Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf) w weryfikacji efektów uczenia się znaczącą rolę przypisano Radzie programowej kierunku. Jest ona zobowiązana do dokonywania okresowej oceny wybranych modułów oraz dokumentujących je prac etapowych, egzaminacyjnych, projektów oraz innych niezbędnych materiałów z każdego poziomu i formy kształcenia pod kątem weryfikacji wszystkich założonych efektów po zakończeniu cyklu kształcenia.

Ocena efektów uczenia się osiągniętych w końcowym procesie kształcenia obejmuje przygotowanie i ocenę prezentacji projektu inżynierskiego/pracy magisterskiej oraz egzamin dyplomowy. Poprawnie opracowany projekt inżynierski/ praca magisterska potwierdza nabycie przez studenta kompetencji w postaci umiejętności takich jak: sformułowanie problemów badawczych o charakterze praktycznym, zaproponowanie sposobów ich rozwiązania, wykorzystanie wiedzy zdobytej w trakcie studiów inżynierskich, dobór i wykorzystanie literatury przedmiotu, pozyskiwanie informacji z różnych źródeł, stosowanie uznanych w naukach z zakresu gospodarki przestrzennej, ekonomicznych i rolniczych metod analitycznych, napisanie pracy poprawnym językiem polskim. Potwierdzeniem tych kompetencji jest pozytywna ocena zaprezentowanego rozwiązania projektu inżynierskiego, uzyskana w trakcie egzaminu dyplomowego, w części praktycznej. Prezentacja projektu inżynierskiego (w formie drukowanej i elektronicznej) oraz protokoły z egzaminów dyplomowych przechowywane są w teczce studenta w dziekanacie, a następnie w Archiwum Uczelni.

Oceny z egzaminów, zaliczeń, sprawdzianów, kolokwium, ćwiczeń i projektów są udostępniane w sposób najbardziej dogodny dla studentów – bezpośrednio w trakcie zajęć, a także po uprzednich konsultacjach, m.in. po uzyskaniu zgody studentów i zakodowaniu danych osobowych (numer albumu), na stronie platformy edukacyjnej (Eduportal lub MS Teams) lub za pomocą e-maila grupowego. Dodatkowo, prowadzący zajęcia wyznaczają godziny konsultacji, podczas których studenci mogą uzyskać szczegółowe informacje na temat swoich postępów w nauce.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych

Rodzaje oraz tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych i projektów stosowanych do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zależy od specyfiki poszczególnych modułów oraz działalności naukowej i dydaktycznej realizowanej przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna. Przykładowa tematyka prac etapowych bądź zaliczeniowych związana z prowadzeniem przedmiotów kierunkowych przedstawia załącznik (Za1_Cz1_03_03).

Oprócz tradycyjnych metod sprawdzania wiedzy, takich jak egzaminy czy prace pisemne, znaczącą część prac etapowych stanowią projekty oraz zadania realizowane w grupach. Projekty przygotowywane są w małych grupach (2-3 - osobowych) często z wykorzystaniem oprogramowania i prezentowane na zajęciach (mają one formę obrony przygotowanego projektu). Ocena z projektu grupowego jest jedną ze składowych oceny końcowej z przedmiotu. Dla każdego przedmiotu obowiązuje ostatecznie jedna ocena końcowa, która w przypadku prowadzenia zajęć w różnych formach (wykład, ćwiczenia, ćwiczenia komputerowe) jest składową wielu elementów. Dla przedmiotów podstawowych prowadzonych w formie wykładu oraz ćwiczeń ocena końcowa wystawiana jest na podstawie egzaminu końcowego (pisemnego) oraz pracy studenta w trakcie

całego semestru zajęć, która podlega ewaluacji np. na podstawie przygotowanych prezentacji, referatów, aktywności, czy pisemnych prac etapowych. W przypadku przedmiotów kierunkowych często znaczącą składową oceny końcowej są realizowane projekty i prace grupowe. W przypadku zajęć realizowanych tylko w formie wykładów, podstawową formą sprawdzania wiedzy są pisemne egzaminy lub zaliczenia końcowe.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych

Ogólne zasady prowadzenia seminarium dyplomowego i przebiegu egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego stopnia kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera reguluje Zarządzenie nr 45 Rektora UP w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 r. (załącznik nr 2 do Zarządzenia), zmieniające je Zarządzenie nr 69 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 17 maja 2023 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/Zarzadzenie-nr-69.pdf>), Załącznik do Zarządzenia nr 27 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 8 marca 2024 r. dla cykli studiów, które rozpoczęły się od roku akademickiego 2023/2024 oraz Uchwała Senatu nr 17/2024/2025 z 29.11.2024 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/12/U-17-2024-2025.pdf>) i załącznik 1 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/12/zal.-nr-1.pdf>).

Projekt inżynierski (dyplomowy) wykonywany przez studentów kierunku Gospodarka przestrzenna powinien dotyczyć zagadnień z zakresu: zmiany areału, kubatury i gęstości układów przestrzennych, wskazania lokalizacji inwestycji, przedsięwzięcia, poprawy jakości obiektu/terenu (np. wprowadzenie nowych funkcji, technologii, sposobu użytkowania) i innych. Mogą to być także rozwiązania projektowe z zakresu: modernizacji – wprowadzania nowoczesnych rozwiązań projektowych (np. w zakresie infrastruktury, estetyki, ochrony), rewitalizacji – ożywienia danej przestrzeni poprzez wprowadzenie nowych funkcji, rekultywacji – poprawy stanu zdegradowanych terenów (poprzemysłowych, innych) powojennych, rewaloryzacji – doprowadzenia obiektu/przestrzeni do stanu z okresu jego świetności i innych. Zaproponowane rozwiązania powinny być oparte o rozpoznanie problemu i stosowne analizy badawcze. Wszyscy uczestnicy seminarium dyplomowego mają obowiązek przygotowania prezentacji projektu inżynierskiego (dyplomowego) w programie multimedialnym np. Power Point i zapisania go na nośniku elektronicznym umożliwiającym odczytanie na dostępnych komputerach w dziekanacie Wydziału Agrobioinżynierii oraz w formie papierowej. Przykłady zrealizowanych oraz zaproponowanych tematów projektów inżynierskich zawiera załącznik (Zal_Cz1_03_04; Zal_Cz1_03_04A).

Na kierunku Gospodarka przestrzenna prace dyplomowe – magisterskie mają charakter badawczy, może być rozszerzona o propozycje rozwiązań. Powinna dotyczyć badania/analizy/oceny/diagnozy bądź prognozowania trendów i zależności, uwarunkowań i mechanizmów w gospodarce przestrzennej, wizji rozwoju, różnych wariantów rozwoju przestrzennego. Rezultaty pracy mają charakter poznawczy, mogą mieć charakter użytkowy.

Tematyka prac wpisuje się w zakładane efekty uczenia się i związana jest z zainteresowaniami naukowymi promotorów i studentów. Z kolei zainteresowania badawcze promotorów związane są z profilem jednostki, w której pracują. Studenci mają możliwość składania propozycji tematu pracy dyplomowej, która jest następnie weryfikowana pod kątem możliwości przeprowadzenia badań. Zaleca się, aby zebrane przez studentów wyniki badań służące do napisania pracy magisterskiej, zostały poddane analizie statystycznej, a ostateczne wyniki poddane dyskusji. Problematyka prac magisterskich obejmuje badania i analizy m.in.:

- demograficzne (liczebność, struktury, zmiany),

- społeczne (potrzeby, więzi, akceptacja, aspiracje, bezpieczeństwo),
- prawne (kataster, podziały i scalenia, rynek nieruchomości a wywłaszczenie),
- ekonomiczne (koszty, korzyści, praca, wartość),
- kulturowe, środowiskowe i krajobrazowe (waloryzacja, usługi ekosystemowe, ochrona),
- transportowe (dostępność, podział zadań, jakość), infrastruktury technicznej i społecznej (dostępność, jakość)
- oraz dotyczące zasobów naturalnych i ich wykorzystania, w tym gospodarki wodnej, zagadnień gospodarczych (rynek pracy, produkcja, produkcja rolna, usługi), czy też stanów nagłych i wyjątkowych (retencja, nawodnienie-odwodnienie, powódź, pożary, katastrofy).

Przykłady zrealizowanych i zaproponowanych tematów prac dyplomowych na studiach stacjonarnych drugiego stopnia zamieszczono w załączniku (Zal_Cz1_03_04; Zal_Cz1_03_04A)

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Dokumentacja osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów w postaci testów, pisemnych prac etapowych, raportów, projektów i innych zadań przez nich wykonywanych, jak też kolokwium oraz prac egzaminacyjnych jest w posiadaniu wykładowców prowadzących dane zajęcia i ich macierzystych jednostek. Protokoły z zaliczeń lub egzaminów są dostępne w Dziekanacie Wydziału Agrobiotechnologii (wersja papierowa) lub w Wirtualnym Dziekanacie (wersja elektroniczna). Z kolei protokoły egzaminów dyplomowych znajdują się w dziekanacie Wydziału Agrobiotechnologii, natomiast projekty inżynierskie i prace dyplomowe magisterskie przechowywane są w Archiwum Uczelni.

Wyniki monitoringu losów absolwentów

MNiSW (wcześniej MEiN) oraz ZUS wprowadziły ogólnopolski system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA). Przygotowywaniem analiz i ocen sytuacji studentów i absolwentów na rynku pracy oraz informowaniem władz Uczelni i jej wydziałów o tendencjach na rynku pracy mogących mieć wpływ na profil kształcenia oraz badaniem losów i monitorowaniem karier zawodowych absolwentów Uczelni zajmuje się Biuro Karier funkcjonujące w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Centrum prowadzi również ankietyzację wysyłając ankiety do absolwentów wszystkich kierunków po upływie roku od momentu ukończenia przez nich studiów, w tym także do absolwentów I i II stopnia kierunku Gospodarka przestrzenna. Wiadomości z informacją o badaniu z załączonym linkiem do aktywnej ankiety zostały wysłane do absolwentów wydziału w granicznych datach trwania: 01.09.2023 - 15.09.2023. Informacja z ankietą została wysłana do 9 absolwentów, którzy ukończyli studia inżynierskie w 2023 roku. Wygenerowane przez system tabele zawierają odpowiedzi przysłane przez 5 osób, co stanowi 55,6% absolwentów kierunku. Jeden absolwent jest zatrudniony na podstawie umowy zlecenia, jedna pracuje na podstawie umowy o pracę, jedna wykonuje pracę bez umowy a dwie osoby nie pracują. Jeden absolwent prowadził działalność w formie wolontariatu w czasie studiów. Cztery osoby podnoszą również kwalifikacje i umiejętności zawodowe na studiach II stopnia – 80% odpowiedzi. Jeden absolwent uważa, że jego praca jest w niewielkim stopniu zgodna z uzyskanym wykształceniem. Pozostali absolwenci wykluczają taką zgodność. Trzech respondentów jest zdania, że absolwenci tego kierunku są poszukiwani na rynku pracy - 60%, dwóch ma odmienne zdanie. Zgodne są opinie o stopniu przygotowania do pracy po studiach. Cztery osoby (80% udzielonych odpowiedzi) uważa, że studia przygotowują dobrze do pracy zawodowej. Dwóch

respondentów uważa, że studia na tym kierunku raczej dają możliwość uzyskiwania satysfakcjonujących zarobków, natomiast trzech absolwentów jest odmiennego zdania.

Zadowolenie z wyboru ukończonej uczelni wyrażają cztery osoby (80% ankietowanych), a jedna osoba jest innego zdania. Respondenci wybrali odpowiedź „Raczej tak” na pytanie o zadowolenie z wyboru kierunku studiów – trzy osoby na pięciu respondentów. Zadowolenie to pokrywa się częściowo z opinią o umiejętnościach i kompetencjach uzyskanych na studiach i ich wpływie na możliwość zdobycia dobrej pracy. Trzech absolwentów (60,00% odpowiedzi) odpowiedziało na to pytanie: „raczej tak”. Dwóch absolwentów, którzy wypełnili ankietę (40%) po ukończeniu studiów skorzystało z możliwości podnoszenie kwalifikacji i umiejętności na kursach, studiach podyplomowych czy szkoleniach zawodowych. Wypełniający ankietę w 100% (pięć osób) są zgodni w kwestii konieczności doskonalenia i zmian w programie studiów tak, żeby absolwent lepiej spełniał oczekiwania pracodawców. Dotyczy to zarówno przedmiotów podstawowych jak i kierunkowych. Cztery osoby widzi taką potrzebę w zakresie języka specjalistycznego. Zdaniem wszystkich siedmiu respondentów dotyczy to również kształcenia praktycznego.

Do absolwentów kierunku Gospodarka przestrzenna z roku 2023 studiów stacjonarnych II stopnia wysłano 10 ankiet. Odpowiedział jeden absolwent, który pracował na podstawie umowy o pracę na pełnym etacie. Wykonywana praca jest w znacznym stopniu zgodna z kierunkiem ukończonych studiów. Ankietowany uważa, że studia na tym kierunku dobrze przygotowują do pracy zawodowej jednak nie dają możliwości uzyskania satysfakcjonujących zarobków. Pomimo tej opinii respondent jest zadowolony z wyboru uczelni i kierunku studiów. Absolwent nie podnosił kwalifikacje na kursach i szkoleniach zawodowych, na kursach językowych oraz na studiach podyplomowych, jednak kontynuował studia na II stopniu. Ankietowany absolwent widzi konieczność wprowadzania do programu zmian, które będą zgodne z oczekiwaniami pracodawców. Dotyczy to zarówno przedmiotów podstawowych i kierunkowych, jak lepszego przygotowania ze znajomości języka specjalistycznego, kształcenia praktycznego, samodzielnej realizacji projektów i opracowań, jednak nie pracy zespołowej. Absolwent wyraża również wysokie oczekiwania związane z rozwijaniem kreatywności. Absolwent w ocenie przydatności przedmiotów i zajęć realizowanych w programie studiów: uważa, że w programie studiów były przedmioty, które okazały się całkowicie zbędne lecz nie było takich, których treść należało by gruntownie zmienić. Uznał również, że w programie studiów były przedmioty i zajęcia, które okazały się bardzo przydatne w pracy zawodowej. Ankietowany nie był aktywny w organizacjach studenckich lub innych organizacjach społecznych i nie prowadził działalności wolontariackiej w czasie studiów.

Odpowiedzi na pytania otwarte:

Pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem należy doskonalić program studiów tak, aby bardziej spełniał oczekiwania pracodawców w inny sposób, jaki?

Odpowiedzi:

- „Więcej zajęć z AutoCAD, ArcGis w wersji podstawowej a nie pro - jednostki budżetowe w większości i tak bazują na najtańszych opcjach oprogramowania” .

Ponadto losy zawodowe absolwentów szkół wyższych na terenie województwa lubelskiego realizuje Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy, które przesyła uczelniom raporty z tych badań. Opracowania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie: „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki 2015/2016)”, „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki 2016/2017)”, „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki

2017/2018)", „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki 2018/2019)", „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki 2019/2020 i 2020/2021)" oraz „Losy absolwentów szkół wyższych województwa lubelskiego (tab. 3D). Raport z badań ilościowych" zawiera informacje dotyczące zatrudnienia absolwentów Wydziału Agrobioinżynierii. Ponadto WUP corocznie opracowuje „Barometr zawodów – województwo lubelskie". Raport powyższy zawiera prognozę zapotrzebowania na pracowników różnych zawodów. Jak wynika z poniżej tabeli procent bezrobotnych absolwentów ocenianego kierunku jest niski (wyjątek stanowił rok 2017/2018, gdzie aż 9,4% absolwentów było bez pracy). Barometr ten potwierdza dalszą potrzebę kształcenia specjalistów z zakresu gospodarowania przestrzenią.

Tabela 3D. Bezrobocie absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, kierunek Gospodarka przestrzenna, „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki: 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2021" opracowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie:

Rok akademicki	Liczba absolwentów	Liczba absolwentów bezrobotnych (rok po ukończeniu studiów) na dzień 31 maja		% udział bezrobotnych absolwentów do liczby absolwentów
		ogółem	Kobiety	
2014/2015	71	3	3	4,2
2015/2016	66	2	2	3,0
2016/2017	91	5	5	5,5
2017/2018	128	12	7	9,4
2018/2019	84	3	2	3,6
2019/2020	61	0	0	0,0
2020/2021	71	1	1	1,4
2021/2022	33	1	1	3,0

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia oraz ich kompetencje dydaktyczne

Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, ich kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Obecnie kadra nauczycieli akademickich na Wydziale Agrobioinżynierii liczy 108 osób, w tym: 9 z tytułem profesora, 38 ze stopniem doktora habilitowanego, 58 – doktora oraz 3 – magistra (Za1_Cz1_01_03). Wśród kadry 64 pracowników zdobyło stopnie naukowe w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, 17 – ekonomia i finanse, 9 – nauki leśne, 2 – inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, 2 – nauki o zarządzaniu, 2 – socjologia, 2 – gospodarka przestrzenna, 2 – geografia, 2 – technologia żywności i żywienia, 2 – prawo oraz po jednym w dyscyplinach: sztuki piękne, towaroznawstwo, architektura i urbanistyka, nauki o zdrowiu. W latach 2023/2024 i 2024/2025 na kierunku Gospodarka przestrzenna w skład kadry nauczycieli odpowiedzialnych za moduły wchodzi: 3 osoby z tytułem profesora, 14 ze stopniem doktora habilitowanego, 26 ze stopniem doktora oraz 6 magistrów. W obsadzie znajduje się 38 nauczycieli z

Wydziału Agrobiotechnologii oraz 4 osoby z Wydziału Inżynierii Produkcji a także 4 osoby z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji i 2 z Centrum Kultury Fizycznej i Sportu, oraz pracownik Politechniki Lubelskiej prowadzący zajęcia z przedmiotu gospodarka nieruchomościami. Szczegółowe dane potwierdzające kompetencje kadry zamieszczono w załączniku (Zal_Cz1_04_01).

Wśród nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale Agrobiotechnologii, w: Zakładzie Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu (9 osób – 19%), Katedrze Herbologii i Technik Uprawy Roślin (4 osoby – 8%), Instytucie Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska (11 osób – 23% ogółu nauczycieli), Instytucie Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin (1 osoba – 2%), Katedrze Roślin Przemysłowych i Leczniczych (2 osoby – 4%), Katedrze Turystyki i Rekreacji (1 osoba – 2%), oraz Katedrze Zarządzania i Marketingu (5 osób – 10%), Katedrze Technologii Produkcji Roślinnej i Towaroznawstwa (2 osoby – 4%), Katedrze Chemii Rolnej i Środowiskowej (1 osoba – 2%) oraz Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu (2 osoby – 4%). Dodatkowo na kierunku prowadzą zajęcia nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale Inżynierii Produkcji, w tym: w Katedrze Energetyki i Środków Transportu (1 osoba – 2% ogółu nauczycieli), Zakładzie Informatyki (2 osoby – 4%) i Katedrze Zastosowań Matematyki i Informatyki (1 osoba – 2%). Ponadto zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna z języka obcego prowadzą nauczyciele akademicki zatrudnieni w Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (4 osoby – 8%) oraz Centrum Kultury Fizycznej i Sportu (2 osoby – 4%) a także na Politechnice Lubelskiej (1 osoba – 2%). Strukturę kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zestawiono poniżej w Tabeli 4A

Tabela 4. Liczba nauczycieli akademickich i struktura ich kwalifikacji na dzień 30.09.2024 r.

Stopień/tytuł naukowy	Liczba pracowników	Struktura kadry dydaktycznej (w %)
Profesor	3	6
Doktor habilitowany	14	29
Doktor	26	53
Magister	6	12
Razem	49	100

Spośród nauczycieli akademickich i innych osób realizujących zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna, najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele ze stopniem doktora i doktora habilitowanego (w sumie 82%). Kadra z tytułem naukowym profesora stanowi 6% ogółu nauczycieli, a z tytułem zawodowym magistra 12%. Dyscyplina rolnictwo i ogrodnictwo, która jest dominująca dla kierunku Gospodarka przestrzenna, podczas ewaluacji za lata 2017-2021 otrzymała kategorię B+, zaś podczas wcześniejszej oceny przeprowadzonej w 2017 r. Wydział Agrobiotechnologii uzyskał kategorię A. Natomiast dyscyplina ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna a także nauki o kulturze fizycznej nie były oceniane podczas ostatniej ewaluacji jednostek.

Prawidłową realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku gwarantują nauczyciele akademicki o potwierdzonych kompetencjach. Posiadają oni dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się określone dla tego kierunku (rolnictwo i ogrodnictwo, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka). Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich jest odpowiednia dla kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim. Do

najważniejszych osiągnięć dydaktycznych pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna można zaliczyć doskonale przygotowaną kadrę naukowo-dydaktyczną, która oprócz publikacji wyników badań naukowych (w postaci 415 publikacji z JCR, 212 publikacji bez IF i 535 innych opracowań) przygotowała również, w okresie 2018-2024, 168 monografii naukowych oraz rozdziałów w monografiach (Zal_Cz1_01_02), z których część polecana jest studentom w procesie dydaktycznym. Do istotnych osiągnięć dydaktycznych Wydziału Agrobiotechnologii należy również aktywność pracowników i studentów na polu popularyzacji nauki. Jest ona prowadzona bardzo aktywnie, w szeroki sposób, angażując zarówno nauczycieli, jak i studentów. Popularyzacja nauki prowadzona jest m.in. przez: prowadzenie wykładów w szkołach, pogadanek na wystawach, festynach lokalnych, festiwalach tematycznych (np. Lubelski Festiwal Nauki), popularnonaukowe prezentowanie problemów na targach, wystawach, konkursach tematycznych, a także wywiady i materiały filmowe przygotowywane dla szerokiego kręgu odbiorców (niemal 400 spotkań w latach 2017-2023, w tym: ok. 100 wykładów/projektów na LFN, 95 prelekcji/wywiadów na wystawach/targach rolniczych, itp.) Dodatkowo pracownicy spoza Wydziału Agrobiotechnologii stanowiący kadrę kierunku przeprowadzili kilkadziesiąt tego typu działań (Zal_Cz1_04_02).

W ciągu ostatnich 7 lat nastąpił rozwój kadry akademickiej realizującej zajęcia na ocenianym kierunku studiów: 2 pracowników uzyskało tytuł profesora, 11 pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 2 – stopień doktora. W tym czasie na Wydziale Agrobiotechnologii 6 pracowników uzyskało tytuł profesora, 26 stopień doktora habilitowanego, a 53 stopień doktora (Zal_Cz1_01_03; Zal_Cz1_01_04). Ponadto 2 osoby mają otwarty przewód doktorski.

Odpowiednie kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje pracowników zaangażowanych w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów potwierdza ich duża aktywność publikacyjna, świadcząca o wysokim poziomie prowadzonych badań. W latach 2018-2024 opublikowali oni łącznie 415 prac z listy JCR, 212 publikacji bez IF, 19 prac w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science oraz łącznie 168 monografii, rozdziałów w monografiach, redakcji monografii naukowych wieloautorskich, a także 9 patentów, 471 materiałów konferencyjnych oraz 45 publikacji popularno-naukowych (Zal_Cz1_01_02).

Wśród kadry akademickiej włączonej w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów znajdują się nauczyciele, którzy pełnią bądź pełnili funkcję kierowników projektów. Tematy pozyskiwanych projektów są ściśle związane ze specyfiką ocenianego kierunku i wiążą się z działalnością dydaktyczną. Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna w latach 2017-2024 uczestniczyli/ą w realizacji wielu projektów badawczych oraz badawczo-wdrożeniowych. Do najważniejszych projektów realizowanych przez pracowników w największym stopniu zaangażowanych w kształcenie na ocenianym kierunku studiów zaliczyć można m.in.:

- Projekt wdrożeniowy „Wykonanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej dla obszaru „Derkaczowe łąki” w celu ustanowienia go jako użytku ekologicznego w ramach zadania X edycji Budżetu Obywatelskiego w Lublinie – 0-24 Pierwszy krok dla ochrony przyrody w Lublinie”, którego kierownikiem była dr Malwina Michalik-Śnieżek, a w skład zespołu wchodził także dr inż. Adam Gawryluk. Zleceniodawca: Gmina Lublin (2024).

- Projekt wdrożeniowy „wykonanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej dla obszaru „Dolina Trześniowska” w celu ustanowienia go jako użytku ekologicznego w ramach zadania X edycji Budżetu Obywatelskiego w Lublinie – 0-24 Pierwszy krok dla ochrony przyrody w Lublinie”. Zleceniodawca: Gmina Lublin (2024). Kierownikiem projektu była dr Malwina Michalik-Śnieżek.

- Projekt badawczo-wdrożeniowy kierowany przez dr Malwinę Michalik-Śnieżek pt. „Analiza krajobrazowa i kulturowa dla obszaru –części lasu Stary Gaj w Lublinie (oddział leśny 177 i

178) w celu ustanowienia go jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy”. Zleceniodawca: Gmina Lublin (2023).

- Projekt wdrożeniowy „Plan ochrony Kazimierskiego Parku Krajobrazowego – operat ochrony walorów krajobrazowych i kulturowych”. Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska (2020). Kierownikiem projektu była dr Malwina Michalik-Śnieżek.

- Projekt wdrożeniowy „Plan ochrony Kazimierskiego Parku Krajobrazowego – operat kształtowania funkcji turystycznych, rekreacyjnych i edukacyjnych”. Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska (2020). Kierownikiem grantu była dr Malwina Michalik-Śnieżek.

- Projekt „Plan ochrony Poleskiego Parku Narodowego – operat krajobrazowy” Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, którego kierownikiem była dr Malwina Michalik-Śnieżek.

- Projekt realizowany w latach 2017-2019 w ramach NCBiR – Biostrateg II nt. Kierunki wykorzystania oraz ochrona zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego rozwoju. Wykonawcą pod-zadania VI/4.2: analizy krajobrazowe był dr Szymon Chmielewski.

- Projekt realizowany w latach 2023 – 2025 zlecony przez MNiSW (Nauka dla Społeczeństwa II) pt. Innowacyjne badania geobotaniczne mokradeł Lubelszczyzny z wykorzystaniem metod teledetekcyjnych, którego kierownikiem jest dr hab. Teresa Wyłupek, a w skład zespołu wchodzi jeszcze dr Szymon Chmielewski i dr inż. Adam Gawryluk.

- Projekt badawczy (2017-2019) pt. „Przestrzenie publiczne strefy podmiejskiej”, realizowany na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. Wykonawcą grantu była m.in. dr Agnieszka Kępkowicz.

- Projekt „Innowacyjne rozwiązanie techniczne siewnika w technologii uprawy konopi w siewie bezorkowym służące poprawie plonowania i jakości nasion oraz ochronie gleb, wód i klimatu”, 2024 r., realizowany przez zespół w którego skład wchodzi m.in. dr hab. Sławomir Ligęza prof. uczelni, dr inż. Joanna Gmitrowicz-Iwan.

- Projekt BAZYDRILL pt. „Innowacyjne rozwiązania techniczne w siewniku do podsiewu użytków zielonych służące poprawie ilości i jakości paszy dla przeżuwaczy oraz ochronie gleb, wód i klimatu” złożony w ramach działania M16 „Współpraca” finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: „Europa inwestująca w obszary wiejskie. Projekt realizowano w latach 2012-2022, a jego kierownikiem była prof. dr hab. Halina Lipińska.

- Zadanie realizowane m.in. przez prof. dr hab. Halinę Lipińską w latach 2020-2021 w Stacji Dydaktyczno-Badawczej w Sosnowicy w projekcie LODRON: „Poprawa wykorzystania potencjału produkcyjnego pastwisk dla bydła mlecznego i mięsnego przez zastosowanie systemu wspomagania decyzji i zarządzania” dofinansowana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach działania „Współpraca” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

- Projekt „Organizacja Międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze” 22-24 maja 2019, który opracowała i była kierownikiem prof. dr hab. Halina Lipińska.

- Projekt „II Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze" w ramach „Doskonała nauka – Wsparcie konferencji naukowych – 2022-2024 realizowany przez prof. dr hab. Halinę Lipińską.

- Projekt badawczy w ramach działania II.2. Opracowanie metodologii do realnego szacowania faktycznej emisji gazów oraz prostej aplikacji w projekcie: „Sieć badawcza uczelni

przyrodniczych na rzecz rozwoju polskiego sektora mleczarskiego realizowany m.in. przez prof. dr hab. Halinę Lipińską, dr inż. Kamilę Adamczyk-Muchę.

- Projekt realizowany przez dr Alicję Bieske-Matejak w 2018 roku w ramach konkursu SARP i Narodowego Instytutu Chopina pt. Koncepcja zieleni do koncepcji architektoniczno – urbanistycznej Centrum Muzyki przy domu urodzenia Chopina w Żelazowej Woli, architekci: Michał Czerwiński , Małgorzata Sadowska - Sobczyk , Stanisław Ignaciuk, Michał Lenczewski.

- Zrealizowany w latach 2019-2020 projekt pt. Koncepcja zagospodarowania otoczenia Polskiego Pawilonu na wystawę światową EXPO 2020/2021 (impreza EXPO przeniesiona na 2021 rok z powodu pandemii) – strefa recepcyjno – ogrodowa na zlecenie pracowni WXCA w Warszawie przy współpracy architekta M. Czerwińskiego z zespołem pracowni WXCA. Założenia do ekspozycji w formie zieleni - różne typy roślinności oraz koncepcję przyrodniczej ścieżki edukacyjno - promocyjnej FITOTRADYCJA opracowała dr Alicja Bieske-Matejak.

- Projekt realizowany w latach 2019/2020 przy udziale dr Alicji Bieske-Matejak Koncepcja zagospodarowania terenu przy Muzeum St. Wyspiańskiego w Krakowie do koncepcji architektoniczno - urbanistycznej tego muzeum (konkurs SARP) oraz szkic koncepcji zagospodarowania otoczenia kompleksu muzealnego w rejonie Muzeum Narodowego na zlecenie pracowni WXCA w Warszawie przy współpracy architekta M. Czerwińskiego z zespołem pracowni WXCA.

- Koncepcja zagospodarowania terenu do projektu Muzeum Kresów w Lublinie na Placu Litewskim, w zespole arch. M. Czerwińskiego w pracowni WXCA (szkice wariantowe, opisy, doборы roślinności w projekcie wykonała dr Alicja Bieske-Matejak).

- Projekt pt. „Ochrona bioróżnorodności na obszarach transgranicznych Ukrainy i Polski przed populacjami inwazyjnego barszczu (Heracleum)” (PLUA.01.03-IP.01-0008/23) Program Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027, priorytet środowisko. Dr Adam Gawryluk jest członkiem zespołu realizującego.

- Projekt pt. „Dźwięki Lublina – inicjatywa nauki obywatelskiej” finansowany ze środków Urzędu Miasta Lublin, w ramach ścieżki Lublin Akademicki, którego wykonawcą jest dr Adam Gawryluk.

- Projekt „Smart business – smart regions – smart society: w kierunku nowego paradygmatu” realizowany w latach 2022-2024, Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie przez dr Agnieszkę Komor.

- Projekt „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030” realizowany przez gminę Lublin w ramach konkursu dotacji „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” zorganizowany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej i realizowany przez dr Agnieszkę Komor.

- Projekt pt. „Inwentaryzacja przyrodnicza muraw kserotermicznych i stanowisk występowania miłka wiosennego zlokalizowanych przy ul. Pliszczyńskiej 57 w Lublinie”, Zleceniodawca: Gmina Lublin, Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej, Wykonawca: dr Adam Gawryluk.

- Projekt pt.: „Występowanie chronionych gatunków roślin w terenie przeznaczonym pod przyszłą eksploatację złoża kopalni dolomitu Dubie”, którego zleceniodawcą była firma KOSD Przedsiębiorstwo Produkcyjne PP spółka z o.o., a wykonawcami dr hab. Teresa Wyłupek i dr Adam Gawryluk.

- Projekt nt. Wspinaczka drzewna jako innowacyjna forma terapii i aktywizacji ruchowej seniorów, Nauka dla Społeczeństwa II, realizowany w 2023r. przez dr Kamilę Adamczyk-Mucha.

- Projekt „Badanie oraz promowanie idei polskości i tradycji regionalnych w wioskach tematycznych Polski Wschodniej” – w ramach programu MEiN Nauka dla Społeczeństwa (05.2022 – 05.2024) – realizowany przez dr Agatę Kobyłkę i dr hab. Annę Mazurek-Kusiak prof. uczelni. Celem projektu było badanie promocji idei polskości i tradycji regionalnych w 13 wioskach tematycznych w 3 województwach Polski Wschodniej.

- Projekt Miniatura 2 „Empiryczny model zachowań turystów na rynku usług biur podróży” finansowany przez NCN w latach 2019-2020 przez dr hab. Annę Mazurek-Kusiak prof. uczelni i dr hab. Martę Bik-Małodzińską prof. uczelni, którego celem było opracowanie modelu zachowań turystów na rynku usług biur podróży i wyjaśnienia procesu podejmowania decyzji zakupowych

- Projekt „Wiosenna Akademia Zarządzania w Turystyce” w ramach „Społeczna odpowiedzialność nauki MEiN” realizowany w latach 2021-2022 przez dr hab. Annę Mazurek-Kusiak prof. uczelni

- Projekt „Przetwórstwo produktów roślinnych i zwierzęcych metodami ekologicznymi: badania nad optymalizacją oraz rozwojem innowacyjnych rozwiązań w zakresie przetwórstwa w celu podnoszenia wartości prozdrowotnych produktów ekologicznych” HOR.re.027.7.2017 finansowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – wykonawca: dr hab. Sylwia Andruszczak prof. uczelni. Podczas badań podjęto próbę wykorzystania zielonego ziarna pszenicy orkiszowej w procesie wypieku chleba. Niedojrzałe ziarno pszenicy orkisz poddane procesowi liofilizacji może stanowić doskonały dodatek do pieczywa i poprawić właściwości odżywcze wypieków. Z analizy jakości zielonego ziarna wynika że ma ono większą zawartość niektórych pierwiastków, aminokwasów oraz kwasów tłuszczowych.

- Projekt „Innowacyjne rozwiązanie informatyczne oparte o sztuczną inteligencję i hybrydowe systemy ekspertowe wspierające podejmowanie celnych decyzji biznesowych w rolnictwie w hodowli roślin i zwierząt” finansowany przez NCBiR (2021-2023) – wykonawca – dr hab. Elżbieta Harasim prof. uczelni. Celem projektu jest zaprojektowanie i zaimplementowanie algorytmu automatycznego mechanizmu nawożenia, ochrony i nawadniania roślin przy wykorzystaniu modeli metod analitycznych i sztucznej inteligencji. Mechanizm ten będzie musiał w oparciu o posiadane lub wprowadzane dane, informować na bieżąco rolnika o możliwych krokach mających na celu optymalizację prowadzonych upraw. Uzyskane dane liczbowe będą wynikiem wprowadzonych celowo czynników eksperymentalnych w postaci zróżnicowanych sposobów nawadniania i chemizacji zasiewów, na tle pól kontrolnych.

- Projekt BIOSTRATEG II „Kierunki wykorzystania oraz ochrona zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego rozwoju” współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (2-016-2019) - wykonywany m.in. przez dr hab. Barbarę Futa prof. uczelni, dr Szymona Chmielewskiego. Monitoring pedosfery na terenach objętych projektem pozwolił na poznanie wpływu ekstensywnego wypasu zwierząt gospodarskich na środowisko przyrodnicze. Zastosowano komunikatywne wskaźniki chemiczne i testy enzymatyczne, które pozwalają na wiarygodną ocenę jakości i zdrowotności gleb.

- Projekt BIOSTRATEG3/347445/1/NCBR/2017 „Strategia przeciwdziałania uodpornianiu się chwastów na herbicydy jako istotny czynnik zapewnienia zrównoważonego rozwoju agroekosystemu”, finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Środowisko naturalne, rolnictwo, leśnictwo” realizowany w latach 2017-2020, przy czynnym udziale dr Ewa Kwiecińskiej-Poppe.

- Projekt realizowany w latach 2021-2023 finansowany przez ZETO NCBiR „Innowacyjne rozwiązanie informatyczne oparte o sztuczną inteligencję i hybrydowe systemy ekspertowe

wspierające podejmowanie celnych decyzji biznesowych w rolnictwie w hodowli roślin i zwierząt”. Wykonawcą była m.in. dr hab. Elżbieta Harasim prof. uczelni.

- Projekt nr HOR.re.027.7.2017(wykonawca) „Przetwórstwo produktów roślinnych i zwierzęcych metodami ekologicznymi: badania nad optymalizacją oraz rozwojem innowacyjnych rozwiązań w zakresie przetwórstwa w celu podnoszenia wartości prozdrowotnych produktów ekologicznych”. Zrealizowano na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi m.in. przez dr hab. Sylwię Andruszczak prof. uczelni.

- Projekt nt. „Badania dotyczące powstawania odchodów i uwalniania gazowych zanieczyszczeń w trakcie hodowli trzody chlewnej w tym badania oddziaływania nowego produktu na środowisko metodą LCA w ramach projektu KompUtyl w ramach programu BIOSTRATEG 2: Opracowanie innowacyjnych technologii kompleksowej utylizacji odpadów generowanych w trakcie tuczu trzody chlewnej. W badaniach zespołu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie liczącego 7 osób był m.in. dr Paweł Krzaczek, konsorcjum liczyło 2 podmioty gospodarcze i 3 jednostki naukowe.

- Projekt KompUtyl w ramach programu BIOSTRATEG 2: Opracowanie innowacyjnych technologii kompleksowej utylizacji odpadów generowanych w trakcie tuczu trzody chlewnej. Był to projekt realizowany w konsorcjum, które liczyło 2 podmioty gospodarcze i 3 jednostki naukowe. Wykonawcą był m.in. dr Paweł Krzaczek.

- Projekt POIR.01.01.02-00-0086/15 „Rozwój zintegrowanego elektronicznego systemu sterowania przekładni w wersji 32x32 Power Shift & Power Shuttle, w tym montaż i zaprogramowanie układu sterowania na prototypie przekładni w wersji 32x32” realizowanego w przedsiębiorstwie URSUS S.A., którego wykonawcą był m.in. dr Paweł Krzaczek.

- Projekt BIOSTRATEG3/344490/13/NCBR/2018, pt.: „Opracowanie innowacyjnej metody oczyszczania powietrza w suszarniach zbóż i nasion wraz z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń” akronim – ECODYER realizowany w konsorcjum, które liczyło 2 podmioty gospodarcze i 3 jednostki naukowe, którego wykonawcą był m.in. dr Paweł Krzaczek.

- Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006. Wykonawca: Wisna Sp. z o. o. w Gorlicach na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach. 2020. Wykonawcą była m.in. dr hab. Teresa Wyłupek prof. uczelni.

- Monitoring siedlisk przyrodniczych kopyły szczytowej Pilska w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006. Wykonawca: Wisna Sp. z o. o. w Gorlicach na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach- 2020. Wykonawcą była m.in. dr hab. Teresa Wyłupek prof. uczelni.

- Projekt “Healthy soil – Healthy Soil Chemistry (SOSoil) -grant kaskadowy realizowany w ramach projektu “HuMus-Healthy Soil Municipal Soils” (HORIZON-MISS-2021-SOIL-02, min przez dr hab. Sylwię Andruszczak prof. uczelni.

- Projekt „Zmiany klimatu a transformacja nietoksycznych osadów w toksyczne gleby” w ramach NCN Miniatura 6 realizowany przez dr Joannę Gmitrowicz-Iwan.

Pracownicy UP realizujący zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna /Wydziale Agrobiotechnologii w latach 2017-2022 byli laureatami szeregu nagród i wyróżnień, zarówno za działalność naukową, jak i dydaktyczną (Zal_Cz1_01_08).

Spośród pozostałych pracowników Wydziału Agrobiotechnologii prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk znalazł się w prestiżowym gronie członków Europejskiej Akademii Nauki i Sztuki (European Academy of Sciences and Arts). Pani dr hab. Anna Nowak prof. uczelni jest członkiem Zespołu Roboczego ds. żywności w ramach obszaru biogospodarki w Urzędzie Marszałkowskim w

Lublinie. Natomiast dr hab. A. Kasztelan prof. uczelni zdobył Nagrodę Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych w konkursie na najlepszą publikację naukową wydaną w roku 2021 (On the Road to a Green Economy: How Do European Union Countries 'Do Their Homework'? *Energies* 2021, 14, 5941). Z kolei dr hab. A. Mazurek-Kusiak prof. uczelni zdobyła III miejsce za najlepszy artykuł opublikowany w czasopiśmie naukowym "Folia Turistica" w latach 2022-2023 (Model of Tourist Service Purchasing Decisions In Travel Agencies" *FOLIA TURISTICA* 2022, 58, 9-34). W 2019 roku Minister Rolnictwa odznaczył 14 pracowników Odznaką honorową – Zasłużony dla Rolnictwa, zaś dr hab. Izabela Joško prof. uczelni w 2016r. otrzymała prestiżowe stypendium START dla młodych aktywnych naukowców przyznane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej oraz w 2018 r. stypendium dla Wybitnych Młodych Naukowców przyznawane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, podobnie jak dr inż. Łukasz Sęczyk, który otrzymał stypendium Ministra Edukacji i Nauki dla Wybitnych Młodych Naukowców w XVIII edycji konkursu w 2023 roku. W latach 2017-2022 Minister Edukacji i Nauki docenił zasługi na polu aktywności dydaktycznej 8 pracowników Wydziału odznaczając ich Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Ponadto w 2021 r. prof. dr hab. Marian Wesołowski odebrał tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, w 2023 r. prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk odebrał tytuł doktora *honoris causa* Gruzińskiego Uniwersytetu Technicznego, zaś prof. dr hab. Elżbieta Jolanta Bielińska została w 2022 r. uhonorowana godnością profesora honorowego przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie. Pracownicy Wydziału byli również wyróżniani licznymi nagrodami indywidualnymi oraz zespołowymi JM Rektora UP w Lublinie za działalność dydaktyczną, naukową, organizacyjną i popularyzującą wiedzę.

Kadra realizująca zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna pełniła rolę redaktorów specjalnych zeszytów w czasopismach naukowych, m.in.: Sustainability, Agriculture, Agronomy, Advances in 3D Landscape Modeling, Land, Geospatial Data for Landscape Change lub pełnili funkcję redaktorów naczelnych albo członków rad redakcyjnych czasopism: Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Agronomy Science, Mustafa Kemal University Journal of Agricultural Sciences.

Nauczyciele akademicy są członkami m.in.: European Council of Landscape Architecture Schools, Polskiego Towarzystwa Biometrycznego, Stowarzyszenia Polskich Architektów Krajobrazu, Związku Polskich Artystów Plastyków (oddział warszawski), Towarzystwa Naukowego Nieruchomości. Polskiego Stowarzyszenia Rzeczoznawców Wyceny Nieruchomości, Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków o/Lublin, sieci CENAGIS - Centrum Analiz Geoprzestrzennych i Obliczeń Satelitarnych, Wchodzą także w skład jury międzynarodowego konkursu studenckiego organizowanego przez Le: Notre Institute (linking landscape, education, research and innovative practice), Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego, Polskiego Towarzystwa Agronomicznego, Polskiego Towarzystwa Naukowego Silników Spalinowych, Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, Stowarzyszenie Szlaki Unii Jagiellońskiej, Polskiego Towarzystwa Geofizycznego, sieci CENAGIS - Centrum Analiz Geoprzestrzennych i Obliczeń Satelitarnych, Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Międzynarodowej Unii Towarzystw Gleboznawczych (IUSS), Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Polskiego Towarzystwa Łąkarskiego, Towarzystwa Ekolubelszczyzna, European Dry Grassland Group (EDGG), Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Polskiego Towarzystwa Substancji Humusowych, Polskiego Towarzystwa Allelopatycznego, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, International Biometric Society, Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, Polskiego Towarzystwa Zarządzania Produkcją, czy Polskiego Naukowego Towarzystwa Marketingowego.

Istotnym czynnikiem kształtującym doświadczenie dydaktyczne oraz kompetencje naukowe nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna są wyjazdy krajowe i zagraniczne. W ramach programu Erasmus+ od 2017 roku pracownicy zatrudnieni na Wydziale Agrobioinżynierii uczestniczyli w zagranicznych wyjazdach naukowych i dydaktycznych, głównie do: Czech, Turcji, Włoch, Łotwy, Chin, Grecji, Słowacji, Gruzji, Chorwacji, Portugalii, Litwy, Bułgarii, Estonii, Belgii, Irlandii, Niemiec, Hiszpanii, Albanii (Zal_Cz1_04_03; Zal_Cz1_04_04). Ponadto nauczyciele wyjeżdżali w ramach innych źródeł finansowania do Niemiec, Austrii, Turcji, Litwy, Szwecji, Anglii, Ukrainy, Kanady, Hiszpanii, Węgier.

Szczegółowe dane potwierdzające dorobek naukowy, posiadane stopnie i tytuły oraz kompetencje dydaktyczne zawarte są w kartach charakterystyki nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna (Zal_Cz1_04_01).

Obsada zajęć dydaktycznych

Dobór obsady zajęć dydaktycznych realizowanych na kierunku Gospodarka przestrzenna odbywa się w oparciu o dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Kadra realizująca zajęcia dydaktyczne na kierunku Rolnictwo utożsamia się z realizowaną koncepcją kształcenia i posiada odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia powierzonych zajęć dydaktycznych, poparte bogatym dorobkiem naukowym i dydaktycznym. Prawdopodobność obsady kadrowej zajęć dydaktycznych ujętych programem studiów nadzoruje Rada Programowa kierunku Gospodarka przestrzenna oraz Kolegium Wydziału Agrobioinżynierii, zgodnie z Procedurą zatrudniania pracowników badawczo-dydaktycznych (WA-S3e) (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3e_Procedura-zatrudniania-pracownikow-badawczo-dydaktycznych.pdf). Rada Programowa rekomenduje obsadę kadrową do prowadzenia poszczególnych zajęć dydaktycznych na podstawie monitorowania zgodności dorobku naukowego i kwalifikacji osób przewidywanych do realizacji zajęć dydaktycznych. Znajduje to odzwierciedlenie w kartach charakterystyki nauczycieli akademickich, w których nauczyciele są zobowiązani do umieszczania wykazu swoich prac naukowych/popularnonaukowych związanych z tematyką zajęć. Ponadto do zadań Rady Programowej i Kolegium Wydziału należy monitorowanie obsady zajęć dydaktycznych pod kątem spełnienia wymagań określonych w art. 73 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.). Przydział czynności nauczyciela akademickiego zatwierdza Dziekan Wydziału Agrobioinżynierii, Dyrektor Instytutu lub Kierownik Katedry oraz Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki.

Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne (w tym terenowe) i seminaria dyplomowe prowadzone są wyłącznie przez osoby posiadające dorobek naukowy lub doświadczenie w pracy zawodowej, które w pełni odpowiadają tematyce prowadzonych przedmiotów. Prowadzone badania naukowe oraz doświadczenie dydaktyczne, poparte bogatym dorobkiem publikacyjnym, pozwalają na przekazywanie studentom wiedzy dotyczącej najnowszych osiągnięć w dziedzinie nauk rolniczych, inżynierjno-technicznych i nauk społecznych. Szerokie zainteresowania naukowe pracowników realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Gospodarka przestrzenna pozwalają na uczestnictwo studentów w działalności naukowej, m.in. poprzez włączanie ich do prac badawczych czy projektowych (m.in. brali udział w badaniach nad wpływem zanieczyszczenia światłem na obserwację nocnego nieba i zdrowie; jego celem było zbadanie czy mieszkańcy są narażeni na zanieczyszczenie światłem i jakie ma to skutki w odniesieniu do ich samopoczucia. Projekt był realizowany przy pomocy eksperymentalnej aplikacji GIS. Kolejny projekt, z udziałem członkiń KNGP był zorganizowany przez Urząd Miasta Lublin pt. „Zazielenienie Specjalnej Strefy Ekonomicznej

EURO-PARK Mielec Podstrefa Lublin w okresie od maja 2022 – do września 2023 r. Na podstawie wykonanej inwentaryzacji, obszernych analiz obszaru projektowego oraz zrealizowanych badań glebowych, grupa projektowa, zaproponowała ogólną koncepcję zagospodarowania, na podstawie której wypracowano szczegółowe projekty nasadzeń dla poszczególnych ulic Strefy. Kolejna studentka w kwietniu 2023r. zaprojektowała i wykonała badania w trakcie Dni Otwartych UPL na temat tego, skąd przyjechali do kandydaci na studia, które to dane wyświetlane były na mapie w czasie rzeczywistym. Aplikacja przygotowana została przy wykorzystaniu ArcGIS Survey 123 oraz ArcGIS Dashboard. Praca naukowa studentów w głównej mierze realizowana jest w czasie wolnym, dodatkowym od zajęć, niekiedy też jako badania do prac dyplomowych, których tematyka jest zgodna z zainteresowaniami naukowymi promotora. Studenci ocenianego kierunku wielokrotnie uczestniczyli w konferencjach naukowych prezentując 20 referatów, 12 posterów i zdobywając 22 nagrody i wyróżnienia. Są oni także współautorami 32 publikacji naukowych.

łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową, włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej oraz doskonalenie kompetencji dydaktycznych przez kadre

W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii opublikowali łącznie 636 prac z listy JCR uzyskując 51 409 punktów o łącznym IF 1 930,555, 513 prac w czasopiśmie naukowych bez IF uzyskując 15 019 punktów, 35 publikacji w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science (590 pkt.), 49 monografii (4 160 pkt.), 281 rozdziałów w monografii (5 145 pkt.), 10 redakcji monografii naukowej (350 pkt.), 19 patentów, 710 materiałów konferencyjnych oraz 159 publikacji popularno-naukowych. Co roku notuje się dynamiczny wzrost liczby publikacji w czasopiśmie objętych współczynnikiem wpływu IF.

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny w zakresie dyscyplin, których dotyczą prowadzone zajęcia. Są oni autorami lub współautorami publikacji, w tym głównie artykułów naukowych i rozdziałów w monografiach oraz podręczników i skryptów, które są wykorzystywane w trakcie prowadzenia zajęć dydaktycznych. Do najważniejszych pozycji można zaliczyć (podkreślono nazwiska osób realizujących zajęcia na ocenianym kierunku): najważniejsze

1. Baran S., Bielińska E., Smal H., Wójcikowska-Kapusta A., Paluszek J., **Pranagal J., Żukowska G., Chmielewski S., Futa B.** Innowacyjne metody ochrony i rekultywacji gleb. Lublin, Komitet Inżynierii Środowiska PAN, ss. 260 ISBN 978-83-63714-19-2.
2. Baran S., Hermann J., **Żukowska G.** i in. 2011. Przyrodnicze wykorzystanie odpadów. Powszechnie Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, ISBN 978-83-09-99031-4
3. Bielińska E.J., **Futa B.** 2008. Ochrona środowiska przyrodniczego : wybrane zagadnienia. Lublin, Wydaw. Akademii Rolniczej, ss 67 ISBN 978-83-7259-163-0.
4. **Bieske-Matejak A.** 2005. Nowa prostota jako przejaw neomodernizmu we współczesnej architekturze krajobrazu. Teka Komisji Architektury Urbanistyki i Studiów Krajobrazowych, PAN, oddział Lublin, vol. I, Lublin
5. **Bieske-Matejak A.** 2005. Przekształcanie terenów przemysłowych w tereny zieleni na przykładzie aglomeracji Paryża, w "Przyrodnicza rewitalizacja miast". Teka Komisji Architektury, Urbanistyki i Studiów Krajobrazowych, PAN, oddział Lublin, vol. I, Lublin.
6. **Bieske-Matejak A.** 2005. Współczesne tendencje w projektowaniu parków miejskich „Z badań Katedry Historii Architektury”. Wyd. Architektury Politechniki Białostockiej”, zeszyt 5, Wyd. Politechniki Białostockiej, Białystok.

7. **Bieske-Matejak A.** 2006. Metoda nauczania architektury krajobrazu na Wydziale Architektury PB XXX lecie Wydz. Architektury PB. publikacja „Nauka - architektura – edukacja”, Wyd. Politechniki Białostockiej, Białystok.
8. **Bieske-Matejak A.** 2006. Tworzywo przyrodnicze w strukturach architektonicznych na przykładzie prac F. Hundertwassera, M. Abakanowicz, M. Budzyńskiego. Czasopismo Techniczne, Wyd. Politechniki Krakowskiej – R.103, zeszyt 9, Kraków.
9. **Bieske-Matejak A.** 2010. Architektura krajobrazu w obszarach zurbanizowanych wobec wyzwań współczesnego miasta w Architektura dziś. Czasopismo Techniczne, Wyd. Politechniki Krakowskiej, listopad.
10. **Bieske-Matejak A.** 2010. Natura a sztuka – postawy artystyczne twórców przestrzeni, „Horyzonty architektury krajobrazu – przedmiot, język, metoda. Wyd. SGGW, Warszawa, wrzesień.
11. **Bieske-Matejak A.** 2019. The light and the space in the metaphysical landscape, w Kraina – edukacyjny pohlad, Landscape –educational vie. Wydawnictwo Uniwersytetu Konstantyna Filozofa w Nitrze, Słowacja.
12. **Bieske-Matejak A.** 2019. Współczesna architektura krajobrazu w kontekście przemian kulturowych w Europie. Wyd. SGGW, Warszawa, 253 str.
13. **Chmielewski S.,** Chmielewski T.J., Mazur A. 2009. Grafika inżynierska w ochronie środowiska, architekturze krajobrazu i planowaniu przestrzennym. Lublin, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, 235 s.
14. Cymerman J., Kola-Bezka M., **Komor A.,** Konieczna J., Stawska J., Zapotoczna M. 2015. Nowe wyzwania samorządu lokalnego w dobie kryzysu. Texter Sp. z o.o., Warszawa.
15. Duklewska K., **Chmielewski S., Gawryluk A.,** Woźniak-Kostecka I. 2022. Nauka obywatelska jako metoda budowania społecznej świadomości ekologicznej (The impact of Citizen Science on citizens' environmental awareness). W: Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska. Tom 2. Pod redakcją / Babicz M., Nowakowicz-Dębek B., Kropiwiiec-Domańskiej K. Lublin, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, s. 51-60.
16. **Gawryluk A.** 2024. Analiza widoczności algorytmem Viewshed – czy można jej ufać?, Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska. Tom 4, pod redakcją Babicz M., Nowakowicz-Dębek B. i Gawryluka A., Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, s. 183-194.
17. Godlewska-Majkowska H., **Komor A.** 2017. Regional Strategic Groups as A Tool of Enterprises Localization Analysis on Automotive Industry in the European Union. Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics, 28(1), s. 35–46.
18. **Haliniarz M.,** Kwiatkowski C., Nowak A., Gawęda D., Siegieda K. 2016. Agroturystyka w Poleskim Parku Narodowym w badaniach ankietowych. W: Możliwości rozwoju turystyki w obszarach Natura 2000/redakcja Ziaja M., Wójcik T. Rzeszów, Uniwersytet Rzeszowski, s. 141-151, il., bibliogr., streszcz., sum, 978-83-7996-215-0.
19. **Harasim E.,** Kwiatkowski C.A. 2020. Wybrane oferty obszarów wiejskich oraz zrównoważonego rolnictwa i ogrodnictwa. Copyright by Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Radom.
20. Hawlena J., **Mazurek-Kusiak A.,** Koproń J., Kobyłka A. 2020. Zarządzanie transportem w turystyce. Instytut Naukowo-Wydawniczy „SPATIUM”, Radom.
21. Hawlena J., **Mazurek-Kusiak A.,** Rowiński R., Kowalska G., Kobyłka A., **Koproń J.** 2022. Turystyka i rekreacja. Wybrane zagadnienia. Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Radom, ISBN 978-83-67033-52-7, s. 1-152.
22. Hawlena J., **Mazurek-Kusiak A.,** Rowiński R., Kowalska G., Kobyłka A., **Koproń J.** 2022. Turystyka i rekreacja. Wybrane zagadnienia Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Radom.

23. Kamińska W., **Chmielewski S.**, Woźniak I., **Gawryluk A.** 2022. Detekcja struktury zielonego pierścienia Lublina metodami teledetekcyjnymi (The Lublin's green belt delimitation with the means of remote sensing). W: Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska. Tom 2. Pod redakcją / Babiczka M., Nowakowicz-Dębek B., Kropiwiiec-Domańskiej K. Lublin. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, s. 75-86.
24. **Kępkowicz A.** 2019. Identyfikacja typów przestrzeni publicznej. [AUT.] Warszawa, Uniwersytet Warszawski, 229 s, 978-83-235-3959-9.
25. **Kępkowicz A., Lipińska H.** 2021. Landscapes of Prosperity, Youth, Femininity, Temptation, Friendship, Transition, Money, and Survival in Terms of Evolutionary Psychology. Sustainability, 2021, 13, 11046. <https://doi.org/10.3390/su131911046>.
26. **Kępkowicz A., Sosnowska M., Woźniak-Kostecka I.** 2021. Modernizm między budynkami. Warszawa, Uniwersytet Warszawski, 284 s.
27. Kwiatkowski C.A., Harasim E. 2019. Produkcja rolnicza a bezpieczna żywność - wybrane aspekty. Copyright by Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Radom.
28. **Lipińska H., Michalik-Śnieżek M., Wytupek T., Stachorzecka M., Kamińska W., Sowisz R.** 2023. Usługi ekosystemowe Parku Zdrojowego w Nałęczowie. Agronomy Science, VOL. LXXVII (4) 2022 <http://doi.org/10.24326/as.2022.4.1>.
29. **Mazurek-Kusiak A.** 2020. Różnice w modelu zachowań turystów restytucyjnych oraz elastycznych. Instytut Naukowo Wydawniczy „Spatium”, Radom, ISBN 978-83-665550-79-7, s.1-135.
30. **Mazurek-Kusiak A.** 2020. Model zachowań konsumentów na rynku turystycznym. Instytut Naukowo-Wydawniczy „SPATIUM”. Radom, s. 1-233. ISBN:978-83-66017-41-2.
31. **Miczyńska-Kowalska M.** 2012. Socjalizacja w społeczeństwie ponowoczesnym. [AUT.]. Wydawnictwo KUL, Lublin – monografia.
32. Sawicki B., Mazurek-Kusiak A. 2010. Agroturystyka w teorii i praktyce. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego WUP, Lublin, 16,50 ark s.1-224, ISBN 978-83-7259-188-3,-
33. Słowińska-Jurkiewicz A., **Bryk M.,** Kołodziej B., Jaroszek-Sierocińska M. 2012. Makrostruktura gleb Polski – Macrostructure of soils in Poland. Wydawnictwo AWR Magic, Lublin, 542 sss, ISBN 978-83-927749-7-6.
34. **Sosnowska M., Kępkowicz A., Kostecka-Woźniak I., Lipińska H., Renaudie L.** 2022. Exploring the potential for development of urban horticulture in the 1960 s housing estates. A case study of Lublin, Poland. Urban Forestry & Urban Greening, 75, 127689.
35. Sowińska-Świerkosz B., **Michalik-Śnieżek M.** 2020. The Methodology of Landscape Quality (LQ) Indicators Analysis Based on Remote Sensing Data: Polish National Parks Case Study. Sustainability. 12(7), 2810.
36. Wójcik J., **Gawryluk A.,** Woźniak-Kostecka I. 2020. Zachowania komunikacyjne mieszkańców Lublina w kontekście ochrony środowiska. Problemy i wyzwania współczesnego rolnictwa oraz ochrony środowiska. Pod redakcją Babiczka M. Tom1 Lublin, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, s. 107-122, il., bibliogr, 978-83-7259-327-6.
37. Zarębski D., **Chmielewski S., Gawryluk A.** 2020. Projekt lokalizacji ogniw fotowoltaicznych na wybranych budynkach miasta Lubartów. W: Zagrożenia środowiska i bezpieczeństwo żywności. Tom 1. / Pod redakcją Nowakowicz-Dębek B. i Chabuza W. Lublin. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, s. 111-118.
38. **Zyga J.,** Kotlewski L., Czajka A. 2018. Wybrane problemy gospodarowania nieruchomościami. Texter, Warszawa.

Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna uczestniczyli również w projektach mających na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych i organizacyjnych. Trzy osoby uczestniczyły w szkoleniu „Flipped Classroom” , 3 osoby brały udział w szkoleniu „Neuronauka w dydaktyce”, 1 osoba brała udział w szkoleniu „Kreatywne metody w edukacji na poziomie wyższym”, a 4 osoby uczestniczyły w szkoleniu „Decentralizacja”, 5 osób uczestniczyło w szkoleniu „Innowacyjne narzędzia edukacyjne i techniki pracy z grupą”, 1 osoba brała udział w szkoleniu Szkolenie „Statystyka w naukach przyrodniczych – poziom zaawansowany i 2 osoby w szkoleniu „Możliwości edukacji XXI wieku - współczesne technologie kształcenia w szkole wyższej”. Kolejne 3 osoby brała udział w szkoleniu „Prowadzenie skutecznych prezentacji i wystąpień publicznych”, 2 osoby brały udział w szkoleniu nt. "Tworzenie treści elearningowych" a 1 osoba brała udział w szkoleniu „Wykorzystanie MS Office w codziennej pracy administracyjnej Excel”. Szkolenia te były zorganizowane w ramach projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie" w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowanego przez Centrum Nauki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w ramach podnoszenia kwalifikacji kadry badawczo-dydaktycznej (Zal_Cz1_04_06).

Ponadto nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna posiadają kompetencje w zakresie metod kształcenia na odległość.

Wsparcie szkoleniowe i techniczne dla nauczycieli akademickich UP z zakresu tworzenia kursów i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewnia uczelniane Centrum Informatyki (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>). Wszyscy nauczyciele mieli możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie obsługi i wykorzystania platformy komunikacyjnej MS Teams oraz przeszli obowiązkowe szkolenie z zakresu obsługi i wykorzystania platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich Eduportal. Powyższe szkolenia zostały zapewnione przez Uczelnię, a stały dostęp do materiałów szkoleniowych jest możliwy pod adresem: <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>. Wszyscy studenci Wydziału mają zapewniony dostęp do platformy komunikacyjnej MS Teams i platformy edukacyjnej Eduportal, co umożliwia ich uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych realizowanych z wykorzystaniem środków i technik kształcenia na odległość. Na stronie Wydziału i na stronie Uczelni (w zakładce Student) znajduje się link do instrukcji posługiwania się dostępnymi platformami edukacyjnymi oraz kontakt do help-desk (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>; <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>).

Kadra prowadzi samodoskonalenie kompetencji dydaktycznych do realizacji poszczególnych przedmiotów przez: kursy, warsztaty, szkolenia czy studia podyplomowe, jak np. Studia Podyplomowe, Politechnika Warszawska, Wydział Architektury, specjalność: Urbanistyka i Gospodarka przestrzenna, studia podyplomowe: Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami, Systemy Informacji Przestrzennej, szkolenie QGIS dla planistów i urbanistów + cyfryzacja APP, Gis Support, warsztaty projektowania BZI dla specjalistów realizowane w ramach projektu „Między suszą a powodzią” Błękitno-zielona infrastruktura w gminie Leśna oraz szkolenie wykorzystywania platformy SCALGO, „Zieleń na terenach zurbanizowanych, a miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego", szkolenie Innowacyjne narzędzia edukacyjne i techniki pracy w grupie, szkolenie dla projektantów i wykonawców dachów zielonych w zakresie dachów zielonych w systemie Zida, szkolenie z zakresu Tutoringu, szkolenie z zakresu alternatywnych metod uczenia - PBL - w ramach kompleksowego programu rozwoju uczelni, POWR, cykl szkoleń z obsługi programu Vectorworks, warsztaty z zakresu zrównoważonego rozwoju w ramach the 18th International Week „Sustainability”, mLas 8 Pro – poziom podstawowy, obsługa odbiornika GNSS (tablet RTK) CHCNAV – model LT700H, EXCEL dla zaawansowanych, szkolenie z modelowania przestrzennego i ekstrapolacji

różnoskalowych danych środowiskowych przy użyciu programu RStudio, szkolenie z wizualizacji danych przestrzennych ze szczególnym uwzględnieniem praktycznych aspektów ich wykorzystania. Studia Podyplomowe w zakresie polityki rolnej oraz wykorzystania funduszy Unii Europejskiej, „Wykorzystanie MS Office w codziennej pracy administracyjnej – MS EXCEL”, Machine Learning with Python, Narzędzia AI w praktyce, Core GIS: Land Use Land Cover & Change Detection in QGIS, ESRI: Zarządzanie danymi przestrzennymi w ArcGIS, ESRI: ArcGIS. Tworzenie skryptów w języku Python, WRB Soil Classification Intensive Workshop, „Innowacyjne narzędzia i techniki pracy z grupą”, szkolenia z zakresu standardów danych GIS w ochronie przyrody, Studia Podyplomowe z zakresu pośrednictwa i obrotu nieruchomości zakończony uzyskaniem Państwowej Licencji Pośrednika Nieruchomości, Studia podyplomowe: GIS – System Informacji Geograficznej, szkolenie z zakresu edukacji włączającej dla przedstawicieli nauki, szkolenia dla nauczycieli akademickich w zakresie procesu kształcenia osób z niepełnosprawnościami, Analizy wielowymiarowe (Statistica), Inżynieria w Środowisku: Interaktywne zarządzanie wodą w mieście. SCALGO Live Poland, Wprowadzenie do Scalgo Live. Narzędzia i Analizy, AUTODESK – AutoCad (Modelowanie 3D, Zapis konstrukcji), Filozofia matematyki, Neuronauka w dydaktyce, warsztaty „Analizy przestrzenne z wykorzystaniem Wolnego Oprogramowania SpAnFOSS”, warsztaty analityczne: Wprowadzenie do analizy conjoint z przykładami. Predictive Solution, warsztaty analityczne: Modelowanie równań strukturalnym z programem IBM Spss Amos, Negocjacje – przygotowanie, argumentowanie, przekonywanie, studia podyplomowe: Zarządzanie bezpieczeństwem i projektowanie inteligentnych systemów informatycznych dla wspomagania technologii produkcji i racjonalizacji wykorzystania odnawialnych źródeł energii, szkolenia: Metodyka prowadzenia zajęć (Kurs trenerski), Negocjacje, Marketing w turystyce, Grafika komputerowa (Photoshop, CorelDraw), szkolenie z zakresu metod zwinnych w zarządzaniu projektami – „Agile Foundation – adaptacja do zarządzania projektami badawczymi”, studia podyplomowe „Formation Européenne en développement agricole et rural”, Wykorzystanie analizy geo-przestrzennej w analizach atrakcyjności inwestycyjnej w oparciu o platformę Placeme, Wybrane metody analiz przestrzennych w środowisku programu Statistica, Analiza wyników finansowych w serwisie EMIS, kursy modelowania bryłowego w programach typu CAD (Catia, IDEAS, INVENTOR, FUSION), szkolenie z programu FUSION 360, Studia podyplomowe „Tereny zieleni” – 2005-2006 organizowane przez Uniwersytet Rolniczy w Krakowie i Politechnikę Krakowską, Platforma Inżynierska Knowledze Zasoby i Narzędzia Interaktywne”, studia podyplomowe: Rachunkowość gospodarstw Rolnych, Doradztwo zawodowe oraz biznes i zarządzanie, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, Rachunkowość, Analiza Danych, GIS – System Informacji Geograficznej, szkolenie Analiza i wizualizacja danych w R, Kurs szacowania nieruchomości, Kurs bankowości, Szkolenie arbitrów Urzędu Zamówień Publicznych. Zdobyła także szereg uprawnień oraz certyfikatów potwierdzających umiejętności, np. certyfikaty: Certyfikaty: ER-Mapper (2007, ProGea, kraków); ArcGIS Geostatistical Analysis (3IGAD_044/0949); Esri Community Maps (4111-051/1230); TLS Scanning (TPI-Polska); ArcGIS for Server (6101-099/0949); ArcGIS Network analyst (339-063/0949); ArcGIS 3D Analyst (32-009/0949); TLS workshop (UMCS, Lublin 2013); LP-360 Advanced (ProGea Kraków, 2014); City Engine (Esri Polska, 2015), Administering a Microsoft SQL Server 2000 Database; Programming with Visual Basic ; Certyfikat nr: 135063-492818-599401, Cisco Networking Academy Program; Trener Biznesu, Agile Project Management Foundation, Specjalista ds. Rachunkowości (Samodzielny Księgowy II stopień ścieżki edukacyjnej SKwP), Specjalista ds. podatku VAT (wydany przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce), biegła sądowa z zakresu Architektury krajobrazu (Zal_Cz1_04_01).

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna sprawują opiekę nad studenckimi kołami naukowymi. W ramach tej działalności studenci mają możliwość

pogłębiania swojej wiedzy oraz poszerzania zainteresowań i kształtowania umiejętności prowadzenia prac naukowych. Członkowie kół naukowych uczestniczą w różnych wydarzeniach o charakterze naukowym oraz mających na celu popularyzację nauki. Do najczęstszych aktywności w tym zakresie należy czynny udział w konferencjach naukowych, szkoleniach, wystawach, targach, itp. Studenci angażowani są również w działalność wspierającą promowanie kierunku podczas różnych wydarzeń organizowanych przez Wydział Agrobiotechnologii.

Założenia, cele i skuteczność polityki kadrowej

Polityka kadrowa Wydziału Agrobiotechnologii jest ukierunkowana na umacnianie jego pozycji naukowej i dydaktycznej oraz powiązana z prowadzonymi kierunkami studiów. Podstawą prowadzonej polityki kadrowej Wydziału, w stosunku do kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Rolnictwo, jest wymóg realizacji przez nauczycieli badań w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz w mniejszym stopniu w dyscyplinie nauki leśne. Ponadto wymagane są kompetencje i umiejętności w tym zakresie. Takie założenie jest fundamentalnym czynnikiem warunkującym dobre przygotowanie potencjalnej kadry do realizacji programu studiów na kierunku Gospodarka przestrzenna. Polityka kadrowa na Wydziale umożliwia dobór odpowiedniej kadry prowadzącej kształcenie i uwzględnia systematyczną jej ocenę. Promowanie rozwoju kadry realizowane jest m.in. poprzez finansowanie tematów badawczych w ramach subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego powiązanych z kierunkiem Gospodarka przestrzenna, promowaniem i nagradzaniem osób, które pozyskują projekty badawcze, promowaniem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym powiązanych z szeroko pojętym planowaniem i gospodarowaniem przestrzenią. Ponadto pracownicy są wspierani i zachęceni przez władze Wydziału oraz Uczelni do uzyskiwania stopni i tytułów naukowych. Dzięki tym działaniom zapewniono stabilną sytuację kadrową powiązaną z badaniami i kształceniem na kierunku Gospodarka przestrzenna. Polityka kadrowa władz Wydziału jest zgodna z celami polityki kadrowej zawartej w Strategii Rozwoju Wydziału Agrobiotechnologii na lata 2021-2030.

Pracownicy zatrudniani są na drodze konkursów na dane stanowisko (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3e_Procedura-zatrudniania-pracownikow-badawczo-dydaktycznych.pdf). Muszą posiadać wykształcenie i umiejętności adekwatne do wymagań podanych w ogłoszeniu konkursowym.

Wszyscy nauczyciele akademicki podlegają okresowej ocenie, uwzględniającej działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną; poszczególne osiągnięcia zestawia się w arkuszu oceny. Ocena okresowa nauczycieli akademickich odbywa się według ustaleń przyjętych w Zarządzeniu 103/2021 z dnia 29.10.2021 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/zarządzenie.pdf>). Ocenę przeprowadzają powoływane przez Dziekanów Wydziałów Komisje oceniające wydziałów, Komisja oceniająca Uczelni, której przewodniczy Prorektor wyznaczony przez Rektora, oraz Komisja odwoławcza, której przewodniczy Rektor. Każdy nauczyciel akademicki jest poddawany ocenie okresowej średnio co 2 lata, jednak nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Ocena nauczyciela akademickiego dotycząca wypełniania obowiązków dydaktycznych przeprowadzana jest po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Ocenę wystawioną przez studentów ustala się na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety. Sposób jej realizacji określa Zarządzenie nr 20/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz określenia wzorów ankiet oceniających jakość kształcenia w UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/020/020.pdf>). Wyniki tej ankiety wpisywane są w

arkusza oceny okresowej nauczyciela. Wyniki okresowej oceny nauczyciela akademickiego mogą mieć wpływ na: przedłużenie zatrudnienia na zajmowanym stanowisku; wysokość uposażenia; awanse i wyróżnienia oraz powierzanie stanowisk kierowniczych. Ocena okresowa może być pozytywna lub negatywna. W przypadku oceny negatywnej, kolejna ocena okresowa jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania negatywnej oceny okresowej, zgodnie z art. 123 ust. 1 pkt 1 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania dwóch kolejnych negatywnych ocen okresowych, zgodnie z art. 123 ust. 2.

Pracownik podlega również ocenie bezpośredniego przełożonego oraz Dziekana/Prodziekana na podstawie hospitacji w czasie zajęć ze studentami (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-K1-Procedura-hospitacji-zajec-1.pdf>). Celem hospitacji zajęć dydaktycznych na kierunkach realizowanych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, w tym kierunku Rolnictwo, jest ocena jakości kształcenia studentów oraz dążenie do jej systematycznej poprawy. Hospitację zajęć dydaktycznych przeprowadza się nie rzadziej niż raz na dwa lata. W przypadku negatywnej oceny z hospitacji przełożony/Dziekan przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem. Ogólne wnioski z przeprowadzonych w danym roku akademickim hospitacji zajęć dydaktycznych przedstawione zostają na Kolegium Wydziału i są podstawą do doskonalenia procesu kształcenia.

Jak wspomniano wyżej, w arkuszu oceny okresowej nauczyciela są wpisywane punkty, które przyznają studenci w ankietach (w skali od 2 do 5). Studenci w anonimowej ankiecie oceniają sposób prowadzenia przedmiotów przez nauczyciela akademickiego (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A4_Procedura-oceny-zajec-dydaktycznych-przez-studentow-i-doktorantow.pdf). Ocena przeprowadzana z udziałem studentów dostarcza wyniki, które są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Nauczyciel otrzymujący niskie noty jest motywowany do większej staranności w prowadzeniu zajęć przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, bezpośredniego przełożonego, Dziekana. Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych są przedstawiane na obradach Kolegium Wydziału i stanowią podstawę doskonalenia procesu kształcenia. Studenci otrzymują informacje zwrotne na temat sposobu wykorzystania wyników badań na corocznie organizowanych Dniach Kierunku. Uogólnione wyniki z ankiet są także udostępniane na stronie internetowej Wydziału.

Ponadto Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową ocenianego kierunku corocznie analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku, a także inne osoby biorące udział w procesie kształcenia, mają odpowiednie kwalifikacje, tj. czy posiadany dorobek naukowy odpowiada dziedzinie nauki, do której przypisany jest kierunek Gospodarka przestrzenna. Nauczyciel akademicki ma obowiązek na bieżąco uzupełniać informacje o swoim dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym, zgodnym z profilem kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna w Karcie Nauczyciela, która zgodnie z procedurą WA-S12 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S12-Procedura-gromadzenia-i-udostepniania-informacji-o-jakosci-kształcenia.pdf>) jest aktualizowana do 30 września każdego roku, oraz na bieżąco przekazać spis swoich publikacji do ogólnie dostępnego systemu bibliotecznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/>).

Zatrudnienia nauczycieli akademickich w UP odbywają się w drodze konkursowej (zatrudnienie na umowę o pracę), a szczegółowe zasady postępowania konkursowych zapisane są w Statucie Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Nauczyciele akademicy będący pracownikami

Uczelni są zatrudniani w grupach: pracowników badawczych, pracowników badawczo-dydaktycznych oraz pracowników dydaktycznych. Szczegółowe obowiązki nauczycieli akademickich zapisane są w Regulaminie Pracy UP w Lublinie (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 66 z dnia 9 października 2019r.). W celu zapewnienia najlepszej jakości kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna, dopuszcza się również zatrudnienie specjalistów w określonej dziedzinie spoza Uczelni na podstawie umowy cywilno-prawnej po pozytywnym zaopiniowaniu przez Kolegium Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S3f_Procedura-zatrudniania-specjalistow.pdf), przy czym wymiar kadry zatrudnianej spoza Uczelni do obsady zajęć dydaktycznych jest zgodny z zapisami art. 73 ust. 1 i 2 Ustawy PSWiN (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Działalność naukowa i dydaktyczna nauczycieli akademickich podlega systematycznej ocenie przez bezpośrednich przełożonych (ocena okresowa, hospitacje zajęć) oraz przez studentów (ankiety studenckie po zakończeniu każdego semestru).

W pełnieniu obowiązków dydaktycznych oraz dążeniu do własnego rozwoju, nauczyciele akademicy zobowiązani są do poszanowania i przestrzegania uniwersalnych zasad etycznych zgodnie z Kodeksem Etyki Pracownika Naukowego wprowadzonego uchwałą nr 10/2012 Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk (<https://up.lublin.pl/bip/kodeks-etyki-pracownika-naukowego/>).

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Elementem polityki kadrowej Uczelni jest system motywowania pracowników przez finansowanie badań naukowych, projektów badawczych i artystycznych, a także wspieranie w uzyskiwaniu kolejnych stopni naukowych. Polityka kadrowa uczelni zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Wydziału wspierają i motywują pracowników do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Co roku przyznawane są nagrody JM Rektora za działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną i całokształt dorobku zgodnie z Zarządzeniem nr 34 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Przyznawania Nauczycielom Akademickim Nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/34-1.pdf>).

W latach 2017-2023 pracownicy Wydziału zostali nagrodzeni 166 razy (niektórzy kilkakrotnie) za swoje osiągnięcia naukowe, organizacyjne lub dydaktyczne. W roku 2022 JM Rektor UP w Lublinie przyznał pracownikom Wydziału 40 nagród (w tym 19 nagród za działalność naukową, 10 nagród za działalność dydaktyczną i 11 nagród za działalność organizacyjną). W ubiegłym roku w ten sposób zostało nagrodzonych 18 nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku. Dodatkowo takimi nagrodami JM wyróżnił w opisywanym okresie 2 pracowników spoza Wydziału Agrobiotechnologii, często przyznając nagrody wielokrotnie (Za1_Cz1_01_08). Dodatkowo Rektor przyznaje nagrody naukowe w trzech kategoriach: za publikację o największej liczbie cytowań, za publikację z największym IF oraz za badania aplikacyjne im. Stanisława Staszica (§14, Załącznik do Zarządzenia Rektora UP w Lublinie Nr 34/2021, Regulamin Przyznawania Nauczycielom Akademickim Nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie).

Od 2017 r. 10% pracowników każdego Wydziału/dyscypliny otrzymuje nagrody prokościowe. Nagroda prokościowa przyznawana jest na podstawie §46 Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2020/10/statut_up.pdf) oraz w oparciu o listy rankingowe przygotowane

przez Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej UP. Ranking uwzględnia sumaryczną punktację publikacji w czasopiśmie, materiałach i monografiach powyżej 70 punktów w przypadku kiedy pracownik był pierwszym lub korespondencyjnym autorem, a publikacja przypisana jest do dyscypliny, w której pracownik zadeklarował co najmniej 50% czasu pracy. W latach 2018-2021 7 osobom z Wydziału Agrobiotechnologii prowadzącym zajęcia na ocenianym kierunku przyznano dodatki projakościowe (niektórzy pracownicy otrzymali je wielokrotnie) (Zal_Cz1_01_08).

Pracownicy mogą korzystać ze środków funduszu szkoleniowego Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni na dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Co roku z tego sposobu wsparcia podnoszenia własnych kwalifikacji korzysta około 10 osób z Wydziału (w latach 2017-2021 dofinansowano w ten sposób 49 szkoleń dla pracowników, natomiast w 2022 r. – 9 pracowników a w 2023 – 13 pracowników Wydziału otrzymało dofinansowanie do szkoleń specjalistycznych lub językowych). Dodatkowo pracownicy z innych Wydziałów stanowiący kadre na kierunku Gospodarka przestrzenna uzyskali w ten sposób wsparcie Uczelni w 6 przypadkach (Zal_Cz1_04_05).

W celu podniesienia kwalifikacji naukowych/badawczych i dydaktycznych coraz częściej pracownicy uczestniczą w różnych kursach, szkoleniach oraz wyjeżdżają w ramach programu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) i Erasmus+ na uczelnie zagraniczne. W latach 2017-2023 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii ponad 230 razy wyjeżdżali za granicę w celach służbowych (Zal_Cz1_04_03; Zal_Cz1_04_04).

Regularne przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych, okresowa ocena nauczycieli, ankiety oceny dokonywane przez studentów, nominacje przyznawane przez studentów oraz odznaczenia państwowe (Medale KEN) mobilizują pracowników do podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Od 2018 r w ramach programu finansowanego z funduszy Unii Europejskiej POWR.03.05.00-00-Z232/17 „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” dostępne są szkolenia dla pracowników naukowych w bardzo szerokim zakresie, m.in.: doszkalające z zakresu języka angielskiego, kreatywnych metod w edukacji, wykorzystania multimedii w procesie dydaktycznym. Do chwili obecnej skorzystało z tej oferty 21 pracowników naukowych prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, podnosząc swoje kwalifikacje dydaktyczne (Zal_Cz1_04_05; Zal_Cz1_04_06; Zal_Cz1_04_07).

Kadra prowadząca zajęcia na Wydziale rozwija się naukowo, co skutkuje awansami. W latach 2017-2023 spośród pracowników naukowo-dydaktycznych sześciu pracowników Wydziału uzyskało tytuł profesora (w tym 2 z kadry kierunkowej), 26 – stopień doktora habilitowanego (w tym 10 z kadry kierunkowej), a 17 – stopień doktora (z czego 4 z kadry kierunkowej) głównie w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. W tym czasie na Wydziale wypromowano 32 doktorów, a w trakcie procedowania są dwa kolejne przewody doktorskie (Zal_Cz1_01_04).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

p.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
	Nie dotyczy	-

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

W polityce kadrowej Wydziału uwzględniana jest również aktywność pracowników szczególnie zaangażowanych w działalność dydaktyczną, zwłaszcza w zakresie zaangażowania w opiekę nad studentami w licznych sekcjach kół naukowych. Kolegium Wydziału wnioskuje do JM Rektora o przyznanie nagród za działalność organizacyjną dla osób wyróżniających się w tym zakresie. Władze Wydziału dbają również o pozyskiwanie i rozwój młodej kadry naukowo-dydaktycznej. W dobie trudności w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na prowadzenie badań, Wydział prowadzi wewnętrzny konkurs projektów badawczych dla młodych naukowców, a najlepszym przyznaje fundusze (w latach 2019-2022 w ten sposób dofinansowano 8 projektów) (Za1_Cz1_04_08). Procedurę konkursową przydzielania funduszy, a następnie kontrolę zgodności ich wykorzystania z założonym i zaakceptowanym planem przeprowadza Komisja ds. Rozwoju Młodych Naukowców.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej

W procesie kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna wykorzystywana jest przede wszystkim infrastruktura dydaktyczno-naukowa Wydziału Agrobiotechnologii, w ramach której poszczególne katedry i zakłady realizują swoje zajęcia. Na infrastrukturę tę składają się ogólnodostępne sale wykładowe oraz specjalistyczne sale ćwiczeniowe i pracownie. Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna mają ponadto możliwość korzystania z laboratoriów i pracowni całej uczelni, łącznie z dostępną w nich aparaturą badawczą, po uzgodnieniu i pod nadzorem pracownika danej jednostki organizacyjnej. Możliwość ta jest wykorzystywana przez studentów przy realizacji projektów, zbieraniu materiałów i opracowywaniu wyników do projektów inżynierskich i prac magisterskich oraz w działalności Studenckiego Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej.

Wydział Agrobiotechnologii dysponuje zasobami dydaktycznymi i badawczymi, które umożliwiają realizację programu o profilu praktycznym oraz osiągnięcie założonych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych. Liczba sal dydaktycznych, ich powierzchnia i wyposażenie są dostosowane do wymogów kierunku Gospodarka przestrzenna. Zajęcia dydaktyczne na tym kierunku odbywają się głównie w budynku przy ul. Akademickiej 15, w „Collegium Agronomicum – Agro I i Agro II”. W budynku Agro I mieści się również Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej, będący częścią Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu.

Infrastruktura Uczelni udostępniana na potrzeby realizacji nauczania na kierunku Gospodarka przestrzenna obejmuje łącznie 40 sal dydaktycznych z pośród których 5 stanowią pracownie komputerowe, dwie sale seminaryjne, 14 sal do ćwiczeń praktycznych oraz 13 sal wykładowych, 5 sal do nauczania języków obcych oraz studencka pracownię planistyczną (Za1_Cz1_05_01). Równocześnie studenci kierunku Gospodarka przestrzenna mogą korzystać z przestrzeni i infrastruktury udostępnianej przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (por. część **system biblioteczno-informacyjny Uczelni**). Infrastrukturę Wydziału tworzy kilkadziesiąt sal dydaktycznych spośród, których 27 udostępnianych jest na potrzeby nauczania na kierunku Gospodarka przestrzenna: 13 sal wykładowych (dwie z nich wykorzystywane są również na potrzeby ćwiczeń), 8 sal ćwiczeniowych, dwie sale seminaryjne, oraz 4 pracownie komputerowe. Studenci korzystają także z laboratoriów językowych Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji, mieszczących się w budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii

UP w Lublinie. Sale dydaktyczne są wyposażone w sprzęt potrzebny do realizacji zajęć, w tym rzutniki multimedialne, ekrany, tablice suchościeralne, a część z nich jest klimatyzowana i posiada regulowane oświetlenie. Do dyspozycji studentów i pracowników pozostaje także Centrum Kongresowe UP w Lublinie z aulą na 561 miejsc, a w jednostkach wydziału dostępne są również sale seminaryjne oraz pomieszczenia dla dyplomantów i doktorantów (Zal_Cz1_05_01).

Komputerowe pracownie dydaktyczne są istotnym elementem wsparcia kierunku Gospodarka przestrzenna. Sala komputerowa Agro I 112 jest wyposażona w 15 nowoczesnych stanowisk z dostępem do oprogramowania GIS, takiego jak Q-GIS, ArcGIS Pro i SAGAGIS, a dwie pracownie w części Agro II (sale 304 i 302) oferują podobne możliwości, w tym dostęp do AutoCad w pracowni komputerowej 304 Agro II. Osoby studiujące na kierunku Gospodarka przestrzenna mogą również korzystać z licencji domowych na oprogramowanie ArcGIS Pro, ArcGIS Online oraz bezpłatnych kursów typu online udostępnianych za pośrednictwem platformy Esri Training (50 licencji).

Dodatkowym wsparciem infrastruktury wykorzystywanej podczas realizacji programu studiów na kierunku Gospodarka przestrzenna jest sala projektowa 310 (CIW), sala przeznaczona do ćwiczeń projektowych wykonywanych odręcznie w ramach przedmiotu Wstęp do projektowania inżynierskiego. Ćwiczenia rysunkowe wykonywane są na stołach projektowych o odpowiedniej powierzchni i fakturze dla plansz i rysunków projektowych. Sala przystosowana do ćwiczeń dla 18 osób.

Ważnym elementem infrastruktury wspierającym rozwój studentów jest baza sportowo-rekreacyjna, która nie tylko pozwala na aktywność fizyczną, ale także wspiera rozwój kompetencji praktycznych w zakresie sportu i rekreacji, istotnych w edukacji studentów Gospodarki Przestrzennej.

Obiekty sportowe Centrum Kultury Fizycznej i Sportu (CKFiS) UP w Lublinie (Zal_Cz1_05_02), zlokalizowane są przy ulicy Głębokiej 31, 20-612 Lublin:

W skład kompleksu wchodzi PŁYWALNIA, posiadająca homologację Polskiego Związku Pływackiego. Jest to nowoczesny, wielofunkcyjny obiekt dysponujący:

- basenem sportowym: 6 torów, wymiary: 25m x 12,5m, głębokość 1,2m do 1,8m, temp. wody 28,5°.
- basenem rekreacyjnym: wymiary: 20m x 6m, głębokość 1,2m, temp. wody 31,5°, brodzik do nauki pływania, 2 dysze hydromasażu, 4 leżanki wodne, dzika rzeka, 2 wanny jacuzzi temp. wody 36°, zjeżdżalnia wodna długość 103 m.

Pływalnia posiada 3 szatnie: męską, damską oraz dla osób z niepełnosprawnościami i 194 miejsc na trybunach pływalni (fot. 1, 2, 3 w załączniku Zal_Cz1_05_02).

Kolejnym obiektem jest HALA SPORTOWA, która jest nowoczesnym i wielofunkcyjnym obiektem sportowym z pełnowymiarowymi boiskami (fot. 4, 5, 6 w załączniku Zal_Cz1_05_02) do:

- piłki ręcznej – wym. boiska 40m x 20m, bramki 3m x 2m,
- futsalu – wymiary boiska 40m x 20m, bramki 5m x 2m, bramki 3m x 2m, bramki 1,2m x 1m,
- koszykówki – wymiary boiska 28m x 15m, 2 kosze główne, 2 kosze boczne,
- siatkówki – wymiary boiska 18m x 9m, 3 profesjonalne komplety słupków z siatkami,
- tenisa ziemnego – wymiary kortu 23,78m x 10,97m, 1 komplet słupków z siatką,
- badmintonu – 3 korty o wymiarach 13,4m x 6,1m, 3 komplety słupków z siatkami.

Istnieje możliwość podziału hali na dwa niezależne sektory. Hala sportowa wyposażona jest w profesjonalny sprzęt sportowy, system nagłośnienia oraz elektroniczną tablicę wyników, posiada trybuny na 383 miejsc.

W obrębie kompleksu CKFiS UP funkcjonują sale specjalistyczne do uprawiania różnych dyscyplin sportowo-rekreacyjnych. Wśród nich znajduje się:

SIŁOWNIA NIEBIESKA o powierzchni 261m² wyposażona w 47 profesjonalnych urządzeń (stanowisk) do ćwiczeń firmy OLYMP i HES na wszystkie główne partie mięśniowe, wolne ciężary oraz stopy obciążeń (fot. 7, 8, 9 w załączniku Zal_Cz1_05_02)

SIŁOWNIA CZARNA o powierzchni 128 m² wyposażona jest w 26 profesjonalnych urządzeń (stanowisk) do ćwiczeń firmy OLYMP, wolne ciężary oraz stopy obciążeń (fot. 10, 11 w załączniku Zal_Cz1_05_02).

SALA CARDIO o powierzchni 232 m² wyposażona jest w 34 profesjonalne urządzenia (stanowiska) firmy BH FITNESS i CONCEPT służących do rekreacji ruchowej i treningu wytrzymałościowego (fot. 12, 13 w załączniku Zal_Cz1_05_02):

- 5 profesjonalnych bieżni,
- 25 profesjonalnych rowerów spinningowych,
- 8 profesjonalnych rowerów treningowych,
- 2 profesjonalne rowery poziome,
- 8 ergometrów wioślarskich,
- 1 profesjonalny stepper,
- 4 profesjonalne trenażery eliptyczne.

SALA FITNESS o powierzchni 236 m² do prowadzenia różnorodnych zajęć fitness wyposażona w:

- 40 stepów firmy REEBOK,
- 40 mat do ćwiczeń firmy MEGA FITNESS,
- 30 dużych piłek do ćwiczeń firmy MEGA FITNESS,
- 2 komplety hantli winylowych (1kg i 2kg),
- profesjonalny system nagłośnienia. (fot. 14, 15 w załączniku Zal_Cz1_05_02).

SALA SPORTÓW WALKI CKFiS UP w Lublinie o powierzchni 132m² wyposażona w sprzęt pozwalający na prowadzenie profesjonalnych treningów sztuk walki. Podłoga wyłożona jest profesjonalną matą TATAMI, w suficie zamontowane są haki do zawieszania worków lub innego sprzętu treningowego, a na ścianie są drabinki (fot. 16, 17 w załączniku Zal_Cz1_05_02).

SALA TANECZNA CKFiS UP w Lublinie o powierzchni 100m² do prowadzenia zajęć gimnastyki artystycznej, nauki tańca, w tym tańca klasycznego (drążki do baletu) oraz praktyki asan jogi. Wyposażona w lustra, poręcze, drabinki, drewnianą podłogę, system nagłośnienia (fot. 18, 19 w załączniku Zal_Cz1_05_02).

SALA SPORTOWA CKFiS UP w Lublinie o powierzchni 245 m² z boiskami do:

- koszykówki – wym. boiska 22m x 10m, 2 kosze główne, 4 kosze boczne,
- siatkówki – wym. Boiska 18m x 9m, siatka,
- badmintonu – 1 kort o wym. 13,4m x 6,1m, siatka.

Wyposażenie sali umożliwia prowadzenie zajęć z gimnastyki i zawiera: drabinki, ławki gimnastyczne, skrzynię gimnastyczną 5-cio częściową, odskocznnię, materace i maty do ścieżki gimnastycznej, równoważnię gimnastyczną regulowaną, kółka gimnastyczne, drążki gimnastyczne zawieszane na drabinki (fot. 20, 21, 22 w załączniku Zal_Cz1_05_02).

Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna część zajęć dydaktycznych realizują także przy ulicy Dobrzańskiego 37 (osiedle Felin).

Wyposażenie poszczególnych sal i pracowni w sprzęty komputerowe a wraz z nim oprogramowanie komputerowe (m. in. Statistica, pakiet Office) oraz inne pomoce dydaktyczne przyczyniają się do kształtowania umiejętności praktycznych studentów kierunku Gospodarka przestrzenna (szczegółowy wykaz sal w załączniku Zal_Cz1_05_01)

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz działalności i komunikacji naukowej

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz ich wykorzystanie na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie znajdują się na wysokim poziomie. Internet jest powszechnie dostępny w pomieszczeniach użytkowanych przez pracowników dydaktycznych, naukowych i technicznych, w pracowniach i salach komputerowych, a także na terenie domów studenckich. Uczelnia uruchomiła dla studentów i doktorantów usługę „Office365”, umożliwiającą dostęp online do takich narzędzi, jak: poczta elektroniczna, Word, Excel, PowerPoint, OneDrive, Skype, Teams oraz Outlook, dostępnych za pośrednictwem przeglądarki internetowej. Ponadto uczelnia wykupiła subskrypcję Statistica Rozszerzony Pakiet Akademicki (z licencją akademicką Site License), z której mogą korzystać wszyscy pracownicy, studenci i doktoranci. Rejestracja oprogramowania wymaga posiadania adresu e-mail w domenach up.lublin.pl, up.edu.pl lub student.up.edu.pl. Oprogramowanie to jest dostępne bezpłatnie w ramach infrastruktury IT Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz na prywatnych komputerach studentów.

W ramach infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej od 2019 roku zapewnia studentom dostęp do zasobów chmury obliczeniowej oraz oprogramowania firmy Esri, obejmujących domowe licencje ArcGIS Pro, platformę przetwarzania danych w chmurze ArcGIS Online oraz szeroki wachlarz szkoleń online typu MOOC. Ukończenie tych szkoleń umożliwia uzyskanie certyfikatów imiennych, a dostęp do tych zasobów przyznawany jest corocznie w ramach 50 odnawialnych licencji. W trosce o rosnącą rolę otwartego dostępu do wiedzy, wykładowcy wspierają studentów w zakresie korzystania z oprogramowania GIS udostępnianego na zasadach otwartego dostępu, w szczególności rozwiązań OGC, takich jak Q-GIS oraz tematycznych repozytoriów wtyczek. Oprogramowanie GIS oraz CAD dostępne jest w trzech pracowniach komputerowych w których realizowane są zajęcia dydaktyczne na kierunku Gospodarka przestrzenna (pracownia 112 Agro I, pracownia 302 i 304 Agro II).

Na Uczelni i Wydziale systemowo wdrożono narzędzie do zdalnego nauczania - platformę Eduportal, której właścicielem jest Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (<https://platforma edukacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>). Istnieje również możliwość alternatywnego prowadzenia procesu dydaktycznego z wykorzystaniem platformy MS Teams. Dzięki temu na kierunku Gospodarka przestrzenna, w sytuacji kryzysowej (np. pandemia COVID-19), część zajęć może być prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pracownicy oraz studenci zostali przeszkoleni w zakresie posługiwania się wyżej wymienionymi systemami przeznaczonymi do kształcenia on-line, dodatkowo na stronie Uczelni dostępne są informacje odnośnie ich obsługi (<https://platforma edukacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>).

Studenci mają dostęp do podręczników i innych źródeł dzięki zdalnemu dostępowi do e-książek i fachowego piśmiennictwa poprzez bibliotekę UP w Lublinie. W trakcie kształcenia na odległość wykorzystywana jest infrastruktura informatyczna i oprogramowanie umożliwiające synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć a nauczycielami (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>).

W kompleksie dydaktycznym Agro II, budynku Biblioteki Głównej UP Studenci mogą korzystać z bezprzewodowego dostępu do sieci Internet (wymagana rejestracja adresu IP w Centrum Informatyki UP). Po zarejestrowaniu komputera w sieci uczelnianej studenci mogą również korzystać z sieci internetowej w domach studenckich oraz z gniazd internetowych w budynkach Uczelni. Biblioteka Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oferuje użytkownikom dostęp do bezpłatnej sieci

Wi-Fi oraz Oddziału Informacji Naukowej, w której użytkownicy mogą uzyskać między innymi pomoc w poszukiwaniu materiałów źródłowych. Biblioteka udostępnia 65 stanowisk komputerowych posiadającymi dostęp do Internetu, elektronicznej informacji naukowej, na wybranych stanowiskach dostępny jest również pakiet oprogramowania Statistica. Równolegle do infrastruktury IT, Biblioteka Główna rozwija system nowoczesnego umeblowania m. in. w formie foteli do prowadzenia wideokonferencji (6 foteli na parterze BG), licznych puff i innych nowoczesnych form umeblowania z których Studenci mogą korzystać w czasie godzin pracy BG..

W 2021 roku do studentów wszystkich kierunków realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii wysłano ankiety dotyczące jakości kształcenia zdalnego w semestrze zimowym i letnim roku akademickiego 2020/2021. Studenci wysoko ocenili poszczególne elementy składające się na nauczanie zdalne, tj. dostępność materiałów dydaktycznych, zrozumiałość przekazanych treści, ich czytelność, pomoc materiałów w utrwalaniu wiedzy oraz przygotowaniu się do zaliczenia/egzaminu czy jakość zdalnej komunikacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia i możliwość konsultacji. Również metody i narzędzia oceny uzyskania efektów uczenia się przyjęte podczas sesji egzaminacyjnej oceniono w większości pozytywnie. Za najbardziej efektywne w osiąganiu celów dydaktycznych i efektów uczenia się formy zajęć zdalnych studenci wskazali m.in. zajęcia prowadzone w czasie rzeczywistym na platformie (np. MS Teams), komunikację tekstową (mail, fora, czat), udostępnione przez prowadzącego na platformie materiały interaktywne czy nagrania audio-wideo.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenie dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Zgodnie z przyjętą na Uczelni strategią w zakresie zapewnienia bazy dydaktycznej, studenci z niepełnosprawnościami podejmujący kształcenie na Wydziale Agrobiotechnologii, jak i na innych Wydziałach UP w Lublinie, korzystają z ułatwień umożliwiających swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiając im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. Większość zajęć odbywa się w budynkach wolnych od barier architektonicznych, wyposażonych w windy, platformy oraz w podjazdy i miejsca parkingowe, natomiast korytarze, sale dydaktyczne i toalety przystosowane są do poruszania się na wózkach. (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepełnosprawnościami/udogodnienia/>). W Uczelni od 2022 roku funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Obecnie w Biurze zatrudniony jest m.in. specjalista ds. dostępności oraz pełnomocnik do spraw osób z niepełnosprawnościami. Działalność biura polega na kompleksowym wsparciu studentów, doktorantów i pracowników Uczelni z niepełnosprawnościami, rozpoznawaniu ich potrzeb i problemów, inicjowaniu przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków ich kształcenia i funkcjonowania, a także udzielaniu im indywidualnej pomocy. Jednostka ta zajmuje się także prowadzeniem działań związanych ze stwarzaniem studentom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, rozpoznawaniem ich oczekiwań oraz pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych problemów. Ponadto Biuro świadczy pomoc wydziałom i innym jednostkom organizacyjnym Uniwersytetu Przyrodniczego we wprowadzaniu rozwiązań dostosowujących Uczelnię do potrzeb studentów z niepełnosprawnością w zakresie wszystkich obszarów dostępności (architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej) oraz inicjuje działania mające na celu kształtowanie wśród pracowników Uczelni prawidłowych postaw wobec osób z niepełnosprawnością. Pracownicy jednostki odpowiadają również za informowanie kandydatów na studia o możliwości kształcenia studentów z niepełnosprawnością na UPL oraz

utrzymywaniu stałych kontaktów i współpracę z organizacjami zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnościami oraz działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wprowadza szereg działań mających na celu dostosowanie procesu rekrutacji dla osób z niepełnosprawnościami, ubiegających się o przyjęcie na studia. Obsługa kandydatów odbywa się w budynku Agro II, który jest w pełni przystosowany do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W obiekcie znajdują się odpowiednio dostosowane przestrzenie, z których kandydaci mogą skorzystać podczas procesu rekrutacyjnego. Na parterze budynku usytuowana jest sala komputerowa, wyposażona w pięć stanowisk komputerowych, dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym z regulowanymi stolikami i ergonomicznymi meblami.

Strony internetowe oraz internetowy system rejestracji kandydatów na studia zostały zaprojektowane z myślą o osobach niedowidzących, zapewniając dostępność treści. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie udostępnia również aplikację mobilną, która wspiera studentów z niepełnosprawnościami. Aplikacja ta zawiera informacje o udogodnieniach dostępnych na uczelni oraz umożliwia bezpośredni kontakt z odpowiednimi jednostkami uczelnianymi, oferując również ważne informacje dotyczące wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. W budynkach Agro I oraz Agro II wprowadzono liczne udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, takie jak wyznaczone miejsca parkingowe, dwie windy wewnętrzne, platformy elektryczne na schodach prowadzących do szatni oraz pomiędzy budynkami, drzwi wejściowe z automatycznym systemem otwierania, a także przystosowane sanitariaty. W Collegium Zootechnicum (Rektorat) znajduje się winda zewnętrzna z platformą (przy głównym wejściu do budynku), schodolaz, podjazd na schody wewnętrzne (z poręczą) oraz winda wewnętrzna (Zal_Cz1_05_03). Ponadto, w budynku znajduje się sanitariat dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Oba budynki są wyposażone w tyflomapy, które pomagają osobom z dysfunkcją wzrokową w orientacji przestrzennej, niwelując bariery nawigacyjne. Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest również w pełni przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zarówno pod względem architektonicznym, jak i technologicznym. Do budynku prowadzi podjazd, a wejścia są wolne od progów. Winda posiada kabinę dostosowaną do potrzeb osób poruszających się na wózkach oraz osób niewidomych i słabowidzących, z informacją głosową oraz przyciskami w alfabecie Braille'a. Na każdym piętrze znajdują się toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, a korytarze oraz pomieszczenia są dostosowane do poruszania się na wózkach inwalidzkich.

Biblioteka wyposażona jest w specjalistyczny sprzęt elektroniczny, w tym komputer z oprogramowaniem JAWS, MAGic i ABBYY Fine Reader, stacjonarny powiększalnik tekstu, lupa elektroniczna RUBY, skaner z ruchomym panelem oraz myszkę dostosowaną dla osób z niesprawnością nadgarstka. Udostępniany jest również katalog on-line, umożliwiający zamawianie książek z dowolnego miejsca za pomocą Internetu, a także bogaty zbiór zasobów elektronicznych, takich jak bazy danych, czasopisma i książki, z których osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać zdalnie, za pośrednictwem programu HAN. Dodatkowo, biblioteka oferuje specjalne strefy do nauki indywidualnej, wyposażone m.in. w cztery lampy antydepresyjne i kabiny akustyczne.

Takie kompleksowe podejście do kwestii dostępności stanowi istotny element polityki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, który stara się zapewnić pełną integrację osób z niepełnosprawnościami w życiu uczelni.

Uniwersytet Przyrodniczy oferuje także osobom z niepełnosprawnościami zajęcia sportowe, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Centrum Kultury Fizycznej i Sportu organizuje zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów z niepełnosprawnościami. Zajęcia w

większości prowadzone są w formie indywidualnej i są to: gimnastyka korekcyjna odbywająca się w sali fitness lub gimnastycznej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne – siłownia, pływanie oraz aqua aerobik – basen, ćwiczenia zwiększające wydolność oddechową (cardio) – sala aerobowa. Zajęcia sportowe odbywają się w dostosowanym dla osób z niepełnosprawnościami Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie, w którym zastosowano m.in. automatyczne drzwi wejściowe, zewnętrzny podjazd skierowany do drzwi wejściowych, wewnętrzną windę dostosowaną dla osób z niepełnosprawnościami – informacja głosowa oraz przyciski uruchamiające windę podpisane alfabetem Braille’a, rampy wspomagające na basenie, sanitariaty, tyflomapy oraz sala aktywizacji osób z niepełnosprawnościami wyposażona w specjalistyczne meblowanie, stanowisko komputerowe oraz sprzęt multimedialny.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie dysponuje bazą noclegową przystosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zlokalizowaną w trzech domach studenckich: Dom Studencki „Broadway” przy ul. Dobrzańskiego, oraz Dom Studencki „Cebion” i „Eskulap” przy ul. Langiewicza. Obiekty te zostały wyposażone w szereg udogodnień, w tym: zewnętrzne podjazdy lub pochylnie prowadzące do drzwi wejściowych, windy, schodołaz na schody dwustopniowe, platformę wewnętrzną, drzwi automatyczne, a także pokoje mieszkalne na parterze dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przy budynkach uczelni znajdują się również parkingi z miejscami wyznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje również możliwość realizacji zajęć dydaktycznych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia prowadzone są w salach pozbawionych barier architektonicznych i mogą odbywać się w formie indywidualnej lub grupowej, w zależności od potrzeb danego studenta. Materiały dydaktyczne są dostosowywane do specyficznych potrzeb studentów, np. poprzez wykorzystanie powiększonej czcionki, umożliwienie nagrywania zajęć na dyktafon, udostępnianie materiałów w wersji elektronicznej, a także poprzez możliwość skorzystania z dostępnego w wypożyczalni sprzętu technicznego Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (w tym notebooków, dyktafonów, powiększalników). Studenci z niepełnosprawnościami mają prawo skorzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie, w tym pomoc w bibliotece, w przygotowaniu materiałów do zajęć, prac zaliczeniowych i projektów inżynierskich. Mogą również skorzystać z pomocy tłumacza języka migowego (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/formy-wsparcia/>). UP dostosowuje również formy zaliczeń i egzaminów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w zakresie: formy zaliczenia (np. z pisemnej na ustną, zdalną lub odwrotnie), czasu trwania egzaminu (wydłużenie), formy egzaminu (umożliwienie pisania egzaminu przy komputerze ze specjalistycznym oprogramowaniem).

Uniwersytet umożliwia także naukę języków obcych w formie dostosowanej (w formie spotkań indywidualnych lub grupowych) w salach wolnych od barier architektonicznych oraz w sali aktywizacji osób z niepełnosprawnościami, z możliwością dostosowania materiałów dydaktycznych (np. materiały w wersji elektronicznej, powiększona czcionka), z wykorzystaniem specjalistycznych sprzętów (powiększalnik, pętla induktofoniczna, notebooki, dyktafony) oraz pomocy tłumacza języka migowego.

Ponadto uczelnia realizuje zajęcia z animaloterapii, które są przygotowywane i prowadzone przez zespół specjalistów z zakresu zoopsychologii, pedagogiki specjalnej i leczniczej, terapeutów zajęciowych oraz studentów. Zajęcia odbywają się w formie cyklu spotkań, opierają się na bezpośrednim kontakcie ze zwierzęciem i mają wymiar edukacyjno-

terapeutyczny. (https://up.lublin.pl/osoby-z-niepełnosprawnościami/formy-wsparcia/#strefa_animaloterapii)

Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami oferuje także wsparcie w postaci konsultacji psychologicznych. Na uczelni na stałe zatrudniony jest psycholog w pełnym wymiarze czasu pracy. Z usług psychologa może skorzystać każdy student, doktorant lub pracownik Uniwersytetu Przyrodniczego potrzebujący wsparcia lub pomocy psychologicznej. Porady odbywają się w budynku Collegium Agronomicum II przy ul. Akademickiej 15. Informacje dotyczące konsultacji psychologicznych dostępne są na stronie uczelni (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepełnosprawnościami/porady/>) oraz plakatach umieszczonych na tablicach informacyjnych.

W 2021 roku Uczelnia podpisała porozumienie o współpracy z Fundacją Heros (organizacja pozarządowa) działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami, która podejmuje działania mające na celu niwelowanie barier utrudniających funkcjonowanie społeczne i zawodowe osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/blog/podpisanie-porozumienia-z-fundacja-heros/>).

Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON przyznała Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie wyróżnienie w konkursie „Lodołamacze 2021” w dwóch kategoriach: INSTYTUCJA za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia”, a także PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za „przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością”. Zdaniem Kapituły Konkursowej „Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych stanowi wzór godny naśladowania” <https://up.lublin.pl/blog/uniwersytet-przyrodniczy-w-lublinie-wyrozniony-w-konkursie-lodolamacze-2021/>.

Od 2023 r. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na podstawie zawartego porozumienia o współpracy pomiędzy z pięcioma Lubelskimi uczelniami, współorganizuje i uczestniczy w Lubelskich Dniach Integracji. Inicjatywa ma na celu rozwijanie współpracy i wymianę doświadczeń w zakresie działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, specjalnymi potrzebami oraz osób będących w kryzysie psychicznym. Wydarzenie sprzyja zwiększeniu świadomości na temat zagadnień związanych z dostępnością, niepełnosprawnością i różnorodnością, a także wzmacnia integrację środowisk akademickich.

(<https://up.lublin.pl/blog/i-lubelskie-dni-integracji-w-mediach/> , <https://up.lublin.pl/blog/ii-lubelskie-dni-integracji-3/>).

Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Nowoczesna infrastruktura naukowo-badawcza korzystnie wpływa na jakość prowadzonych badań naukowych oraz na realizację procesu kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna. Wyposażenie sal (Zal_Cz1_05_01) oraz dostępność specjalistycznego oprogramowania komputerowego stwarza odpowiednie warunki, sprzyjające samodzielnej aktywności naukowej studentów kierunku w ramach przedmiotów objętych programem studiów oraz działalności w kołach naukowych. Studenci mają możliwość korzystania z oprogramowania udostępnianego w ramach usługi Microsoft **Office 365** wersja licencji A1 (poczta, Word, Excel, Power Point, OneDrive, Skype, MS-Teams, Outlook) oraz **Statistica** które są pomocne przy opracowaniu wyników badań w czasie przygotowywania zagadnienia problemowego. Ze względu na silne powiązanie treści programowych kierunku Gospodarka przestrzenna z geoinformacją, Studentom kierunku udostępniane jest również

specjalistyczne oprogramowanie ArcGISPro do wykonywania analiz przestrzennych. W ramach udostępnianego pakietu 50 rocznych licencji oprogramowania ArcGIS, Studenci mają również dostęp do platformy obliczeń w chmurze oraz oprogramowania typu WebGIS (m. in. Survey 123, Story Maps, Map Viewer). Ponadto, w ramach bezpłatnych licencji oferowanych przez firmę Autodesk, Studentom kierunku Gospodarka przestrzenna udostępniane jest również oprogramowanie wspierające prace projektowe inżynierskie - **AutoCad**. Równoległe z produktami komercyjnymi, Studenci w ramach ćwiczeń laboratoryjnych korzystają o oprogramowania rozwijanego przez OGC, w szczególności Q-GIS. Oprogramowanie **Q-GIS** zainstalowane jest w trzech pracowniach komputerowych (Agro I 112 oraz Agro II 304 i 302).

Pracownicy Wydziału opracowują pomoce dydaktyczne w formie podręczników, skryptów, rozdziałów w podręcznikach akademickich/monografiach naukowych oraz innych materiałów dydaktycznych, w tym udostępnianych on-line. W celu ułatwienia dostępności do dorobku naukowego pracowników uczelni uruchomiono OpenUP – Otwarty Portal Wiedzy, System Informacji Naukowej UP w Lublinie (<https://open.up.lublin.pl/Uczelnia/Wyszukiwarka>).

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny w zakresie dyscyplin, których dotyczą prowadzone zajęcia i stopniowo zamieszczają swoje publikacje naukowe na portalu OpenUP.

W latach **2018-2024** pracownicy omawianego kierunku opublikowali oni łącznie 415 prac z listy JCR, 212 publikacji bez IF, 19 prac w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science oraz łącznie 168 monografii, rozdziałów w monografii, redakcji monografii naukowych wieloautorskich, a także 5 patentów, 471 materiałów konferencyjnych oraz 45 publikacji popularno-naukowe (Zal_Cz1_01_02), z których część wykorzystywana jest w procesie dydaktycznym i polecana studentom w celu rozszerzenia wiedzy w danym zakresie.

Duża część tych publikacji jest zdalnie dostępna dla studentów przez Bibliotekę Główną UP. Dodatkowo materiały dydaktyczne mogą być udostępniane studentom drogą elektroniczną: przesyłane pocztą e-mail, przez platformy Eduportal i MS Teams (dostępną w ramach darmowego dla wszystkich studentów i pracowników elektronicznego pakietu Office365).

System biblioteczno-informacyjny Uczelni

Studenci, oraz pracownicy Wydziału Agrobioinżynierii mają stały i nieograniczony dostęp do zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (BG UP Lublin). Biblioteka gromadzi literaturę polską i obcą związaną z profilem pracy naukowej i dydaktycznej pracowników Uczelni. Księgozbiór obejmuje literaturę tematyczną z zakresu kształcenia studentów kierunku Gospodarka przestrzenna. Ponadto, Biblioteka dysponuje literaturą z obszaru nauk rolniczych, ogrodnictwa, zootechniki, medycyny weterynaryjnej, technologii żywności, agrobiznesu, techniki rolniczej, maszynoznawstwa przemysłowego, spożywczego oraz biologii, biotechnologii, ochrony środowiska, a także (wybiórczo) medycyny, matematyki, fizyki, chemii i podstawy techniki.

Zasoby elektroniczne biblioteki składają się z 442.951 tytułów książek w formie elektronicznej; czasopisma w formie elektronicznej obejmują 13.923 tytułów. Biblioteka udostępnia również 58 baz danych oraz 1925 innych zasobów elektronicznych, na które składają się m.in. normy oraz patenty.

Spośród powyższych 70 stanowią czasopism dedykowane Studentom kierunku Gospodarka przestrzenna (Zal_Cz1_05_04a) oraz 1074 pozycje książkowe (Zal_Cz1_05_04b). Ważnym uzupełnieniem tego zasobu jest księgozbiór Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu udostępniający Studentom 117 pozycji książkowych o tematyce związanej z planowaniem i gospodarką przestrzenną (Zal_Cz1_05_06). Dodatkowym źródłem wiedzy są publikacje wykładowców

kierunku Gospodarka przestrzenna zebrane w formie metadanych bezpośrednio na stronie internetowej Biblioteki Głównej: <https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/>; analogiczny spis obejmujący okres sześciu ostatnich lat dostępny jest również w Zał_Cz1_01_02.

Użytkownicy Biblioteki mogą zamawiać zbiory biblioteczne na miejscu w bibliotece lub poprzez Internet. W latach 1995-2020 Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie użytkowała zintegrowany system biblioteczny VTLS/Virtua, a od 2020 roku wdrożony został system Koha. Dzięki nowoczesnym systemom bibliotecznym istnieje możliwość korzystania z katalogu komputerowego z dowolnego miejsca na świecie (<https://katalog.bg.up.lublin.pl/>). Studenci, pracownicy oraz doktoranci Wydziału Agrobiotechnologii mają dostęp do wybranych źródeł elektronicznych za pośrednictwem komputerów znajdujących się w sieci uczelnianej, jak również posiadają możliwość zalogowania się do elektronicznych zasobów poprzez system HAN (Hidden Automatic Navigation) z dowolnego urządzenia. Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna mają pełen dostęp do wielu baz bibliograficzno-bibliometryczno-abstraktowych (CAB Abstracts, Scopus, Web of Science, Journal Citation Reports, Medline, Agro, SIGŻ, PSJD) oraz częściowy dostęp do baz pełnotekstowych (Serwis EMIS, Science Direct – Elsevier, Springer, Wiley, Oxford, Knovel, Bazy CABI, Serwis EBSCOhost, Wydawnictwo Cambridge, Biblioteka Nauki, Ibuk Libra) (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>), wzbogaconych o narzędzia Ovid LinkSolver linkujące do pełnych tekstów oraz wydawnictw. Studenci, doktoranci i pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą korzystać z dostępu do e-czasopism, e-książek i E-Norm. W uczelnianej bibliotece istnieje również możliwość korzystania, na indywidualne zamówienie, z dokumentów Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Dla grup seminaryjnych Oddział Informacji Naukowej prowadzi szkolenia z zakresu metodyki wyszukiwania źródeł informacji naukowej umożliwiające efektywne korzystanie ze wszystkich dostępnych w bibliotece e-zasobów i materiałów drukowanych. Biblioteka oferuje też możliwość prowadzenia szkoleń indywidualnych. Jednostką wspierającą przy wyszukiwaniu literatury jest Oddział Informacji Naukowej.

Księgozbiory są na bieżąco aktualizowane, a brak poszukiwanej literatury można zgłosić pod adresem gromadzenie@up.lublin.pl, lub samodzielnie za pośrednictwem formularza dostanego na stronie Biblioteki Głównej <https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP>. Oddział Gromadzenia, Opracowywania i Automatyzacji Biblioteki UP w Lublinie przesyła informacje o nowościach, które mogłyby służyć jako podręczniki studentom Uczelni. Publikacje (książki i artykuły), które nie znajdują się w zbiorach Biblioteki Głównej UP, a które są niezbędne do prowadzenia badań i przygotowania zagadnień problemowych (projektów dyplomowych), sprowadzane są w ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej z innych bibliotek w kraju i z zagranicy (318 zamówień). Na stronie <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta-biblioteka/propozycja-zakupu/> Rada Programowa, Prodziekan kierunku, prowadzący zajęcia oraz studenci mogą zgłaszać propozycje zakupu potrzebnych w toku nauki pozycji brakujących w zasobach BG.

W ramach prac dokumentacyjnych pracownicy Oddziału Informacji Naukowej opracowali i na bieżąco uzupełniają bazę bibliograficzno-bibliometryczną „Bibliografia Publikacji Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”, która dostępna jest w Internecie pod adresem <https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/> i zawiera obecnie ponad 59067 rekordów. Baza rejestruje dorobek naukowy wszystkich pracowników UP w Lublinie oraz umożliwia studentom odnalezienie publikacji osób prowadzących z nimi zajęcia. Biblioteka Główna prowadzi też instytucjonalne Repozytorium UP w Lublinie, które gromadzi, przechowuje i udostępnia materiały o charakterze naukowym i w myśl ruchu Open Access zapewnia otwarty dostęp do publikacji naukowych. W zbiorach Repozytorium w formie cyfrowej znajdują się artykuły naukowe, materiały

dydaktyczne i konferencyjne, monografie lub ich rozdziały, dane badawcze. Pozycje udostępniane w ramach tych dwóch baz są cennym uzupełnieniem informacji dla studentów kierunku Gospodarka przestrzenna.

W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje czytelnia, zlokalizowana na dwóch piętrach budynku, w której są dostępne na piętrze II (42 krzesła i 18 puf), na piętrze III (56 krzesła i 15 puf). Łącznie 168 miejsc w tym 31 miejsc to stanowiska z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. W Informatorium BG znajduje się 18 miejsc z komputerami z dostępem do stałego łącza internetowego, dodatkowo 10 – „w trybie laptop”. W Wypożyczalni BG znajduje się 10 miejsc z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. Łącznie, na piętrach 0÷3 Studentom udostępnianych jest 65 różnych stanowisk komputerowych. Ponadto Biblioteka dysponuje czytelnią, w której są 3 pokoje przeznaczone do pracy indywidualnej, 2 pokoje ze sprzętem multimedialnym do pracy w grupach oraz trzy kabiny akustyczne przystosowane do pracy 1-4 osób. W Bibliotece przygotowane zostały także przyjazne strefy (Informatorium, Czytelnia) z wygodnymi sofami, fotelami i pufami, a dla tych, którzy lubią uczyć się na świeżym powietrzu, istnieje możliwość skorzystania z zielonego tarasu.

Od 19 maja 2023 roku studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą korzystać ze strefy relaksu Eko-HUB w budynku Collegium Agronomicum II (ul. Akademicka 15), na drugim piętrze. Projekt zrealizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem „Polska Ekologia”.

Eko-HUB ma na celu integrację społeczności akademickiej, studentów oraz doktorantów. Tworzenie takich przestrzeni jak strefa chillout jest doskonałą formą odpoczynku, ale również spotkań i wymiany pomysłów, które z czasem mogą przerodzić się w innowacyjne rozwiązania zarówno na uczelni jak i przy współpracy z przedsiębiorcami na rynku. Strefa jest wyposażona w leżaki, pufy oraz przyjemną i odprężającą zieleń roślinną. W Eko-HUB można miło i wygodnie spędzać czas w trakcie przerw między zajęciami. To również miejsce, w którym można spokojnie usiąść i porozmawiać w gronie znajomych przygotowując się np. do nadchodzącej sesji. Strefa jest dostępna przez cały czas.

Ułatwieniem dla użytkowników Biblioteki jest możliwość skorzystania z wrzutni, do której samodzielnie zwrócić można książki oklejone etykietami RFID oraz z książkomatu, umożliwiającego odbiór zamówionych książek poza godzinami pracy Biblioteki. W budynku Biblioteki Głównej istnieje możliwość dostępu do Internetu poprzez sieć Wi-Fi. Bezprzewodowa sieć biblioteczna Wi-Fi udostępniana jest studentom, doktorantom i pracownikom UP nieodpłatnie.

Od 2012 roku Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mieści się w nowym budynku i pełni rolę Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej, a zainteresowani użytkownicy mają otwarty dostęp do pełnych zasobów i wszystkich księgozbiorów. Budynek Biblioteki Głównej UP w Lublinie, tak jak inne obiekty Uczelni, jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wjazd do Biblioteki Głównej dla osób z niepełnosprawnością ruchową możliwy jest za pomocą podjazdu przy głównym wejściu do biblioteki (Za1_Cz1_05_05).

Udogodnienia architektoniczne w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie Gmach Biblioteki Głównej UP w Lublinie jest przystosowany do potrzeb czytelników z niepełnosprawnościami:

- wejścia dla czytelników nie mają progów;
- winda posiada kabinę dostosowaną dla osób poruszających się na wózkach oraz niewidomych/niedowidzących (informacja głosowa oraz przyciski uruchamiające windę są podpisane brajlem);

- na każdym piętrze budynku biblioteki znajdują się toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo;

- korytarze i pomieszczenia przystosowane do poruszania się na wózkach,
- bramki w Czytelni mają odpowiednią szerokość dla wózków inwalidzkich;
- udostępniono pokoje do pracy indywidualnej.

Specjalistyczny sprzęt w Czytelni:

- komputer z oprogramowaniem dla osób niedowidzących i słabowidzących: JAWS, MAGic, ABBYY Fine Reader;

- stacjonarny powiększalnik tekstu – stanowisko dla użytkowników z dysfunkcją wzroku;
- lupa elektroniczna RUBY wyposażona w 4,3 calowy ekran LCD z możliwością powiększenia obrazu od 2 do 14 razy;

- skaner z ruchomym panelem sterowania umożliwiającym korzystanie osobom poruszającym się na wózku inwalidzkim

- myszka dla osób z niesprawnością nadgarstka.
- biurko z elektryczną regulacją blatu dostosowane do pracy w pozycji siedzącej jak i stojącej.

Inne ułatwienia w Bibliotece Głównej UP w Lublinie dla osób z niepełnosprawnościami:

- wypożyczalnia oraz Punkt informacyjny Biblioteki Głównej UP mieszczą się na parterze budynku biblioteki. Biblioteka Główna UP udostępnia katalog online, umożliwiając zamawianie książek z dowolnego komputera podłączonego do sieci. Przy niektórych opisach bibliograficznych w katalogu, znajduje się odniesienie do dokumentów elektronicznych. Biblioteka udostępnia bogate zasoby elektroniczne (bazy danych, czasopisma, książki) z których Czytelnicy z niepełnosprawnościami mogą korzystać zdalnie poprzez program HAN. Pracownicy biblioteki służą pomocą w znalezieniu informacji oraz dostarczeniu potrzebnych materiałów z innych pięter biblioteki.

Dodatkowo każda jednostka Wydziału udostępnia studentom własne księgozbiory, zgromadzone w bibliotekach instytutów, katedr i zakładów (zwłaszcza podczas pracy na seminariach dyplomowych). Ze względu na uniwersytecki charakter Lublina, z inicjatywy Związku Uczelni Lubelskich powstał projekt Wirtualna Karta Biblioteczna. Studenci naszej Uczelni mogą korzystać bezpłatnie z zasobów wszystkich bibliotek uniwersyteckich w Lublinie. Upoważnia do tego Wirtualna Karta Biblioteczna.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie posiada nowoczesną i wyspecjalizowaną infrastrukturę dla potrzeb kierunku. Za ciągły jej rozwój i doskonalenie odpowiedzialni są Dziekan, Prodziekani, Dyrektorzy Instytutów, Kierownicy (katedr, zakładów), Przewodniczący oraz członkowie Rady Programowej kierunku Gospodarka przestrzenna, jak również pozostali pracownicy, zgodnie z zasadami opisanymi w **Procedurze WA-A5** oceny bazy materialnej (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A5-Procedura-oceny-bazy-materialnej.pdf>). Kierownicy jednostek sprawujący nadzór nad prawidłowym wykorzystaniem aparatury/przyrządów/sprzętu specjalistycznego w ramach poszczególnych modułów, przed rozpoczęciem roku akademickiego przeprowadzają ocenę stanu bazy dydaktycznej i dydaktyczno-naukowej oraz potrzebnych inwestycji (w tym naprawy, remontu, zakupu pomocy dydaktycznych i innych środków niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych), które mogą być zgłaszane przez nauczycieli akademickich oraz pracowników inżynierijno-technicznych. Kierownicy jednostek po stwierdzeniu konieczności uzupełnienia bazy materialnej lub potrzeby przeprowadzenia modernizacji składają stosowne zapotrzebowanie do JM

Rektora lub Dziekana. Kierownicy jednostek informują także właściwą radę programową o warunkach studiowania i konieczności uzupełnienia zasobów bibliotecznych. Prawo do zgłaszania potrzeb w zakresie infrastruktury dydaktycznej i innych zasobów materialnych mają również studenci i mogą je kierować bezpośrednio do osób prowadzących zajęcia lub przekazywać do opiekunów roku. Pracownicy oraz studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą również zgłaszać propozycje zakupu książek do biblioteki. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie: <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta-biblioteka/propozycja-zakupu/>. W ostatnich latach pracownicy Biblioteki Głównej UP w Lublinie przeprowadzili wśród studentów, doktorantów i pracowników ankietę na temat potrzeb użytkowników Biblioteki, w której można było zgłaszać swoje opinie o pracy i znajomości Biblioteki oraz dostępności zasobów bibliotecznych. Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej organizują i/lub informują na bieżąco o dodatkowych szkoleniach z funkcjonowania baz danych, prowadzonych przez zewnętrznych wykwalifikowanych szkoleniowców, aby zwiększyć świadomość funkcjonalności oraz dostępność zawartości konkretnej bazy danych, co przekłada się na zwiększenie jej wykorzystania. Ponadto organizowane są szkolenia z zagadnień otwartej nauki, bibliometrii i wolnych licencji oraz sztucznej inteligencji w nauce.

Analiza informacji nt. stanu bazy dydaktycznej i naukowej pozwoliła wyznaczyć kierunki jej udoskonalania. Dlatego w ostatnim czasie zmodernizowano salę komputerową 112 w budynku Agro I.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

.P.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Współpraca Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna obejmuje różnorodne formy współdziałania z instytucjami publicznymi, przedsiębiorstwami, organizacjami społecznymi oraz ekspertami. Aktywności te przyczyniają się do ciągłego doskonalenia programu studiów oraz przygotowują absolwentów do efektywnego funkcjonowania na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy.

Podmioty, z którymi nawiązana została współpraca należą do dwóch grup: 1) instytucje akademickie i naukowe, dzięki którym możliwe jest zapewnienie wiedzy o najnowszych osiągnięciach naukowych oraz koncepcjach, trendach i wyzwaniach związanych z kształceniem na kierunku Gospodarka przestrzenna, oraz 2) administracja publiczna i przedsiębiorcy, którzy inicjują i konsultują

zmiany w programie studiów, a także zapewniają praktyki zawodowe dla studentów kierunku, czy pracę dla absolwentów

W zakresie współpracy z instytucjami akademickimi i naukowymi Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie jest członkiem i jednym z inicjatorów powołania Związku Uczelni Lubelskich (ZUL). Inicjatywa ta integruje środowisko akademickie Lublina i zacieśnia współpracę w zakresie kształcenia, dydaktyki, nauki i badań, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także kultury i sportu. Członkami Związku, poza Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie są: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Politechnika Lubelska oraz Uniwersytet Medyczny w Lublinie (www.4zul.pl). W ramach współpracy pracownicy Wydziału (Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej) biorą udział w programie „Staż za miedzą”, który pozwala na zdobycie doświadczenia i nawiązania kontaktów naukowych dla realizacji projektów, a także pogłębienia praktyki dydaktycznej.

Współpraca z innymi ośrodkami m.in.: Szkołą Główną Handlową w Warszawie, Instytutem Technologiczno-Rolniczym w Falentach, Uniwersytetem Mendla w Brnie, Politechniką Berlińską, Wydział V - Nauki o Życiu i Technologia w Berlinie, Nacjonalnym Ukraińskim Uniwersytetem Leśno-Technicznym we Lwowie, Uniwersytetem w Tartu (Estonia) czy Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tuşba/Van w Turcji zapewnia pracownikom Wydziału (w tym Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej) odbycie staży, szkoleń oraz wykładów, dzięki czemu poznają dobre praktyki dotyczące prowadzenia badań naukowych oraz kształcenia studentów, które później wykorzystują w trakcie opracowywania programów kształcenia oraz pracy dydaktycznej.

Formy współpracy Wydziału z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego mają bardzo wszechstronny i zróżnicowany charakter. Z punktu widzenia przygotowywania oraz realizacji programów kształcenia najistotniejsze są: 1) konsultacje programów kształcenia i udział w procesie dydaktycznym, 2) organizowanie praktyk zawodowych oraz ćwiczeń terenowych, 3) opracowywanie projektów, ekspertyz i raportów na potrzeby instytucji zewnętrznych, a także organizowanie konferencji zrzeszających przedstawicieli nauki, samorządów, sektora biznesowego oraz organizacji społecznych, umożliwiając wymianę wiedzy i doświadczeń.

Szczególnie ważne są relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie opracowywania programów kształcenia i udział pracowników administracji publicznej i pracodawców w procesie dydaktycznym. Ma on charakter stały i zorganizowany, przede wszystkim poprzez funkcjonowanie Rady Interesariuszy Zewnętrznych, powoływanej przez Kolegium Wydziału, w skład której wchodzi przedstawiciele instytucji gospodarczych, samorządowych i społecznych zgłoszonych przez Dziekana oraz członków Kolegium Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Regulamin-Rady-Interesariuszy-2.pdf>); (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Sklad-Rady-Interesariuszy.pdf>). Nauczyciele akademicki, szczególnie z Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej również współpracują z wieloma przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego (Za1_Cz1_06_01). Członkowie Rady Interesariuszy Zewnętrznych, do których należą m.in. przedstawiciele Urzędu Miasta Lublina, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz wójtowie gmin województwa lubelskiego, mają za zadanie wspieranie Rady Programowej w działaniach na rzecz aktualizacji i doskonalenia praktycznych aspektów kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna m.in. podczas corocznie organizowanych Dni Kierunku (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>). W trakcie tych spotkań prezentowany jest program studiów, omawiane są efekty kształcenia, a następnie odbywa się dyskusja na temat propozycji i potrzeby dokonania modyfikacji w treści programowej w celu poprawy jakości kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności oraz pozyskiwanych kompetencji

studentów kierunku dla potrzeb zwiększenia ich szans na rynku pracy i znalezienia zatrudnienia w wybranym zawodzie (Zal_Cz1_06_02). W trakcie tych spotkań dyskutowane są również kwestie dotyczące realizacji praktyk zawodowych studentów wraz ze wskazaniem potencjalnych miejsc ich odbywania.

W 2017 roku, na podstawie opinii studentów i interesariuszy zewnętrznych, w programie studiów na kierunku Gospodarka Przestrzenna wprowadzono znaczące zmiany mające na celu lepsze dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy. W odpowiedzi na te potrzeby zwiększono liczbę godzin zajęć projektowych oraz zajęć z zakresu Systemów Informacji Przestrzennej (GIS), takich jak grafika inżynierska, modelowanie przestrzeni miejskiej, komputerowe wspomaganie projektowania i modelowanie 3D. Uznano je za niezbędne w nowoczesnym planowaniu przestrzennym. Wprowadzono nowe moduły do wyboru, umożliwiając studentom samodzielne kształtowanie ścieżki edukacyjnej w wymiarze co najmniej 30% punktów ECTS. Równocześnie zmniejszono liczbę godzin w niektórych modułach, takich jak technologie informacyjne, gospodarka wodna i systemy terenów zieleni, aby zrównoważyć zmiany w obciążeniu zajęć. Dostosowano także efekty kształcenia do wymagań Polskiej Ramy Kwalifikacji, redukując ich liczbę i skupiając się na kluczowych kompetencjach. W programie uwzględniono także zwiększenie liczby godzin wychowania fizycznego, zgodnie z zaleceniami władz uczelni (Zal_Cz1_02_05).

Podczas Dni Kierunku, które odbyły się w 2022 i 2023 roku (Zal_Cz1_02_04) (<https://www.facebook.com/share/p/1E9aeC6oE4/>), (<https://www.facebook.com/share/p/1Ba2GNX94Q/>), szczególny nacisk położono na kwestie związane z praktycznym wykorzystaniem wiedzy przez studentów oraz na wprowadzenie nowych modułów dotyczących technik GIS, cyfryzacji aktów planowania przestrzennego oraz ochrony dziedzictwa kulturowego. Interesariusze zewnętrzni wskazali na potrzebę pogłębienia współpracy poprzez organizację dodatkowych praktyk, staży oraz wspólnych projektów badawczo-wdrożeniowych.

W 2022 roku, na podstawie wniosków z Dni Kierunku Gospodarka przestrzenna oraz uwag studentów, dokonano dalszych modyfikacji programu studiów (Zal_Cz1_02_04). Zmiany obejmowały wprowadzenie nowego przedmiotu „Analizy przestrzenne w Q-GIS” w bloku B, zastępując dotychczasowy przedmiot „Modelowanie w GP”. Studenci podkreślali potrzebę praktycznego rozwijania umiejętności w Q-GIS, co znalazło swoje odzwierciedlenie w nowym planie studiów. Wprowadzono także zmiany w strukturze przedmiotów do wyboru, przenosząc „Management & development of forests and open areas” z bloku F do bloku C oraz „Kształtowanie przestrzeni wiejskiej” z bloku C do bloku F. Skorygowano nazwy kilku przedmiotów, aby lepiej odpowiadały ich aktualnej treści, na przykład „Geodezja i kartografia” zmieniono na „Zaawansowane metody pomiaru w geodezji i kartografii”. W odpowiedzi na sugestie Interesariuszy zewnętrznych zdecydowano o zmianie form zajęć w niektórych przedmiotach (Dni kierunku 2023), poprzez rozszerzenie ich o dodatkowe ćwiczenia, co zwiększy praktyczny charakter kształcenia. Zwiększono udział godzin zajęć praktycznych w kilku przedmiotach, takich jak „Ekonomia społeczna” i „Marketing terytorialny”, co zwiększało praktyczny charakter kształcenia. Wszystkie te zmiany miały na celu wzrost atrakcyjności programu studiów oraz lepsze przygotowanie studentów do wyzwań współczesnego rynku pracy (Zal_Cz1_02_05).

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego pełnią ważną rolę w procesie dydaktycznym, stanowiąc źródło wiedzy praktycznej. W ramach ćwiczeń z przedmiotu Planowanie przestrzenne (III rok, 5 semestr) część zajęć jest prowadzona przez pracowników Wydziału Planowania Urzędu Miasta Lublina – kierownika oraz inspektora w referacie planowania. Uczestnictwo studentów w zajęciach prowadzonych przez specjalistów umożliwia im poznanie rzeczywistych problemów

planistycznych oraz wyzwań, z jakimi mierzy się administracja publiczna. Dzięki temu studenci zyskują lepsze zrozumienie skomplikowanych uwarunkowań społeczno-gospodarczych i prawnych związanych z planowaniem przestrzennym. W ramach przedmiotu Planowanie zintegrowane, realizowanego na drugim stopniu studiów studenci uczestniczą w spotkaniach z przedstawicielami władz gminy Karczmiska, przedstawicielami referatu planowania w tej gminie i przedstawicielami stowarzyszeń i organizacji działających na terenie gminy. Spotkania umożliwiają studentom lepsze poznanie procesów planistycznych i realnych wyzwań jakie napotyka gmina na różnych etapach planowania i budowania zintegrowanej strategii. W ramach ćwiczeń z przedmiotu Ruralistyka oraz przedmiotu Smart Sprawl studenci biorą udział w zajęciach prowadzonych przez pracowników Muzeum Wsi Lubelskiej. Podczas tych zajęć studenci zapoznają się z historią kształtowania przestrzeni wiejskiej i wiejskim dziedzictwem kulturowym Lubelszczyzny, mają możliwość pogłębienia wiedzy i wrażliwości w zakresie możliwości ochrony wiejskiego dziedzictwa kulturowego. Podczas zajęć z przedmiotu Zasady projektowania przestrzennego studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez pracowników Muzeum Historii Miasta Lublina. Podczas spotkań studenci zapoznają się z historią kształtowania przestrzeni miasta Lublina i jego okolic, poznają historyczne elementy kompozycji urbanistycznej miasta oraz procesy które wpłynęły na współczesne ukształtowanie Lublina. W ramach przedmiotu Zasady projektowania przestrzennego studenci uczestniczą w spotkaniach z przedstawicielami instytucji kultury takich jak Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN. Podczas spotkań prowadzonych na terenie Ośrodka zapoznają się z przedwojenną i powojenną historią kształtowania miasta Lublina, związaną zwłaszcza z nieistniejącą już dzielnicą żydowską w Lublinie, mają również możliwość poznać społeczne, kulturowe i historyczne aspekty kształtowania przestrzeni miasta. W ramach ćwiczeń z przedmiotu Budownictwo studenci uczestniczyli w spotkaniu z przedstawicielami organizacji Baobab w nowo wyremontowanym budynku Baobab na Krakowskim Przedmieściu w Lublinie, gdzie mieli możliwość zapoznania się ze współczesnymi trendami kształtowania architektury na potrzeby integracji różnych grup społecznych oraz mieli okazję zapoznać się w praktyce z zasadami projektowania uniwersalnego oraz możliwościami adaptacji historycznej zabudowy do współczesnych potrzeb mieszkańców miasta.

Studenci mają okazję uczestniczyć w licznych szkoleniach i warsztatach organizowanych przez instytucje zewnętrzne (Za1_Cz1_01_09). Przykładem takiej inicjatywy był projekt Urzędu Miasta Lublina "Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030". Spotkanie poprzedziły warsztaty prowadzone w ramach działań Samorządowej Akademii Zarządzania Strategicznego zatytułowane "Jak zidentyfikować i zdefiniować ramy tematyczne strategii rozwoju gminy?" Celem warsztatów było doświadczenie procesu decyzyjnego będącego punktem wyjścia oraz jednym z najważniejszych etapów prac nad strategią rozwoju, determinującym kształt dokumentu, natomiast rezultatem wypracowanie podstawowej listy obszarów wyznaczających zakres roboczy procesu strategicznego – kluczowego wyzwania z jakim mierzy się większość samorządów przystępujących do opracowania strategii rozwoju (<https://www.facebook.com/share/p/15b7Q4F9sv/>). Warsztaty prowadzone były przez Głównego specjalistę ds. Planowania Strategicznego w Wydziale Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin oraz dr hab. prof. SGH Ewelinę Szczech-Pietkiewicz. W spotkaniu brali udział pracownicy Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej (prof. Dr hab. Halina Lipińska, dr inż. arch. Małgorzata Sosnowska, dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek, dr inż. Agnieszka Kępkowicz) oraz studenci kierunku Gospodarka przestrzenna.

Istotnym elementem programu studiów jest organizacja praktyk zawodowych. Dzięki współpracy z lokalnymi jednostkami samorządu terytorialnego (m.in. Urząd Miasta Lublina, Urząd Gminy Biłgoraj, Starostwo Powiatowe w Tarnobrzegu, Urząd Miasta Tarnobrzeg, Urząd Gminy Grębów), studenci mają możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego w rzeczywistych

warunkach pracy. Miejsca odbywania praktyk dla studentów kierunku Gospodarka przestrzenna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oferują także: Wojewódzki Konserwator Zabytków w zakresie projektów związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego, Lubelska Spółdzielnia Mieszkaniowa, w zakresie nieruchomości, czy Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN, który angażuje studentów do prac nad tworzeniem przestrzeni Miasta Lublina (<https://www.facebook.com/share/p/19H1ukjnpC/>).

Środowisko zewnętrzne bierze udział w organizacji ćwiczeń terenowych dla studentów. Wójt gminy Biłgoraj, w ramach takich spotkań zaproponował wykorzystanie bieżących problemów przestrzennych swojej gminy jako „poligonu doświadczalnego”, co pozwoliło studentom na zastosowanie wiedzy teoretycznej w praktyce oraz zdobycie umiejętności analitycznych i diagnostycznych (Zal_C1_02_04). Z kolei współpraca z Zakładem Zagospodarowania Odpadów KOM-EKO oraz z Kopalnią węgla „Bogdanka” daje możliwość zapoznania się w ramach zajęć terenowych ze sposobami zagospodarowania terenów przemysłowych, poprzemysłowych i zdegradowanych.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym powstają liczne projekty, w które angażowani są studenci kierunku Gospodarka przestrzenna i ich opiekunowie. Istotna współpraca została zapoczątkowana przez zespół prof. Stanisława Barana na terenach zdegradowanych przez przemysł siarkowy w Jeziórku. Zakład Rekultywacji Gleb i Gospodarki odpadami prowadził i nadal prowadzi liczne badania na tych terenach. Studenci byli/są również angażowani w prace badawcze np. pomoc w zakładaniu doświadczeń, pobieranie próbek glebowych/roślinnych, wykonywanie zdjęć czy analiz laboratoryjnych. Efektem współpracy były/są liczne projekty rekultywacji/rewitalizacji środowiska, na podstawie których powstały prace dyplomowe (Zal_Cz1_06_03). Dotychczas studenci wyjeżdżali na zajęcia terenowe do Jeziórka i Machowa lecz ze względów ekonomicznych czy logistycznych zajęcia te są przeprowadzane na terenie kopalni węgla „Bogdanka”. Zapoczątkowana współpraca zarówno z kopalnią siarki w Jeziórku, jak i w Machowie zaowocowała kolejnymi, m.in. ze Starostwem Powiatowym w Tarnobrzegu, Urzędem Miasta w Tarnobrzegu czy Urzędem Gminy Grębów. Współpraca dotyczyła opracowania innowacyjnej koncepcji rekultywacji terenów zdegradowanych z wykorzystaniem odpowiedniej jakości odpadów i sprawdzenie jej w ścisłych doświadczeniach wegetacyjnych. Uzyskane nowatorskie wyniki stanowiły podstawę do opracowania projektów rekultywacji i ich wdrożenia na terenach zdewastowanych pól górniczych po eksploatacji siarki. Efektem wdrożonych rozwiązań była odbudowa środowiska przyrodniczego i poprawa jego jakości, co aktualnie ma wpływ na warunki zdrowia i życia ludzi. W 2023 r. na Konferencji historyczno-ekologicznej pt. „Tarnobrzekie Zagłębie Siarkowe – od odkrycia złóż siarki do cudu ekologii – 70. Rocznica odkrycia złóż siarki” dr hab. Marta Bik-Małodzińska, prof. uczelni wygłosiła referat pt. Rekultywacja terenów kopalni otworowej „Jeziórko” jako działanie ekologiczne, za który otrzymała list pochwalny z podziękowaniem od Prezydenta Miasta Tarnobrzega za owocną współpracę całego zespołu i wyrażenie chęci dalszej współpracy.

Ważnym doświadczeniem dla studentów oraz pracowników Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej był udział w projekcie Zazielenienia Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Lublinie. We wrześniu 2023 roku Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie reprezentowany przez prof. Dr hab. Krzysztofa Kowalczyka – Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, wraz z rektorami dwóch innych uczelni lubelskich: Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II oraz Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a także firma Intrograf Lublina S.A. podpisały z Gminą Lublin, reprezentowaną przez dr Krzysztofa Żuka – Prezydenta Miasta Lublin, porozumienie o współpracy w zakresie realizacji projektu „Zazielenienia Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO PARK MIELEC podstrefa Lublin”. Do projektu zaproszono studentów kierunku Gospodarka przestrzenna, których zadaniem było przeprowadzenie szczegółowych analiz przestrzennych terenu strefy.

Współpraca z instytucją samorządu terytorialnego oraz jedną z czołowych firm regionu pozwoliła studentom kierunku Gospodarka przestrzenna na zdobycie cennych umiejętności praktycznych w zakresie analiz przestrzennych i planowania zrównoważonego rozwoju terenów inwestycyjnych. W ramach projektu młodzi specjaliści mieli okazję nie tylko wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną, ale również poznać realia pracy na rzecz lokalnej społeczności i przedsiębiorstw. Zadaniem studentów było przeprowadzenie kompleksowych analiz dotyczących m.in. możliwości wprowadzenia zieleni, optymalnego wykorzystania przestrzeni oraz zwiększenia walorów ekologicznych strefy, co pozwoliło im na rozwinięcie umiejętności związanych z rozwiązywaniem realnych wyzwań środowiskowych i przestrzennych. Dzięki temu doświadczeniu, studenci zyskali unikalną możliwość współpracy w interdyscyplinarnym zespole, w którym znajdowały się osoby reprezentujące zarówno sektor publiczny, jak i prywatny. Takie podejście sprzyjało budowaniu kompetencji komunikacyjnych i negocjacyjnych, a także zrozumieniu złożoności działań wymaganych przy projektach łączących aspekty gospodarcze, społeczne i ekologiczne. Projekt stanowi doskonały przykład synergii między nauką a praktyką, co jest kluczowe w kształceniu przyszłych specjalistów zdolnych do zarządzania i planowania przestrzenią w sposób odpowiadający na współczesne potrzeby społeczno-ekonomiczne oraz środowiskowe (<https://gospodarczy.lublin.eu/centrum-informacji/zazielenienie-specjalnej-strefy-ekonomicznej-euro-park-mielec-podstrefa-lublin-coraz-blizej-finalizacji/>).

Pracownicy Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej opracowują ekspertyzy dla instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego. W 2020 roku opracowali 2 ekspertyzy, jedna nt.: „Oceny składu botanicznego murawy boiska sportowego” przygotowana dla Areny Lublin, druga pt. „Występowanie chronionych gatunków roślin w terenie przeznaczonym pod przyszłą eksploatację złoża kopalni dolomitu Dubie” dla KOSD Przedsiębiorstwo Produkcyjne PP spółka z o.o., spółka komandytowa, ul. Legionów Polskich 105, 32-064 Rudawa. Pracownicy w/w Katedry w ramach współpracy brali udział w organizacji pikniku naukowego w ramach obchodów Międzynarodowego zdrowia roślin 2020. Wśród uczestników była znaczna grupa rolników indywidualnych z powiatu zamojskiego. Dla kilku z nich eksperci opracowali dokumentacje przyrodniczo – siedliskową w ramach PROW 2017-2020. Inne ekspertyzy to: operaty krajobrazowe oraz turystyczne, rekreacyjne i edukacyjne dla planów ochrony Kazimierskiego Parku Krajobrazowego oraz Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (dla Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska 2020), Raport oceny walorów przyrodniczych i krajobrazowych kompleksu leśnego Stary Gaj w Lublinie dla potrzeb objęcia ochroną jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy (dla Gminy Lublin 2023), Raport oceny walorów przyrodniczych i krajobrazowych „Doliny Trześniowskiej” dla potrzeb objęcia obszaru jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy (dla Gminy Lublin 2024), Raport oceny walorów przyrodniczych obszaru „Derkaczowych łąk” dla potrzeb objęcia go jako użytek ekologiczny (dla Gminy Lublin 2024).

Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej jest organizatorem odbywającej się cyklicznie Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze”. Dotychczasowe edycje odbyły się w Zamościu (2019 https://wydawnictwo.up.lublin.pl/files/wydawnictwo/2019/ksiazki/e_ksiazka/gospodarowanie_przest_rzenia_a_zasoby_przyrodnicze.pdf), Kazimierzu Dolnym (2022 <https://up.lublin.pl/agrobio/zaproszenie-na-konferencje-naukowa-w-kazimierzu-dolnym/>) oraz Janowie Lubelskim (2024 https://up.lublin.pl/agrobio/zaproszenie-na-iii-miedzynarodowa-konferencje-naukowa-gospodarowanie-przest_rzenia-a-zasoby-przyrodnicze-rozwoj-obszarow-wiejskich-a-zasoby-przyrodnicze/). Konferencja stanowi platformę do wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy naukowcami, przedstawicielami samorządów oraz organizacji pozarządowych. Dzięki temu możliwe jest nawiązanie współpracy, której celem jest wypracowanie i wdrożenie dobrych praktyk

zarządzania przestrzenią oraz zasobami środowiska przyrodniczego, szczególnie w kontekście wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi. Wysoka jakość merytoryczna oraz interdyscyplinarny charakter wydarzenia przyciągają specjalistów z różnych dziedzin. Przykładem tego jest zaproszenie pracowników Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz studentów Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej, którzy aktywnie uczestniczą w organizacji i realizacji konferencji. Ich wkład stanowi nieocenioną wartość dla rozwoju kierunku oraz umacniania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, umożliwiając przenoszenie wyników badań naukowych bezpośrednio do praktyki zarządzania przestrzenią i środowiskiem.

Dodatkowo, nauczyciele akademicki oraz studenci kierunku Gospodarka przestrzenna angażują się w liczne projekty i inicjatywy, które wzbogacają ofertę edukacyjną oraz umacniają współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym (Za1_Cz1_06_04). Dr inż. Arch. Małgorzata Sosnowska była członkiem Tematycznej Grupy Roboczej „Dobre sąsiedztwo” w ramach przygotowywania strategii Lublin 2030, dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek i dr inż. Adam Gawryluk wzięli udział w obradach Kapituły Skarby Kultury Przestrzeni (<https://www.facebook.com/share/p/1EPGmGC1EQ/>), gdzie uczestniczyli przedstawiciele środowisk artystycznych, naukowych oraz biznesowych, co stworzyło przestrzeń do wymiany pomysłów i inicjatyw związanych z kulturą przestrzeni miejskiej. Dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek w 2023 roku jako ekspert brała udział w konferencji „Miasto przyszłości. Lublin 2050” (http://bc.umcs.pl/Content/48390/czas19552_2023_6.pdf), gdzie w panelu „Miasto zielone” – dyskutowano nad kierunkami zrównoważonego rozwoju Lublina w kontekście miejskich wyzwań. Dr inż. Agnieszka Kępkowicz brała udział w projekcie „Metropolia 2040”, dzięki któremu nauczyciele zdobywali cenne doświadczenia w planowaniu przestrzennym na szczeblu metropolitalnym. Organizowała także w ramach Dni Otwartych warsztaty dla uczniów szkół średnich pt. „Miejsce w mieście dla nas” czy „Ekonomia piękna a przestrzeń”. Warsztaty organizował i przeprowadził także dr Szymon Chmielewski, były to warsztaty WebGIS w XXX LO w Lublinie, gdzie uczniowie nabywali praktyczne umiejętności z zakresu systemów informacji przestrzennej (<https://www.facebook.com/share/p/18QaykHBjy/>). Ponadto, Uniwersytet Przyrodniczy prowadzi cykliczne konsultacje z zakresu zakładania i pielęgnacji trawników w przestrzeni miejskiej, promując tym samym zieleń miejską wśród mieszkańców Lublina. Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej aktywnie uczestniczą w organizacji wydarzeń, takich jak Dni Otwarte czy warsztaty tematyczne, a także wspierają promocję kierunku Gospodarka przestrzenna w mediach społecznościowych.

Sposoby, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenia jego realizacji.

Wydział Agrobiologii współpracuje z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego zarówno w aspekcie prowadzonych badań naukowych, jak i w celu zapewnienia udziału przedstawicieli podmiotów otoczenia w ocenie, doskonaleniu i modyfikacji planów i/lub programów studiów oraz w określaniu efektów kształcenia/uczenia się, a następnie weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji.

Udział otoczenia społeczno-gospodarczego w tym zakresie regulują następujące procedury:
WA-K3 Procedura weryfikacji osiągnięć zakładanych efektów - <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/>

WA-S4 Procedura doskonalenia programu studiów
<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S4-Procedura-doskonalenia-programu-studiow.pdf>

WA-S11 Procedura współpracy z otoczeniem zewnętrznym - https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf

Kolejność postępowania w tym zakresie określa Harmonogram działań dotyczący doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii UP w Lublinie, układany na każdy rok akademicki. Przykładowo harmonogram na rok 2023/2024 jest prezentowany na stronie internetowej Wydziału, (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/09/Harmonogram-dzialan-w-zakresie-doskonalenia-jakosci-ksztalcenia-2023-2024.pdf>).

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznemu ocenianiu, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Zgodnie z tą procedurą, sprawozdania z konsultacji z podmiotami zewnętrznymi są analizowane raz w roku (do 30 listopada) przez Radę Programową kierunku i przedstawiane Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Analiza problematyki ujętej w sprawozdaniu dotyczy w szczególności:

- identyfikacji składowych związanych z sytuacjami na rynku pracy, które mogłyby wymagać dostosowania programów kształcenia, zwłaszcza kompatybilności wiedzy teoretycznej i praktyki oraz umiejętności rozwiązywania problemów stawianych do rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy przekazywanej w programie kierunku,
- głównych uwag podmiotów zewnętrznych, mogących mieć znaczenie dla zapewniania jakości kształcenia na Wydziale.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przekazuje wyniki analizy Radom Programowym poszczególnych kierunków i Dziekanowi.

Informacja na temat wsparcia studentów kierunku Gospodarka przestrzenna przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

W Dziale Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego zatrudnionych jest dwóch doradców zawodowych.

Zadania statutowe realizowane są poprzez:

1. Prowadzenie doradztwa zawodowego (indywidualnego i grupowego) dla studentów i absolwentów, ustalanie ich predyspozycji zawodowych i pomaganie w jak najlepszym zaprezentowaniu się pracodawcom (przygotowanie do poszukiwania pracy, sporządzenia życiorysu zawodowego i listu motywacyjnego, odbycia rozmowy kwalifikacyjnej, przeprowadzenia negocjacji płacowych, itp.).
2. Dostarczanie informacji o rynku pracy i współpracę z instytucjami rynku pracy. Aktywne poszukiwanie, klasyfikację i udostępnianie ofert pracy stałej, czasowej oraz w charakterze wolontariusza, a także propozycje odbycia staży i praktyk zawodowych w kraju i za granicą.
3. Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami, gromadzenie informacji o firmach działających w kraju, pozyskiwanie ofert pracy, przeprowadzanie naboru i preselekcję na zlecenia pracodawcy studentów i absolwentów poszukujących pracy, organizowanie prezentacji firm na uczelni, uczestnictwo w spotkaniach z pracodawcami poza uczelnią.
4. Prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów szukających pracy. Organizowanie bezpośrednich kontaktów studentów i absolwentów z pracodawcami, m.in. poprzez wizyty informacyjne w przedsiębiorstwach, prezentację firm na terenie uczelni.
5. Współpracę z biurami karier innych uczelni w tym: wymianę doświadczeń, wymianę ofert pracy i uczestnictwo w spotkaniach kadry akademickich biur karier.

6. Współpracę z instytucjami rynku pracy, a zwłaszcza urzędami pracy, OHP, szkolnymi centrami kariery oraz niepublicznymi biurami pośrednictwa pracy.
7. Badanie i analiza losów zawodowych absolwentów Uczelni.

Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna mieli możliwość korzystania ze wszystkich form działalności Działu.

Dział cyklicznie bierze udział w targach pracy organizowanych przez Miejski oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, przedstawiając działalność Uczelni na rynku pracy. Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego reprezentuje Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie w Klubie Pracodawców, funkcjonującego pod auspicjami Miejskiego Urzędu Pracy, w którym spotykają się przedstawiciele firm zarejestrowanych na terenie województwa lubelskiego i przedstawiciele instytucji rynku pracy. W trakcie spotkań uczestnicy wymieniają się doświadczeniami związanymi z funkcjonowaniem rynku pracy i rozwiązywaniem problemów zatrudnienia i bezrobocia.

W 2014 roku Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie przystąpił do Lubelskiego Partnerstwa Publiczno-Społecznego. W ramach współpracy realizowany był między innymi projekt „Lubelskie Partnerstwo na rzecz aktywizacji osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy”.

Zorganizowano również spotkanie z inspektorem Państwowej Inspekcji Pracy, który zapoznał studentów z aktualnymi problemami na rynku pracy oraz zmianami w prawie dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy. Nawiązano również współpracę z inkubatorami przedsiębiorczości, które zachęcają studentów do korzystania ze swoich usług, w tym szkoleń z podstaw przedsiębiorczości.

Realizacja współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy została sformalizowana w porozumieniu podpisanym przez JM Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z Panią Dyrektorem WUP w Lublinie. W ramach umowy odbywają się między innymi „Warsztaty wiedzy o rynku pracy” dla studentów ostatnich lat studiów prowadzone przez specjalistów WUP w Lublinie.

W ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie organizuje się również spotkania dotyczące między innymi tematyki ekonomii społecznej, jak również cykl spotkań z „praktykami” w ramach Lubelskiego Uniwersytetu Inspiracji dotyczących przedsiębiorczości.

Zorganizowano między innymi szkolenia: „Bezpieczeństwo w sieci” we współpracy z Fundacją Sempre a Frente, „Wystąpienia publiczne” prowadzone przez trenera i coach Annę Kopciowską, „Zintegrowany system kwalifikacji”- prowadzone przez doradczynię regionalną IBE Katarzynę Zabratańską przy współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych, „Rozmowa rekrutacyjna po angielsku” prowadzona przez specjalistów Firmy CampLeaders and Resort Leaders Poland - Work and Travel USA. W większości szkoleń uczestniczyli przedstawiciele studentów kierunku Gospodarka przestrzenna.

W kwietniu 2018 r. rozpoczęto współpracę z Centrum Nauki przy realizacji Projektu: „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020”, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. Biuro realizowało działania projektowe zawarte w dwóch modułach: Moduł Podnoszenia Kompetencji i Moduł Wsparcia Świadczenia Wysokiej Jakości Usług przez instytucje wspomagające studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy. Okres realizacji projektu: od 2018-08-01 do 2023-10-31.

W dniu 8 grudnia 2022 r. doradca zawodowy Biura uczestniczył w wydarzeniu organizowanym przez Uczelnię pod tytułem: „Dobre perspektywy na przyszłość” udzielając porad oraz informacji dotyczących między innymi studentów kierunku Gospodarka przestrzenna.

Corocznie doradcy zawodowi są współorganizatorami ogólnopolskiego projektu „Gra o Karierę - Biuro Karier dla Ciebie” - wydarzenie przy Komisji ds. Akademickich Biur Karier przy KRASP. Projekt obejmował doradztwo zawodowe indywidualne, jak również szkolenia grupowe z zakresu rynku pracy prowadzone przez doradców zawodowych oraz trenerów zewnętrznych i przedstawicieli publicznych służb zatrudnienia.

Dnia 25 kwietnia 2023 roku, w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zorganizowano Dzień Kariery 2023. Wydarzenie miało miejsce dzięki współpracy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie. Stoiska pracodawców i instytucji publicznych cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród poszukujących ofert staży, pracy i praktyk.

Uroczyste otwarcie odbyło się z udziałem: Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie – prof. dr hab. Krzysztofa Kowalczyka, Wicewojewody Lubelskiego – Bolesława Gzika, Wicemarszałka Województwa Lubelskiego – Zbigniewa Wojciechowskiego oraz Zastępcy Prezydenta Miasta Lublin ds. społecznych – Moniki Lipińskiej.

Dzień Kariery 2023 przyciągnął uwagę studentów i absolwentów lubelskich uczelni oraz osób bezrobotnych z całego województwa lubelskiego. Osoby poszukujące pracy miały szansę na bezpośredni kontakt z ponad 50 pracodawcami oferującymi zróżnicowane miejsca zatrudnienia, praktyk zawodowych oraz staży. Bezrobotni mieli możliwość pozyskania najbardziej aktualnych informacji o firmach, ich potencjale, planach rekrutacyjnych oraz o wymaganiach stawianym przyszłym kandydatom. Zakłady pracy, które przygotowały stoiska wystawiennicze działają w branży rolniczej, ogrodniczej, weterynaryjnej, technologicznej, żywnościowej i ekologicznej. W wydarzeniu wzięły udział służby mundurowe: wojsko, policja i straż graniczna. Nie zabrakło również fundacji i stowarzyszeń. Wiele firm przedstawiających swoją ofertę w Dniu Kariery 2023 ma zasięg ogólnopolski a nawet międzynarodowy. W czasie Dnia Kariery 2023 absolwenci mogli uzyskać także informacje na temat możliwości pozyskania funduszy europejskich na rozwój własnej działalności gospodarczej. Studenci ostatnich lat studiów mieli możliwość porównania wielu ofert praktyk zawodowych zarówno w kraju jak i za granicą. Wstęp na wydarzenie był bezpłatny. Porad dotyczących rynku pracy i możliwości wyboru ścieżki kariery udzielali również doradcy zawodowi. Dzień Kariery 2023 był szeroko relacjonowany w mediach (telewizja, radio, prasa) i na stronach internetowych instytucji publicznych z regionu. Tłum osób przemierzających się między wystawcami przez cały dzień świadczył o dużym zapotrzebowaniu na tego typu przedsięwzięcia.

W kwietniu 2021 roku został udostępniony MODUŁ KARIERA. Jest to nowoczesna platforma łącząca studentów, absolwentów i pracodawców.

W skład modułu wchodzi strona internetowa: <https://bk.up.lublin.pl/> oraz PORTAL KARIERA, którego użytkownikami są:

- studenci i absolwenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie,
- pracodawcy,
- absolwenci innych uczelni.

Na stronie internetowej znajdują się między innymi aktualne oferty pracy i staży w kraju i zagranicą, oferty praktyk i wolontariatu, informacje o certyfikowanych szkoleniach i warsztatach, relacje z wydarzeń i najnowsze aktualności dotyczące rozwoju zawodowego i sytuacji na rynku pracy.

Student dowie się o bieżących konkursach, projektach stażowych i edukacyjnych dedykowanych dla kierunków studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Pracownicy przekazują także informacje - dedykowane studentom kierunku Gospodarka przestrzenna, drogą mailową, poprzez wirtualny dziekanat, jak również do redaktora strony Wydziału Agrobiotechnologii. Każdy użytkownik ma możliwość założenia na PORTALU KARIERA swojego konta, dzięki temu może skorzystać z bezpłatnego generatora CV, przygotować swój zawodowy profil na podstawie posiadanego doświadczenia, kompetencji, zainteresowań i preferowanych lokalizacji.

Portal składa się z następujących elementów:

- badanie kompetencji,
- oferty pracy,
- baza rozwoju,
- ankiety,
- szkolenia.

W celu stworzenia zawodowego profilu użytkownik, czyli student i absolwent może skorzystać ze zintegrowanego systemu badania kompetencji. Badanie składa się z trzech etapów: zalogowania na konto, badania (test) i rozmowy z doradcą zawodowym w Dziale Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Ponadto student może otrzymać indywidualne wsparcie doradcy zawodowego po umówieniu się na spotkanie. Może również zbadać kolejne kompetencje, już indywidualnie podpinane do konta przez doradcę zawodowego, zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami studenta lub absolwenta. Test wykonywany jest za pomocą profesjonalnego Narzędzia do Badania Kompetencji. Dodatkowo oferuje się studentowi pogłębienie wiedzy o sobie za pomocą Testu Talentów dołączonego do jego indywidualnego konta.

Pracodawcy mają możliwość zamieszczenia swojej wizytówki oraz oferty pracy. Oferty te dostępne są na stronie głównej MODUŁU KARIERA, a także na indywidualnych kontach użytkowników, którzy samodzielnie aplikują na ofertę pracy. Student ma stały dostęp do swojego konta, podgląd procesu rekrutacji, jak również możliwość edycji danych w swoim CV. Dzięki samodzielnej rejestracji użytkowników usprawniony jest proces rekrutacji po obu stronach, tak aby Uczelnia mogła dotrzeć do zawodowych potrzeb i oczekiwań studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W ramach projektu studenci Uczelni mogli korzystać z następujących szkoleń:

- Staże płatne
- Warsztaty efektywnej współpracy w zespole
- Warsztaty interpersonalne
- Warsztaty przygotowania biznesplanu
- Metodyka, wyszukiwanie i prezentowanie informacji naukowej
- Aktywni na rynku pracy
- Zajęcia praktyczne w zakresie budowania wizerunku i autoprezentacji w języku angielskim
- Język angielski praktycznie
- Obsługa programu AutoCad
- Obsługa programu MS Office
- Panele z pracodawcami
- Indywidualne spotkania z doradcą

Wydarzenia skierowane były do studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, kierunku Gospodarka przestrzenna. W trakcie spotkania studenci uzyskali informacje na temat zasad rekrutacji

oraz możliwości rozwoju w konkretnych branżach dedykowanych kierunkom kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Uczestnicy zapoznali się ze specyfiką pracy na określonych stanowiskach, z wymaganiami stawianymi kandydatom, z procesem rekrutacji, z możliwościami rozwoju osobistego oraz ze ścieżkami kariery. Każda z prezentacji była inspiracją do rozważań nad problemami z jakimi musi zmierzyć się absolwent Uczelni stawiający pierwsze kroki na rynku pracy. W gronie Panelistów zaprezentowali się: Doradcy EURES, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie. Wydział Pośrednictwa Pracy w Lublinie realizuje zadania związane z międzynarodowym przepływem pracowników na terenie UE, pośrednictwem pracy w ramach sieci Europejskich Służb Zatrudnienia i koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych. Przykładem może być wydarzenie organizowane przez Europejski Portal Mobilności Zawodowej pod hasłem „Mobilność na europejskim rynku pracy, czyli jak szukać pracy za granicą”.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Umiędzynarodowienie i współpraca międzynarodowa są ważnymi działaniami wpisującymi się w strategię rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Strategia w zakresie współpracy międzynarodowej, w tym zwiększanie stopnia umiędzynarodowienia badań i zwiększenie mobilności kadry m.in. w ramach międzynarodowych programów wymiany, jest jedną z najważniejszych, zawartych w aktualnej Strategii rozwoju Wydziału Agrobiotechnologii na lata 2021-2030 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/#strategia>). Zarówno w Uczelni, jak i na Wydziale zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna, mające na celu przygotowanie absolwentów do potrzeb współczesnego rynku funkcjonującego w środowisku międzynarodowym. Cel ten jest realizowany poprzez:

- efektywne nauczanie języków obcych,
- możliwość realizacji wybranych modułów w języku angielskim,
- udział w otwartych wykładach realizowanych przez naukowców z renomowanych ośrodków zagranicznych,
- możliwość realizacji pracy dyplomowej w języku obcym (Regulamin studiów UP w Lublinie, § 34 ust. 3) (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/regulamin-studiow-od-1.10.24.pdf>),
- dostęp do baz danych z literaturą obcojęzyczną,
- możliwość korzystania przez studentów z oferty oraz zasobów edukacyjnych zagranicznych uczelni wyższych,
- możliwość współdziałania studentów w przygotowaniu publikacji naukowych do czasopism o zasięgu międzynarodowym,

- dostosowanie treści kształcenia do standardów europejskich,
- zwiększanie reprezentacji pracowników Wydziału w międzynarodowych gremiach naukowych,
- nawiązywanie współpracy międzynarodowej w zakresie poszerzania i wymiany doświadczeń oraz przepływ zdobytej wiedzy do procesu nauczania.

Strategia umiędzynarodowienia Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zakłada wspieranie mobilności międzynarodowej studentów i kadry naukowo-dydaktycznej w ramach dostępnych programów stypendialnych i szkoleniowych. Studenci i pracownicy kierunku Gospodarka przestrzenna uczestniczą w unijnym programie Erasmus+, który umożliwia naukę za granicą. Program ten w skuteczny sposób wspiera kształcenie i szkolenie zawodowe studentów i pracowników Uczelni, zwiększa mobilność kadry dydaktycznej, pozwala na zdobywanie doświadczenia dydaktycznego za granicą i podnoszenie kwalifikacji językowych. Udział w tym programie ma na celu utworzenie Europejskiego Obszaru Edukacji umożliwiającego dostęp do edukacji i szkoleń najwyższej jakości, zapewniając studentom swobodne przemieszczanie się między systemami edukacji w różnych krajach. Aktywność międzynarodowa studentów i pracowników przyczynia się do promocji Wydziału poza granicami kraju, co zwiększa zainteresowanie przyjazdem studentów i kadry naukowo-dydaktycznej z zagranicy.

Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia studentów na kierunku Gospodarka przestrzenna w pierwszej kolejności służy uczestniczenie w obowiązkowych zajęciach z nowożytnego języka obcego (język angielski, język niemiecki, język rosyjski lub język francuski) prowadzonych przez wykwalifikowanych i doświadczonych lektorów z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (CNJOiC). Ugruntowanie znajomości i umiejętności używania języka obcego jest podstawą mobilności studenckiej w ramach programu Erasmus+ oraz uczestnictwa w anglojęzycznych wykładach otwartych prowadzonych przez wykładowców z zagranicznych uczelni wyższych, a także w konferencjach międzynarodowych. W ramach tych zajęć studenci są przygotowani do codziennej komunikacji oraz korzystania ze słownictwa specjalistycznego dla dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka. Podczas opracowywania programów oparto się na wytycznych Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR), co umożliwiło określenie poziomu zaawansowania studentów w skali wyznaczonej przez Radę Europy. Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych przez studentów na podstawie efektów uczenia się języków obcych, a także zasady ich oceny i weryfikacji, zawarte są w sylabusach. Zgodnie z opisem w karcie przedmiotu, celem kursu języka obcego jest rozwinięcie kompetencji językowych na poziomie B2 (studia I stopnia) i B2+ (studia II stopnia) CEFR, doskonalenie umiejętności językowych w zakresie słownictwa specjalistycznego oraz rozwijanie umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym. Ocena z zajęć z języka obcego wliczana jest do średniej oceny ze studiów.

Dużym wsparciem dla studentów w rozwijaniu ich kompetencji językowych są konsultacje lektorów CNJOiC, w trakcie których studenci mogą uzyskać pomoc w zakresie znacznie przekraczającym program lektoratów (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#Konsultacje>). Pomocni są również nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia przewidziane programem studiów na ocenianym kierunku, którzy w większości biegle posługują się językiem obcym. Studenci są zainteresowani takim rodzajem wsparcia, szczególnie podczas przygotowywania prac dyplomowych magisterskich.

W planach studiów ocenianego kierunku oferowane były lub są w ramach fakultetów przedmioty specjalistyczne prowadzone w języku angielskim, takie jak: Management and development of forests and open areas, Management and development of highland areas, Artificial Intelligence in society and spacial economy, Artificial Intelligence tools in spacial data anaysis, Urban Citizen Science Lab- students research projekt, Urban Greening GIS-analysis, Shaping forest and open spaces, Shaping mountain spaces. Realizacja przedmiotów w języku angielskim sprzyja doskonaleniu znajomości języka, a wykorzystanie aktywizujących studentki/tów metod dydaktycznych, takich jak inicjowanie dyskusji czy przygotowanie i prezentacja projektu na zadany temat, mogą stanowić formę zachęty i inspiracji studentów do podjęcia mobilności międzynarodowej. Niezależnie od tego zachęca się studujących do poznawania specjalistycznej literatury anglojęzycznej. Pomocne są tu bogate zasoby Biblioteki Uniwersyteckiej, która umożliwia dostęp do międzynarodowych baz danych, takich jak, Cambridge University Press, STM Collection, EBSCO – ACADEMIC RESEARCH SOURCE: eJournals, EBSCO: eBooks™ Open Access Monograph Collection, ERIH, Europe PMC , JCR, Knovel, Oxford Journals, Science Direct, Scopus, Springer, Web of Science i in. (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>).

W proces kształcenia studentów na Wydziale Agrobiżynierii włączani są pracownicy zagranicznych uczelni, realizujący zajęcia dydaktyczne w ramach pobytów krótko- i długoterminowych. Istotne znaczenie dla stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna ma współpraca międzynarodowa kadry dydaktycznej, której udział w szkoleniach, stażach i konferencjach naukowych pozwala na zdobycie nowych doświadczeń wykorzystywanych do doskonalenia i uaktualniania programu kształcenia. Warto też podkreślić, że Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie podpisuje porozumienia (umowy) z uczelniami partnerskimi z całego świata dotyczące możliwości prowadzenia wspólnych badań i doskonalenia procesu dydaktycznego. Aktualnie jest to 75 umów, których lista publikowana jest na stronie Uczelni (https://up.lublin.pl/nauka/biuro-projektow-miedzynarodowych/#_umowy_miedzynarodowe). W efekcie nawiązanych kontaktów międzynarodowych nauczyciele akademicy realizują projekty naukowo-badawcze we współpracy z ośrodkami zagranicznymi. I tak na przykład Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej UP w Lublinie aktywnie uczestniczy w międzynarodowych projektach badawczych, co stanowi ważny element strategii umiędzynarodowienia uczelni. Przykładem jest projekt **"Enhancing Urban Sustainability for Environmental Quality and Human Well-being through Nature-Based Solutions Transformation Labs"** (NatureScape), realizowany w ramach programu Biodiversa+ od kwietnia 2025 roku przez 36 miesięcy. W projekcie bierze udział siedem instytucji z Norwegii, Szwajcarii, Irlandii, Polski, Portugalii, Łotwy i Włoch. Projekt koncentruje się na zrównoważonym rozwoju miejskim i poprawie jakości środowiska oraz dobrostanu ludzi poprzez wdrażanie rozwiązań opartych na naturze. W zespole w/w Zakładu udział biorą : dr Szymon Chmielewski, dr Malwina Michalik-Śnieżek, a także stypendysta magisterski i doktorancki. Ponadto pracownicy Zakładu są członkami zespołu aplikującego do projektu badawczego **"Demonstrating nature-based solutions for the sustainable management of water resources in a changing climate, with special attention to reducing the impacts of extreme droughts"** w ramach programu HORIZON-CL6-2024-BIODIV-02-1-two-stage. Projekt zakłada zastosowanie rozwiązań opartych na naturze (NBS) do zarządzania zasobami wodnymi w Poleskim Parku Narodowym, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony torfowisk i siedlisk wodnych. Projekt angażuje szerokie grono międzynarodowych partnerów, w tym instytucje badawcze i organizacje z Norwegii, Portugalii, Hiszpanii, Włoch, Holandii, Litwy oraz Polski. Głównymi podmiotami zaangażowanymi w realizację projektu są: Norwegian Institute for Water Research (Norwegia) jako lider i koordynator, Instituto Superior Técnico

(Portugalia), Universitat Politècnica de Catalunya (Hiszpania), Politecnico di Milano (Włochy), Wageningen University & Research (Holandia), Vilnius University (Litwa) oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (Polska) wraz z Poleskim Parkiem Narodowym, który pełni funkcję obszaru demonstracyjnego. Zespół z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (pracownicy Zakładu Studiów krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej dr Szymon Chmielewski oraz dr Malwina Michalik-Śnieżek) odpowiada za organizację kampanii nauki obywatelskiej oraz zaangażowanie lokalnej społeczności w działania projektu, przyczyniając się do osiągnięcia jego celów.

Wśród kadry akademickiej prowadzącej zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna znajdują się nauczyciele, którzy uczestniczyli w realizacji projektów międzynarodowych. Od czerwca 2024 roku przez nauczycieli realizujących zajęcia na ocenianym kierunku (dr. hab. Małgorzatę Haliniarz, dr. hab. Sylwię Andruszczak, dr hab. Piotra Kraszę, dr hab. Teresę Wytupek oraz dr inż. Adama Gawryluka i dr Szymona Chmielewskiego) jest realizowany w ramach I Programu Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027 projekt pt: Protecting the biodiversity of cross-border territories of Ukraine and Poland from invasive hogweed (*Heracleum*) populations (NoHeracleumUA&PL). Celem projektu jest ocena częstości występowania, różnorodności genetycznej i biochemicznej oraz kontrola i monitorowanie inwazyjnych populacji barszczu Sosnowskiego na pograniczu Polski i Ukrainy. Projekt obejmuje obwód lwowski na Ukrainie oraz województwa lubelskie, podlaskie i podkarpackie w Polsce. Praktycznym celem projektu jest przetestowanie i wdrożenie skutecznych środków zwalczania inwazyjnego barszczu, zapobiegania jego rozprzestrzenianiu się i przywracania siedlisk w kontekście różnorodności biologicznej na terytoriach przygranicznych Ukrainy i Polski. Projekt zapewnia otwarty dostęp do wiedzy na temat różnorodności biologicznej i inwazyjnych gatunków obcych, wzmacniając w ten sposób cele edukacyjne i współpracę transgraniczną. Partnerzy projektu: Lwowska Izba Rolnicza, Lwowski Narodowy Uniwersytet Rolniczy w Dublanach oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

Wyżej wymienione doświadczenia mają przełożenie nie tylko na rozwój naukowy kadry, ale też umożliwiają poszerzenie oferty dydaktycznej o nowe przedmioty lub włączenie dodatkowych treści kształcenia w dotychczas realizowane moduły.

Współpraca międzynarodowa zaowocowała ponadto zapraszaniem pracowników Wydziału Agrobiotechnologii do grona redaktorów uznanych czasopism zagranicznych, uwzględnionych w JCR i posiadających współczynnik wpływu IF. Wśród kadry ocenianego kierunku były to następujące czasopisma: Agriculture (dr hab. prof. uczelni Sylwia Andruszczak), Agronomy (dr hab. prof. uczelni Małgorzata Haliniarz), Sustainability (dr hab. prof. uczelni Aleksandra Głowacka), Ukrainian Journal of Ecology (dr hab. prof. uczelni Sławomir Ligęza), Advances in 3D Landscape Modeling, Land, Geospatial Data for Landscape Change (dr Szymon Chmielewski), Applied Sciences (prof. M. Bik_Małodzińska).

Wielu pracowników Wydziału występuje w charakterze recenzentów prac naukowych w takich czasopismach jak: Journal of Elementology, Acta Physiologiae plantarum, Agronomy, Ecological Indicators, Plants, Sustainability, Land, Forest, Horticulture, Journal of Research and Applications in Agricultural Engineering, Industrial Crops and Products, Annals of Agricultural Sciences, Energies, Trends in Phytochemical Research, Acta Advances in Agricultural Sciences; Net Journal of Agricultural Science; African Journal of Agricultural Research; American Journal of Experimental Agriculture; Asian Journal of Soil Science and Plant Nutrition; International Journal of Plant & Soil Science; International Journal Advance Agricultural Research; Agronomy Research; Advances in Agriculture; Crop & Pasture Science; Crop Protection; Renewable Agriculture and Food Systems; Acta Agriculturae Scandinavica, Section B - Plant Soil Science; Agriculture and Food Science; Agronomy (MDPI); Applied Sciences;

Agriculture; Diversity; Journal of Soil Science and Plant Nutrition; Arabian Journal of Geosciences; Fermentation; Scientific Reports; Archives of Agronomy and Soil Sciences; Foods; Expert Systems with Applications, Equilibrium, Cogent Economics & Finance Research, Journal of Cleaner Production, Sustainable Development, Humanities, Journal of Agricultural Science and Technology, Agricultural Economics, Frontiers, Advances in Statistical Analysis, Central European Review of Economics & Finance, Processes, International Journal of Environmental Research and Public Health, Economies.

Ponadto, pracownicy Wydziału są członkami międzynarodowych towarzystw naukowych, takich jak np. European Council of Landscape Architecture Schools oraz członkostwo w komisji wykonawczej tej organizacji, Stowarzyszenie „Szlak Unii Jagiellońskiej”. Wchodzą także (dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha) w skład jury międzynarodowego konkursu studenckiego organizowanego przez Le:Notre Institute (linking landscape, education, research and innovative practice):

1. Neckar Landscape Park Re-imagining the Productive City Region, Stuttgart Region, Niemcy (52 oceniane projekty z 11 krajów), marzec 2023
2. Exploring Tartu Emajõgi and its watercourses, Tartu, Estonia (38 ocenianych projektów z 10 krajów), marzec 2024

Istotne znaczenie dla stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia ma realizacja pobytów dydaktycznych naukowców zagranicznych. W ostatnim czasie na Wydziale Agrobiotechnologii gościli pracownicy naukowcy z Bingol University, University of Cukurova, University of Foggia, SIIRT University (Turcja), Lviv National Environmental University, Vytautas Magnus University Agriculture Academy, Isparta University of Applied Sciences, Lviv National Environmental University, Kijowskiego Uniwersytetu Borysa Grinczenki, Mardin Artuklu University, którzy w ramach programu Erasmus+ lub jako profesorowie wizytujący prowadzili dla studentów wykłady z zakresu szeroko rozumianej gospodarki turystycznej i produkcji surowców roślinnych oraz gospodarowania przestrzenią. W semestrze zimowym zajęcia (łącznie 60 godzin) na kierunku gospodarka przestrzenna będzie realizowała profesor Iryna Kostaska z Narodowego Uniwersytetu „Akademia Ostrogska” (Równe) (Zal_Cz1_07_01; Zal_Cz1_07_01A).

Także pracownicy Wydziału odbywali liczne staże naukowo-dydaktyczne (Zal_Cz1_04_03, Zal_Cz1_04_03), w wyniku których nie tylko jest realizowana współpraca naukowa, ale także ma miejsce bardzo owocna wymiana dydaktyczna. Dr Szymon Chmielewski (Z zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej) prowadził zajęcia dydaktyczne w Kaunas University of Technology, Department of Architecture and Urbanism (grudzień 2023) z następujących przedmiotów: - Introduction to LiDAR; - Introduction to ArcGISPro, - Urban greening inventory using 3D point cloud, - Urban greening 3D visualization and layout composition. Dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek prowadziła zajęcia w wymiarze 8 godzin ze studentami Mendel University in Brno. Ćwiczenia w j. angielskim; tematy ćwiczeń: The Use of GIS Tools in Environmental Protection and Natural Resource Management; Evaluation of Cultural Values and Social Benefits of Nature-Based Solutions (NBS) using Public Participation GIS (PPGIS); Using Satellite Imagery for Natural Resource Analysis; Calculating the NDVI for Forested Areas. Natomiast dr inż. Agnieszka Kępkowicz zajęcia z szeroko rozumianej architektury krajobrazu i gospodarki przestrzennej prowadziła w Yüzüncü Yil University Van, Faculty of Architecture and Design (Mimarlık ve Tasarım Fakültesi); Department of Landscape Architecture (Peyzaj Mimarlığı bölümü), w terminie 5-12 maja 2024. Dodatkowo dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha uczestniczyła dwukrotnie w ciągu ostatnich dwóch lat (w sumie w czterech) w międzynarodowych warsztatach interdyscyplinarnych organizowanych przez Le:Notre Institute (*linking landscape education, research and innovative practice*) **Landscape Forum: "The Landscape**

as the Container of the Bioeconomy" Tartu, Estonia, 24-28.06.2024; "Stop and think. Diving into Nuringen's Landscape", Nuringen, Stuttrard, Niemcy, 27.06-01.07.2023.

Były też przypadki realizacji zajęć przez nauczycieli zagranicznych m.in. z Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Zarządzania Przyrodą w Dublinach, z którego profesor Ivan Shuvar już trzykrotnie realizował zajęcia dydaktyczne, czy dr hab. Vladimir Balkovski, który w 2019 roku odbywał staż naukowo-dydaktyczny na Wydziale Agrobioinżynierii. Również w Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu staż odbywała studentka Lena Renaudie z Ecole Nationale Supérieure. W Katedrze Turystyki i Rekreacji (pod opieką dr hab. Anny Mazurek-Kusiak) odbył staż/praktykę Bilir Muhammed Burhan - student z AKSARAY UNIVERSITY w Turcji (w okresie od 01.03.2024 do 15.05.2024).

Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich ocena

Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna uczestniczą w obowiązkowym lektoracie z języka obcego. Na studiach I stopnia zajęcia odbywają się w pierwszym, drugim i trzecim w wymiarze po 30 godzin i czwartym semestrze w wymiarze 45 godzin. Łącznie na studiach I stopnia obowiązuje 105 godz. z języka obcego. Natomiast na studiach II stopnia, zajęcia z lektoratu w wymiarze 15 godzin odbywają się tylko w semestrze pierwszym. Studenci mogą wybierać spośród czterech języków: angielski, niemiecki, francuski i rosyjski (tab. 7A).

Tabela 7A. Wykaz języków obcych wybieranych przez studentki/tów kierunku Gospodarka przestrzenna w wybranych latach

Rok akademicki	Wybrany język w ramach obowiązkowego lektoratu
Studia stacjonarne pierwszego stopnia:	
24/25	j. angielski
23/24	j. angielski
22/23	j. angielski, j. rosyjski
21/22	j. angielski, j. niemiecki
20/21	j. angielski
19/20	j. angielski, j. niemiecki
18/19	j. angielski, j. niemiecki
17/18	j. angielski, j. rosyjski, j. niemiecki, j. francuski
16/17	j. angielski, j. rosyjski, j. niemiecki
Studia stacjonarne drugiego stopnia	
23/24	j. angielski, j. niemiecki
22/23	j. angielski
21/22	j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski
20/21	j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski

Celem tych zajęć jest doskonalenie znajomości języka obcego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 (na I stopniu studiów) i B2+ (na II stopniu) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Studenci pogłębiają umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem, rozwijają zasób terminologii związanej z kierunkiem studiów oraz doskonałą umiejętność samodzielnej pracy z fachowym tekstem źródłowym. Zdobywają również umiejętność przygotowania i wygłoszenia

prezentacji związanej ze studiowaną dziedziną wiedzy. Moduł obejmuje także ćwiczenie zaawansowanych struktur gramatycznych i leksykalnych celem osiągnięcia przez studentów sprawnej komunikacji. Weryfikacja postępów studentów w zakresie kompetencji językowych odbywa się w sposób ciągły w czasie zajęć, poprzez ocenę wypowiedzi lub/i prezentacji ustnej studenta oraz sprawdziany pisemne w zakresie znajomości i umiejętności stosowania słownictwa specjalistycznego.

Znajomość specjalistycznego języka obcego może zostać wykorzystana przez studentów do przygotowania finalnego projektu inżynierskiego czy pracy magisterskiej, szczególnie podczas opracowywania przeglądu literatury. Dostęp do światowych zasobów literatury obcojęzycznej zapewnia Biblioteka Główna UP w Lublinie. Studenci mają możliwość korzystania z Wirtualnej Biblioteki Nauki (<https://wbn.icm.edu.pl/>), a po zalogowaniu indywidualnym loginem i hasłem mają dostęp do najważniejszych renomowanych baz literatury światowej (np. Elsevier, EBSCO, Oxford, Scopus, Web of Science; <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>).

Studenci, którzy chcą aplikować na studia wymienne w ramach programu Erasmus+, powinni wykazać się znajomością języka obcego, w którym będą prowadzone zajęcia na uczelni partnerskiej. Informacje o wymaganiach odnośnie stopnia znajomości języka obcego podawane są na etapie rekrutacji. Szczegółowe zasady rekrutacji zawarte są w instrukcji „Zasady rekrutacji i realizacji wyjazdów studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Z uwagi na fakt, że brak odpowiednich umiejętności językowych może pozostawać jedną z głównych barier uczestniczenia w mobilności akademickiej, istotnym wsparciem językowym dla studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ jest platforma Online Linguistic Support (OLS). System OLS ma za zadanie zweryfikowanie biegłości językowej uczestnika programu Erasmus+ oraz umożliwienie nauki języka obcego poprzez dostęp do kursu obejmującego szeroką gamę interaktywnych i dostosowanych do indywidualnych potrzeb zajęć. Po wstępnej ocenie umiejętności danego uczestnika, na platformie OLS są udostępnione kursy językowe online, które umożliwiają studentom podnoszenie swoich kompetencji językowych przed i w trakcie pobytu za granicą.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje studentom i pracownikom Uczelni możliwość doskonalenia umiejętności językowych w ramach specjalistycznych kursów realizowanych w Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#KursyJezykowe>). W aktualnej ofercie Centrum będącym od 2014 r. akredytowanym Ośrodkiem Certyfikacyjny MONDIALE Testing, z siedziba w Niemczech, jest 60-godzinny kurs przygotowujący do egzaminu z języka technicznego MONDIALE Technical English Test i MONDIALE Technical German Test umożliwiającym zdobycie międzynarodowych certyfikatów językowych z języka angielskiego oraz niemieckiego osobom pragnącym związać swą przyszłość zawodową z dziedzinami opartymi na znajomości języka technicznego. Pracownicy i studenci mogą również uczestniczyć w 100-godzinny kursie poszerzającym umiejętności w zakresie języka angielskiego lub niemieckiego przygotowującym do egzaminu TELC (The European Language Certificate). Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji, jako licencjonowany Ośrodek Egzaminacyjny TELC od 2006 r. przeprowadza egzaminy TELC na różnych poziomach zaawansowania (B1, B2, C1) sprawdzające wszystkie umiejętności ujęte w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego (CEFR): mówienie, pisanie, słuchanie i czytanie. Certyfikat TELC uzyskany po zdaniu egzaminu jest honorowany przez liczne instytucje i pracodawców w kraju i za granicą. Pozwala także na ubieganie się o stypendia w ramach programu ERASMUS+. Jako Centrum Rejestracyjne LanguageCert Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji pośredniczy w uzyskaniu najbardziej nowoczesnego i renomowanego certyfikatu językowego na świecie LanguageCert Test of English

(LTE) oraz LanguageCert International ESOL z języka angielskiego. W bieżącym roku akademickim oferta egzaminów licencjonowanych oferowanych przez Centrum została poszerzona o egzamin z języka hiszpańskiego LanguageCert USAL esPro. Egzaminy przeprowadzane są za pomocą nowoczesnych oraz innowacyjnych systemów, dzięki którym uczestnicy realizują je w dowolnym miejscu, zachowując przy tym wszystkie zasady bezpieczeństwa, integralności, a także wiarygodności egzaminu zakończony otrzymaniem Certyfikatu ze wskazaniem jednego z sześciu poziomów Rady Europy (CEFR) A1, A2, B1, B2, C1 oraz C2. CNJOiC ma również w swojej ofercie 100-godzinny kurs przygotowujący do egzaminu TELC z języka polskiego na poziomie B1-B2 skierowany do szerokiego grona interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych zakończony egzaminem TELC B1-B2.

Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie prowadzi również kursy: języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego doszkalające do Egzaminu Centralnego z języków obcych oraz język obcy w środowisku zawodowym. Zaprasza również obcokrajowców studiujących na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na bezpłatne kursy języka polskiego. W latach 2007-2018 Centrum organizowało Dzień Języków Obcych w ramach Dni Kultury Studenckiej promując nauczanie języków obcych oraz zapoznając studentów z historią i kulturą danego kraju. Od 2019 r. wykładowcy języka polskiego angażują się w organizację warsztatów kulinarno-krajoznawczych współpracując z Fundacją Regionalia Lubelszczyzny realizując projekty, m.in. „Smaki Lubelszczyzny bez granic”, „Spotkajmy się przy świątecznym lubelskim stole”, w trakcie których studenci z różnych stron świata studiujący na lubelskich uczelniach poznają język polski i nasze dziedzictwo kulinarne odwiedzając przy tym najpiękniejsze zakątki Lubelszczyzny. Od 2023 CNJOiC jest organizatorem obywatelskiego cyklicznie Międzyuczelnianego Konkursu na prezentację multimedialną w języku angielskim związaną ze studiowaną dziedziną. Ideą konkursu jest propagowanie nauki języka angielskiego wśród studentów lubelskich uczelni oraz doskonalenie ich kompetencji językowych, ze szczególnym naciskiem na słownictwo specjalistyczne z dziedziny naukowej związanej z kierunkiem studiów uczestników konkursu.

Duże znaczenie dla doskonalenia swoich praktycznych umiejętności posługiwania się językiem obcym przez studentów, poza wyjazdami zagranicznymi, mają spotkania integracyjne (np. Welcome Days) organizowane m.in. przez pracowników Biura Wymiany Akademickiej oraz Biura Rekrutacji i Promocji Kształcenia, podczas których studenci z różnych stron świata, w tym z Polski, mają możliwość wzajemnego poznania się i wymiany doświadczeń (<https://up.lublin.pl/blog/galeria/welcome-days-4-5-10-2021/>). Inną formą integracji międzynarodowej jest współpraca Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor” UP w Lublinie z partnerami zagranicznymi. W ostatnim czasie realizowano projekt finansowany z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego” Visegrad encounters with national folk song & dance of Poland and Hungary”, w ramach którego podjęto wspólne działania z Forrás National Dance Ensemble Independent Theatre Százhalombatta z Węgier (<https://up.lublin.pl/fw-jawor/>).

Dobłą okazją dla doskonalenia umiejętności językowych jest udział studentów w organizowanych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie Międzynarodowych Sympozjach Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/skn-konferencja/>), w czasie których studenci z uczelni polskich i zagranicznych w ramach sesji posterowych i referatowych mają możliwość prezentacji w języku angielskim wyników swoich badań. Również studenci ocenianego kierunku, każdego roku aktywnie uczestniczą w tym wydarzeniu prezentując wyniki swoich badań (realizowanych w ramach Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej) (Zal_Cz1_01_09). Jednocześnie, studenci Wydziału Agrobiotechnologii włączani są w organizację międzynarodowych konferencji naukowych (np. Międzynarodowa Konferencja „Nauka dla zrównoważonego rozwoju i

biogospodarki - problemy i wyzwania XXI wieku” w 2024, czy już 3 edycja z cyklu „Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze” organizowanej przez Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej UP w Lublinie 2019, 2022 i 2024 roku).

Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

W podnoszeniu kompetencji studentów, w ich rozwoju społecznym oraz zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych, istotną rolę odgrywa mobilność zagraniczna. W strukturze Uniwersytetu działem wspierającym umiędzynarodowienie jest Biuro Mobilności Akademickiej (BMA) podlegające Prorektorowi ds. Rozwoju Uczelni. Biuro wspiera, promuje i obsługuje międzynarodową wymianę akademicką studentów i pracowników, organizuje pobyty na Uczelni gości zagranicznych oraz promuje ofertę dydaktyczną UP za granicą. Pracownicy Biura organizują wyjazdy studentów UP w Lublinie na część studiów, praktyki oraz staże absolwenckie, a także wyjazdy pracowników UP w Lublinie w celach szkoleniowych i dydaktycznych. Koordynują również przyjazdy studentów i pracowników uczelni zagranicznych do UP w Lublinie.

Obecnie głównym narzędziem umożliwiającym zagraniczną mobilność jest program Erasmus+ „Szkolnictwo wyższe - Mobilność edukacyjna”; umowa 2021-1-PL01-KA131-HED-000003560 (do 31.10.2023 r.) oraz 2022-1-PL01-KA131-HED-000052187 (do 31.07.2024 r.), stwarzający studentom możliwość realizacji określonej części programu studiów na uczelni partnerskiej za granicą lub odbycie praktyki zgodnej z kierunkiem kształcenia. Studia realizowane w zagranicznej uczelni są traktowane jako integralna część studiów w uczelni macierzystej. W ramach programu Erasmus+ podpisano umowy dwustronne z 164 uczelniami posiadającymi Kartę Uczelni Erasmusa, w tym w obszarze:

- turystyki i usług turystycznych z 26 uczelniami (Bułgaria, Cypr, Chorwacja, Włochy, Litwa, Łotwa, Portugalia, Turcja);
- ekonomii z 17 uczelniami (Bułgaria, Czechy, Włochy, Rumunia, Serbia, Szwecja, Słowacja, Turcja);
- biznesu i administracji z 32 uczelniami(Bułgaria, Czechy, Grecja, Chorwacja, Węgry, Włochy, Litwa, Portugalia, Rumunia, Szwecja, Słowacja, Turcja);
- rolnictwa z 57 uczelniami (Bułgaria, Czechy, Hiszpania, Estonia, Francja, Grecja, Chorwacja, Węgry, Włochy, Islandia, Litwa, Łotwa, Holandia, Portugalia, Rumunia, Szwecja, Turcja)

Dodatkowo zawarte zostały umowy bilateralne z 5 uczelniami spoza UE w ramach projektu KA131, w tym w dziedzinie rolnictwa z 2 uczelniami z Gruzji, Azerbejdżanu i Albanii. Wymiana studentów lub pracowników z kierunku Gospodarka przestrzenna realizowana może być z uczelniami posiadającymi Subject Area ISCED nr 31 *Economics* oraz nr 41 *Business and administration*. W roku akademickim 2024/25 są to następujące uczelnie: Trakiyski Universitet (Bułgaria) i Technical University of Varna (Bułgaria), Vysoka Skola Technicka a Ekonomiccka v Ceskych Budejovicich (Czechy), Vysoka Skola Technicka a Ekonomiccka v Ceskych Budejovicich (Czechy), VSB - Technical University of Ostrava (Czechy), , Panepistimio Thessalias Department of Business Administration (Grecja), Sveuciliste Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (Chorwacja), Obuda i Egeyetem (Węgry), Università degli Studi di Foggia (Włochy), Università degli Studi di Parma (Włochy), Università degli Studi dell'Insubria (Włochy), Vytauto Didziojo Universitetas (Litwa), Higher Education Institution Klaipėdos valstybinė kolegija (Litwa), Sia Biznesa Augstskola Turība (Łotwa), Instituto Politecnico de Beja (Portugalia), Universidadde de Evora (Poortugalia), Instituto Politecnico de tomar (Portugalia), Transilvania University of Brasov (Rumunia), Universitatea de Stiinte Agricole si Medicina Veterinara din Bucuresti (Rumunia), Universitatea de Stiinte Agricole si Medicina Veterinara Cluj Napoca (Rumunia), University of Novi Sad (Serbia), Sveriges Lantbruksuniversitet (szwecja), Ekonomiccka

Universita v Bratislave (Słowacja), Slovak University of Agriculture in Nitra (Słowacja), Cukurova University (Turcja), Aksaray Universitesi (Turcja), Antalya Bilim Universitetsi (turcja), Adnan Menderes University (Turcja), Bingol University (Turcja), Ataturk University (Turcja), Anadolu University (Turcja), Mustafa Kemal University (Turcja), Suleyman Damirel University (Turcja), Istanbul Aydin Universitesi (Turcja), Gedik University (Turcja), Istanbul Galata University (Turcja), Keyseri Unniversity (Turcja), Kirikkale Universitesi (Turcja), Mardin Artuklu University (Turcja), Ondokuz Mayis Universitesi (Turcja), UNIVERSITETI BUJQESOR I TIRANES (Albania) i Georgian Technical University (GTU) (Gruzja).

Informacje o programach umożliwiających podjęcie studiów za granicą studenci uzyskują poprzez stronę internetową Biura Mobilności Akademickiej, kontakt bezpośredni lub za pomocą poczty elektronicznej z pracownikami Biura, a także bezpośrednią informację przekazywaną przez wydziałowego Koordynatora. Informacje o rozpoczęciu rekrutacji na wyjazdy zagraniczne na część studiów lub praktyki studenckie pojawiają się na głównej stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/>). Koordynator wydziałowy programu Erasmus+ wraz z Dziekanem Wydziału organizują spotkania ze studentami, podczas których zachęcają ich do korzystania z oferty wyjazdów zagranicznych. Na spotkania zapraszane są osoby, które korzystały z takiej formy mobilności i chcą podzielić się swoimi doświadczeniami z pobytu za granicą. Relacje z wyjazdów zamieszczane są również na stronie Wydziału w zakładce Erasmus+ (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>) oraz na stronie Biura Mobilności Akademickiej <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/#>. Dodatkowo, informacja na temat możliwości realizowania studiów lub studenckiej praktyki zawodowej w uczelni partnerskiej jest przedstawiana w czasie Dni Kierunku.

Na Wydziale jest powołany Koordynator ds. programu Erasmus+, który ściśle współpracuje z Biurem Mobilności Akademickiej (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Rolą Koordynatora jest wspieranie studentów i pracowników dydaktycznych w umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Koordynator pomaga w przeprowadzeniu wśród studentów naboru na studia wymienne w ramach programu Erasmus+ oraz na wyjazdy na praktykę. Koordynator wydziałowy programu Erasmus+ odpowiada za ocenę spełnienia kryteriów kwalifikujących studentów do wyjazdu (rok studiów, średnia ocen, znajomość języka itp.), wspomaga studentów przy wyborze uczelni zgodnie z kierunkiem studiów oraz ocenia poprawność wypełnienia Karty uzgodnień (między innymi poprzez analizę sylabusów przedmiotów i ich właściwy dobór, zgodny z programem studiów w UP w Lublinie). Pomaga studentom także ułożyć program studiów na uczelni partnerskiej oraz znajduje opiekuna naukowego dla studentów z zagranicy, chcących przyjechać na Wydział w ramach praktyki.

Studenci realizujący część studiów za granicą zobowiązani są do wykazania możliwości uzyskania efektów uczenia się założonych w programie studiów w uczelni macierzystej. W celu ułatwienia wymiany studenckiej i uznania okresu studiów w uczelni partnerskiej stosuje się system transferu i akumulacji punktów (ECTS). Studia mogą być wówczas realizowane w oparciu o indywidualny program składający się z przedmiotów wybranych z programu studiów uczelni partnerskiej. W Karcie uzgodnień (Agreement cart) porównuje się moduły realizowane w ramach wymiany międzynarodowej z przedmiotami objętymi planem studiów w UP, co umożliwia weryfikację zaplanowanych przez studentów programów studiów za granicą już na etapie przygotowywania dokumentów.

W latach 2017-2024 z mobilności międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ skorzystało 37 studentek i studentów z Wydziału Agrobiotechnologii, z czego 23 osoby w celu realizacji części studiów, zaś 14 w celu realizacji praktyk. Natomiast z ocenianego kierunku Gospodarka przestrzenna, jak dotychczas nikt nie skorzystał z tej oferty, ale są zaplanowane 2 wyjazdy w ramach SMS BIP do

Rumunii w kwietniu 2025 (Zal_Cz1_07_02). Dodatkowo 10 studentów kierunku, w ramach analizy rozwiązań bazujących na naturze (NBS), zielono-błękitnej infrastruktury oraz innych instrumentów adaptujących do zmian klimatu, będzie realizować w dniach 24.04. – 3.05.2025 wyjazd studialny do Berlina. Partnerem tej współpracy jest Politechnika Berlińska, Wydział V - Nauki o Życiu i Technologia. Z kolei 5 studentów tego kierunku planuje wziąć udział w interdyscyplinarnych, międzynarodowych warsztatach w ramach intensywnego kursu wiosennego (*intensive spring course 2025*) organizowanych przez Instytut Planowania Krajobrazu na Wydziale Ogrodniczym w Lednicach Uniwersytetu Mendla w Brnie. Wydarzenie to ma się odbyć 17.-23.05.2025 roku.

Uczelnia uczestniczy również w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) realizując projekt „Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej”. W ramach tego programu studenci posiadający prawo do otrzymywania stypendium socjalnego w UP w Lublinie, są uprawnieni do uzyskania z budżetu PO WER dodatkowego stypendium w kwocie 200 EUR na każdy miesiąc zaakceptowanego przez Uczelnię pobytu za granicą. Uczelnia jednocześnie zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie pracowników Biura ds. osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Powołany Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami odpowiedzialny jest za umożliwienie wszystkim studentom równego dostępu do procesu kształcenia, również poprzez organizację i kontrolę zaplecza infrastrukturalnego Uczelni. Jednocześnie obejmuje indywidualną opieką niepełnosprawnych studentów, przy zachowaniu dyskrecji i uwzględniając ich indywidualne potrzeby.

O korzystnym trendzie stopnia umiędzynarodowienia świadczyć może fakt, że w ostatnich latach obserwuje się wyraźny wzrost liczby studentów zagranicznych podejmujących naukę na Wydziale Agrobioinżynierii. W okresie oceny w ramach programu Erasmus+ wybrane moduły z kierunku Gospodarka przestrzenna realizowało bądź realizuje 12 studentów. Na Wydział, w latach akademickich 2020/21 i 2021/22 przyjechało po jednym studentem, podczas gdy w roku akademickim 2022/23 studiowało już pięciu studentów. W roku 2023/2024 studia podjęło 15 studentów, natomiast w roku akademickim 2024/2025 już 27 studentów (z Francji, Gruzji, Grecji, Hiszpanii, Litwy, Słowacji, Turcji (najliczniejsza grupa) oraz z Ukrainy (Zal_Cz1_07_02A)). Ponadto, dziewięć osób studiujących na innych wydziałach UP w Lublinie uczęszcza na zajęcia z jednego lub dwóch przedmiotów prowadzonych przez nauczycieli akademickich z Wydziału Agrobioinżynierii. Bezpośredni kontakt ze studentami zagranicznymi, którzy przyjeżdżają na Wydział realizować określoną część programu studiów, może otworzyć studentom kierunku Gospodarka przestrzenna horyzonty nie tylko społeczne, ale również naukowe i dydaktyczne. Zwiększone zainteresowanie studentów zagranicznych takim kształceniem, szczególnie w ostatnim roku, w dużym stopniu związane jest z bogatą ofertą przedmiotów realizowanych przez kadre akademicką w ramach programu Erasmus+. Aktualnie w ofercie Wydziału są 63 przedmioty, przy czym co roku lista ta jest poszerzana o kolejne moduły (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/03/Offer-Agrobioengineering_2024-2025.pdf). Wśród przedmiotów o tematyce nawiązującej do programu kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna znajdują się między innymi: Art and the Urban Space Management, Circular economy, Demography, Economics of european integration, Economics of Sustainable development, Environmental protection, Forming of urban space, Graphic design, Jurisprudence, Management of difficult and degraded areas, Recycling technologies and waste management, Soil degradation and reclamation, Tourism on rural areas, Water management, Public open space development. W sumie jest to 15 modułów.

Koordynator wydziałowy odpowiada za powiadomienie jednostek dydaktycznych o osobach przyjeżdżających na Wydział, a także o organizacji takich grup studenckich w zakresie liczby osób,

wybranych przedmiotów oraz godzin dydaktycznych realizowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich. W przypadku studentów zagranicznych aplikujących o możliwość realizacji praktyk na Wydziale Agrobioinżynierii, Koordynator programu Erasmus+ odpowiada za wyznaczenie opiekunów praktykantów oraz stworzenie ramowego planu realizacji ich mobilności. Wydziałowy Koordynator wspiera również organizację pobytu zagranicznych nauczycieli przyjeżdżających w celu realizacji zajęć w ramach „Staff Mobility For Teaching Assignments” (STA), aranżując wykłady, prelekcje i spotkania ze studentami.

W 2015 roku Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji poszerzyło swoją ofertę dydaktyczną o nauczanie języka polskiego dla obcokrajowców studiujących w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Rozumiejąc problemy, z jakimi stykają się na co dzień osoby przyjeżdżające do Polski oraz jak ważna jest dla nich umiejętność skutecznej komunikacji w języku polskim, w Centrum opracowano programy nauczania łączące posługiwanie się językiem polskim w codziennym funkcjonowaniu z prezentacją kultury polskiej i związanymi z nią obyczajami. Oferta skierowana jest do studentów pochodzących z różnych krajów studiujących na kierunkach anglojęzycznych oraz dla studentów przebywających w UP w Lublinie w ramach programu Erasmus+. Jako wsparcie dla studentów zagranicznych na Uczelni organizowane są również spotkania integracyjne, np. Orientation Day czy wycieczki po mieście z przewodnikiem. Dodatkowo, studenci przyjeżdżający z uczelni partnerskich mogą liczyć na wsparcie ze strony studentów UP w ramach programu „Study Buddy”. W ramach projektu realizowanego przez Centrum Transferu Technologii „Let ME know YOU – Welcome to ULSL” w programie Welcome to Poland – NAWA, w 2022 r. zorganizowano międzynarodowe spotkanie integracyjne „Warsztaty kultury polskiej” z udziałem studentów, doktorantów i pracowników Uczelni. W warsztatach wzięło udział ponad 50 uczestników, w tym studenci programu Erasmus+ (<https://up.lublin.pl/blog/warsztaty-kultury-polskiej-w-projekcie-let-me-know-you-welcome-to-ulsl-nawa/>).

Mobilność zagraniczna jest istotnym czynnikiem kształtującym doświadczenie dydaktyczne oraz kompetencje naukowe nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna. Pracownicy zatrudnieni na Wydziale Agrobioinżynierii chętnie uczestniczą w międzynarodowych programach edukacyjnych, badawczych i szkoleniowych, jak również odbywają wyjazdy na konferencje zagraniczne. W ramach programu Erasmus+ od 2017 roku do końca września 2024 roku łącznie na Wydziale zrealizowano 91 wyjazdów (głównie do Albanii, Belgii, Bułgarii, Chorwacji, Czech, Grecji, Hiszpanii, Irlandii, Litwy, Niemiec, Portugalii, Słowacji, Łotwy, Turcji i Włoch), zarówno w celach dydaktycznych (STA) jak i w celach szkoleniowych (STT). Spośród nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna w latach 2017-2024 mobilność zagraniczną zrealizowało 11 pracowników. Wyjazdy o charakterze szkoleniowym STT realizowane były 10 razy, natomiast w ramach STA 18 zdarzeń (Zal_Cz1_04_03).

Ponadto, pracownicy Wydziału korzystając również z innych źródeł finansowania, wielokrotnie prezentowali wyniki swoich badań na forum międzynarodowym, uczestnicząc w konferencjach naukowych m.in. w Australii, Austrii, Belgii, Chinach, Danii, Francji, Holandii, Irlandii, Kanadzie, Litwie, Niemczech, RPA, Rumunii, Serbii, Singapurze, Szwecji, Szwajcarii, Ukrainie, Wielkiej Brytanii, Czechach i Ukrainie. W latach 2018-2024 pracownicy Wydziału Agrobioinżynierii 137 razy wyjeżdżali za granicę w celach służbowych (Zal_Cz1_04_04). W tym nauczyciele kierunku Gospodarka przestrzenna, korzystając również z innych źródeł finansowania, wielokrotnie prezentowali wyniki swoich badań na forum międzynarodowym, uczestnicząc w konferencjach naukowych m.in. w Słowenii, Austrii, Czechach, Niemczech, Litwie, Tajlandii, Włoszech, Portugalii, Ukrainie. W dniach 26-27 września 2024 dr inż Agnieszka Kępkowicz uczestniczyła w 3rd Global Summit on Advances in

Earth Science and Climate Change, w Barcelonie, głosząc referat pt. "Standing up for public benefit: An exploration of the attitudes of investment process participants. *Who will guard the guards themselves?*"

Dużym zainteresowaniem wśród pracowników Wydziału cieszą się również staże zagraniczne (Zal_Cz1_04_03), których celem jest nawiązanie współpracy międzynarodowej, a także zapoznanie się z ofertą dydaktyczną zagranicznych uczelni. Taka aktywność jest ważnym elementem strategii umiędzynarodowienia oraz daje możliwość zdobycia najnowszej wiedzy, doświadczeń i warsztatu naukowego, przyczyniając się w ten sposób do podniesienia poziomu merytorycznego oferty dydaktycznej. Społeczność Wydziału dostrzega, że tego typu inicjatywy są bezcenne w procesie dydaktycznym oraz rozwoju naukowym pracowników akademickich. Dobrym przykładem jest m.in. staż naukowy (1.04 – 3-04.2018 roku) na zaproszenie władz samorządowych miasta Utrecht, odbyty w Wydziale Planowania Przestrzennego (opiekun naukowy: Marco van Dijk) przez dr inż. Agnieszkę Kępkowicz (z Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej).

Działaniami wspierającymi umiędzynarodowienie zajmuje się Biuro Projektów Międzynarodowych (BPM), które zapewnia pomoc w zakresie pozyskiwania i realizacji międzynarodowych projektów finansowanych w ramach Programów Ramowych Komisji Europejskiej, międzynarodowych konkursów Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA), Funduszu Wyszehradzkiego oraz innych międzynarodowych inicjatyw.

W celu podniesienia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracownicy Wydziału chętnie uczestniczą w różnych kursach, szkoleniach i wyjazdach studyjnych do zagranicznych ośrodków. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia wspierane jest programem „Mistrzowie Dydaktyki” realizowanym w ramach POWR.04.03.00-00-0074/17 z Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt miał na celu podniesienie kompetencji kadry akademickiej Wydziału w zakresie stosowania nowoczesnych, innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak formy tutoringów w kształceniu. Cechą tutoringów jest indywidualizacja programów kształcenia z uwzględnieniem różnych grup studentów, w tym różnych narodowości. W ramach projektu 3 pracownicy Wydziału Agrobiologii uczestniczyło w 7-dniowych szkoleniach podczas wizyt studyjnych na wybranych renomowanych uczelniach europejskich, znajdujących się w pierwszej setce rankingów szanghajskiego (Ghent University, Belgia, Groningen, Holandia) (Zal_Cz1_04_04).

Umiędzynarodowienie wspierają kolejne edycje bezpłatnych kursów języka angielskiego realizowane w ramach projektu „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz potencjału instytucjonalnego w przyjmowaniu osób z zagranicy przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie”, realizowanego w ramach programu „Welcome to Poland” i współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (projekt nr POWR.03.03.00-00-PN14/18). W ramach tego projektu 21 nauczycieli akademickich Wydziału Agrobiologii w latach 2017-2024 aktywnie podnosiło swoje umiejętności językowe (Zal_Cz1_04_05). Kilka osób skorzystało z dofinansowania Uczelni w ramach podnoszenia kompetencji językowych, kończąc kursy najczęściej z języka angielskiego, ale także z francuskiego (Alicja Bieskie-Matejak z Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej).

Ciekawą formą podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia była organizacja przez Uniwersytet Przyrodniczy szkoleń z zakresu edukacji międzynarodowej w ramach projektu „Instytucjonalne wsparcie UPL w obszarze umiędzynarodowienia poprzez niwelowanie barier komunikacyjnych w wielokulturowym środowisku akademickim „Let ME know YOU – Welcome to ULSL” (projekt finansowany ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,

współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój). Celem projektu było zwiększenie kompetencji międzykulturowych oraz integracja wielokulturowego środowiska akademickiego oparta na wzajemnym poznaniu, tolerancji wobec różnorodności oraz przeciwdziałaniu stereotypom. W projekcie tym uczestniczyła 1 osoba.

Mobilności akademickiej i nawiązywaniu nowych kontaktów służą międzynarodowe konferencje naukowe. Na Wydziale Agrobiżynierii w ostatnim czasie Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej, przy aktywnym udziale studentów z kierunku Gospodarka przestrzenna (szczególnie członków Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej UP w Lublinie) trzykrotnie (2019, 2022 i 2024) organizował Międzynarodową Konferencję Naukową „Gospodarowanie Przestrzenią a Zasoby Przyrodnicze”.

W roku 2019 zasadniczym celem konferencji było upowszechnianie wyników badań z zakresu gospodarki przestrzennej i łąkarstwa, w tym wykorzystania zasobów przyrodniczych w gospodarowaniu przestrzenią zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju i ich ochrony w Polsce i Europie oraz prezentacja rozwiązań, a także wymiana doświadczeń przez specjalistów z Polski i z zagranicy. Oprócz wygłoszonych referatów podczas obrad konferencji miała miejsce wymiana doświadczeń w trakcie dyskusji i rozmów w kularach, podczas sesji terenowych i innych spotkań. Konferencja była okazją do nawiązania długoterminowej współpracy naukowej i dydaktycznej między Uczelniami i między przedstawicielami jednostek naukowych z różnych krajów oraz do nakreślenia priorytetów i zdefiniowania wspólnych problemów badawczych. Niewątpliwym efektem w tym zakresie jest nawiązanie współpracy pomiędzy Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie a Narodowym Uniwersytetem Rolniczym we Lwowie oraz Narodowym Uniwersytetem Rolniczym w Kaunas na Litwie. Pomędzy tymi uczelniami jest wymiana stażystów oraz prowadzone są wspólne badania i wymiana doświadczeń w zakresie wdrażania myśli naukowej oraz praktycznych rozwiązań. Konferencja przyczyniła się również (pośrednio) do nawiązania współpracy z Wyższą Szkołą Agronomii w Tuluzie we Francji. Studentka tej szkoły odbyła w Zakładzie Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej staż naukowy (30.08-30.10.2020), a obecnie z ośrodkiem tym prowadzone są wspólne badania oraz podejmowana jest próba wdrażania francuskich rozwiązań z zakresu City farm.

W roku 2022, głównym celem konferencji było upowszechnianie wyników badań z zakresu gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiska przyrodniczego na tle zmian klimatu. Szeroki zakres tematyki (rolnictwo, planowanie przestrzenne, urbanistyka, transport a zmiany klimatu) oraz bogate doświadczenie zaproszonych specjalistów z różnych ośrodków naukowych w Polsce oraz krajów ościennych pozwoliły na wymianę myśli, doświadczeń oraz osiągnięć z zakresu gospodarowania przestrzenią kulturową z poszanowaniem środowiska przyrodniczego na tle zmian klimatu. Goście zagraniczni reprezentowali następujące ośrodki: Lwowski Narodowy Uniwersytet Rolniczego w Dublanach, Ukraina; National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv oraz Polissia National University, Zhytomyr, Ukraine. Międzynarodowa konferencja była dobrą platformą do wielopłaszczyznowego propagowania idei zrównoważonego rozwoju i uwypuklenia potrzeby strategicznego planowania adaptacji obszarów miejskich i wiejskich do zmian klimatu oraz łagodzenia ich skutków.

W roku 2024 Konferencja ta była organizowana pod hasłem: Rozwój Obszarów Wiejskich a Zasoby Przyrodnicze. Głównym celem konferencji była prezentacja aktualnych wyników badań, analiz i koncepcji kształtowania przestrzeni oraz zarządzania zasobami środowiska przyrodniczego w różnych panelach dyskusyjnych, w tym dotyczących użytków zielonych na tle strategii oraz polityk

krajowych i międzynarodowych, kształtowania terenów leśnych i otwartych, a także wielofunkcyjnego rozwoju współczesnej wsi. Ważna była również wymiana poglądów i dyskusja uwzględniająca problemy przestrzeni kulturowych i zasobów przyrodniczych wsi w ujęciu teoretycznym i praktycznym. Wśród gości zagranicznych udział brali pracownicy nauki z Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Rolniczego w Dublanach, Kijowa oraz z Tarnopola na Ukrainie, a także z Łotwy i Turcji.

Podczas wydarzenia w roku 2022 jak i 2024 referaty były przedstawiane w formie prezentacji multimedialnych i wygłoszone na miejscu i za pośrednictwem Internetu (konferencja w formie hybrydowej). Wszystkie wystąpienia były transmitowane na kanałach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Otwarta transmisja przyczyniła się do większej popularyzacji najnowszych osiągnięć naukowych w dziedzinie łąkarstwa, gospodarki przestrzennej, ochrony i kształtowania krajobrazu, a które mają ogromną szansę znaleźć zastosowanie w praktyce i przyczynić się nie tylko do poprawy dobrobytu ludzi, ale również do opracowania skutecznych metod zarządzania zasobami przyrodniczymi zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. Równocześnie przyczyniła się do zwiększenia prestiżu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na arenie międzynarodowej, a to korzystnie wpłynie na jego dalszy rozwój naukowy i umiędzynarodowienie badań.

Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Aktywność międzynarodowa pracowników Wydziału przyczynia się do promocji Uczelni poza granicami kraju, co zwiększa zainteresowanie przyjazdem studentów i kadry naukowo-dydaktycznej z zagranicy w ramach programów wspierających mobilność międzynarodową. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stworzono dogodne warunki do podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Jednym ze sposobów internacjonalizacji studiów jest zapraszanie wysokiej rangi naukowców i wykładowców z renomowanych uczelni zagranicznych. Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna korzystali z wiedzy i doświadczenia zagranicznych pracowników naukowych, którzy realizowali zajęcia dydaktyczne w ramach programu Erasmus+ lub jako profesorowie wizytujący (Za1_Cz1_07_01). Cennym poszerzeniem wiedzy studentów i uzupełnieniem treści programowych jest uczestniczenie w wykładach otwartych organizowanych z udziałem naukowców z zagranicy. Takie spotkania stanowią ważny element strategii podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, a dodatkowo aktywizują studentów do ciągłego doskonalenia umiejętności językowych. Mogą być również szansą na zwiększenie mobilności zagranicznej studentów i pracowników. Wykłady w ramach cyklu Open Seminar prowadzone są od 2016 r. W latach 2018-2024 wykłady otwarte w obszarze nauk rolniczych i społecznych, w tym z zakresu gospodarowania przestrzenią wygłosili m.in.: badacze z Indii, Irlandii, Francji i Wielkiej Brytanii, Ukrainy, Niemiec i in. (Za1_Cz1_07_03). W ramach współpracy międzynarodowej odbywają się również wizyty studyjne wykładowców z zagranicy, którzy poza spotkaniami i seminariami z pracownikami Wydziału realizują również zajęcia ze studentami.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia oraz wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Za umiędzynarodowienie procesu kształcenia na Wydziale odpowiedzialni są Dziekan i Koordynator wydziałowy programu Erasmus+, przy wsparciu Biura Mobilności Akademickiej.

Wymiana międzynarodowa studentów jest objęta corocznymi sprawozdaniami, obejmującymi pełne lata akademickie. Dokumentację w tym zakresie gromadzi Biuro Mobilności Akademickiej. Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację, odbywa się raz w roku. Dane dotyczące liczby wyjazdów nauczycieli akademickich Wydziału oraz studentów w ramach projektów międzynarodowych są prezentowane na Kolegium Wydziału. Sprawozdania przygotowywane są na podstawie danych z Biura Mobilności Akademickiej. Ponadto relacje ze swoich wyjazdów przygotowują studenci, dokumentując nie tylko swoją aktywność naukową, ale również kontakty interpersonalne oraz obserwowane różnice kulturowe (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>). Studenci wracający z wyjazdów, oprócz indywidualnego raportu składanego w ramach realizacji programu wymiany, proszeni są o wypełnienie ankiety, pozwalającej na monitorowanie ich satysfakcji z wyjazdu, jak również, w przypadku osób przyjeżdżających na Wydział, atrakcyjności oferowanych przedmiotów i jakości ich realizacji. Pozwala to na dostosowanie przedmiotów oferowanych przez Wydział do potrzeb i zainteresowań studentów. Oferta taka uaktualniana jest co roku w porozumieniu z Dziekanem Wydziału.

Koordinator uczelniany Programu Erasmus+ monitoruje przepływ dokumentów pomiędzy uczelniami partnerskimi, składa również obszerny raport jakościowo-ilościowy po każdym zakończonym projekcie do Narodowej Agencji Programu Erasmus+. BMA archiwizuje dokumentację zarówno studentów/praktykantów wyjeżdżających, jak i przyjeżdżających na Wydział, a także na wniosek Dziekana raportuje liczbę studentów danego wydziału objętych wymianą. Podobne raporty są składane na wniosek JM Rektora i/lub Kanclerza UP w Lublinie.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Kształtowanie przyjaznego środowiska akademickiego, stwarzanie dogodnych warunków kształcenia i wspieranie studentów w procesie uczenia się, to cele Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy. Kluczowym zadaniem dydaktycznym jest zapewnienie studentom zdobycia wykształcenia akademickiego z zachowaniem standardów jakości kształcenia, przygotowującego do pracy zawodowej na stanowiskach wymagających umiejętności i specjalistycznej wiedzy związanej z kierunkiem Gospodarka przestrzenna.

Wsparcie studentów wprost wynika z uregulowań prawnych i wydawanych zarządzeniach, ale jest także wyrazem troski wykładowców, administracji i powołanych opiekunów poszczególnych lat oraz władz Uczelni traktujących studentów podmiotowo. Zgodnie ze Statutem UP w Lublinie § 15 (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2020/10/statut_up.pdf) w procesie kształcenia

studentów opiekę dydaktyczną w zakresie swoich kompetencji zapewniają Dziekan i Prodzikan Wydziału sprawujący bieżący nadzór nad procesem kształcenia w ramach kierunków studiów, nadzorujący proces rekrutacji, ustalający szczegółowe plany zajęć dydaktycznych, zlecający zajęcia dydaktyczne w porozumieniu z kierownikami katedr, prowadzący i sprawujący nadzór nad działaniami związanymi z zapewnianiem jakości kształcenia, współuczestniczący w procesie oceny okresowej nauczycieli akademickich w ramach wykonywania przez nich obowiązków dydaktycznych, wspierający finansowo inicjatywy naukowe i organizacyjne zgłaszane przez Samorząd Studentów i Koła Naukowe. Prodzikan podejmujący decyzje administracyjne i pozostałe decyzje w indywidualnych sprawach studenckich związanych z tokiem studiów, wspiera studentów w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w procesie kształcenia, odpowiada za przyznawanie warunkowych zaliczeń semestrów i określa warunki powtarzania przedmiotów lub semestrów, przewodniczy egzaminom dyplomowym, komisyjnym, zatwierdza tematy zagadnień problemowych i odpowiada za organizację indywidualnego toku studiów. Podmiotem opiniodawczo-doradczym Dziekana w sprawach związanych z jakością kształcenia, ewaluacją zajęć dydaktycznych, formułowaniem rekomendacji w tym zakresie, ewaluacją i doskonaleniem programów dydaktycznych, opracowywaniem projektów programów dydaktycznych są Rady Programowe powoływane dla każdego kierunku studiów. Kierownicy Instytutów, Katedr i Zakładów wspierają proces organizacji i realizacji kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia nadzoruje weryfikację efektów uczenia się i analizuje wyniki ankiet studenckich, opracowuje wydziałowy system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia (więcej informacji o działalności Komisji znajduje się w opisie Kryterium 3).

System wspierania studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym i naukowym dostosowany jest do potrzeb różnych grup studentów, w tym z orzeczeniem o niepełnosprawności, ze szczególnymi potrzebami zdrowotnymi lub w trudnej sytuacji materialnej. Wsparcie ma zastosowanie do wszystkich kierunków, poziomów, profili i form studiów.

Jedną z podstawowych form systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość indywidualnej organizacji studiów określona w Regulaminie studiów UP w Lublinie w §18 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/regulamin-studiow-od-1.10.24.pdf>). O indywidualną organizację studiów mogą wnioskować studenci wyróżniający się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej (odpowiednio udokumentowanej), studiujący na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywający część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, znajdujący się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej, są osobami z niepełnosprawnościami, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami. W roku akademickim 2023/2024 z indywidualnej organizacji studiów korzystało 10 studentów na studiach stacjonarnych drugiego stopnia kierunku Gospodarka przestrzenna. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje żłobek dla dzieci swoich pracowników, doktorantów i studentów, zlokalizowany na terenie miasteczka akademickiego. Stanowi to znaczące wsparcie umożliwiające uczenie się studentom będących rodzicami (www.zlobek.maluch.net). Studenci przyjezdni mogą korzystać z dobrze wyposażonych Domów Studenckich z możliwością uzyskania dopłaty do zakwaterowania w przypadku trudnej sytuacji materialnej (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/akademiki/>).

Pomoc materialną dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w roku akademickim stanowią stypendia: socjalne, specjalne dla osób z niepełnosprawnościami, stypendia rektora i zapomogi. Priorytetem władz i pracowników Uczelni jest zapewnienie studentom poczucia bezpieczeństwa oraz wsparcia finansowego w uzasadnionych sytuacjach. Studenci kształcący się na kierunku Gospodarka przestrzenna otrzymują odpowiednie

formy wsparcia w obszarze socjalnym, bytowym i administracyjnym. Zasady oraz tryb przyznawania pomocy studentom określone są w ogólnouczelnianym Regulaminie Świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-swiadczen-dla-studentow-up-w-lublinie/>). Zarządzenie Nr 58 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 12 czerwca 2024 r. wprowadza z dniem 1 października 2024 r. Regulamin Świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/#akty_prawne). W Regulaminie określono zasady przyznawania i wypłacania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów. Zgodnie z Regulaminem (Załącznik do Zarządzenia Nr 58 <https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2024/06/regulamin-swiadczen.pdf>) oraz Zarządzeniem Nr 53 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 5 czerwca 2024 r. w sprawie wysokości świadczeń stypendialnych dla studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w roku akademickim 2024/2025 (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2024/06/zarzadzenie-nr-53.pdf>):

- Stypendium socjalne skierowane jest do grupy studentów będącej w trudnej sytuacji materialnej udokumentowanej zaświadczeniami o dochodach netto na jednego członka rodziny (dochód na członka rodziny mieści się w przedziale od 0 zł do 1570,50 zł w roku akademickim 2024/2025). Kwota stypendium zależy od wysokości dochodu osiągniętego w roku kalendarzowym poprzedzającym dany rok akademicki, który przypada we wspólnym gospodarstwie domowym na jednego członka rodziny studenta i wynosi od 1200,00 zł do 1600 zł w roku akademickim 2024/2025.
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnością dedykowane jest dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej. Wysokość stypendium zależy od stopnia niepełnosprawności i przyznawane jest maksymalnie na rok akademicki. W przypadku posiadania orzeczenia z krótszym terminem niż rok akademicki, stypendium przyznawane jest na czas ważności orzeczenia. Miesięczna wysokość stypendium wynosi 1200,00 zł (stopień lekki), 1600,00 zł (umiarkowany), 2000,00 zł (znaczny).
- Stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał za rok studiów, poprzedzający rok przyznania stypendium, wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. Stypendium rektora może otrzymać także student przyjęty na pierwszy rok studiów, który jest laureatem olimpiady międzynarodowej, laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego lub medalistą co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie. W danym roku akademickim zgodnie z regulaminem tworzona jest jedna lista rankingowa dla każdego roku studiów, a stypendium Rektora przyznawane jest w takiej samej kwocie bez podziału na poszczególne osiągnięcia. Stypendium rektora przyznaje się w trzech przedziałach: przedział I (stanowi 20% osób o największych osiągnięciach spośród studentów zakwalifikowanych do uzyskania stypendium na podstawie listy rankingowej) – 1600,00 zł, II przedział (30%) – 1400,00 zł, III przedział – 1200,00 zł.
- Zapomoga dedykowana jest dla osób, które znajdują się w przejściowej trudnej sytuacji życiowej z tytułu zdarzenia losowego np. nieszczęśliwego wypadku studenta, urodzenia dziecka, śmierci najbliższego członka rodziny.

Stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnościami i zapomogi przyznają studentom Wydziałowe Komisje Stypendialne, zaś stypendium rektora – Odwoławcza Komisja

Stypendialna. Wydziałowa Komisja Stypendialna i Odwoławcza Komisja Stypendialna (komisja rektorska) powoływane są na początku każdego roku akademickiego przez Rektora na wniosek Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego. Skład Komisji stanowią Dziekan jako przewodniczący, studenci wybrani przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego oraz pracownik Biura Stypendiów Studenckich. Decyzje otrzymania stypendiów i zapomóg podejmowane są na zebraniach Komisji, przy czym każdorazowo wymagany jest przynajmniej 50% udział studentów. Pisemne decyzje komisji stypendialnych przekazywane są studentom listownie lub odbierane są osobiście przez studentów w Biurze Stypendiów Studenckich. W latach 2018-2024 studentom kierunku Gospodarka przestrzenna przyznano 87 razy stypendia rektora. Stypendia socjalne przyznano łącznie 230 razy, a stypendia dla osób z niepełnosprawnością 9 razy. Ponadto 61 studentów otrzymało jednorazową zapomogę finansową (Zal_Cz1_08_01).

Na podstawie Zarządzenia Nr 48 Rektora UP w Lublinie z dnia 24 listopada 2016 r. (<https://up.lublin.pl/rektor/2016/48/zarządzenie48.pdf>), 1 stycznia 2017 roku na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie utworzono w ramach Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich stanowisko ds. studentów z niepełnosprawnościami. W trosce o dostosowywanie procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej, na podstawie Zarządzenia nr 44 Rektora UP w Lublinie z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany struktury organizacyjnej administracji centralnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/z-44-2022.pdf>) utworzono następnie odrębną jednostkę administracji centralnej Uczelni – Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Obecnie w Biurze zatrudniony jest m.in. specjalista ds. dostępności oraz pełnomocnik do spraw osób z niepełnosprawnościami. Działalność biura polega na kompleksowym wsparciu studentów, doktorantów i pracowników Uczelni z niepełnosprawnościami, rozpoznawaniu ich potrzeb i problemów, inicjowaniu przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków ich kształcenia i funkcjonowania, a także udzielaniu im indywidualnej pomocy. Jednostka ta zajmuje się także prowadzeniem działań związanych ze stwarzaniem studentom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, rozpoznawaniem ich oczekiwań oraz pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych problemów. Do obowiązków osób zatrudnionych w tej jednostce należy szeroki zakres działań, określonych w Zarządzeniu nr 44, mających na celu zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami. Biuro prowadzi liczne formy wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju i doskonaleniu zarówno naukowym, jak i społecznym. Informacje na temat wsparcia osób z niepełnosprawnościami są zamieszczone na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnospewnoscia/>). Można również osobiście, telefonicznie lub e-mailem skontaktować się z pracownikiem Biura. Dla osób z niepełnosprawnościami cyklicznie, raz na początku roku akademickiego oraz w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zainteresowanych, organizowane są spotkania informacyjno-adaptacyjne. W spotkaniach biorą udział pracownicy Biura oraz Prorektor ds. studenckich i dydaktyki. Na ocenianym kierunku Gospodarka przestrzenna w roku akademickim 2023/2024 nie studiowała żadna osoba ze zdiagnozowaną niepełnosprawnością. Pomoc osobom z niepełnosprawnościami na Uczelni reguluje zarządzenie nr 109 rektora UP w Lublinie z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury dostosowania procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/z-109-2021.pdf>). Każdy przypadek osoby z niepełnosprawnością ubiegającej się o wsparcie rozpatrywany jest indywidualnie, zgodnie z ideą wyrównywania szans edukacyjnych oraz racjonalnego

dostosowania do potrzeb wynikających z niepełnosprawności lub choroby przewlekłej. O specyficznych potrzebach osoby z niepełnosprawnością Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością na wniosek studenta informuje Dziekana, który podejmuje odpowiednie decyzje mające na celu udzielenie studentowi wymaganego wsparcia. Każdy student z orzeczeniem o niepełnosprawności może otrzymać indywidualną pomoc adekwatną do jego potrzeb, tj.

- wsparcie asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie może wykonać samodzielnie,
- wypożyczanie sprzętu technicznego (przenośnego powiększalnika typu Prodigiconnect12, komputerów przenośnych, dyktafonów, pętli indukcyjnych),
- indywidualny tok nauczania m.in. języków obcych,
- lektoraty z języków obcych prowadzone w grupach o różnym zaawansowaniu,
- zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów z niepełnosprawnościami,
- pomoc psychologiczną,
- dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb indywidualnych,
- zajęcia z udziałem zwierząt w „Strefie Animaloterapii” mieszczącej się na terenie GD Felin, ul. Doświadczalna 50 .

Na Uczelni od 2020 roku istnieje możliwość skorzystania ze wsparcia asystenta dydaktycznego lub tłumacza języka migowego, zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania ze wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego dla studenta/doktoranta w ramach wsparcia realizowanego w Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich Stanowiska ds. Osób z Niepełnosprawnością Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/009/009.pdf>). Zadaniem asystenta jest pomoc w funkcjonowaniu na Uczelni, a także poza nią. Studenci ubiegający się o pomoc zgłaszają taką potrzebę w Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnością składając wniosek oraz przedstawiają rozkład zajęć, na podstawie którego tworzony jest harmonogram czasu pracy asystenta. Osoba będąca asystentem dydaktycznym zobowiązana jest do uczestnictwa w procesie kształcenia osoby z niepełnosprawnościami (zajęcia praktyczne lub laboratoryjne, wykłady oraz inne przewidziane na danym kierunku studiów – pomaga w notowaniu, pozyskiwaniu materiałów dydaktycznych oraz dotarciu na zajęcia i powrotu z nich do miejsca zamieszkania, jeżeli wymaga tego sytuacja).

W ramach realizacji projektu „Dostępny UPL” – nr POWR.03.05.00-00-A002/21 osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności studiujące w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie miały możliwość skorzystania z indywidualnych porad psychologicznych oraz prawnych. Każdy uczestnik wsparcia miał możliwość nieograniczonego korzystania z porad prawnych oraz psychologicznych. Porady udzielane były zgodnie z zasadą poufności z zachowaniem pełnej anonimowości. Obecnie każdy student/doktorant/pracownik Uniwersytetu Przyrodniczego może skorzystać z bezpłatnych konsultacji psychologicznych, po wcześniejszym umówieniu spotkania. Zgłoszenia można dokonać telefonicznie, e-mailem lub osobiście. Osoby z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z porad w formie elektronicznej oraz telefonicznej, po wcześniejszym umówieniu terminu rozmowy (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/porady/>). Psycholog prowadzi konsultacje codziennie, od poniedziałku do piątku w godzinach 7-15 (w szczególnym przypadkach godziny spotkań dostosowuje do potrzeb zainteresowanych), w budynku Collegium Agronomicum II, pokój nr 9 (parter). Informacje dotyczące konsultacji psychologicznych dostępne są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/porady/>) oraz plakatach umieszczonych na

tablicach informacyjnych. Konsultacje psychologiczne umawiane są telefonicznie bezpośrednio z psychologiem, co przyczynia się do zwiększenia anonimowości studentów korzystających z porad.

W ramach realizacji projektu „Dostępny UPL” – nr POWR.03.05.00-00-A002/21” w szkoleniach, które pomagają rozwijać potencjał i zwiększać świadomość społeczną pracowników Uczelni w 2023 roku uczestniczyło 25 osób z kadry Wydziału, w tym 8 z kadry kierunkowej (Zal_Cz1_04_06):

- szkolenie dla nauczycieli akademickich w zakresie procesu kształcenia osób z niepełnosprawnościami (15 osób),
- szkolenie z zakresu edukacji włączającej dla przedstawicieli uczelni (7 osób),
- szkolenie z zakresu procedur bezpiecznej ewakuacji osób z niepełnosprawnościami (1 osoba),
- szkolenie dla kadry kierowniczej i administracyjnej jak zwiększać dostępność Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami (4 osoby).

Na wniosek Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami, w czerwcu 2024 r. zorganizowane zostało szkolenie dla pracowników i kadry kierowniczej oraz portierni z zakresu obsługi schodofazu – urządzenia do likwidacji barier architektonicznych. Szkolenie zostało zorganizowane dla 46 osób.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdraża formy dostosowania procesu rekrutacji na studia, a także procesu kształcenia dla studentów oraz doktorantów z niepełnosprawnościami. Obsługa kandydatów odbywa się w budynku Agro II w pełni dostosowanym dla osób z niepełnosprawnościami. Większość zajęć odbywa się w budynkach wolnych od barier architektonicznych, wyposażonych w podjazdy, windy, platformy, oraz sanitariaty dla osób z niepełnosprawnościami (Zal_Cz1_05_03). Z myślą o studentach z niepełnosprawnościami, 10 lutego 2024 r., przygotowano i opublikowano aplikację mobilną „Dostępny UPL”, mającą na celu zapewnienie im równego dostępu do wysokiej jakości edukacji. Aplikacja umożliwia indywidualne dostosowanie interfejsu, w tym zmianę rozmiaru czcionki i kontrastu, wspierając tym samym osoby z dysfunkcją wzroku. Zawiera szczegółową mapę kampusu z wyraźnie oznaczonymi ułatwieniami, takimi jak wejścia bez barier, windy, dostosowane toalety i miejsca parkingowe, co ułatwia poruszanie się i planowanie codziennych aktywności. (https://play.google.com/store/apps/details?id=pl.up.lublin.DostepnyUpl&pcampaignid=web_share).

Materiały dydaktyczne są na prośbę studentów z niepełnosprawnościami udostępniane przez prowadzących w formie dostosowanej do ich potrzeb, np. powiększona czcionka, możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, wersja elektroniczna materiałów. Studenci mogą korzystać z urządzeń wspomagających na zajęciach oraz egzaminach, np. dyktafony, notebooki, powiększalnik, lupa powiększająca, pętle indukcyjne dostępnych w wypożyczalni sprzętu technicznego Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Istnieje również alternatywna forma zaliczania zajęć dydaktycznych – jest ona ustalana na prośbę studentów indywidualnie z prowadzącym przedmiot i są to, np. zmiana miejsca (jeżeli jest ono niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami), terminu i czasu trwania egzaminu, formy egzaminu lub zaliczenia, np. z pisemnej na ustną, stacjonarnej na zdalną lub odwrotnie w zależności od konkretnej sytuacji studenta z niepełnosprawnością. Studenci mogą również uzyskać zgodę na rozłożenie sesji egzaminacyjnej w czasie lub w przypadku obszernego materiału mają możliwość zdawania go w częściach.

W wydzielonych pomieszczeniach Biblioteki Głównej UP, w strefie wolnej od barier architektonicznych, znajdują się stanowiska przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, m.in. stanowisko komputerowe ze specjalistycznym sprzętem i oprogramowaniem, stanowiska dla osób słabowidzących z ogólnodostępnym powiększalnikiem i sala szkoleniowa (https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/jak-korzystac/#biblioteka_rownych_szans).

Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na pomoc pracowników Biblioteki w korzystaniu z zasobów bibliotecznych. Biblioteka dysponuje dodatkowymi strefami do nauki indywidualnej przeznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami, w których znajdują się również 4 lampy antydepresyjne. W 2018 roku w budynku Biblioteki powstała sala aktywizacyjna dla osób z niepełnosprawnościami, w której studenci mogą skorzystać z urządzeń wspomagających. Kolejna sala aktywizacyjna powstała w roku 2021 w budynku Collegium Agronomicum przy ul. Akademickiej 15 (Zal_Cz1_05_03).

Nauczanie języków obcych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizowane jest w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia prowadzone są indywidualnie lub grupowo w zależności od potrzeby danego studenta. Forma materiałów dydaktycznych przystosowana jest do danego rodzaju niepełnosprawności, np.: możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, materiały w wersji elektronicznej, możliwość skorzystania z dostępnych w wypożyczalni sprzętów (notebooki, dyktafony, powiększalnik). Studenci mogą również skorzystać z pomocy tłumacza języka migowego. Zajęcia odbywają się w salach wolnych od barier architektonicznych oraz w sali aktywizacji osób niepełnosprawnych.

W rozwoju społecznym, sportowym i artystycznym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie Akademickiego Związku Sportowego oraz wielu agend kulturalnych działających w UP w Lublinie. Uniwersytet Przyrodniczy oferuje osobom z niepełnosprawnościami zajęcia sportowe, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Studenci z niepełnosprawnościami uczestniczą w integracyjnych olimpiadach sportowych (np. Integracyjne Mistrzostwa Polski w Pływaniu i Lekkoatletyce) czy obozach edukacyjnych, także poza granicami kraju. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu organizuje zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów z niepełnosprawnością. Zajęcia w większości prowadzone są w formie indywidualnej i są to: gimnastyka korekcyjna odbywająca się w sali fitness lub gimnastycznej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne – siłownia, pływanie oraz aqua aerobik – basen, ćwiczenia zwiększające wydolność oddechową (cardio) – sala aerobowa. Zajęcia sportowe odbywają się w dostosowanym dla osób z niepełnosprawnościami Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie (Zal_Cz1_05_03).

W 2021 r. Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON przyznała Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie wyróżnienie w dwóch kategoriach: INSTYTUCJA za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia”, oraz PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za „przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością”. Zdaniem Kapituły Konkursowej „Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami stanowi wzór godny naśladowania”.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Priorytetem Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest stworzenie studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wsparcie studentów w procesie uczenia się przybiera różne formy, uwzględniające zróżnicowane potrzeby studentów i adekwatne do zakładanych efektów uczenia się. Sprzyja ono nie tylko rozwojowi naukowemu, ale również społecznemu i zawodowemu studentów.

Pomoc naukowa i dydaktyczna realizowana jest przez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich w trybie konsultacji. Konsultacje prowadzone są regularnie przez nauczycieli akademickich w wymiarze nie mniejszym niż jedna godzina w tygodniu, a ich termin określany jest na początku każdego semestru i przedstawiany studentom podczas pierwszych zajęć, a także podawany do publicznej wiadomości na tablicach informacyjnych poszczególnych Instytutów i Katedr oraz na drzwiach gabinetów. Nauczyciele akademiccy mogą także prowadzić konsultacje zdalnie, np. drogą elektroniczną. Konsultacje o charakterze indywidualnym, mające na celu wyjaśnienie trudniejszych problemów związanych z treściami kształcenia, omawianie wyników oceny prac pisemnych, wskazywanie możliwości uzupełnienia niedociągnięć i braków w zakresie wiedzy i umiejętności mogą się odbywać również poza wyznaczonymi terminami, w miarę potrzeb zgłaszanych przez studentów. Ponadto studenci mogą zwrócić się o pomoc do Dziekana lub Prodziekana Wydziału Agrobiotechnologii, którzy ustalają własne godziny konsultacji w indywidualnych sprawach studentów.

Zagadnienia dotyczące procesu dydaktycznego omawiane są podczas spotkań Kolegium Dziekańskiego i studentów, organizowanych na początku roku akademickiego oraz sukcesywnie w miarę potrzeb w trakcie jego trwania, a także podczas organizowanych corocznie Dni Kierunku. Łącznikiem pomiędzy władzami Wydziału i studentami są opiekunowie lat oraz starostowie lat. Funkcję opiekuna powierza się adiunktom i innym nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia na kierunku, których obowiązkiem jest zorganizowanie w każdym semestrze spotkania ze studentami z danego roku (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#opiekunowie>). Wszelkie problemy rozwiązywane są wspólnie z opiekunem, a jeśli zachodzi potrzeba – z Prodziekanem odpowiedzialnym za dany kierunek (Zal_Cz1_08_02). Prodziekan sprawujący nadzór nad kierunkiem jest w stałym kontakcie ze starostami roczników i na bieżąco rozwiązuje wszystkie problemy studentów. Należy także zaznaczyć, że pracownicy dziekanatu na bieżąco udzielają fachowej pomocy formalnej, a w sytuacjach, które przekraczają ich kompetencje, kierują studentów do innych jednostek uczelnianych w pionie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki.

Proces uczenia się studentów wspierają także pracownicy Biblioteki Głównej (BG), ułatwiając korzystanie z zasobów bibliotecznych i baz literatury dostępnej on-line. Studenci UP w Lublinie, w tym kierunku Gospodarka przestrzenna, mają szeroki dostęp do zasobów bibliotecznych, technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz pomocy dydaktycznych umożliwiających samokształcenie (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/>). W Bibliotece uniwersyteckiej studenci mają stały dostęp do książek i czasopism krajowych i zagranicznych (w tym dostęp cyfrowy do wydawnictw). Ze względu na akademicki charakter Lublina, studenci mogą również korzystać z innych bibliotek uniwersyteckich, w tym Biblioteki Głównej UMCS i Politechniki Lubelskiej. W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje:

- Wypożyczalnia, w której znajduje się 10 miejsc z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line,
- Informatorium, w którym znajduje się 18 miejsc z komputerami z dostępem do stałego łącza internetowego, dodatkowo 10 – „w trybie laptop”,
- Czytelnia, zlokalizowana na dwóch piętrach budynku, w której są dostępne 168 miejsca, w tym 31 miejsc to stanowiska z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line.

Ponadto w Czytelni znajdują się 3 pokoje przeznaczone do pracy indywidualnej, 2 pokoje ze sprzętem multimedialnym do pracy w grupach oraz 3 kabiny akustyczne przystosowane do pracy 1-4 osób. W Bibliotece przygotowane zostały przyjazne strefy w Informatorium i Czytelni z wygodnymi sofami, fotelami i pufami, a dla tych, którzy lubią uczyć się na świeżym powietrzu, istnieje możliwość skorzystania z zielonego tarasu i nauki na leżakach (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta->

biblioteka/). Studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnej sieci Wi-Fi w Bibliotece (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/wi-fi/>). Ułatwieniem dla użytkowników Biblioteki jest możliwość odebrania zamówionych książek poza godzinami jej pracy w książkomacie lub samodzielny zwrot książek we wrzutni.

Władze UP w Lublinie i dyrektor Biblioteki dbają o bezpłatny dostęp do najnowszej literatury dla wszystkich studentów i pracowników m.in. w ramach uczestnictwa w konsorcjach. W Bibliotece Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zgromadzono ok. 390.000 pozycji, w tym: 24.7021 książek, 140.741 czasopism, 338 czasopism bieżących, 5.217 norm i opisów patentowych. Zasoby elektroniczne biblioteki składają się z 442.951 tytułów książek w formie elektronicznej; czasopisma w formie elektronicznej obejmują 13.923 tytułów. Biblioteka udostępnia również 58 baz danych oraz 1797 innych zasobów elektronicznych, na które składają się m.in. normy oraz patenty (Zal_Cz1_05_04a). Spośród powyższych to: 1074 książek i podręczników z zakresu gospodarki przestrzennej (w różnych nakładach, od 1 do 22 sztuk) (Zal_Cz1_05_04b), natomiast czasopisma naukowe stanowią 62 pozycje w czytelni i 8 w magazynie (Zal_Cz1_05_04a) (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>). W Bibliotece istnieje możliwość skorzystania z tzw. wypożyczalni międzybibliotecznej. Doskonałym narzędziem wsparcia studentów w procesie uczenia jest całodobowy dostęp do wirtualnej czytelni z dowolnego miejsca przez platformę IBUK Libra (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>). IBUK Libra zawiera bogaty zbiór publikacji specjalistycznych, naukowych, popularnonaukowych i beletrystycznych. Platforma ta umożliwi pracę z tekstem, zaznaczanie fragmentów, tworzenie notatek czy tagowanie.

Pracownicy Biblioteki organizują i przeprowadzają:

- projekty naukowe i popularnonaukowe promujące zasoby drukowane i elektroniczne dla nauczycieli akademickich oraz studentów,
- szkolenia z zakresu posługiwania się i wykorzystania baz danych (w szkoleniach stacjonarnych i on-line w 2022 roku uczestniczyło około 680 studentów),
- warsztaty podczas Lubelskiego Festiwalu Nauki,
- wydarzenia w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek.

Informacje dotyczące zasobów i wydarzeń organizowanych przez Bibliotekę zamieszczane są regularnie na stronie internetowej Biblioteki (<https://up.lublin.pl/blog/category/biblioteka/>), na profilach społecznościowych: Facebook (<https://www.facebook.com/bguplublin>) i Instagram (https://www.instagram.com/biblioteka_up_lublin/) oraz w czasopiśmie Aktualności UP w Lublinie. W celu ułatwienia dostępności do dorobku naukowego pracowników uczelni uruchomiono OpenUP – Otwarty Portal Wiedzy, System Informacji Naukowej UP w Lublinie (<https://open.up.lublin.pl/Uczelnia/Wyszukiwarka>).

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny w zakresie dyscyplin, których dotyczą prowadzone zajęcia. W latach 2018-2024 pracownicy omawianego kierunku opublikowali 415 publikacji z JCR, 212 publikacji bez IF i 535 innych opracowań). Przygotowali oni również, w okresie 2018-2024, 168 monografii naukowych oraz rozdziałów w monografiach (Zal_Cz1_01_02), z których część polecana jest studentom w procesie dydaktycznym. Część tych opracowań wykorzystywana jest w procesie dydaktycznym i polecana studentom w celu rozszerzenia wiedzy w danym zakresie. Wykaz wybranych publikacji z wynikami badań realizowanych przez kadrę kierunku Gospodarka przestrzenna i wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych na tym kierunku (Zal_Cz1_02_02). Niektóre z tych publikacji dostępne są na stronie Wydawnictwa w otwartym dostępie, co ułatwia korzystanie z nich studentom.

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna opracowują też inne materiały dydaktyczne, w tym udostępniane on-line (np. MS-Teams).

System opieki dydaktycznej i naukowej dopełniają bazy poszczególnych katedr, w tym szczególnie Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej (Zal_Cz1_05_06). Studenci mają możliwość korzystania z bibliotek katedralnych, pracowni komputerowych, pracowni projektowych i laboratoriów. Studenci mają również stały i nieograniczony dostęp do komputerów i Internetu, w tym między innymi zlokalizowanych w Bibliotece Głównej UP: 31 stanowisk z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line w czytelni, 18 miejsc z komputerami z dostępem do stałego łącza internetowego oraz 10 – „w trybie laptop - w Informatorium BG”, 10 miejsc z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line w Wypożyczalni BG. Łącznie, na piętrach 0÷3 Studentom udostępnianych jest 65 różnych stanowisk komputerowych. Dostępne są także hotspot w kompleksie dydaktycznym Agro II oraz budynku Biblioteki Głównej UP. Studenci mogą również korzystać z sieci internetowej w domach studenckich oraz z gniazd internetowych na korytarzach wszystkich budynków.

Studentom będącym rodzicami proces uczenia się ułatwia żłobek dla dzieci pracowników, doktorantów i studentów Uczelni, zlokalizowany na terenie miasteczka akademickiego (www.zlobek.maluch.net).

Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Wydział Agrobioinżynierii zapewniają szeroką ofertę mobilności studentów. Strategia w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej zawierająca 10 celów strategicznych w tym zwiększanie mobilności studentów w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany jest jedną z najważniejszych zawartych w aktualnej Strategii rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii na lata 2021-2030 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/#strategia>). Na podstawie porozumienia zawartego między UP w Lublinie z krajowymi uczelniami partnerskimi w sprawie wymiennego kształcenia studentów Uczelnia realizuje program MostAR, w ramach którego studenci ocenianego kierunku mogą część studiów (jeden semestr lub rok) odbyć poza uczelnią macierzystą (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>). Istnieje również możliwość studiowania wybranych przedmiotów w oparciu o istniejące programy studiów w wybranej przez siebie uczelni, czym program MostAR nawiązuje do europejskiego systemu kształcenia w ramach programu Erasmus. Studia mogą być wówczas realizowane w oparciu o indywidualny program składający się z przedmiotów wybranych z programu studiów uczelni partnerskiej. Studentom, którzy na uczelni partnerskiej nie mają możliwości osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów dla danego kierunku, stwarza się możliwość zrealizowania różnic programowych. Studenci korzystający z programu zachowują w tym czasie stypendium naukowe i pomoc materialną otrzymane na uczelni macierzystej, która dodatkowo opłaca stypendystom zakwaterowanie w domu studenckim uczelni przyjmującej w ramach wymiany. W UP w Lublinie został powołany Koordynator programu MostAR, którym jest kierownik Działu Organizacji i Toku Studiów. W latach 2017-2023 studenci Wydziału Agrobioinżynierii nie korzystali z wymiany MostAR, również żaden student z innej partnerskiej uczelni nie korzystał z tej wymiany. W czasie pandemii wymiana była znacznie ograniczona.

W podnoszeniu kompetencji studentów, ich rozwoju społecznym oraz zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych istotną rolę odgrywa mobilność zagraniczna. W strukturze Uczelni koordynacją i obsługą administracyjną mobilności studentów oraz pracowników dydaktycznych w

ramach programów finansowanych przez Unię Europejską, jak i organizacją zagranicznych zawodowych praktyk studenckich, zajmuje się Biuro Mobilności Akademickiej (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/>). Program Erasmus+: „Szkolnictwo wyższe – Mobilność edukacyjna” stwarza studentom UP w Lublinie możliwość wyjazdu na część studiów za granicę. Studia odbywane w zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+ są traktowane jako integralna część studiów w uczelni macierzystej. Uczelnia w ramach programu Erasmus+ podpisała umowy dwustronne z 164 uczelniami, z którymi prowadzona jest wymiana studentów lub pracowników. W przypadku gdy instytucja zagraniczna, w której studenci chcieliby realizować pewien etap kształcenia, nie ma podpisanej umowy bilateralnej z UP w Lublinie, pracownicy Biura Mobilności Akademickiej starają się o podpisanie takiej umowy, w celu umożliwienia studentom wyjazdu.

W celu wspierania mobilności krajowej i międzynarodowej studentów organizowane są spotkania informacyjne na temat dostępnych możliwości w tym zakresie np. podczas Dni Kierunku lub Dni Kariery, a także innych wydarzeń ogólnouniwersyteckich. Informacje zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>) i Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>). Informacje o programach umożliwiających podjęcie studiów studenci uzyskują poprzez stronę internetową Biura Mobilności Akademickiej, kontakt bezpośredni lub za pomocą poczty elektronicznej z pracownikami Biura, a także bezpośrednią informację przekazywaną przez wydziałowego Koordynatora. Informacje o rozpoczęciu rekrutacji na wyjazdy zagraniczne na część studiów pojawiają się na głównej stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/>). Na stronie Uczelni oraz Wydziału publikowane są również relacje studentów z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ będące najlepszą formą zachęty i wsparcia dla potencjalnych uczestników programu (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/#>; <https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>).

O ostatecznym zakwalifikowaniu się studentów na studia wymienne decyduje, poza znajomością języka, również średnia ocen za cały okres studiów, a warunkami dodatkowymi są zaangażowanie kandydatów w działalność organizacyjną na Wydziale. Jest to jeden z elementów systemu motywacji studentów do osiągnięcia dobrych wyników w nauce i angażowania się w życie naukowe i społeczne Wydziału oraz Uczelni. Studenci kierunku są wspierani finansowo stypendiami oferowanymi w programie Erasmus+ na odbywanie za granicą praktyk zawodowych. Projekt Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, bezpośrednio powiązany z programem Erasmus+, jest istotnym elementem wsparcia zagranicznej mobilności studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W ramach tego programu studenci mogą ubiegać się o wsparcie finansowe. Dzięki temu mogą oni rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w środowisku międzynarodowym, mimo trudnej sytuacji osobistej. W latach 2017-2024 z mobilności międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ skorzystało 37 studentek i studentów z Wydziału Agrobioinżynierii, z czego 23 osoby w celu realizacji części studiów, zaś 14 w celu realizacji praktyk. Natomiast z ocenianego kierunku Gospodarka przestrzenna, jak dotychczas nikt nie skorzystał z tej oferty, ale 2 wyjazdy zaplanowano na kwiecień 2025 (Za1_Cz1_07_02).

W trosce o rozwój kompetencji społecznych studentów, Uczelnia zabiega również o studentów z zagranicy, którzy chcieliby realizować część programu studiów w UP w Lublinie. W tym celu, dla przyjeżdżających, oferowane są bezpłatne zajęcia z języka polskiego, dostęp do siłowni, zajęć fitness i basenu, wsparcie ze strony studentów UP w ramach programu „Study Buddy”, organizacja spotkań integracyjnych np. Orientation Day, czy wycieczek po mieście z przewodnikiem. W celu realizacji części studiów w ramach programu Erasmus+ w roku akademickim 2023/24 przyjechało na Wydział 15 studentów, natomiast w roku akademickim 2024/2025 już 27 studentów (z Francji, Gruzji, Grecji,

Hiszpanii, Litwy, Słowacji, Turcji (najliczniejsza grupa) oraz z Ukrainy (Zal_Cz1_07_02A). Ponadto, dziewięć osób studiujących na innych wydziałach UP w Lublinie uczęszcza na zajęcia z jednego lub dwóch przedmiotów prowadzonych przez nauczycieli akademickich z Wydziału Agrobiotechnologii. W roku akademickim 2024/25 łącznie 15 osób z kadry kierunku Gospodarka przestrzenna realizowało lub realizuje zajęcia dla studentów zagranicznych (Zal_Cz1_07_02A).

Formy wsparcia prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również uczestniczenia w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

Studenci swoje zainteresowania i umiejętności mogą rozwijać w ramach działalności wszystkich kół naukowych funkcjonujących na uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/kola-naukowe/#wykaz>), w tym w 11 wydziałowych studenckich kołach naukowych (SKN): Agronomów, Analityków Środowiska, Biogeochemików, Biologii Molekularnej, Biotechnologów Roślin, Gospodarki Przestrzennej, Leśników, Mikrobiologów „Mikrobios”, Rachunkowości i Finansów, Turystyczno-Krajoznawcze, Transportu i Spedycji. Studenci zrzeszeni w kołach naukowych rozwijają swoje zainteresowania pod okiem opiekuna koła naukowego, będącego pracownikiem naukowym Uczelni. Studenci ocenianego kierunku są głównie członkami SKN Gospodarki Przestrzennej działającego w ramach Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej, w Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu od 11 grudnia 2013 roku. Pierwszym opiekunem Koła był dr inż. Adam Gawryluk, następnie dr inż. Agnieszka Kępkowicz, obecnie zaś dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha (https://www.facebook.com/SKNGP/?locale=pl_PL).

Członkowie Koła podczas wieloletniej działalności realizowali różne formy aktywności naukowej, projektowej i popularyzatorskiej. Są oni współautorami łącznie 34 publikacji naukowych. Członkowie SKN Gospodarki przestrzennej wyniki swoich prac prezentowali w formie referatów i posterów na ogólnopolskich oraz międzynarodowych konferencjach naukowych, a także sympozjach w tym również skierowanych do młodych naukowców – w latach 2015-2024 było to łącznie 30 referatów oraz 14 posterów. Członkowie Koła za swoje wystąpienia wielokrotnie byli doceniani wyróżnieniami. W samym roku 2024 do członków Koła trafiły 2 wyróżnienia za wystąpienia podczas V Międzynarodowego Sympozjum Studenckich Kół Naukowych „Środowisko-Zwierzę-Produkt” od Polish Society for Agronomy oraz od Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Działalność Koła to również organizacja i prowadzenie wydarzeń towarzyszącym Drzwiom Otwartych Uczelni i Dniom Kierunku, oraz realizacja zadań projektowych przy współpracy z Urzędem Miasta Lublina i jednostką Wspierającą Akademickość. Studenci zrzeszeni w Kole naukowym uczestniczą w wielu szkoleniach, warsztatach i kursach, będąc otwartymi na rozwój i współpracę na wielu płaszczyznach. W Zal_Cz1_01_09 opisane zostały działania i osiągnięcia członków SKN Gospodarki Przestrzennej.

Student może złożyć podanie o dofinansowanie udziału w konferencji naukowej (opłaty konferencyjnej, noclegów i kosztów podróży) do Dziekana Wydziału i Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/kola-naukowe/#dofinansowanie>). Studenci mogą też bez ponoszenia opłat prezentować wyniki swoich badań w organizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie w semestrze letnim Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych, a następnie opublikować je w wydawanych monografiach pokonferencyjnych.

Członkowie Kół mogą także uzyskać dofinansowanie od Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki na swoją działalność. Najczęściej dofinansowane są: udziały w konferencjach naukowych (np. w roku 2019 został sfinansowany przejazd całej grupy 45 osób studentów kierunku gospodarka przestrzenna

na obrady Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze”, w roku 2022 9 studentek dostało dofinansowanie do udziału w II Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze, a w 2024 Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki dofinansowała udział w III Międzynarodowej Konferencji Naukowej aż 13 studentek i studentów z Koła Naukowego Gospodarki przestrzennej. Dofinansowanie otrzymano także w związku z konferencją interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych „Dni Kierunku” (2023), na realizację warsztatów podczas Dni Otwartych (2023 i 2024), na kiermasz świąteczny – przygotowanie stoiska SKN GP (2023 i 2024 roku).

Biuro Rektora regularnie mailowo informuje opiekunów kół naukowych o projektach i konferencjach, w których mogą wziąć udział studenci z prośbą o przekazanie informacji.

Nauczyciele akademicy wspierają studentów w przygotowaniu i publikowaniu artykułów lub rozdziałów w monografiach. Publikacje studentów Gospodarki przestrzennej najczęściej powstają na podstawie badań wykonywanych w SKN Gospodarki przestrzennej lub na podstawie badań służących realizacji prac dyplomowych. Lista publikacji studentów znajduje się w Zał_Cz1_01_09.

Praktyczne umiejętności studenci mogą poszerzać na zasadzie „wolontariatu”, uczestnicząc w zadaniach badawczych w ramach projektów NCN, ARiMR, MEN, WFOŚiGW, NCBiR oraz unijnych koordynowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału. W ostatnich latach pracownicy Wydziału realizowali, bądź nadal realizują 31 projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych (Za1_Cz1_01_06) i niemal w każdym z nich zaangażowani byli studenci Wydziału. Oprócz projektów kierowanych przez pracowników Uczelni studenci mogą uczestniczyć w projektach zewnętrznych.

Na Wydziale Agrobiotechnologii prowadzone są wykłady otwarte w języku polskim oraz Open Seminar – wykłady w języku angielskim, w których uczestniczyć mogą studenci i pracownicy Uczelni. Rozwijają one zainteresowania i poszerzają horyzonty naukowe studentów. Wykłady w ramach cyklu Open Seminar prowadzone są od 2016 r., a prelegentami byli pracownicy UP w Lublinie oraz różnych instytucji naukowych z kraju i zagranicy (Za1_Cz1_07_03).

Formy wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego są odpowiedzialni za działania mające na celu ułatwienie startu zawodowego absolwentów oraz włączanie praktyków w proces kształcenia. Współpraca Wydziału z przedsiębiorcami umożliwia studentom odbywanie ciekawych staży zawodowych. Częścią Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego jest Biuro Karier (<https://bk.up.lublin.pl/>), które dba o rozwój i przygotowanie studentów i absolwentów do wejścia na rynek pracy. Aktywnie współpracuje z firmami oraz organizacjami i instytucjami rynku pracy. Pracownicy Biura organizują warsztaty i szkolenia przygotowujące studentów do wejścia na rynek pracy, prowadzą doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe, pomagają określić predyspozycje zawodowe, uczą sporządzania CV, listu motywacyjnego czy właściwego przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej. Statutowymi zadaniami Biura Karier są m.in.

- nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami oferującymi miejsca praktyk, staży i pracy,
- gromadzenie informacji o przedsiębiorstwach działających w kraju,
- pozyskiwanie ofert pracy,
- monitorowanie zmian na rynku pracy,
- badanie losów zawodowych absolwentów i utrzymywanie kontaktów z absolwentami.

Biuro bierze udział w targach pracy organizowanych przez Miejski i Wojewódzki Urząd Pracy, oraz spotkaniach w Klubie Pracodawców funkcjonującym pod auspicjami Miejskiego Urzędu Pracy. Wraz z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie w ramach Lubelskiego Uniwersytetu Inspiracji Biuro organizuje spotkania z przedsiębiorcami. Biuro Karier prowadzi bazę danych studentów i absolwentów szukających pracy, współpracuje również z biurami karier z innych uczelni. Pracownicy Biura Karier przekazują informacje dedykowane studentom, w tym studentom kierunku Gospodarka przestrzenna drogą mailową, poprzez Wirtualny Dziekanat, jak również udostępniają je na stronie (<https://bk.up.lublin.pl/>).

Od 01.08.2018 do 31.10.2023 r. Biuro Karier realizowało projekt POWR.03.05.00-00-Z232/17 „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. Biuro realizowało działania projektowe zawarte w dwóch modułach: Moduł Podnoszenia kompetencji oraz Moduł Wsparcia świadczenia wysokiej jakości usług przez instytucje wspomagające studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy. W ramach tego projektu w latach 2018-2024 (Za1_Cz1_08_03):

- z doradztwa indywidualnego skorzystało 13 studentów z kierunku Gospodarka przestrzenna,
- w spotkaniach z pracodawcami (panele z pracodawcami), które z powodu pandemii nie odbywały się w latach 2020 i 2021, uczestniczyło 60 studentów z kierunku Gospodarka przestrzenna,
- w szkoleniach wzięło udział 30 studentów z kierunku Gospodarka przestrzenna.

Corocznie doradcy zawodowi Biura Karier są współorganizatorami ogólnopolskiego projektu „Gra o Karierę – Biuro Karier dla Ciebie”. Projekt obejmuje doradztwo zawodowe indywidualne oraz szkolenia grupowe z zakresu rynku pracy prowadzone przez doradców zawodowych Biura, jak również trenerów zewnętrznych i przedstawicieli publicznych służb zatrudnienia. Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna mieli możliwość korzystania ze wszystkich form działalności Biura, w tym z bezpłatnych szkoleń: warsztaty efektywnej współpracy w zespole, warsztaty interpersonalne, warsztaty przygotowania biznesplanu, obsługa programu MS Office, obsługa programu AutoCad, metodyka, wyszukiwanie i prezentowanie informacji naukowej, aktywni na rynku pracy, zajęcia praktyczne w zakresie budowania wizerunku i autoprezentacji w języku angielskim, język angielski praktycznie i wielu innych. Informacje o możliwości odbycia szkoleń pojawiają się regularnie na stronie internetowej Wydziału i Uczelni (<https://bk.up.lublin.pl/Bezplatne-szkolenia-i-warsztaty>)

W kwietniu 2021 roku została udostępniona użytkownikom nowoczesna platforma, MODUŁ KARIERA, łącząca studentów i absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, pracodawców, a także absolwentów innych uczelni. W skład platformy wchodzi strona internetowa: <https://bk.up.lublin.pl/> oraz PORTAL KARIERA. Znaleźć tam można m.in. aktualne oferty pracy i staży w kraju i zagranicą, oferty praktyk i wolontariatu, informacje o certyfikowanych szkoleniach i warsztatach, relacje z wydarzeń i aktualności dotyczące rozwoju zawodowego i sytuacji na rynku pracy. Każdy użytkownik ma możliwość założenia na PORTALU KARIERA swojego konta, dzięki czemu może skorzystać z bezpłatnego generatora CV oraz przygotować swój zawodowy profil na podstawie posiadanego doświadczenia, kompetencji, zainteresowań i preferowanych lokalizacji.

Dział Nauki, również w ramach projektu POWR.03.05.00-00-Z232/17 „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” organizował dla studentów wizyty studyjne, które są niepowtarzalną okazją, aby poznać funkcjonowanie zakładów pracy oraz unikalną możliwość

skonfrontowania posiadanej wiedzy teoretycznej z praktyką. W wizytach mogli wziąć udział studenci/studentki ostatnich 4 semestrów studiów licencjackich, inżynierskich, magisterskich (zarówno stacjonarnych i jak i niestacjonarnych), 11 studentów z ocenianego kierunku wzięło udział w dwóch takich wyjazdach.

1. Wizyta studyjna w Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej - Nadleśnictwo Celestynów, ul. Obrońców Pokoju 58 05-430 Celestynów (5 studentów).
2. Wizyta studyjna w Wiosce tematycznej Studzianka - Dawna Osada Tatarska, Studzianka 42, 21-532 Łomazy (6 studentów).

Studenci kierunku Gospodarka przestrzenna uczestniczyli również w certyfikowanym szkoleniu MS Office w ramach projektu pn.: „Przyrodniczy MIT program dostosowania Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie do wyzwań Nauki 2.0” - nr POWR.03.05.00-00-Z209/18 (8 studentów w latach 2022 -2023). Studenci z tego kierunku wzięli również udział w spotkaniu organizowanym przez Katedrę Zarządzania i Marketingu UP w Lublinie z platformą startupową Wschodni Akcelerator Biznesu2. Jest to platforma startowa dla nowych pomysłów finansowana ze środków unijnych Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027. Spotkanie miało na celu zaprezentowanie możliwości wsparcia realizacji nowego i innowacyjnego pomysłu biznesowego, w tym pozyskania grantu finansowego. Spotkanie odbyło się w dniu 27 listopada 2024 i wzięli w nim udział studenci II roku studiów stacjonarnych drugiego stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna (6 osoby).

Również osoby prowadzące zajęcia na kierunku Gospodarka przestrzenna wspierają studentów we wchodzeniu na rynek pracy. Na przykład dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha zorganizowała szkolenie dla studentów kierunku Gospodarka przestrzenna „Wprowadzenie do Scalgo Live” 17.10.2024, 22.11.2024, w szkoleniu udział wzięli wszyscy studenci kierunku. Z inicjatywy dr inż. Ilony Woźniak-Kosteckiej2 studentki z kierunku gospodarka przestrzenna,2 rok 1S, wzięło udział w warsztatach szkoleniowe „DESIGN PROJECT! - OD ZERA DO PROJEKTU”, Chatka Żaka, UMCS, 31.03.2022, Lublin

Osoby z niepełnosprawnościami również mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni we wchodzeniu na rynek pracy. Uczelnia popisała kilka porozumień o współpracy na rzecz osób z niepełnosprawnościami m.in. z fundacjami wspierającymi osoby z niepełnosprawnościami (np. HEROS) czy instytucjami państwowymi (np. PFRON). Dzięki tym porozumieniom wspólnie z tymi instytucjami organizowane są spotkania informacyjne dla osób z niepełnosprawnościami, gdzie mogą one uzyskać informacje dotyczące ścieżki kariery zawodowej. Osoby z niepełnosprawnościami mogą również korzystać z porad doradcy zawodowego zatrudnionego w Biurze Karier.

Formy wsparcia aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej oraz w zakresie przedsiębiorczości

Uczelnia stwarza doskonałe warunki do rozwoju kultury fizycznej studentów oraz ich uczestnictwa w życiu kulturalnym, zapewniając zaplecze techniczne i pomieszczenia do organizacji spotkań oraz wsparcie finansowe agend studenckich. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonują akademickie organizacje studenckie, w których studenci mogą realizować swoje pasje, zainteresowania lub doskonalić swój talent w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Praca w Zarządach tych organizacji jest dodatkowo okazją do pogłębiania umiejętności organizacyjnych. Studenci Gospodarki przestrzennej są członkami wielu organizacji studenckich i sekcji sportowych.

Informacje o możliwościach działania w organizacjach studenckich na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie są prezentowane podczas Immatrykulacji wydziałowych na początku

każdego roku akademickiego. Kandydaci i studenci mogą się zapoznać z członkami tych organizacji także podczas organizowanego co roku Dnia Otwartego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Informacje są również dostępne na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/>), portalach społecznościowych organizacji oraz plakatach i ogłoszeniach w gablotach.

Aktywność sportowa. Studenci mogą się zrzeszać w Akademickim Związku Sportowym. Uczelnia dysponuje nowoczesną bazą rekreacyjną i sportową, którą stanowi Centrum Kultury Fizycznej i Sportu oraz Stacja Dydaktyczno-Żeglarska w Rozpłuciu-Grabowie nad jeziorem Piaseczno. Centrum Kultury Fizycznej i Sportu umożliwia studentom dostęp do bazy sportowej: hali sportowej, pływalni, siłowni, sali ćwiczeń cardio, sal gimnastycznych (fitness), sali tanecznej i sportów walki, ścianki wspinaczkowej tenisa stołowego, kortu tenisowego oraz kajaków i żagliówek nad jeziorem Piaseczno (Zal_Cz1_08_04, Zal_Cz1_05_02). Dostępność tych obiektów pozwala na prowadzenie różnorodnych zajęć sportowych w zakresie: nauczania i doskonalenia pływania, różnych form zajęć fitness o charakterze wytrzymałościowym, wzmacniającym lub prozdrowotnym, treningu funkcjonalnego, treningu oporowego oraz tradycyjnych gier zespołowych. W 2023 roku oddano do użytku Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii na Felinie, gdzie studenci mają możliwość korzystania z nowoczesnego hipodromu, krytej ujeżdżalni lub lonżownika oraz sali wykładowej na 60 osób. Ośrodek jest miejscem zarówno dla studentów i pracowników jak i przestrzenią do organizowania m.in. międzynarodowych zawodów czy innych wydarzeń jeździeckich (<https://up.lublin.pl/uslugi/osrodek-jezdziecki/>). Studentom, którzy chcieliby rozwijać się w wybranych przez siebie sportach, Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego UP w Lublinie oferuje udział w zajęciach sekcji sportowych: koszykówki, siatkówki, piłki nożnej, piłki ręcznej, lekkiej atletyki, pływania, judo, trójboju siłowego, ergometru wioślarskiego, badmintonu, rowerowej, tenisa stołowego, unihokeja, szachów, brydża sportowego (<https://up.lublin.pl/uslugi/centrum-kultury-fizycznej-i-sportu/zajecia-wychowania-fizycznego/#treningi>, <https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/azs/nasze-sekcje/>). Udział w sekcjach pozwala na rozwijanie umiejętności ruchowych i motorycznych w zakresie danej dyscypliny, wyposażyć w niezbędną wiedzę na temat wybranej dyscypliny, kształtuje kompetencje społeczne. Dzięki pracy w sekcji studenci nabywają także wiedzę na temat specyfiki wysiłku fizycznego w danym sporcie, rozumieją jego wpływ na organizm i zdrowie człowieka oraz znaczenie higienicznego trybu życia w zakresie wypoczynku, diety i odnowy. Poza treningami w kilkunastu sekcjach, rozgrywkami ligowymi, turniejami i zajęciami fakultatywnymi, studenci zrzeszeni w KU AZS UP mają także możliwość realizowania się w działalności organizacyjnej klubu, prowadząc różnego rodzaju imprezy sportowe zarówno na terenie naszego województwa, jak również ogólnopolskie. KU AZS uczestniczy również w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego będących ćwierćfinałami rozgrywek ogólnopolskich w poszczególnych dyscyplinach oraz Akademickich Mistrzostwach Polski, a także Ogólnopolskich Igrzyskach Studentów Pierwszego Roku, które zaczynają się od lokalnej imprezy dla studentów pierwszego roku – Uniwersjady Lubelskiej.

Aktywność artystyczna. Do artystycznych organizacji studenckich działających w UP w Lublinie należą:

- Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, który uczestniczy w krajowych i międzynarodowych festiwalach, organizuje koncerty dla społeczności akademickiej w Centrum Kongresowym UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/jawor/>),

- Chór Akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, który 20 maja 2023 r. obchodził Jubileusz 70-lecia, uczestniczy w licznych koncertach i konkursach (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/chor/>),
- Studencka Akademia Fotograficzna „Szafir” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, zrzeszająca osoby zainteresowane tematyką fotografii, a szczególnie fotografią cyfrową i nowymi mediami (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/saf/>).

Artystyczne organizacje studenckie oferują zajęcia na różnym poziomie zaawansowania – najlepsi występują w kraju i za granicą. Studenci mogą także prezentować swoje rękodzieło i prace artystyczne podczas kiermaszy świątecznych np. studentki Gospodarki przestrzennej oraz członkowie SKN Gospodarki przestrzennej prezentowali ozdoby i prezenty świąteczne podczas kiermaszu organizowanego w ramach Świątecznego Spotkania Akademickiego (15.12.2023 r. oraz 06.12.2024). W ramach Dnia Otwartego UP w Lublinie RUSS zorganizowało „Zieloną scenę UP w Lublinie”, która pozwoliła poznać talenty muzyczne naszych studentów (7.03.2024 r.).

Aktywność organizacyjna. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia studentom możliwość angażowania się w zarządzanie Uczelnią i jej prawidłowe funkcjonowanie. Samorząd studencki działa zgodnie z regulaminem (<https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-samorzadu-studenckiego-up/>). Ustalanie programu studiów wymaga zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego. Przewodniczący samorządu studenckiego jest członkiem Rady Uczelni, która monitoruje zarządzanie uczelnią. Senat, poza Radą Uczelni, jest drugim głównym organem kolegiальnym Uczelni, a 20% jego członków stanowią studenci i doktoranci. Powołanie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki, do którego zakresu obowiązków należą sprawy studenckie, wymaga uzgodnienia z samorządem studenckim. Trzej przedstawiciele studentów wskazanych przez samorząd studencki wchodzi w skład Kolegium Wydziału, do kompetencji którego należy m.in. ustalanie kierunków działalności dydaktycznej, opiniowanie wniosków o powołanie Dziekanów i Prodziekanów czy wniosków o utworzenie nowych kierunków. Studenci wchodzi również w skład Komisji Wyborczej Uczelni, a wraz z doktorantami stanowią nie mniej niż 20% Kolegium Elektorów Uczelni. W sprawach dyscyplinarnych dotyczących nauczycieli akademickich Senat powołuje Komisję Dyscyplinarną dla nauczycieli akademickich, w skład której wchodzi przedstawiciele samorządu studenckiego, a ich kadencja trwa dwa lata.

Studenci mogą brać udział w pracach Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego UP w Lublinie. W roku akademickim 2023/2024 RUSS zorganizował lub współorganizował wydarzenia o różnym charakterze m.in. (<https://www.facebook.com/russ.up.lublin/>):

- Turniej „Nauczyciele kontra studenci” (29.05.2024 r.) wraz z KU AZS UP Lublin,
- Warsztaty Kyno-logiczni z pierwszej pomocy przedweterynaryjnej dla zwierząt wraz z IVSA Lublin i UP w Lublinie (16.05.2024 r.),
- XXI Ogólnopolski Tydzień Bibliotek „Biblioteka-miejsce na czasie” wraz z Biblioteką Główną UP w Lublinie (8-15.05.2024 r.),
- Krwawy Wtorek wraz z RCKiK Lublin (16.04.2024 r.),
- Akcję Rejestracji Potencjalnych Dawców Szpiku razem z Fundacją DKMS (15-19.04.2024 r.),
- Dzień Gier (19.03.2024 r.),
- Dzień Otwarty Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (7.03.2024 r.),
- Zbiórkę świąteczną dla Domu Dziecka „Oficyna” w Woli Gałązowskiej (11-18.12.2023 r.),
- Zbiórkę darów dla podopiecznych Leśnego Przytuliska (20-27.11.2024 r.).

Studenci są włączani również we współorganizowanie i prowadzenie największych, cyklicznych przedsięwzięć popularno-naukowych Lubelszczyzny – Nocy Uniwersytetów i Lubelskiego Festiwalu

Nauki oraz kulturalnych – Feliniady, Tygodnia Kultury Studenckiej czy Lubelskich Dni Kultury Studenckiej Lublinalia organizowanych z innymi uczelniami Lublina.

Studenckie koła naukowe przygotowują również stoiska w ramach wydarzeń organizowanych przez Uczelnię. Członkowie SKN Gospodarki przestrzennej przygotowali stoisko na targi „Grunt to pole do działania” (12.12.2023), Dni Otwarte Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz brali udział w organizacji 3 Międzynarodowych Konferencji Naukowych „Gospodarowanie przestrzenią a zasoby przyrodnicze (2019, 2022, 2024); V Kongresu Rewitalizacji organizowanego przez Obserwatorium Polityki Miejskiej 3-4.12.2018 Lublin, a także V Międzynarodowego Sympozjum Studenckich Kół Naukowych „Środowisko – Zwierzę – Produkt”, 18.04.2024. Studentki z Koła brały udział w przygotowaniu Okręgowych Eliminacji Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych (2022, 2023 i 2024). Ponadto przygotowywały projekty w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki (Zal_Cz1_01_09). Przygotowanie i obsługa stoiska rozwijają umiejętności komunikacyjne, negocjacyjne oraz prezentacyjne. Członkowie kół uczą się, jak skutecznie przedstawiać swoje projekty i zainteresowania innym osobom. Organizacja i zarządzanie stoiskiem to cenne doświadczenie w zakresie planowania, logistyki i koordynacji działań. Te umiejętności są niezwykle przydatne na rynku pracy.

Aktywność w zakresie przedsiębiorczości. Wsparcie dla studentów w zakresie przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego organizuje Biuro Karier UP w Lublinie (<https://bk.up.lublin.pl/>) i jest nim obszerna oferta szkoleń, warsztatów, targów pracy, spotkań z pracodawcami oraz indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym (Zal_Cz1_08_03). Studenci mogą zgłaszać projekty w ramach Akademickiego Budżetu Partycypacyjnego Związku Uczelni Lubelskich, dzięki czemu rozwijają umiejętności zarządzania projektami, pracy zespołowej i komunikacji (<https://4zul.pl/akademicki-budzet-partycypacyjny/>).

Inne organizacje, w których mogą się zryczać studenci to: Duszpasterstwo Akademickie (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/duszpasterstwo-akademickie/>).

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce i działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

System motywowania studentów w UP w Lublinie jest różnorodny i składa się m.in. ze stypendiów za wyniki w nauce, zachęcania studentów do prac w kołach naukowych (zwłaszcza w SKN Gospodarki przestrzennej) oraz umożliwienia uczestnictwa w realizacji badań naukowych w jednostkach. Należy podkreślić, że formą motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej jest możliwość prezentowania własnych badań na konferencjach studenckich organizowanych przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, a także stworzenie możliwości uczestniczenia w konferencjach i sejmikach poza macierzystą Uczelnią. Wyjazdy na konferencje studentów, którzy opracowali referaty, wystąpienia lub postery, są prawie w całości finansowane ze środków Wydziału Agrobiotechnologii lub UP w Lublinie.

Studenci kształcący się na kierunku Gospodarka przestrzenna mają możliwość indywidualnej organizacji studiów (IOS) określoną w Regulaminie studiów UP w Lublinie w §18 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/regulamin-studiow-od-1.10.24.pdf>). Ubiegać się o IOS mogą m.in. studenci wyróżniający się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywający część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami.

Studenci UP w Lublinie mają szeroką ofertę wsparcia materialnego umożliwiającego im łatwiejsze funkcjonowanie w społeczności akademickiej i skoncentrowanie się na nauce. W ramach środków funduszu stypendialnego studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie różnego rodzaju stypendiów socjalnych i zapomóg. Szczegółowe informacje prezentowane są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/>). O stypendium Rektora może ubiegać się student, który uzyskał za poprzedni rok studiów średnią ocen nie niższą niż 4,0 lub posiada osiągnięcia naukowe i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów lub posiada osiągnięcia artystyczne i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów, lub posiada osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów oraz został wpisany na kolejny rok studiów i uzyskał wszystkie zaliczenia i egzaminy z przedmiotów objętych programem studiów w terminach określonych w regulaminie studiów. Stypendium może pobierać nie więcej niż 10% studentów danego kierunku studiów (https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/#stypendium_rektora). Działania te sprzyjają osiąganiu zakładanych efektów uczenia się, zdobywaniu umiejętności badawczych oraz wchodzeniu na rynek pracy. W latach 2018-2024 stypendium Rektora przyznano studentom kierunku Gospodarka przestrzenna 87-krotnie (Zal_Cz1_08_01).

Bardzo zdolni studenci zamieszkujących na terenie Gminy Lublin mogą starać się o stypendium ufundowane przez Prezydenta Miasta Lublin w ramach „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów” określonego Uchwałą nr 340/IX/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 5 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania pomocy materialnej w formie stypendiów naukowych dla wybitnie uzdolnionych studentów oraz doktorantów. Tryb przyznawania stypendiów określa regulamin, który jest załącznikiem do uchwały Rady Miejskiej (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2019 r. poz. 5224). Takie stypendium przyznano w 2018 roku studentce kierunku Gospodarka przestrzenna. Studenci zamieszkali lub studiujący w województwie lubelskim mogą również ubiegać się o stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego. Zasady przyznawania Studenckich Stypendiów Marszałka Województwa Lubelskiego reguluje uchwała nr XXX/471/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 25 października 2021 r. w sprawie pomocy materialnej przyznawanej w formie stypendiów. Takie stypendium przyznano w roku 2017/18 studentce Gospodarki przestrzennej (Zal_Cz1_01_09). Ponadto wybitnie uzdolnieni studenci UP mogą starać się o stypendium Ministra Edukacji i Nauki za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe.

W obszarze wspierania motywacji studentów wymienić należy również możliwość zdobycia Dyplomu Wyróżniającego się Absolwenta Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W latach 2018-2024 taki dyplom otrzymało 14 studentów z kierunku Gospodarka przestrzenna. Studenci mogą także otrzymać dyplom za wyróżniającą się pracę dyplomową. W latach 2018-2024 dziesięciu studentów Gospodarki przestrzennej otrzymało takie wyróżnienie (Zal_Cz1_08_05). Studenci mogą również ubiegać się o nagrodę dla najwybitniejszych studentów Związku Uczelni Lubelskich. W roku 2022 taką nagrodę za całokształt osiągnięć, w tym pracę magisterską, otrzymała studentka kierunku Gospodarka przestrzenna (Zal_Cz1_01_09).

Konkursy na najlepsze prace magisterskie organizowane są także przez inne podmioty. W 2021 roku studentka kierunku Gospodarka przestrzenna uzyskała trzecie miejsce w konkursie International Competition of student research papers „Agricultural Sciences and Food” za pracę magisterską „Usługi ekosystemowe Parku Zdrojowego w Nałęczowie”. W 2022 roku drugą nagrodę w kategorii prac magisterskich podczas XIII Ogólnopolskiego Konkursu Prac Dyplomowych z Zakresu Kartografii, Geomatyki i Geoinformacji uzyskał student Gospodarki przestrzennej za pracę magisterską pt. „Wpływ zagospodarowania przestrzennego na krajobrazu dźwiękowy Lublina”. W 2022 roku

wyróżnienie w XIII edycji Konkursu Prezydenta Miasta Lublin na najlepszą pracę dyplomową poświęconą tematyce rozwoju gospodarczego Lublina uzyskała studentka kierunku Gospodarka przestrzenna, za pracę magisterską pt. „Modelowanie salda migracji dla miasta Lublina z wykorzystaniem sztucznych sieci neuronowych” (Zal_Cz1_01_09).

Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Wszelkie informacje dostępne są w Dziekanacie, w Dziale Organizacji i Toku Studiów (a w nim w Biurze Stypendiów Studenckich), Dziale Rekrutacji i Promocji, Dziale Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Biurze Mobilności Akademickiej, Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz na stronie internetowej <https://up.lublin.pl/>. Podstawowe informacje dotyczące systemu wsparcia przekazywane są studentom na początku roku akademickiego przez opiekunów poszczególnych lat. Dużą rolę w akcji informacyjnej dla studentów I roku odgrywa Samorząd Studencki. Wiele informacji dotyczących form kształcenia, wsparcia psychologicznego czy regulamin studiów dostępnych jest na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>).

Szczegółowe informacje dotyczące systemu wsparcia materialnego są upubliczniane na stronie internetowej UP w Lublinie w zakładce Edukacja/Student/Stypendia (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/>). UP w Lublinie, poszczególne Wydziały, Samorząd Studencki i organizacje studenckie mają swoje profile na portalu społecznościowym Facebook, za pomocą którego w szybki sposób rozpowszechniane są stosowne informacje adresowane do studentów. Informacje dotyczące bezpośrednio danego studenta, w tym związane z pomocą materialną, przekazywane są drogą e-mailową, za pomocą systemu Wirtualny Dziekanat, a także listownie za pomocą poczty tradycyjnej.

Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz ich skuteczność

Studentom przysługuje prawo do składania skarg i wniosków w sprawach związanych z organizacją i przebiegiem procesu kształcenia, obsługą administracyjną studentów oraz w innych kwestiach bezpośrednio lub pośrednio dotyczących studentów. Pierwszą osobą, do której mogą zwrócić się studenci danego rocznika z wnioskiem lub skargą, jest opiekun roku. Skargi i wnioski w formie pisemnej studenci mogą składać za pośrednictwem dziekanatu do Dziekana Wydziału Agrobioinżynierii lub odpowiedniego Prodziekana podejmującego działania w ramach upoważnienia udzielonego przez Dziekana. Organem jednoosobowym lub osobami uprawnionymi do rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów w zakresie swoich kompetencji są odpowiednio: Rektor, Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, Dziekan, Prodziekan. Studenci składają skargi i wnioski odpowiednio w Biurze Rektora, Sekretariacie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki lub Dziekanacie. Pracownicy przyjmujący zgłoszenia są odpowiedzialni za prawidłowe wprowadzenie zgłoszenia do ewidencji i przestrzegania terminów ich rozpatrywania. Rejestr skarg i wniosków obejmuje numer sprawy, istotę sprawy, podjęte działania. Skargę lub wniosek skierowany niezgodnie z właściwością rzeczową organu jednoosobowego lub osób uprawnionych do rozpatrywania skarg i wniosków należy przekazać nie później niż w terminie 7 dni od daty wpływu właściwej stronie, zawiadamiając równocześnie studentów o tym fakcie. Skargi, wnioski i zgłoszenia sytuacji konfliktowych powinny być szczegółowo uzasadnione. W przypadku wątpliwości co do ich treści lub konieczności złożenia dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień wzywa się studentów w terminie 7 dni od dnia otrzymania skargi lub wniosku. Wezwanie powinno zawierać pouczenie, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania. Studentom przysługuje prawo odwołania od

decyzji Dziekana do Rektora za pośrednictwem Dziekana. Jeżeli Dziekan, który wydał decyzję uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której zmieni lub uchyli zaskarżoną decyzję. Odwołanie wraz z aktami sprawy przekazywane są do Rektora za pośrednictwem Biura Organizacji i Toku Studiów podlegającemu Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki. Decyzja Rektora jest ostateczna. W Uczelni funkcjonuje Komisja Dyscyplinarna dla studentów, która rozstrzyga spory i rozpatruje skargi zgłaszane przez studentów.

Szczegółowe zasady rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów zawiera Zarządzenie nr 52 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie zasad składania oraz rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/05/z-52-2021.pdf>). Na Wydziale obowiązuje zgodny z tym Zarządzeniem sposób przyjmowania wniosków i skarg określony procedurą WA-A6 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A6-Procedura-przyjmowania-skarg-i-wnioskow.pdf>).

Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Studentom zapewnia się skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną w Dziekanacie, Dziale Organizacji i Toku Studiów (w tym Biurze Stypendiów Socjalnych) oraz Biurze Mobilności Akademickiej.

Wydział Agrobioinżynierii zapewnia obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. W strukturze funkcjonowania Wydziału jednostką nadrzędną jest Dziekan, następnie Prodziekan. W ramach funkcjonowania dziekanatu (<https://up.lublin.pl/agrobio/dziedkanat/>) prowadzona jest skuteczna i kompetentna obsługa administracyjna studentów. Informacje dotyczące programu kształcenia i procedur toku studiów kierunku są zamieszczane i sukcesywnie uzupełniane w systemie Bazus (w Wirtualnym Dziekanacie) i na stronach internetowych Wydziału. Dokumentacja dostępna jest również w aktach dziekanatu.

Zespół dziekanatu zajmuje się obsługą administracyjną studentów w zakresie: toku studiów, spraw socjalnych, dydaktyki, praktyk, jakości i akredytacji. Poszczególni pracownicy dziekanatu Wydziału Agrobioinżynierii obsługują przypisane im kierunki studiów, przy czym jeden pracownik dziekanatu obsługuje trzy kierunki studiów. Dziekanat zlokalizowany jest w budynku Rektoratu przy ul. Akademickiej 13. Dziekanat przyjmuje studentów od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem środy, w godzinach 11-14, które zostały ustalone w porozumieniu z Samorządem Studenckim i podane do wiadomości studentów. Poza tym pracownicy dziekanatu są dostępni pod wskazanymi dla kierunków studiów numerami telefonu w godzinach pracy. W każdą zjazdową sobotę i podczas sesji egzaminacyjnej w godzinach 9-13 pełniony jest dyżur w celu obsługi studentów studiów niestacjonarnych. Kontakt z dziekanatem może się również odbywać za pomocą poczty e-mail pod adresem: dziedkanat.agbioinz@up.lublin.pl.

Oprócz obsługi formalnej procesu dydaktycznego Dziekanat m.in. uaktualnia legitymacje studenckie, sporządza wyciąg z przebiegu studiów na prośbę studentów i absolwentów, przygotowuje dokumentację do egzaminów dyplomowych, sporządza i wydaje dyplomy ukończenia studiów.

Oprócz obsługi bezpośredniej, telefonicznej i e-mailowej informacje dla studentów są zamieszczane na stronie Uczelni:

- w zakładce Edukacja – Student (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>) – Aktualności, Wirtualny Dziekanat, Sprawy organizacyjne, Regulamin studiów, Kształcenie zdalne, Działalność studencka, Osoby z niepełnosprawnością, Biuro Karier, Praktyki obowiązkowe, Staże, Stypendia, Akademiki, Ubezpieczenia NNW, Wsparcie psychologiczne, Polityka antymobingowa, System antyplagiatowy,
- w zakładce Wydziały – Wydział Agrobiżynierii – Kształcenie (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>) – Jakość kształcenia, Rozkład zajęć, Plany studiów, Karty kierunków, Efekty uczenia się, Organizacja roku akademickiego, Egzamin dyplomowy, Procedury, Koła naukowe, Wydziałowy Samorząd Studentów, Opiekunowie roku, Erasmus+, Wzory dokumentów.

Ważny element obsługi studenta stanowi także obsługa administracyjna w katedrach i zakładach, głównie w zakresie kontaktu z nauczycielami, udzielania informacji o konsultacjach, wsparcia organizacyjnego w zakresie realizowanego w jednostkach procesu dydaktycznego.

Studenci i absolwenci wyrażają opinie na temat obsługi administracyjnej wypełniając ankiety. Należy podkreślić, że respondenci regularnie wskazują w ankietach na wysokie kompetencje, przychylność i miłą obsługę pracowników administracyjnych (pracowników Dziekanatu, Biblioteki, Działu Organizacji i Toku Studiów, Biura Mobilności Akademickiej). Informacje uzyskane z ankiet są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, a raport oraz wnioski są przedstawiane podczas posiedzenia Kolegium Wydziału. Wnioski z raportu służą do doskonalenia jakości pracy administracji.

Podnoszenie kwalifikacji kadry administracyjnej, w tym pracowników dziekanatu, poprzez organizowanie bezpłatnych szkoleń realizowane jest w ramach projektu POWR.03.05.00-00-Z232/17 „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju (Zal_Cz1_04_06).

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomoc jej ofiarom Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie przeciwdziała zachowaniom mającym charakter mobbingu i molestowania seksualnego. Szczegółowe zasady postępowania, procedury oraz funkcjonowanie i tryb pracy Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów, Komisji Antymobingowej zostały określone w zarządzeniu nr 1/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 11 stycznia 2021 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/001/1.pdf>). Zgodnie z tym dokumentem zgłoszenia zdarzeń mających charakter mobbingu, molestowania seksualnego powinny być kierowane do Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów. Szczegółowe zasady postępowania opisane są w Regulaminie stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 1/2021 (<https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/001/zal.nr.1.pdf>). Regulamin dostępny jest również w zakładce Edukacja/Student/Polityka antymobingowa (<https://up.lublin.pl/pelnomocnik-rektora-dbo/>). Dodatkowo od 5 sierpnia 2024 r. obowiązuje na

Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie Zarządzenie Nr 70/2024 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/08/Zarzadzenie-70-2024-1.pdf>) w sprawie weryfikacji przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie osób w związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochroną małoletnich. Zarządzenie to ma na celu przeciwdziałanie w Uczelni zagrożeniom na tle seksualnym wobec małoletnich. Skuteczność działań w tym zakresie ma zapewnić weryfikacja osób mających kontakt z małoletnimi przed nawiązaniem z nimi stosunku pracy lub przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi. Weryfikacji dokonują uprawnieni pracownicy Uczelni w Rejestrze z dostępem ograniczonym – za pośrednictwem konta instytucjonalnego Uczelni założonego w systemie teleinformatycznym na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości <https://rps.ms.gov.pl/pl-PL/Public#/> lub w rejestrze jawnym – Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

Na Wydziale, w razie zaistnienia konfliktu między studentami a kadrą prowadzącą lub obsługującą kształcenie, jak również dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, studenci osobiście lub za pośrednictwem starostów roku lub Rady Samorządu Studenckiego mogą poinformować opiekunów roku. Zasady postępowania w takich sytuacjach zostały określone w procedurze z 14.02.2023 R. „Zasady reagowania na konflikty, dyskryminację i przemoc oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa” (WA-A8) (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>). Opiekunowie roku podejmują próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej w drodze rozmowy ze stronami sporu, a także z ewentualnymi świadkami sytuacji konfliktowych. W przypadku, gdy takie działania są niewystarczające, opiekun roku może powiadomić o zaistniałej sytuacji Prodziekana Wydziału Agrobioinżynierii. Prodziekan podejmuje działania mające na celu rozwiązanie konfliktu. Jeżeli sytuacja konfliktowa występuje na linii student-opiekun roku, student osobiście lub za pośrednictwem starosty roku lub Rady Samorządu Studenckiego może powiadomić o sytuacji Prodziekana Wydziału Agrobioinżynierii. Na Wydziale Agrobioinżynierii stosowane są następujące sposoby rozwiązywania konfliktów: przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z zainteresowanymi stronami, przeprowadzenie mediacji pomiędzy stronami sporu, przeprowadzenie rozmowy ze studentami całej grupy studenckiej, której dotyczy przedmiotowy konflikt (ze wszystkimi pracownikami), jeśli jest to wskazane ze względu na przedmiot sporu. We wszystkich przypadkach konfliktowych podejmowana jest próba rozwiązania sytuacji w drodze polubownej. W drodze działań naprawczych podejmuje się działania w celu uniknięcia konfliktu w przyszłości. W przypadku, kiedy nie nastąpi rozwiązanie konfliktu, Prodziekan lub Dziekan Wydziału Agrobioinżynierii informuje o tym Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki, który rozstrzyga także sprawy dotyczące nienależytego wykonania zadań przez władze dziekańskie.

Do obowiązku osób prowadzących zajęcia należy reagowanie na przejawy przemocy, agresji lub dyskryminacji poprzez nakłanianie do zaprzestania podejmowanych działań oraz zgłaszanie Dziekanowi Wydziału zauważonych, niepokojących zachowań zagrażających lub naruszających bezpieczeństwo, zdrowie lub życie. Na stronie internetowej Uczelni udostępnia się odpowiednie informacje dotyczące sposobów pomocy ofiarom konfliktów, dyskryminacji i przemocy oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa (<https://up.lublin.pl/pelnomocnik-rektora-dbo/>). Ponadto działania informacyjne polegają również na przekazaniu informacji na spotkaniu inauguracyjnym

studentów I roku kierunków prowadzonych na Wydziale oraz spotkaniach opiekunów roku z poszczególnymi rocznikami studentów.

Studenci mają możliwość skorzystania z indywidualnych, bezpłatnych konsultacji z psychologiem (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/porady/>). Po poradę i pomoc można umówić się drogą mailową lub telefonicznie. Studenci mogą także skorzystać ze wsparcia w Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, które świadczy bezpłatną pomoc psychologiczną, pedagogiczną, terapeutyczną, prawną, socjalną i interwencyjną mieszkańcom miasta Lublina pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. A także punktu Interwencyjno-Konsultacyjnego. Studenci i pracownicy posiadający orzeczenie o niepełnosprawności mogą skorzystać z porad prawnych (https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/porady/#porady_prawne).

W celu realizacji polityki bezpieczeństwa przez Wydział organizowane są szkolenia BHP. Studenci są zobowiązani odbyć szkolenia: BHP oraz ochrony własności intelektualnej.

Wsparcie osobom z niepełnosprawnościami zapewnia Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Samorząd Studencki szkoli nowych studentów z zakresu przysługujących im praw. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdrożył system ochrony danych osobowych, powołany został Inspektor Ochrony Danych.

Współpraca z samorządem studenckim i organizacjami studenckimi

Współpraca z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi jest wielopłaszczyznowa, różnorodna i ścisła. Dziekan powołuje dla każdego rocznika studiów opiekuna roku, wybierając go spośród nauczycieli akademickich (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#opiekunowie>, zakładka Opiekunowie roku). Jego funkcja polega przede wszystkim na ułatwianiu studentom funkcjonowania w środowisku akademickim, wspomaganie w rozwiązywaniu problemów związanych z przebiegiem studiów, sprawami bytowymi i socjalnymi studentów. Opiekun roku organizuje wybory starosty roku – osoby zaangażowanej w organizację przebiegu studiów i życia studenckiego danego rocznika, reprezentującej stanowisko studentów w kwestiach wymagających interwencji władz Wydziału. Informacje na temat praw i obowiązków studentów zgodnie ze Statutem UP w Lublinie oraz Regulaminem studiów UP w Lublinie są przekazywane studentom I roku przez opiekunów na początku nowego roku akademickiego.

Na każdym z siedmiu Wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie znajduje się Samorząd Wydziałowy, który działa w ramach swojej jednostki. W skład takiego samorządu wchodzi wybrani w powszechnych wyborach studenci Wydziału. Aktualny skład WRSS na Wydziale Agrobiotechnologii znajduje się na stronie <https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#wss> w zakładce Wydziałowy Samorząd Studentów. Samorząd Studencki ma swoich przedstawicieli w Senacie oraz w Komisjach Senackich. Zadaniem Samorządu Studenckiego jest dbanie o dobro społeczności studenckiej. We współpracy z Samorządem Studenckim podejmowane są najważniejsze decyzje dotyczące kwestii związanych ze sprawami socjalno-bytowymi studentów, mając tym samym wpływ na wiele podejmowanych decyzji.

Studenci – członkowie Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego uczestniczą w ciałach statutowych Uczelni, zasiadają m.in. w: Senacie Uniwersytetu Przyrodniczego, Kolegiach Wydziałów, Radzie Bibliotecznej, Parlamencie Studentów Rzeczypospolitej Polskiej (PSRP), Porozumieniu Samorządów Studenckich Uniwersytetów Rolniczych (PSSUR). Studenci mogą rozwijać swoje kompetencje w działalności organizacyjnej poprzez aktywne uczestnictwo w RUSS.

Studenci są też członkami Rad Programowych poszczególnych kierunków, w tym Gospodarka przestrzenna, uczestniczą aktywnie w tworzeniu i doskonaleniu programów nauczania. Biorą także

udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Uczestniczą w posiedzeniach Uczelnianej Komisji Stypendialnej. Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów konsultowany jest z Radą Uczelnianą Samorządu Studenckiego.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Monitorowanie i doskonalenie systemu wsparcia i motywowania studentów są stałym elementem harmonogramu prac Dziekanów, odpowiednich komisji senackich i komisji samorządu studentów, jak i władz rektorskich oraz administracyjnych. Odbywają się one zgodnie z procedurami wydziałowymi (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia) oraz odpowiednimi regulaminami (<https://up.lublin.pl/bip/regulaminy>). Pewną rolę odgrywają też opiekunowie poszczególnych roczników studiów i SKN. Wnioski służące doskonaleniu systemu wsparcia oraz motywowania pochodzą zarówno ze środowiska studenckiego, pracowniczego, jak i są wynikiem badań opinii interesariuszy zewnętrznych. Podejmowane działania dotyczące doskonalenia systemu kształcenia i wsparcia studentów w ramach struktur organizacyjnych Wydziału prowadzone są zgodnie z Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii UP w Lublinie. Harmonogram prac na rok akademicki 2024/2025 oraz harmonogramy archiwalne dostępne są na stronie internetowej Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia, zakładka Harmonogram).

Nadzór nad monitorowaniem i doskonaleniem systemu opieki, wspierania i motywowania studentów sprawuje Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, w skład której wchodzi przedstawiciele jednostek uczelnianych oraz studenci. Zgodnie z procedurami Wewnętrznego Systemu ds. Zarządzania Jakością Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przedstawia na posiedzeniu Kolegium Wydziału wyniki ankiet i przeprowadza ich analizę oraz na koniec roku akademickiego, w oparciu o zgromadzone dane, sporządza raport. Raport po przedstawieniu na Kolegium Wydziału kierowany jest do Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia oraz przedstawiany i analizowany na posiedzeniu Senatu UP w Lublinie. Roczny raport jest zamieszczany na stronie internetowej Wydziału Agrobiotechnologii (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>, zakładka Raporty). Raport jest kompleksowy i wieloaspektowy, uwzględnia bowiem wszystkie zagadnienia związane z procesem kształcenia i jego doskonaleniem oraz kompetencjami kadry uczestniczącej w procesie dydaktycznym.

Monitorowanie kadry wspierającej proces kształcenia prowadzone jest na bieżąco w każdym roku akademickim przez informacje uzyskane z hospitacji pracowników, na podstawie analizy dorobku naukowego zgodnego z prowadzonymi zajęciami, jak i uzyskiwanych wskaźników bibliometrycznych. Również studenci przez wypełnianie anonimowych ankiet oceniają merytoryczny poziom zajęć, sposób ich prowadzenia przez wykładowców oraz stosunek kadry do studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programach studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia i zatrudniania absolwentów. Duży nacisk kładzie się na informacje dotyczące procesu rekrutacji (m.in. zasad rekrutacji, warunków przyjęcia na studia, charakterystyki kierunku, planu studiów, efektów uczenia się), organizacji studiów, wsparcia studentów, informowania o bieżących wydarzeniach, zarządzeniach i decyzjach Rektora Uczelni oraz Dziekana Wydziału, a także o sukcesach i osiągnięciach pracowników i studentów Wydziału.

Informacje dotyczące oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur, toku studiów i planowanych efektów kształcenia są dostępne na stronach internetowych Uczelni oraz Wydziału. Informacje dotyczące rekrutacji i kształcenia oraz aktualnych aktów prawnych obowiązujących w Uczelni znajdują się na stronach internetowych Uczelni w zakładce Edukacja (<https://up.lublin.pl/edukacja/>); na stronie Wydziału Agrobiotechnologii, w zakładkach: Kształcenie i Kierunki studiów (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>, <https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiow/>); w Biuletynie Informacji Publicznej UP w Lublinie (<https://bip.up.lublin.pl/>). Informacje można także uzyskać bezpośrednio kontaktując się z pracownikami Uczelni i Wydziału.

Dziedzinat Wydziału prowadzi politykę dostępu do informacji przez obsługę bezpośrednią lub e-mailingową. W dziekanacie dostępne są dokumenty dotyczące procesu studiowania, a zasady przepływu informacji są zgodne z przepisami prawa o ochronie danych osobowych. Przed wejściem do dziekanatu znajdują się także tablice, na których umieszczane są aktualne informacje dotyczące procesu kształcenia i działania dziekanatu.

Dział Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie regularnie aktualizuje i wydaje materiały promocyjne (ulotki, foldery, plakaty informacyjne) oraz informatory dla kandydatów na studia o prowadzonych na Wydziale kierunkach studiów, opisujące uzyskiwane efekty uczenia się i możliwości zatrudnienia absolwentów. Materiały te rozpowszechniane są corocznie podczas różnych spotkań informacyjno-integracyjnych, np. Targów Edukacyjnych, Lubelskiego Salonu Maturzystów „Perspektywy”, Dni Otwartych Uczelni, Pikniku Naukowego organizowanego w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki. Materiały promocyjne skierowane są do różnych grup odbiorców, głównie kandydatów na studia. Oferta dydaktyczna Wydziału przedstawiana jest również podczas audycji radiowych i telewizyjnych na antenach regionalnych (np. w programie „Jesień w TVP” w paśmie ogólnopolskim TVP Lublin, <https://up.lublin.pl/blog/prorektor-ds-nauki-i-wspolpracy-z-zagranica-dr-hab-bartosz-solowiej-prof-uczelnii/>).

Strona internetowa Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/>) zawiera szczegółowe i usystematyzowane informacje dla kandydatów, studentów i pracowników. Na stronie dostępne są m.in. zakładki:

- Wydział – zawiera ogólne informacje dotyczące Wydziału: władze, struktura, pracownicy, Kolegium Wydziału, strategia rozwoju, komisje wydziałowe;

- Kształcenie – zawiera informacje dotyczące jakości kształcenia, rozkłady zajęć, plany studiów, karty kierunków (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#karty_kierunkow), efekty uczenia się, informacje na temat organizacji roku akademickiego, ogólne wytyczne dla egzaminu dyplomowego i projektu inżynierskiego (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy), zestawienie procedur obowiązujących na Wydziale (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>), dane o kołach naukowych, Wydziałowym Samorządzie Studentów, opiekunach roku i programie Erasmus+;
- Kierunki studiów – obejmuje aktualną ofertę edukacyjną Wydziału, <https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiow/>;
- Dziekanat – dane kontaktowe pracowników dziekanatu oraz informacje o pracy dziekanatu, <https://up.lublin.pl/agrobio/dziekanat/>.

Na stronie internetowej Wydziału Agrobiotechnologii w zakładce Aktualności regularnie publikowane są informacje o potencjalnych miejscach pracy lub stażu oraz szkoleniach dla absolwentów lub aktualnych studentów. Działania aktywizujące i informacyjne w tym zakresie prowadzi także Biuro Karier UP (<https://bk.up.lublin.pl/>).

Studenci kierunku, przez system Wirtualnego Dziekanatu, mają także bieżący dostęp do elektronicznego indeksu z ocenami semestralnymi, rozkładu zajęć i ankiet służących do oceny nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia (<https://wd.up.lublin.pl/cas/login?&locale=pl>).

Na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/>), dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia, przygotowany jest specjalny dział w zakładce Rekrutacja (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/>). Zawiera on wszystkie niezbędne informacje dla kandydatów, m.in. aktualną ofertę edukacyjną, warunki i tryb rekrutacji, kryteria kwalifikacji, informacje dla kandydatów z niepełnosprawnością, informacje o stypendiach oraz łączy do systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK, <https://irk.up.lublin.pl/irk/irk/strony/logowaniekandydat.html>). Informacje o trwającym procesie rekrutacji udostępniane są kandydatom także na głównej stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/>) oraz na portalach społecznościowych Facebook i Twitter, jak również za pośrednictwem nauczycieli akademickich. Na stronie dedykowanej kierunkowi Gospodarka przestrzenna (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/gospodarka-przestrzenna/>, <https://up.lublin.pl/rekrutacja/gospodarka-przestrzenna-ii-stopnia/>, <https://up.lublin.pl/studia-podyplomowe/planowanie-gospodarka-przestrzenna/>) znajdują się podstawowe informacje o kierunku, przygotowane z myślą o kandydatach na studia I, II stopnia oraz studiów podyplomowych: opis kierunku, informacje rekrutacyjne, przykłady przedmiotów, sylwetka absolwenta – perspektywy zawodowe, dodatkowe informacje o kierunku. Analogiczne informacje umieszczone są także na tablicach informacyjnych dziekanatu Wydziału Agrobiotechnologii. Ponadto w zakładce Edukacja/Student (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>) znajdują się wszystkie aktualności, komunikaty i informacje dotyczące spraw studenckich. Informacje o kierunku Gospodarka przestrzenna udostępniane są portalach społecznościowych Facebook (<https://www.facebook.com/SKNGP>, <https://www.facebook.com/gospodarkaprzestrzenauplublin>), jak również za pośrednictwem serwisu YouTube (<https://www.youtube.com/watch?v=h0pgpR6kY2s>, <https://www.youtube.com/watch?v=LSI2k5VzofE>, https://www.youtube.com/watch?v=2WDQJs4vm_Q)

Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (BIP UP) zawiera zbiór aktów prawnych obowiązujących w Uczelni (<https://up.lublin.pl/bip/>, zakładka Akty prawne), w tym

uchwały Senatu i zarządzenia Rektora UP w Lublinie oraz aktualny Regulamin studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2024/04/ZAL.-27.pdf>).

Każdy pracownik UP w Lublinie bezpośrednio lub pośrednio zaangażowany w proces dydaktyczny i promocyjny oraz kontakty ze studentami bądź kandydatami posiada adres poczty elektronicznej w domenie @up.lublin.pl. Numery telefonów służbowych oraz adresy e-mail dostępne są na podstronie Wydziału w zakładce Struktura i Pracownicy. Można również do nich dotrzeć przez wyszukiwarkę dostępną na stronie głównej UP w Lublinie podstrona Uczelnia, zakładka Struktura organizacyjna.

Dostęp do najważniejszych informacji związanych z funkcjonowaniem Uczelni i Wydziału umożliwiają również media społecznościowe (Facebook <https://www.facebook.com/uplublin.wydzial.agrobioinzynierii>, Instagram <https://instagram.com/up.lublin/>, Platforma X <https://twitter.com/UPLublin>) oraz kanał w serwisie YouTube (<https://www.youtube.com/user/UPLublin>), który prezentuje m.in. ofertę edukacyjną Uczelni, w tym również Wydziału Agrobioinżynierii, wykłady popularno-naukowe, ścieżki kariery absolwentów.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia dostępność swojej strony internetowej dla szerokiego grona odbiorców zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Deklaracja dostępności znajduje się pod adresem <https://up.lublin.pl/deklaracja-dostepnosci/>, przy czym punkty 1–4 i 8–10 odnoszą się w szczególności do dostępności stron internetowych Uczelni.

Aby zapewnić aktualność informacji, w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie wyznaczony jest zespół Redaktorów (<https://up.lublin.pl/redakcja/>), który umieszcza informacje na stronach internetowych Uczelni i Wydziału. Redaktorzy Wydziałowi prowadzą strony poszczególnych Wydziałów, redaktorzy Pozawydziałowi i Administracyjni prowadzą strony jednostek o szczególnym znaczeniu dla działalności Uczelni i wybranych jednostek administracyjnych. Wszyscy redaktorzy systematycznie aktualizują i zamieszczają nowe treści w witrynach stron jednostek. Redakcją BIP UP zajmuje się Biuro Rektora (<https://up.lublin.pl/bip/obsługa-biuletynu/#redakcja>).

Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczność działań doskonalących w tym zakresie

Ocena możliwości i skuteczności publicznego dostępu do informacji odbywa się na kilku poziomach. Przewodniczący Rady Programowej kierunku Gospodarka przestrzenna przesyła istotne i specyficzne dla kierunku informacje do Redaktora Wydziałowego, który zamieszcza je na stronie internetowej Wydziału. Materiały umieszczane są zgodnie z potrzebami, również w odpowiedzi na sugestie studentów kierunku, wyrażane w trakcie realizacji bieżących zajęć dydaktycznych.

Szczegółowe informacje dotyczące sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji określa procedura WA-S12 dotycząca gromadzenia i udostępniania informacji o procesie i jakości kształcenia (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S12-Procedura-gromadzenia-i-udostepniania-informacji-o-jakosci-ksztalcenia.pdf>), która jest dostępna na stronie Wydziału w zakładce Procedury. Za kontrolę i weryfikację przepływu informacji między poszczególnymi interesariuszami odpowiada Dziekan Wydziału. Do Dziekana interesariusze mogą przekazywać informacje na temat nieprawidłowości przepływu informacji. Ponadto studenci mogą wyrażać swoje opinie m.in. w sprawach związanych z przepływem informacji w oparciu o procedurę przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków zgodnie z Zarządzeniem 52 Rektora UP w

Lublinie z dnia 25 maja 2021 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A6-Procedura-przyjmowania-skarg-i-wnioskow.pdf>). Uzyskane informacje i opinie są uwzględniane w rocznych raportach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia („Raport Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z działań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny jakości kształcenia w roku akademickim 2022/2023” (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Raport_2022-2023_WKJK_Wydzial_Agrobiotechnologii.pdf) i służą do doskonalenia systemu publicznego dostępu do informacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego oraz kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek studiów

Polityka jakości kształcenia Uczelni opiera się m.in. na Strategii Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030, w której zawarte są zadania priorytetowe zalecające stałe doskonalenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia (WSZJK) zgodnie z Uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/053/053.pdf>). Działania WSZJK zawarte w Uchwale obejmują ocenę, zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na poziomie Uczelni, Wydziałów i poszczególnych kierunków studiów. W celu realizacji działań na poziomie uczelni Rektor powołuje Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, natomiast na Wydziale Agrobiotechnologii Dziekan powołuje **Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia** (WKdsJK).

Jednocześnie na poziomie kierunku studiów Rektor powołuje Rady Programowe. Obecna Rada Programowa kierunku Gospodarka przestrzenna została powołana Zarządzeniem nr 20 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/020/20.pdf>). W skład Rady wchodzi przewodnicząca oraz sześciu członków (w tym 4 nauczycieli akademickich oraz po 1 przedstawicielu studentów z I i II stopnia. Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK na szczeblu Uczelni sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, a na szczeblu Wydziału i kierunku Dziekan. Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, wdrażany i monitorowany przez WKdsJK, zapewnia nadzór nad jakością kształcenia na ocenianym kierunku oraz kompetencjami i zakresem odpowiedzialności osób w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Nadzór ten odbywa się na każdym poziomie, formie i etapie, w oparciu o Wydziałową Księgę Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia

(<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/03/Ksiega-jakosci-ksztalcenia-Wydzialu-Agrobioinzynierii.pdf>), harmonogram działań oraz poszczególne procedury znajdujące się na stronie internetowej Wydziału Agrobioinżynierii (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>). Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobioinżynierii UP w Lublinie ustalany jest na każdy rok akademicki. Z kolei procedury dotyczą realizacji procesu kształcenia na studiach I i II stopnia, dyplomowania, oceny jakości prac dyplomowych, przygotowania modułów, modyfikacji planów i/lub programów studiów, zatrudniania pracowników badawczo-dydaktycznych, zasięgania opinii absolwentów, hospitacji zajęć, oceny osiągnięć pracowników do ewaluacji jakości naukowej, rekrutacji na studia, weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, współpracy z otoczeniem zewnętrznym, oceny bazy materialnej, przyznawania nagród pracownikom naukowo-dydaktycznym i dydaktycznym, przyjmowania skarg i wniosków, gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia, oceny mobilności studentów określająca monitorowanie w zakresie wymiany, czy zasad reagowania na konflikty, dyskryminację i przemoc oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa.

Nadzór organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia na Wydziale sprawują Dziekan i Prodziekani. Nadzór merytoryczny nad programem studiów Gospodarka przestrzenna sprawuje Rada Programowa kierunku. Rada Programowa wspierana jest w swoich działaniach przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i ściśle współpracuje z Dziekanem Wydziału oraz Prodziekanem odpowiedzialnym za kierunek. Rada Programowa prowadzi monitoring planu studiów, wraz ze zwróceniem uwagi na dostosowanie formy zajęć (audytoryjna, laboratoryjna) do modułu i ich liczby, tygodniowego wymiaru godzin oraz sekwencji przedmiotów. Rada Programowa przeprowadza ponadto analizy uzyskanych efektów uczenia się w powiązaniu z liczbą godzin dla poszczególnych modułów, a także dba o prawidłowe stosowanie punktacji ECTS.

Rada Programowa kierunku przeprowadza weryfikację osiągniętych efektów uczenia się w danym roku akademickim zgodnie z procedurą WA-K3 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-K3_Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf) i podejmuje decyzje o ewentualnych zmianach (Zal_Cz1_02_05). Propozycje zmian mogą zgłaszać nauczyciele akademicy, studenci oraz interesariusze zewnętrzni. Proponowane zmiany mogą wynikać m.in.: z analizy potrzeb rynku, osiągania zaplanowanych efektów uczenia się oraz wymagań i potrzeb studentów. Nauczyciele akademicy odpowiedzialni za poszczególne przedmioty mogą proponować zmiany mające na celu poprawę osiągania zakładanych efektów uczenia się. W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku prowadzone są także systematyczne konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zgodnie z procedurą WA-S11 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf) (Zal_Cz1_02_04). Konsultacje dotyczą dostosowania programu studiów do oczekiwań pracodawców, aktualnych potrzeb i wymogów rynku pracy, przygotowania do pracy zawodowej oraz osiągania zakładanych efektów uczenia się. Konsultacje mają charakter spotkań formalnych (w tym „Dni Kierunku”) lub nieformalnych z interesariuszami zewnętrznymi, reprezentującymi różne instytucje. Uwagi i zalecenia wynikające z zewnętrznych ocen w zakresie jakości kształcenia na kierunku są przekazywane Radzie Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w celu oceny i doskonalenia programu kształcenia, a następnie są procedowane na Kolegium Wydziału i dalej podczas obrad Senatu.

W procesie doskonalenia programu studiów istotne znaczenie mają także opinie studentów. Opiekunowie poszczególnych roczników organizują spotkania ze studentami (Zal_Cz1_08_02), którzy

przekazują uwagi odnośnie modułów zawartych w planie studiów, obciążenia dydaktycznego, treści merytorycznych oraz środków i metod dydaktycznych wykorzystywanych przez prowadzących zajęcia. Informacje te są przekazywane do Dziekana, który kieruje je do Rady Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, corocznie WKdsJK przeprowadza analizę ankiet dyplomantów zgodnie z procedurą WA-A1 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A1_Procedura-zasiegania-opinii-absolwentow-studiow-I-i-II-stopnia.pdf). Wnioski wynikające z analizy również zostają uwzględnione w działaniach związanych z doskonaleniem programu kształcenia.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania programów studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie określone są w następujących wewnętrznych aktach prawnych: Uchwała 3/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 października 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowywania i doskonalenia programów studiów wyższych w Uniwersytecie Przyrodniczym (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/11/3.pdf>) Uchwała ta określa wytyczne dotyczące przygotowania i doskonalenia programów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, jak również sporządzania dokumentacji. Dokumentację programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu zgodnie z wytycznymi tworzy Rada Programowa. W proces projektowania i doskonalenia programów zgodnie z wytycznymi, włączani są interesariusze zewnątrzni, w szczególności przedstawiciele pracodawców (Za1_Cz1_06_02). Następnie program podlega opiniowaniu przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów i Kolegium Wydziału. Po pozytywnym zaopiniowaniu Dziekan przedkłada go Rektorowi z wnioskiem o skierowanie pod obrady Senatu. Senat podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów dla określonego kierunku, poziomu i profilu, po uzyskaniu pozytywnej opinii Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Po przyjęciu programu studiów i efektów uczenia się przez Senat, jest on publikowany w BIP na stronie internetowej UP w Lublinie. Następnie plany studiów przedkładane są do akceptacji Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Plany studiów i opisy przedmiotów (moduły) udostępniane są na stronie internetowej UP w Lublinie. Zmiany w programie studiów wprowadza się z początkiem nowego cyklu kształcenia. W trakcie cyklu kształcenia można dokonywać zmiany wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach (§13 Uchwały 3/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 października 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwalyl%202019-2020/013/13 - prog. stud..pdf>)). Zmiany w programie kształcenia i planie studiów mogą być dokonywane na podstawie rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków prowadzenia studiów, sugestii interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli lub studentów) oraz zewnętrznych. Bardzo ważne są także opinie studentów, którzy są członkami Kolegium Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Programowej. Konsultacje i spotkania z interesariuszami zewnętrznymi, o charakterze spotkań formalnych lub nieformalnych, mają na celu wymianę opinii na temat programu studiów, efektów uczenia się, sylwetki absolwenta oraz doskonalenia programu kształcenia i planów studiów. Dziekan oraz Rada Programowa organizują również spotkania z nauczycielami akademickimi odpowiedzialnymi za przedmioty realizowane na kierunku w celu analizy uwag studentów i interesariuszy zewnętrznych.

Do najważniejszych zadań Rady Interesariuszy należy m.in. wspieranie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej w zapewnieniu jakości kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy, wyrażanie opinii na temat programów kształcenia, opiniowanie efektów uczenia się, monitorowanie funkcjonowania programów kształcenia oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie.

Reasumując, efekty uczenia się na kierunku Gospodarka przestrzenna są projektowane i modyfikowane z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy, specjalistów w tej dziedzinie, sugestii studentów, oceny nauczycieli akademickich oraz interesariuszy zewnętrznych.

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów

Program studiów jest systematycznie udoskonalany przez Radę Programową, a obowiązujące procedury i harmonogram działań są dostępne na stronie Wydziału Agrobioinżynierii w zakładce „Kształcenie”/”Procedury” (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>) oraz Wydziałowej Księżce Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/03/Ksiega-jakosci-ksztalcenia-Wydzialu-Agrobioinzynierii.pdf>).

Ewaluacja odbywa się w oparciu o analizę poszczególnych modułów, a w szczególności: spójności efektów przedmiotowych z efektami uczenia się dla kierunku, odpowiedniego doboru metod kształcenia, weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, zgodności treści przedmiotowych z aktualnym stanem wiedzy. Ponadto oceniając moduły, weryfikuje się również poprawność szacowania bilansu nakładu pracy studentów i doboru aktualnej literatury.

Ocena osiągnięcia założonych efektów uczenia się na ocenianym kierunku realizowana jest na bieżąco, na podstawie analizy uzyskanych przez studentów ocen końcowych w kolejnych terminach sesji, analizy średniej ze studiów i oceny na dyplomie oraz analizy ankiety dyplomanta i studenta. Każdego roku, obszerny raport obejmujący wyniki analiz oraz ich interpretację i wnioski przedstawiany jest przez WKdsJK na Kolegium Wydziału, a następnie Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki i zamieszczany na stronie Wydziału w zakładce „Raporty” (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

W ramach bieżącego monitorowania Rada Programowa kierunku określa także zgodność tematów projektów inżynierskich i prac magisterskich z kierunkiem studiów i podejmuje ostateczną decyzję zgodnie z procedurą WA-K7 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2024/07/WA-K7-Procedura-oceny-jakosci-prac-dyplomowych.pdf>). Celem tej procedury jest zapewnienie wysokiej jakości prac dyplomowych wykonywanych przez studentów. (Zal_Cz1_03_01). Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia WKdsJK przygotowuje i przekazuje do zatwierdzenia Dziekanowi i Kolegium Raport WKdsJK z doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale. Raport ten opracowany jest na podstawie: analizy i oceny wyników ankiet studentów, analizy i oceny wyników ankiet dyplomantów, informacji o hospitacjach oraz kontaktów ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. Nauczyciele akademicy, odpowiedzialni za moduły na kierunku Gospodarka przestrzenna, mogą na bieżąco składać propozycje ewentualnych zmian w modułach do Przewodniczącego Rady Programowej w celu poprawy osiągnięcia przewidywanych efektów uczenia się.

Rada Programowa kierunku prowadzi również konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się i programu studiów oraz jego dostosowania do rynku pracy. Ponadto, w każdym roku studenci mogą wyrażać swoje opinie na temat programu kształcenia w ankiecie przeprowadzanej po zakończeniu kształcenia. Istotny wpływ na proces doskonalenia i realizację programu kształcenia mają studenci uczestniczący w pracach Rady

Programowej ocenianego kierunku. Na stronie internetowej Wydziału Agrobiotechnologii, w zakładce „Kształcenie” umieszczane są aktualne informacje dotyczące jakości kształcenia

Monitorowanie możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się odbywa się również na podstawie analizy wniosków z hospitacji zajęć dydaktycznych, które prowadzone są zgodnie z procedurą WA-K1 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-K1-Procedura-hospitacji-zajec-1.pdf>). Rada Programowa ocenia także zgodność kwalifikacji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie dydaktycznym pod względem spójności dorobku naukowego z prowadzonymi zajęciami zgodnie z procedurą WA-S3 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3ga-Procedura-oceny-osiagniec-pracownikow-do-ewaluacji.pdf>). Nauczyciel akademicki uzupełnia informacje o swoim dorobku naukowym oraz doświadczeniu zawodowym wskazując powiązanie dorobku i/lub doświadczenia zawodowego z prowadzonymi zajęciami. Nauczyciel akademicki uzupełnia swój dorobek w Karcie Nauczyciela w terminie do 30 września każdego roku. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową, posiadają dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciom dydaktycznym. Analiza dorobku nauczycieli akademickich przeprowadzana jest w okresie 2 lub 4 letnim, w terminie do połowy października. Dorobek nauczyciela zawarty jest w Karcie nauczyciela, jak również znajduje się w bazie na stronie Biblioteki w zakładce „Bibliografia publikacji pracowników” (<https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/>). Rada Programowa kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia na określonym kierunku, posiadają odpowiedni dorobek naukowy lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciom.

Rada Programowa na bieżąco prowadzi okresowy przegląd programu studiów, czego wyrazem są systematycznie organizowane posiedzenia (Zal_Cz1_02_05), na których analizuje treści poszczególnych modułów, tematy prac dyplomowych (Zal_Cz1_03_01) lub sugestie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (Zal_Cz1_02_04). Wszystkie te działania mają na celu ciągłe podnoszenie jakości kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się odbywa się systematycznie, na każdym etapie procesu kształcenia, w odniesieniu do wszystkich realizowanych zajęć. Kryteria oceny przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach. Nauczyciele prowadzący zajęcia dokonują oceny stopnia osiągnięcia zakładanych modułowych efektów uczenia się w czasie semestru, w formie sprawdzianów pisemnych i ustnych, zaliczeń praktycznych, oceny projektów, referatów, prezentacji, oceny pracy studenta w grupie, udziału w dyskusji czy umiejętności pracy w zespole. Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego moduł oraz z pracy i egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych elementów procesu kształcenia. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się określany jest w oparciu o oceny uzyskiwane przez studentów na zaliczeniu lub egzaminie. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez studenta wszystkich zakładanych w module efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencji społecznych. Monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się służy analiza ocen studentów prowadzona każdego roku przez

WKdsJK na wszystkich etapach kształcenia. Analiza taka jest przedstawiana w formie raportu na posiedzeniu Kolegium Wydziału Agrobiotechnologii, a po zatwierdzeniu Raport publikowany jest na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Kształcenie/Jakość kształcenia/Raporty” (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia). Ostateczną weryfikacją stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się jest średnia ocena ze studiów oraz oceny uzyskane na egzaminie dyplomowym, w trakcie którego ocenie podlega prezentacja zagadnienia problemowego oraz odpowiedzi na pytania egzaminacyjne. Weryfikację założonych efektów uczenia się przeprowadza również WKdsJK analizując projekty inżynierskie, prace magisterskie, protokoły z zaliczeń i egzaminów, w tym dyplomowych.

Efekty uczenia się osiągnięte na I stopniu studiów na kierunku Gospodarka przestrzenna dają możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych. Osiągnięte efekty uczenia się dają przygotowanie do osiągnięcia aktualnej i rzetelnej wiedzy pozwalającej ocenić wartość różnych dziedzin nauki, z których czerpie gospodarka przestrzenna, a jednocześnie zrozumieć różnorodność podejść do złożonych problemów przestrzennych; zrozumieć funkcjonowanie różnych szczebli administracji publicznej w zakresie gospodarowania przestrzenią oraz poznać zachodzące między nimi związki; zrozumieć relacje przestrzenne między różnymi podmiotami a środowiskiem społecznym i przyrodniczym. Efekty uczenia się ukierunkowano też na uzyskanie wiedzy w zakresie przestrzennej organizacji rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przyrodniczych, ekonomicznych, społecznych i prawnych uwarunkowań i mechanizmów tego procesu z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań gospodarki przestrzennej na obszarach przybrzeżnych i górskich; przekazanie wiedzy w zakresie pojęcia ładu przestrzennego i podstawowych zasad jego kształtowania oraz zasad wdrażania zrównoważonego rozwoju w gospodarce przestrzennej; uzyskanie wiedzy w zakresie geoinformatyki w stopniu pozwalającym na prawidłowe rozumienie zasad przestrzennego prezentowania zjawisk i procesów zachodzących w przestrzeni geograficznej. Efekty uczenia się obejmują również kształtowanie umiejętności diagnozy i krytycznej oceny zjawisk przestrzennych; stosowania i wykorzystywania różnorodnych metod badawczych i narzędzi w procesach diagnostycznych, planistycznych i zarządzania strategicznego; prezentacji różnych poglądów, doktryn i możliwości rozwiązywania problemów przestrzennych; współpracy i aktywnego uczestniczenia w różnorodnych środowiskach (administracji publicznej; organizacji pozarządowych i instytucji otoczenia biznesu; przedsiębiorców; świata nauki; innych grup społecznych). W efektach uczenia się ważne jest również wyrobienie w studentach umiejętności samodzielnego pozyskiwania danych i informacji o stanie zagospodarowania przestrzennego w kontekście możliwości kształtowania ładu przestrzennego oraz o istniejących przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych uwarunkowaniach tego procesu; krytycznej oceny pozyskanych danych i informacji; analizy danych ukierunkowanej na uchwycenie trendów i zależności; integrowania różnych kategorii informacji i wiedzy niezbędnych dla poprawnego wnioskowania w zakresie możliwych kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także sporządzania analiz i podstawowych dokumentów z zakresu planowania przestrzennego z wpisaniem kierunku Gospodarka przestrzenna we współczesną potrzebę integracji wiedzy, wynikającej z rozwoju zrównoważonego oraz ładu przestrzennego, w którym funkcjonowanie gospodarki i społeczeństwa przebiega w sposób optymalny (racjonalny i społecznie efektywny kosztowo), z możliwie najmniejszą ilością konfliktów między różnymi podmiotami i nie prowadząc do degradacji środowiska przyrodniczego.

W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci poszczególnych kierunków studiów, którzy wypełniają ankietę dotyczącą losów zawodowych absolwentów UP w Lublinie, wyrażając w ten sposób swoją opinię na temat wykorzystania i przydatności efektów

uczenia się w obecnej pracy. Badanie losów zawodowych absolwentów realizowane jest przez Biuro Karier funkcjonujące w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Program studiów oraz efekty uczenia się na kierunku Gospodarka przestrzenna są na bieżąco konsultowane i opiniowane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Istotnym mechanizmem oceny zajęć dydaktycznych na kierunku Gospodarka przestrzenna jest przeprowadzana przez studentów anonimowa ankieta oceny zajęć dydaktycznych. Ankietyzacja dotyczy oceny nauczycieli prowadzących zajęcia. Studenci wypełniają ankietę satysfakcji studenta na 2 tygodnie przed zakończeniem zajęć z danego modułu w wersji elektronicznej w Wirtualnym Dziekanacie (WD). Ankieta w systemie jest uruchamiana przez pracownika Biura Organizacji i Toku Studiów. Raport z ankiet dotyczących poszczególnych modułów jest dostępny dla nauczyciela odpowiedzialnego za moduł/Dziekana/Prorektora, natomiast raporty podlegają analizie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Procedura dotycząca ankietyzacji znajduje się na stronie internetowej Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A4_Procedura-oceny-zajec-dydaktycznych-przez-studentow-i-doktorantow.pdf). Analiza raportu oraz wnioski z ankiet po każdym semestrze pozwalają na bieżąco poprawiać kształcenie na ocenianym kierunku. Zmiany w efektach uczenia się są dokonywane wraz z napływającymi sugestiami od interesariuszy, zgodnie z Rozporządzeniem MNIŚzW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861 z późn. zm.). Wnioski wynikające z analizy ankiet dyplomantów oraz dyskusji ze studentami i interesariuszami zewnętrznymi, powiązane z doskonaleniem programu studiów i osiąganiem zakładanych efektów uczenia się oraz doskonaleniem i zmianami w modułach są uwzględniane w programie kształcenia i planie studiów.

Istotny wpływ na proces doskonalenia i realizację programu kształcenia mają studenci uczestniczący w pracach Rady Programowej kierunku Gospodarka przestrzenna i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (w roku akademickim 2023/2024 student 3 roku studiów I stopnia i student 2 roku studiów II stopnia). Rada Programowa zasięga również opinii studentów na temat realizacji procesu kształcenia. Rada Programowa organizuje cyklicznie „Dni kierunku” w formie konferencji, podczas której wymieniane są poglądy i opinie z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie doskonalenia i modyfikacji efektów uczenia się dostosowanych do potrzeb rynku pracy (Za1_Cz1_02_04). Ponadto omawiane są również inne problemy związane z realizacją procesu dydaktycznego na danym kierunku. Efektem jednego z tego typu spotkań było m.in. podjęcie działań zmierzających do modernizacji sali komputerowej 112 w budynku przy ul. Akademickiej 15, aby usprawnić proces dydaktyczny na ocenianym kierunku. „Dni Kierunku” są ustalane przez Kolegium Wydziału Agrobioinżynierii. Ostatnie Dni Kierunku Gospodarka przestrzenna odbyły się 23 listopada 2023 roku. Miały one na celu uzyskanie opinii na temat planu studiów, w tym prowadzonych przedmiotów i ich treści, nauczycieli akademickich oraz propozycji ewentualnych zmian. Zebrane opinie studentów zostały przekazane prowadzącym, których dotyczyły sugestie, co miało na celu poprawienie jakości kształcenia.

W każdym roku akademickim Rada Programowa kierunku Gospodarka przestrzenna prowadzi konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się i programu studiów oraz jego dostosowania do rynku pracy. Konsultacje te realizowane są w formie

zebrań lub indywidualnych rozmów członków Rady z przedstawicielami interesariuszy. Władze Wydziału po uzyskaniu opinii interesariuszy, jeśli zachodzi taka potrzeba, wprowadzają działania doskonalące. Procedura dotycząca współpracy z otoczeniem zewnętrznym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się zawiera sposoby oraz formy takich działań. Konsultacje z otoczeniem zewnętrznym służą gromadzeniu informacji użytecznych dla zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii, dotyczących m.in. aktualnych potrzeb rynku pracy, efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach, przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi przy określaniu tematyki projektów inżynierskich (Zał_Cz1_03_04) i ich realizacji, czy zasad udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia studentów. Konsultacje przeprowadza się w ramach posiedzenia Kolegium Wydziałowego i Rad Programowych Wydziału Agrobiotechnologii oraz innych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi (w tym podczas „Dni Kierunku”). Z takich spotkań sporządzane są sprawozdania oraz gromadzone opinie wyrażone w formie pisemnej przez różne podmioty. Rada Programowa kierunku Gospodarka przestrzenna zwraca się do interesariuszy zewnętrznych o wyrażenie opinii dotyczącej przygotowania teoretycznego i praktycznego studentów tego kierunku. Swoją opinię na temat kierunku Gospodarka przestrzenna wyrazili w 2022 roku m.in. Wiesław Różyński (Wójt Gminy wiejsko-miejskiej Biłgoraj), dr Dariusz Kopciowski (Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie), Katarzyna Bujan (Referat Wspierania Akademickości w Urzędzie Miasta Lublin), Marta Banach (przedstawicielka Wydziału Organizacji Urzędu Miasta Lublin), mgr inż. Ilona Woźniak-Kostecka (absolwentka studiująca na studiach doktoranckich, UP w Lublinie z ramienia Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej, UP w Lublinie, zatrudniona w KDK Events), mgr inż. Julia Wójcik-Madej (absolwentka studiująca na studiach doktoranckich z ramienia Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów, UP w Lublinie) (Zał_Cz1_02_04). W czasie Dni Kierunku, które odbyły się w 2023 roku interesariusze wypowiedzieli się m. in. na temat pogłębienia treści realizowanych w toku programu studiów. W skład zespołu interesariuszy zewnętrznych weszli: dr hab. Teresa Wyłupek (Dyrektor Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa), Katarzyna Bujan (przedstawicielka Referatu Wspierania Akademickości w Urzędzie Miasta Lublin), Adam Przystupa (Dyrektor ds. Środowiska, Kom-Eko), Robert Kuryło (Kierownik Referatu ds. Planów Miejskowych, Urząd Miasta Lublin), Marta Banach (przedstawicielka Wydział Organizacji Urzędu Miasta Lublin), Michał Krawczyk (przedstawiciel Spółdzielni LSM w Lublinie), Małgorzata Kot (przedstawicielka firmy INTROGRAF, zrzeszonej w SSE oddział w Lublinie), dr inż. Paweł Janulewicz (Pracownia Zarządzania i Analiz Rynkowych), Joanna Matys (Biuro Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków), Waldemar Sewastonowicz (Lokalna Grupa Działania Ziemia Biłgorajska) oraz Jordan Wilk (absolwent kierunku Gospodarka Przestrzenna, student szkoły doktorskiej UP w Lublinie) (Zał_Cz1_02_04).

Uczelnia w ramach WKdsJK prowadzi również monitoring wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Sprawozdania opracowane na podstawie raportów powizytacyjnych PKA, uwzględniają najczęściej powtarzające się uwagi i zalecenia oraz dobre praktyki, które spotkały się z uznaniem Zespołów Wizytujących PKA. Doświadczenia z wizyt PKA są omawiane i dyskutowane na posiedzeniach Kolegium Wydziału i Rad Programowych poszczególnych kierunków studiów. Wszelkie uwagi PKA są gruntownie analizowane i wdrażane, co służy doskonaleniu jakości kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>1. Wykwalifikowana kadra dydaktyczna z udokumentowanym dorobkiem naukowym i/lub wieloletnim doświadczeniem zawodowym (praktycy), wykorzystująca nowoczesne metody dydaktyczne oraz realizująca liczne projekty badawcze we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.</p> <p>2. Atrakcyjny program studiów dostosowany do rynku pracy i aktualnych wyzwań stojących przed gospodarką przestrzenną, umożliwiający zdobywanie wiedzy oraz umiejętności praktycznych w zakresie gospodarowania przestrzenią w powiązaniu z warunkami przyrodniczymi, technicznymi i kulturowymi, a także z efektywnością ekonomiczną oraz z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy.</p> <p>3. Ukierunkowanie na praktyczność Program studiów zawiera także praktyczne aspekty planowania i gospodarki przestrzennej, co czyni go odpowiednim do wyzwań współczesnych technologii oraz wymagań technicznych w gospodarce przestrzennej i pokrewnych dziedzinach</p> <p>4. Nowoczesne wyposażenie laboratoriów i pomieszczeń dydaktycznych, w tym pracowni komputerowych w programy aktualnie stosowane na rynku pracy. Tym samym wysoka dostępność do sprzętu komputerowego i technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także zasobów bibliotecznych umożliwiającą realizację programu kształcenia i osiągnięcie przez</p>	<p>1. Niekorzystna struktura wiekowa pracowników badawczo-dydaktycznych przejawiająca się stopniowym zmniejszaniem liczby nowo zatrudnianych pracowników, spowodowana m.in. niesatysfakcjonującą motywacją płacową dla pracowników szkolnictwa wyższego w skali kraju.</p> <p>2. Wysokie koszty utrzymania i modernizacji infrastruktury dydaktycznej.</p> <p>3. Znaczne ograniczenie formalne i prawne dla szybkiego wprowadzenia zmian i aktualizacji przedmiotów do wyboru i wybranych treści modułów obligatoryjnych w stosunku do potrzeb rynku (konieczność zatwierdzania przez Senat każdorazowej zmiany programu studiów).</p> <p>4. Nadmierne obciążenie pracowników badawczo-dydaktycznych pracą administracyjną, co przekłada się na zmniejszenie czasu pracy na działalność dydaktyczną i naukową.</p> <p>5. Mała mobilność międzynarodowa studentów wynikająca m.in. z obawy przed studiowaniem w języku obcym oraz wysokimi kosztami utrzymania za granicą.</p>

	<p>studentów zakładanych efektów uczenia się. Dodatkowo możliwość zdobycia praktycznych umiejętności w trakcie ćwiczeń terenowych i praktyk.</p> <p>5. Możliwość wyboru miejsca realizacji prac magisterskich, będąca inspiracją do dalszych badań i rozwoju w trakcie pracy zawodowej lub naukowo-badawczej, w tym w Szkole Doktorskiej UP w Lublinie. Realizacja projektów badawczych związanych z lokalnymi i regionalnymi problemami planistycznymi.</p> <p>6. Wysoka jakość kształcenia oparta na ciągłym procesie oceny, kontroli i doskonalenia programu studiów z uwzględnieniem oczekiwań i opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych</p> <p>7. Bogata oferta kulturowo-sportowa. Dostępność obiektów Centrum Kultury Fizycznej zapewnia studentom nie tylko możliwość rozwoju intelektualnego, ale i fizycznego, co wpływa na ich dobrostan i zwiększa atrakcyjność życia studenckiego. Możliwość uczestnictwa w licznych aktywnościach związanych z kulturą, np. Chór akademicki, Zespół Pieśni i Tańca Jawor itp.</p>	
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Czynniki zewnętrzne</p>	<p>1. Rolniczy charakter regionu o wysokim potencjale rozwojowym oraz coraz bardziej widoczny brak na rynku pracy specjalistów z zakresu planowania przestrzennego, ładu przestrzennego i zasad jego kształtowania oraz rozwoju przestrzennego jednostek samorządu terytorialnego, a tym samym ogromna potrzeba kształcenia specjalistów w tym zakresie</p> <p>2. Rozwój Polski w ramach Unii Europejskiej, umożliwiający korzystanie z Funduszy Europejskich na finasowanie unowocześnienia bazy dydaktycznej, programów szkoleniowych, a także na realizację projektów naukowo-badawczych i dydaktycznych. Ułatwienia w mobilności</p>	<p>1. Niż demograficzny ograniczający liczbę potencjalnych kandydatów i niskie zainteresowanie studiami wpływające na zmniejszenie naboru studentów, a także niezadowolające przygotowanie części absolwentów szkół średnich do kontynuacji nauki na studiach wyższych.</p> <p>2. Brak stabilnej i spójnej wizji strategicznej rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce, zmienność regulacji prawnych w zakresie modelu funkcjonowania uczelni komplikujące organizację kształcenia, przy jednocześnie rosnących wymogach formalnych i postępującej biurokratyzacji procesu kształcenia.</p> <p>3. Niedostateczne finansowanie badań i projektów edukacyjnych oraz wysokie koszty:</p>

<p>międzynarodowej dzięki programom, takim jak Erasmus+ umożliwiające zwiększenie atrakcyjności programu studiów.</p> <p>3. Rozwój społeczno-ekonomiczny kraju i regionu, zwiększający popyt na wykwalifikowanych specjalistów posiadających wiedzę z zakresu gospodarki przestrzennej.</p> <p>4. Wzrost świadomości społecznej o roli planowania przestrzennego oraz rosnące zapotrzebowanie na specjalistów w zakresie zrównoważonego rozwoju miast i wsi.</p> <p>5. Zmiany prawne w zakresie planowania przestrzennego (zmiana Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2023 roku, Poz. 997) wprowadza obowiązek cyfryzacji aktów planowania przestrzennego w środowisku oprogramowania GIS. Program studiów, dostosowany do tych potrzeb, ma szansę przyciągnąć więcej studentów w związku ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na planistów i ekspertów</p> <p>6. Dogodna lokalizacja Uczelni w stolicy województwa, skupienie głównej bazy dydaktycznej oraz noclegowej w centrum miasta warunkuje wysoką dostępność komunikacyjną Uczelni.</p> <p>7. Dobre relacje Wydziału z podmiotami otoczenia zewnętrznego wspierającymi organizację praktyk, ćwiczeń terenowych, projektów studenckich i zajęć dodatkowych.</p> <p>8. Stosunkowo duża łatwość (na tle innych kierunków) znalezienia przez absolwentów stabilnej pracy i perspektywy rozwoju kariery zawodowej. Większe możliwości znalezienia stabilnej pracy dzięki nabyciu uprawnień do sporządzania projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, planów ogólnych gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przez osoby, które ukończyły studia na kierunku gospodarka przestrzenna.</p> <p>9. Dynamiczny rozwój technologii geoprzestrzennych i ich implementacja w planowaniu przestrzennym. Wzrost</p>	<p>utrzymania specjalistycznej aparatury badawczej, zaplecza dydaktycznego, bieżących potrzeb remontowych oraz stałej dbałości o zapewnienie BHP w kontekście nie do końca przewidywalnych możliwości pozyskania środków finansowych w obecnej sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie.</p> <p>4. Konkurencja w ofercie dydaktycznej, zarówno na różnych Wydziałach UP Lublin, jak i na innych Uczelniach w Lublinie oraz w Polsce. Trudności w przewidywaniu zmian rynkowych i dostosowaniu się do nich.</p> <p>5. Przedłużająca się inflacja, zwiększająca koszty studiowania i utrzymania infrastruktury oraz powodująca pogorszenie sytuacji ekonomicznej nauczycieli akademickich, zmuszająca część z nich do poszukiwania dodatkowych źródeł dochodu w celu utrzymania dotychczasowego poziomu życia. Niskie wynagrodzenia w sektorze szkolnictwa wyższego, a tym samym niewielkie zainteresowanie pracowników pracą na uczelni.</p> <p>6. Zewnętrzne kryzysy geopolityczne. Globalne kryzysy, takie jak wojny czy konflikty międzynarodowe, mogą wpłynąć na przepływ studentów zagranicznych oraz międzynarodową współpracę naukową. W szczególności wojna w Ukrainie, wpłynęła na zmniejszenie liczby studentów z tego regionu.</p>
---	--

	zainteresowania tematyką adaptacji miast do zmian klimatycznych. Możliwość wprowadzenia nowych specjalizacji związanych z OZE i inteligentnymi miastami.	
--	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Lublin, dnia 12.12.2024r.
(miejsowość)

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	22	16	-	-
	II	14	6	-	-
	III	9	10	-	-
	IV	9	14	-	-
II stopnia	I	14	-	-	-
	II	55	21	-	-
Razem:		123	69	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2024	21	9	-	-
	2023	17	9	-	-
	2022	23	11	-	-
II stopnia	2024	17	10	-	-
	2023	14	9	-	-
	2022	22	13	-	-
Razem:		114	61	-	-

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)³

Studia stacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	7/210 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	2500
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	114,36
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	122
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	33
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	5
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tygodnie
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – istnieje taka możliwość.	2500/635
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość - istnieje taka możliwość.	1500/554

Studia stacjonarne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
-----------------	-----------------------------------

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	3/90
Łączna liczba godzin zajęć	900
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	48,9
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	58
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	15
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	27
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie przewiduje się
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie przewiduje się
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość - istnieje taka możliwość.	900/310
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość - istnieje taka możliwość.	540/172

Tabela 4

Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych⁴ – kierunek Gospodarka przestrzenne, studia pierwszego stopnia

Nazwa modułu	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Ekonomia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/24	3
Socjologia	Wykłady	30/24	3
Demografia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/16	3
Prawoznawstwo	Wykłady	15/16	1
Podstawy gospodarki przestrzennej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	45/32	4
Ochrona środowiska	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/16	2
Geodezja i kartografia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	65/40	6
Przyrodnicze uwarunkowania gospodarki przestrzennej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/24	3
Prawne uwarunkowania gospodarki przestrzennej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	60/40	6
Gleboznawstwo	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	36/24	3
Planowanie systemów technicznych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	70/48	7
Gospodarka wodna	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	44/28	3
Planowanie przestrzenne	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	45/30	4
Rewitalizacja	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	80/40	7
Ocena oddziaływania na środowisko	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	40/24	2
Gospodarowanie przestrzenią publiczną	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	45/33	3

Planowanie zintegrowane	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	90/48	5
Agroenergetyka	Wykłady	15/8	1
Odnawialne źródła energii	Wykłady	15/8	1
Funkcjonowanie ekosystemu	Wykłady	30/16	2
Degradacja i rekultywacja gleb	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	45/42	4
Zagospodarowanie terenów trudnych i zdegradowanych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	45/42	4
Ekonomika miast i regionów	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	45/32	4
Gospodarka regionalna i lokalna	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	45/32	4
Gospodarka przestrzenna na terenach erodowanych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	45/32	4
Gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	45/32	4
Trójwymiarowe modele miast	ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	30/16	3
Zielona i niebieska infrastruktura miasta	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	45/46	4
Gospodarka obiegu zamkniętego	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	35/28	3
Gospodarka niskoemisyjna	Wykłady	30/16	2
Systemy terenów zieleni	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	45/46	4
Ruralistyka	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	45/32	4
Gospodarka odpadami	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	35/28	3
Gospodarka turystyczna	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/16	3
Gospodarka gruntami	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/16	3
RAZEM		1440/1004	122

Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz

umiejętności prowadzenia badań naukowych⁵ – kierunek Gospodarka przestrzenne, studia drugiego stopnia

Nazwa modułu	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Teoria gospodarki przestrzennej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	45/28	5
Metody badań w gospodarce przestrzennej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	60/42	5
Współczesna gospodarka przestrzenna	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	25/17	2
Instrumenty analiz przestrzennych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	70/28	7
Zaawansowane analizy geoprzestrzenne	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	45/24	4
Doktryny polityczno-prawne	Wykłady	30/18	3
Polityka przestrzenna	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/21	3
Ekonomiczne i finansowe aspekty gospodarowania przestrzenią	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	45/21	4
Współczesne trendy w urbanistyce	wykłady	15/14	1
Teoria i analiza systemów w gospodarce przestrzennej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne,	30/21	2
Zaawansowane metody pomiaru w geodezji i kartografii	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	48/28	2
Ekonomia społeczna	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/14	3
Wartość i rynki nieruchomości			
Społeczne wytwarzanie przestrzeni			
Analizy przestrzenne w Q-GIS	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30/21	3
Marketing terytorialny			
Inwentyka			
Kształtowanie przestrzeni miejskiej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe	45/35	4
Management and development of forests and open areas			
Etyka środowiskowa	Wykłady	30/7	2
Ekofilozofia			
Miasto inteligentne (smart city)	wykłady, ćwiczenia	45/38	4

Audyt krajobrazowy	audytoryjne		
Eko-miasto			
Kształtowanie przestrzeni wiejskiej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	45/39	4
Management and development of highland areas			
Razem		668/413	58

Tabela 5.

Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/ Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela

Studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Godziny ogółem		Liczba ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
		S	N		
Technologie informacyjne	Ćwiczenia lab.	30	16	2	dr inż. Justyna Leśniowska-Nowak
Bezpieczeństwo pracy i ergonomia	Wykłady	10	8	1	dr Konrad Buczma
Negocjacje i komunikacja społeczna	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	30	16	2	dr Anna Goliszek
Partycypacja społeczna					dr Anna Goliszek
Matematyka z elementami statystyki	Wykłady, ćwiczenia aud	45	24	5	dr inż. Monika Rożańska-Boczula
Wstęp do projektowania inżynierskiego	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	45	32	5	dr inż. Małgorzata Sosnowska
Ekonomia	Wykłady, ćwiczenia aud	30	24	3	dr Agnieszka Komor
Socjologia	Wykłady	30	24	3	dr Anna Goliszek
Historia urbanistyki	Wykłady	30	8	2	dr inż. Alicja Matejak-Bieske
Rozwój osadnictwa i planistyki					dr inż. Alicja Matejak-Bieske
Filozofia	Wykłady	30	8	3	dr Anna Goliszek
Etyka przestrzeni					dr inż. Agnieszka Kępkowicz
Podstawy gospodarki przestrzennej	Wykłady, ćwiczenia aud	45	32	4	dr inż. Agnieszka Kępkowicz
Ochrona środowiska	Wykłady, ćwiczenia aud	30	16	2	dr inż. Sebastian Kuśmierz, dr hab., prof. uczelni Sławomir Ligenza
Geodezja i kartografia	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	65	40	6	dr inż. Sebastian Kuśmierz, dr hab., prof. uczelni Barbara Futa, dr inż. Joanna Gmitrowicz-Iwan

Przyrodnicze uwarunkowania gospodarki przestrzennej	Wykłady, ćwiczenia aud	30	24	3	dr hab., prof. uczelni Marta Bik-Małodzińska
Prawne uwarunkowania gosp. przestrzennej	Wykłady, ćwiczenia aud	60	40	6	dr Paweł Janulewicz, dr Konrad Buczma
Artificial Intelligence in society and spacial economy	Wykłady, ćwiczenia aud	30	8	2	dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek
Artificial Intelligence tools in spacial data anaysis					dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek
Grafika inżynierska - AutoCad	Ćwiczenia lab.	45	32	5	dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek, dr Kamila Adamczyk-Mucha
Grafika inżynierska - Microstation					dr inż. Szymon Chmielewski
Geografia ekonomiczna	Wykłady, ćwiczenia aud	30	16	2	dr inż. Magdalena Myszura-Dymek
Gleboznawstwo	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	36	24	3	dr inż. Monika Jaroszuk-Sierocińska, dr hab., prof. uczelni Beata Kołodziej, prof. dr hab. Jacek Pranagal
Spoleczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przes.	Wykłady, ćwiczenia aud	45	24	3	dr inż. Agnieszka Kępkowicz
Zarządzanie środowiskiem	Wykłady, ćwiczenia aud	60	40	5	dr hab., prof. uczelni Marta Bik-Małodzińska, dr Joanna Pawlak, prof. dr hab. Jacek Pranagal
Podstawy Q GIS	Ćwiczenia lab.	30	8	2	dr inż. Szymon Chmielewski
Systemy informacji przestrzennej - GIS	Wykłady, ćwiczenia aud., lab.	60	40	6	dr inż. Szymon Chmielewski, dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek
Komputerowe wspomaganie projektowania	Ćwiczenia aud., lab.	45	24	4	dr inż. Paweł Krzaczek
Geometria wykreślna z elementami modelowania 3D					dr inż. Paweł Krzaczek
Postępowanie administracyjne	Wykłady	30	8	2	dr Konrad Buczma
Systemy podatkowe					dr Anna Kobiątka
Agroenergetyka	Wykłady	15	8	1	dr hab. prof. Uczelni Aleksandra Głowacka
Odnawialne źródła energii					dr hab. prof. Uczelni Aleksandra Głowacka
Wstęp do planowania przestrzennego	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	30	20	2	dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek

Planowanie technicznych systemów	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	70	48	7	dr inż. Adam Gawryluk, dr inż. Magdalena Myszyra-Dymek, prof. dr hab. Jacek Pranagal
Zasady projektowania przestrzennego	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	45	30	4	dr inż. Małgorzata Sosnowska
Gospodarka wodna	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	44	28	3	dr hab., prof. uczelni Barbara Futa, dr inż. Sebastian Kuśmierz, dr hab., prof. uczelni Sławomir Ligenza
GeoWeb - analizy przestrzenne online	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	30	24	2	dr inż. Szymon Chmielewski
Polityka ekologiczna	Wykłady	30	8	2	dr hab. prof. uczelni Barbara Futa, dr hab. prof. uczelni Sławomir Ligenza
Finanse publiczne i budżet obywatelski					dr Anna Kobiątka
Funkcjonowanie ekosystemu	Wykłady	30	16	2	dr hab. prof. uczelni Piotr Kraska
Zarządzanie krajobrazem					Prof. dr hab. Halina Lipińska, dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek
Degradacja i rekultywacja gleb	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	45	42	4	dr hab. prof. uczelni Grażyna Żukowska
Zagospodarowanie terenów trudnych i zdegradowanych					dr hab. prof. uczelni Grażyna Żukowska, dr hab. prof. uczelni Marta Bik-Małodzińska
Planowanie przestrzenne	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	45	30	4	dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha, dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek, dr inż. Małgorzata Sosnowska
Smart sprawl	Wykłady, ćwiczenia aud i teren.	35	24	2	dr inż. Małgorzata Sosnowska
Gospodarka nieruchomościami	Wykłady, ćwiczenia aud	45	24	3	dr inż. Jacek Zyga
Rewitalizacja	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	80	40	7	dr inż. Adam Gawryluk
Budownictwo	Wykłady, ćwiczenia aud	30	16	2	dr inż. Małgorzata Sosnowska
Projektowanie urbanistyczne	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	40	32	4	dr inż.. Alicja Bieske-Matejak
Trójwymiarowe modele miast	Ćwiczenia aud. i lab.	30	16	2	dr inż. Szymon Chmielewski

Modelowanie przestrzeni					dr inż. Szymon Chmielewski
Zielona i niebieska infrastruktura	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	50	46	4	Prof. dr hab. Halina Lipińska, dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha
Systemy terenów zieleni					dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha
Metody analiz społeczno-gospodarczych	Wykłady	30	8	2	dr Agnieszka Komor
Zarządzanie projektami					dr Łukasz Kopiński
Oceny oddziaływania na środowisko	Ćwiczenia aud. i lab.	40	24	2	dr hab. prof. uczelni Maja Bryk
Gospodarowanie przestrzenią publiczną	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	45	33	3	dr inż. Agnieszka Kępkowicz
Cyfryzacja aktów planowania przestrzennego	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	30	24	2	dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek
Planowanie zintegrowane	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	90	48	5	dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha, dr inż. Adam Gawryluk, dr Agnieszka Komor
Zrównoważona mobilność	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	45	32	4	dr inż. Adam Gawryluk
Ruralistyka					dr inż. Małgorzata Sosnowska
Gospodarka obiegu zamkniętego	Wykłady, ćwiczenia aud., lab. i teren.	35	28	3	dr inż. Magdalena Myszura-Dymek, dr hab. prof. uczelni Grażyna Żukowska
Gospodarka odpadami					dr hab. prof. uczelni Grażyna Żukowska
Ekonomika miast i regionów	Wykłady, ćwiczenia aud	45	32	4	dr Agnieszka Komor
Gospodarka regionalna i lokalna					dr Agnieszka Komor
Seminarium dyplomowe 1	Ćwiczenia lab.	30	16	2	Prof. dr hab.inż. Halina Lipińska/dr inż.. Kamila Adamczyk-Mucha
Absolwent na rynku pracy - własność intelektualna, działalność gospodarcza	Wykłady, ćwiczenia aud	60	40	4	dr Piotr Chojnacki, dr hab. prof. uczelni Teresa Wyłupek
Gospodarka niskoemisyjna	Wykłady	30	16	2	Prof. dr hab. Jacek Pranagal
Ekologia miasta					Prof. dr hab. Jacek Pranagal
Sztuka w gospodarowaniu przestrzenią miasta	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	30	27	2	dr inż. Agnieszka Kępkowicz
Sztuka w przestrzeni					dr inż. Agnieszka Kępkowicz

Systemy zarządzania turystyką	Wykłady, ćwiczenia aud	30	16	3	dr hab., prof. uczelni Anna Mazurek-Kusiak
Gospodarka turystyczna					dr hab., prof. uczelni Anna Mazurek-Kusiak
Miejskie obszary żywniowe	Wykłady, ćwiczenia aud	30	16	3	dr hab., prof. uczelni Elżbieta Harasim
Gospodarka gruntami					dr hab., prof. uczelni Marta Bik-Małodzińska
Gospodarka przestrzenna na terenach erodowanych	Wykłady, ćwiczenia aud. i lab.	45	32	4	dr hab. prof. uczelni Grażyna Żukowska
Gospodarka przestrzenna na terenach przemysłowych					dr inż. Adam Gawryluk, dr hab. prof. uczelni Grażyna Żukowska
Katastrofy przyrodnicze	Wykłady	30	8	2	dr inż. Ewelina Flis-Olszewska
Klimatologia planistyczna					dr inż. Ewelina Flis-Olszewska
Seminarium dyplomowe 2	Ćwiczenia lab.	30	16	2	Prof. dr hab.inż. Halina Lipińska/dr inż.. Kamila Adamczyk-Mucha

Studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Godziny ogółem		Liczba ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
		S	N		
Teoria gospodarki przestrzennej	Wykłady, ćw. aud.	45	28	5	dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek, dr hab. Maria Miczyńska-Kowalska prof. uczelni
Lokalizacja podmiotów gospodarczych	Wykłady, ćw. aud., lab.	30	14	2	dr Agnieszka Komor
Metody badań w gospodarce przestrzennej	Wykłady, ćw. aud., lab.	60	42	5	dr inż. Agnieszka Kępkowicz, prof. dr hab. Jacek Pranagal, prof. dr hab Aleksandra Badora, dr Anna Goliszek, dr inż. Małgorzata Sosnowska
Współczesna gospodarka przestrzenna	Wykłady, ćw. aud., lab., ter.	25	17	2	dr inż. Małgorzata Sosnowska, dr Agnieszka Komor, dr hab. Marta Bik-Małodzińska prof. uczelni
Doktryny polityczno-prawne	Wykłady	30	18	3	dr Konrad Buczma
Instrumenty analiz przestrzennych	Wykłady, ćw. aud., lab.	70	28	7	dr hab. Andrzej Bochniak prof. uczelni
Analiza i zarządzanie danymi przestrzennymi	Wykłady, ćw. aud., lab.				dr hab. Andrzej Bochniak prof. uczelni

Planowanie zintegrowane	Wykłady, ćw. aud., lab., ter.	45	34	4	dr inż. Małgorzata Sosnowska
Zaawansowane analizy geoprzestrzenne	Wykłady, ćw. aud., lab.	45	24	4	dr inż. Malwina Michalik-Śniezek
Polityka przestrzenna	Wykłady, ćw. aud.	30	21	3	dr Agnieszka Komor
Cyfryzacja aktów planowania przestrzennego	Wykłady, ćw. aud.	45	23	4	dr inż. Malwina Michalik-Śniezek
Ekonomiczne i finansowe aspekty gospodarowania przestrzenią	Wykłady, ćw. aud., lab.	45	21	4	dr Joanna Pawlak
Ekonomia społeczna	Wykłady, ćw. aud.	30	14	3	dr Anna Goliszek
Wartość i rynki nieruchomości	Wykłady, ćw. aud.				dr Piotr Chojnacki
Społeczne wytwarzanie przestrzeni	Wykłady, ćw. aud.				dr hab. Maria Miczyńska-Kowalska prof. uczelni
Analizy przestrzenne w Q-GIS	Wykłady, ćw. aud.	30	21	3	dr inż. Szymon Chmielewski
Marketing terytorialny	Wykłady, ćw. aud.				dr Dariusz Paszko
Inwentyka	Wykłady, ćw. aud.				dr inż. Agnieszka Kępkowicz
Kształtowanie przestrzeni miejskiej	Wykłady, ćw. aud., lab., ter.	45	32	4	dr inż. Alicja Matejak-Bieske
Management and development of forests and open areas	Wykłady, ćw. aud., lab., ter.				dr inż. Alicja Matejak-Bieske
Seminarium dyplomowe 1	ćw. lab.	30	14	2	prof. dr hab. Halina Lipińska, dr inż. Adam Gawryluk
Współczesne trendy w urbanistyce	Wykłady	15	14	1	dr inż. Alicja Matejak-Bieske
Teoria i analiza systemów w gospodarce przestrzennej	Wykłady, ćw. aud.	30	21	2	dr inż. Adam Gawryluk
Zaawansowane metody pomiaru w geodezji i kartografii	Wykłady, ćw. aud., lab., ter.	48	28	2	dr inż. Joanna Gmitrowicz-Iwan
Seminarium dyplomowe 2	ćw. lab.	32	16	2	prof. dr hab. Halina Lipińska, dr inż. Adam Gawryluk
Etyka środowiskowa	Wykłady	30	7	2	dr hab. Sylwia Andruszczak prof. uczelni
Ekofilozofia	Wykłady				dr hab. Sylwia Andruszczak prof. uczelni
Miasto inteligentne (smart city)	Wykłady, ćw. aud., lab.	45	35	4	dr inż. Szymon Chmielewski

Audyt krajobrazowy	Wykłady, aud., lab.	ćw.				dr inż. Malwina Michalik-Śnieżek
Eko-miasto	Wykłady, aud., lab.	ćw.				dr inż. Agnieszka Kępkowicz
Kształtowanie przestrzeni wiejskiej	Wykłady, aud., lab., ter.	ćw.	45	39	4	dr inż. Alicja Matejak-Bieske
Management and development of highland areas	Wykłady, aud., lab., ter.	ćw.				dr inż. Alicja Matejak-Bieske

Spis załączników zawartych w części I Raportu

L.p.	Nr załącznika	Tytuł załącznika
1	Zał_Cz1_01_01	Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku Gospodarka przestrzenna w roku akademickim 2023/2024 i 2024/2025
2	Zał_Cz1_01_02	Spis publikacji kadry na kierunku Gospodarka przestrzenna w latach 2018-2024
3	Zał_Cz1_01_03	Wykaz awansów naukowych pracowników Wydziału Agrobiotechnologii
4	Zał_Cz1_01_04	Wykaz osób z Wydziału Agrobiotechnologii, które zdobyły stopień doktora, doktora habilitowanego i uzyskały tytuł profesora w latach 2017-2023
5	Zał_Cz1_01_05	Wykaz wybranych najważniejszych obszarów badań prowadzonych na Wydziale Agrobiotechnologii wraz z opisem najważniejszych osiągnięć
6	Zał_Cz1_01_06	Spis projektów realizowanych przez pracowników Wydziału Agrobiotechnologii w latach 2017-2024
7	Zał_Cz1_01_07	Spis patentów, których autorami/współautorami są pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii oraz osoby z kadry kierunku Gospodarka przestrzenna (2017-2023)
8	Zał_Cz1_01_08	Spis medali, odznaczeń, nagród i dodatków proinnowacyjnych pracowników Wydziału Agrobiotechnologii oraz kadry na kierunku Gospodarka przestrzenna w latach 2017-2023
9	Zał_Cz1_01_09	Wybrane osiągnięcia studentów kierunku Gospodarka Przestrzenna
10	Zał_Cz1_02_01A	Plan studiów obowiązujący od naboru 2024/2025, zgodnie z Uchwałą nr 45 Senatu UP w Lublinie z dnia 24.05.2024 r (I stopnia)
11	Zał_Cz1_02_01B	Plan studiów zatwierdzony Uchwałą nr 45/2023-2024 Senatu UP w Lublinie z dnia 24.05.2024 r. Obowiązujący od naboru 2024-2025 (II stopnia)
12	Zał_Cz1_02_02	Wykaz wybranych publikacji z wynikami badań realizowanych przez kadrę kierunku Gospodarka przestrzenna i wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych na tym kierunku
13	Zał_Cz1_02_03	Wykaz absolwentów kierunku gospodarka przestrzenna, Którzy podjęli studia III stopnia
14	Zał_Cz1_02_04	Protokoły z konferencji interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych „Dni kierunku” w latach 2015-2024
15	Zał_Cz1_02_05	Wybrane protokoły Rady Programowej kierunku Gospodarka przestrzenna, dotyczące doskonalenia programu studiów, w latach 2015-2024
16	Zał_Cz1_02_06	Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS, a dla kierunku gospodarka przestrzenna zgodnie ze standardem kształcenia, studia pierwszego stopnia
17	Zał_Cz1_02_07	Udokumentowanie dla studiów stacjonarnych, że co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób realizujących zajęcia i studentów
18	Zał_Cz1_02_08	Wykaz możliwych miejsc praktyk studenckich dla Wydziału Agrobiotechnologii Kierunek Gospodarka przestrzenna
19	Zał_Cz1_02_09	Wyniki ankiet studenckich z Wydziału Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, dotyczące oceny Zawodowych Praktyk Studenckich odbytych w roku akademickim 2023/2024.
20	Zał_Cz1_03_01	Wybrane protokoły z posiedzenia Rady Programowej kierunku

		gospodarka przestrzenna w sprawie akceptacji tematów prac dyplomowych (I i II stopień) kierunku gospodarka przestrzenna,
21	Zał_Cz1_03_02	Tematy prac dyplomowych proponowanych przez Interesariuszy zewnętrznych
22	Zał_Cz1_03_03	Przykładowa tematyka prac etapowych bądź zaliczeniowych związana z prowadzeniem przedmiotów kierunkowych na Gospodarce przestrzennej, studia I stopnia
23	Zał_Cz1_03_04	Wykaz aktualnie realizowanych projektów inżynierskich i prac magisterskich - seminarium realizowane w Zakładzie Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej, w Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, rok akademicki 2024/2025.
24	Zał_Cz1_03_04A	Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów;
25	Zał_Cz1_04_01	Charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku obejmująca nauczycieli akademickich prowadzących moduły zajęć oraz opiekunów prac dyplomowych
26	Zał_Cz1_04_02	Zestawienie działalności pracowników Wydziału Agrobioinżynierii oraz osób spoza Wydziału tworzących kadrę na kierunku Gospodarka przestrzenna (wywiady, szkolenia, warsztaty, wykłady dla społeczeństwa) w latach 2017-2023
27	Zał_Cz1_04_03	Wyjazdy Pracowników Wydziału Agrobioinżynierii w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych (STA) oraz w celach szkoleniowych (STT) z lat 2018-2023
28	Zał_Cz1_04_04	Wykaz wyjazdów służbowych za granicę pracowników Wydziału Agrobioinżynierii w latach 2017-2023
29	Zał_Cz1_04_05	Wykaz osób z Wydziału Agrobioinżynierii, które skorzystały z dofinansowania szkoleń w latach 2017-2023
30	Zał_Cz1_04_06	Udział pracowników Wydziału Agrobioinżynierii w projektach/programach szkoleniowych w latach 2018-2023
31	Zał_Cz1_04_07	Udział pracowników Wydziału Agrobioinżynierii UP w Lublinie w Programie „Welcome to Poland”, projektu NAWA i Mistrzowie dydaktyki w latach 2019-2022
32	Zał_Cz1_04_08	Wykaz dofinansowania w ramach projektu Młodzi Naukowcy na Wydziale Agrobioinżynierii w latach 2017-2022
33	Zał_Cz1_05_01	Charakterystyka bazy dydaktycznej wykorzystywanej na potrzeby kierunku Gospodarka przestrzenna, na Wydziale Agrobioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
34	Zał_Cz1_05_02	Baza sportowo – rekreacyjna Centrum Kultury Fizycznej i Sportu
35	Zał_Cz1_05_03	Dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami W budynkach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
36	Zał_Cz1_05_04a	Wykaz dostępnych zasobów bibliotecznych, informacyjnych elektronicznych dla kierunku Gospodarka Przestrzenna
37	Zał_Cz1_05_04b	Wykaz dostępnych książek dla kierunku Gospodarka Przestrzenna
38	Zał_Cz1_05_05	Informacje o Bibliotece Głównej - Regionalnym Ośrodku Rolniczej Informacji Naukowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
39	Zał_Cz1_05_06	Księgozbiór Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu
40	Zał_Cz1_06_01	Skład zespołu z otoczenia społeczno-gospodarczego współpracującego z Zakładem Studiów Krajobrazowych i Gospodarki przestrzennej
41	Zał_Cz1_06_02	Wybrane opinie Interesariuszy Zewnętrznych
42	Zał_Cz1_06_03	Prace i projekty zrealizowane na skutek współpracy z otoczeniem

		społeczno-gospodarczym
43	Zał_Cz1_06_04	Wykaz pracowników kadry dydaktycznej kierunku Gospodarka przestrzenna wykazujących współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym
44	Zał_Cz1_07_01	Nauczyciele z zagranicy realizujący zajęcia na Wydziale Agrobiżynierii w latach 2018-2024
45	Zał_Cz1_07_01A	Proponowane tematy i harmonogram realizacji zajęć dydaktycznych przez profesor wizytującą Irynę Kostetską
46	Zał_Cz1_07_02	Mobilność międzynarodowa studentów na Wydziale Agrobiżynierii w ramach programu Erasmus+
47	Zał_Cz1_07_02A	Wykaz studentów zagranicznych realizujących zajęcia na Wydziale Agrobiżynierii UP w Lublinie, w semestrze zimowym, w roku akademickim 2024/2025 (podkreślono nazwiska kadry kierunku Gospodarka przestrzenna)
48	Zał_Cz1_07_03	Wykłady otwarte „Open seminar” organizowane na Wydziale Agrobiżynierii
49	Zał_Cz1_08_01	Zestawienie liczby wniosków stypendialnych i zapomóg złożonych oraz rozpatrzonych pozytywnie dla studentów wydziału agrobiżynierii, kierunku gospodarka przestrzenna w poszczególnych latach
50	Zał_Cz1_08_02	Raport ze spotkania opiekuna roku ze studentami I roku Gospodarka Przestrzenna
51	Zał_Cz1_08_03	Informacja na temat wsparcia studentów kierunku: Gospodarka Przestrzenna Przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
52	Zał_Cz1_08_04	Centrum Kultury Fizycznej i Sportu Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
53	Zał_Cz1_08_05	Dyplom Wyróżniającego się Absolwenta Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, kierunek gospodarka przestrzenna w latach 2018-2024

Spis tabel zawartych w I części Raportu:

Tabela 3A Dyplom Wyróżniającego się Absolwenta Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, kierunek Gospodarka przestrzenna w latach 2018-2024, studia I i II stopnia

Tabela 3B. Liczba kandydatów, liczba przyjętych na studia, liczba studentów skreślonych oraz liczba absolwentów wg. naboru.

Tabela 3C. Wykaz przykładowych programów i baz wykorzystywanych w procesie dydaktycznym na kierunku Gospodarka przestrzenna na studiach I i II stopnia

Tabela 3D. Bezrobocie absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, kierunek Gospodarka przestrzenna, „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki: 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019,2020, 2021” opracowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Tabela 4A. Liczba nauczycieli akademickich i struktura ich kwalifikacji na dzień 30.09.2024 r.

Tabela 7A. Wykaz języków obcych wybieranych przez studentki/tów kierunku Gospodarka przestrzenna w wybranych latach

Spis tabel zawartych w Załączniku nr 1:

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Tabela 4

Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych – kierunek Gospodarka przestrzenne, studia pierwszego i drugiego stopnia

Tabela 5.

Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/ Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.) **Zal_Cz2_Z2_01a i b**
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena. **Zal_Cz2_Z2_02**
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów. **Zal_Cz2_Z2_03 abcde**
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych. **Zal_Cz2_Z2_04**
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku **Zal_Cz2_Z2_05a**, a także informacja o bibliotece **Zal_Cz2_Z2_05b** i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych. **Zal_Cz2_Z2_05c,d,e**
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów. **Zal_Cz2_Z2_06**

